

- 1 Opening, mededelingen en vaststellen agenda
 - 1 opening en agenda.docx
 - 1a agenda AB GR WAVA.docx
- 2 Benoeming voorzitter en vicevoorzitter
 - 2 benoeming voorzitter.docx
- 3 Stukken ter kennisname
 - 3 stukken ter kennisname.docx
 - 3a aantallen-en-financien-participatiewet-onderzoeksrapport-berenschot-112018.pdf
 - 3b kamerbrief AO Participatiewet 23-1-19 (Cedris).pdf
 - 3c Uitvoeringsprogramma interbestuurlijk toezicht 2019.pdf
 - 3d wijziging GR (Oosterhout).pdf
 - 3e Smpel_Switchen_in_de_Participatieketen.pdf
 - 3f Kwartaalrapporta 4e Arbeidsmarktregio West Brabant WSP 4e kw en BA kw 3 2018 def cmt 120219.pdf
 - 3g Algemene Voorwaarden MidZuid.pdf
 - 3h Bijzondere Voorwaarden MidZuid tav detacheringen.pdf
 - 3i Gemeentencijfers uit en instroom uitkering 2018 resultaten WerkLink 2018 .pdf
- 4 Notulen en actielijst
 - 4 notulen en actielijst.docx
 - 4a Notulen AB 22 november 2018.pdf
 - 4b Notulen DB 20 dec 2018.pdf
- 5 Wijziging Gemeenschappelijke Regeling WAVA
 - 5 GR WAVA 2019.docx
 - 5a GR WAVA 2019.docx
 - 5b Besluit mandaat AD voor GR.docx
- 6 Wijziging diverse verordeningen n.a.v GR-wijziging
 - 6 wijziging div verordeningen nav GR-wijziging.docx
 - 6aa Organisatieverordening WAVA 2019.pdf
 - 6ab wijzigingen Organisatieverordening WAVA 2017.pdf
 - 6ba Controleverordening WAVA 2019.pdf
 - 6bb Toelichting op de Controleverordening WAVA.pdf
 - 6bc wijzigingen Controleverordening WAVA 2019.pdf
 - 6bd wijzigingen Toelichting controleverordening WAVA 2019.pdf
 - 6ca Financiële verordening WAVA 2019.pdf
 - 6cb toelichting op de financiële verordening WAVA.pdf
 - 6cc wijzigingen Financiële verordening WAVA.pdf
 - 6cd wijzigingen Toelichting financiële verordening WAVA.pdf
 - 6da reglement van orde bestuur WAVA.pdf
 - 6db wijzigingen Reglement van orde.pdf
 - 6ea Treasurystatuut WAVA.pdf
 - 6eb wijzigingen Treasurystatuut WAVA.pdf
 - 6fa samenwerkingsovk WAVA-MidZuid BV.pdf
 - 6fb wijzigingen Samenwerkingsovk WAVA - BV.pdf

- 7 Bedrijfsplan 2019
7 bedrijfsplan 2019.docx
7a Bedrijfsplan 2019 MidZuid.pdf
- 8 Terugkoppeling workshops WSP MidZuid
8 WSP MidZuid, evaluatie workshops.docx
- 9 Rondvraag en sluiting
9 rondvraag en sluiting.docx
- 10 AVA MidZuid BV Opening
- 11 AVA Gewijzigde statuten MidZuid BV
AVA 2 statutenwijziging BV.docx
AVA 2a algehele statutenwijziging 20022019.pdf
AVA 2b notulen behorende bij algehele statutenwijziging.pdf
- 12 AVA Gewijzigde statuten MidZuid AID en samenwerkingsovereenkomst
AVA 3 statutenwijziging AID en samenwerkingsovk.docx
AVA 3a statutenwijziging 20022019.pdf
AVA 3b notulen 20022019.pdf
AVA 3b samenwerkingsovk MidZuid BV-Midzuid AID BV.pdf
- 13 AVA Sluiting

Agendapunt 1

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA
Van: Directie
CC: CC
Betreft: **Opening, mededelingen en vaststellen agenda**

Vergadering van: 28 februari 2019

Bijlagen:
a. Agenda

Voorstel : Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om:
1) kennis te nemen van de mededelingen; en
2) de agenda vast te stellen

Mededelingen directeur:

- Terugblik viering 65-jarig bestaan WAVA
- Stavaza naamswijziging
- Proces van de jaarrekening (door concerncontroller)

**Agenda Vergadering
Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke Regeling WAVA
van 28 februari 2019**

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

- *Terugblik viering 65-jarig bestaan*
- *Stavaza naamswijziging*
- *Proces jaarrekening (concerncontroller)*

2. Benoeming voorzitter en vicevoorzitter

3. Stukken ter kennisname

- a. Aantallen en financiën P-wet (Berenschot)
- b. Brief aan kamer over P-wet (van Cedris)
- c. Uitvoeringsprogramma interbestuurlijk toezicht (Provincie)
- d. Brief wijziging GR (Oosterhout)
- e. Simpel switchen in de Participatieketen (Brief SS van Ark)
- f. 4^e kwartaalrapp arbeidsmarktregio WSP West-Brabant
- g. Algemene voorwaarden MidZuid
- h. Bijzondere voorwaarden t.a.v. detacheringen
- i. Cijfers 2018 in- en uitstroom en WSP MidZuid

4. Notulen en actielijst

Ter vaststelling:

- Notulen AB 22 november 2018
- notulen DB 19 december 2018

Actielijst ter bespreking.

5. GR WAVA 2019

Ter vaststelling

6. Wijziging div. verordeningen n.a.v. wijziging GR

Ter vaststelling

7. Bedrijfsplan 2019

Ter vaststelling

8. Terugkoppeling workshops WSP MidZuid

Toelichting Peter Volkers
Ter kennisname

9. Rondvraag en sluiting

Na AVA zal afscheid genomen worden van een aantal oud-bestuursleden.

**Agenda Algemene Vergadering van Aandeelhouders !GO B.V.
d.d. 28 februari 2019**

1. Opening

2. Ter instemming: (gewijzigde) statuten MidZuid B.V.

Akkoord geven aan de statutair directeur MidZuid BV om de statuten van !GO BV te wijzigen in statuten MidZuid BV
Bijlage: statuten MidZuid BV

3. Ter instemming: statuten AID en samenwerkingsovereenkomst

Akkoord geven aan de statutair directeur MidZuid BV om de statuten van Entrada AID BV te wijzigen in statuten MidZuid AID BV en om de samenwerkingsovereenkomst tussen MidZuid BV en MidZuid AID te ondertekenen.

Bijlagen: (gewijzigde) statuten MidZuid AID en samenwerkingsovereenkomst MidZuid BV en MidZuid AID

4. Sluiting

Afscheid oud-bestuursleden

Agendapunt 2

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA
Van: Directie
CC:
Betreft: **Benoeming voorzitter en vicevoorzitter**

Vergadering van: 22 februari 2019

Bijlagen:

Voorstel :

Aan het algemeen bestuur wordt door het dagelijks bestuur voorgesteld om:

1. de huidige voorzitter, mevrouw P. Jorritsma-Verkade, te benoemen tot voorzitter tot het einde van deze zittingsperiode
2. als haar vervanger (vicevoorzitter) te benoemen de heer A.H.M. de Jongh, tot einde van deze zittingsperiode
3. na de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen, wanneer een nieuw bestuur is gevormd, een nieuw besluit te nemen over het voorzitterschap en vicevoorzitterschap voor de volgende zittingsperiode van het bestuur.

Toelichting:

In de gemeenschappelijke regeling is met betrekking tot de benoeming van de voorzitter en vicevoorzitter het volgende bepaald (art. 9): *Het algemeen bestuur benoemt bij het begin van elke zittingsperiode uit haar leden een voorzitter en een vicevoorzitter.*

In drie van de zes deelnemende gemeenten hebben in maart 2018 verkiezingen plaatsgevonden. In de overige drie gemeenten zijn, in verband met fusie van deze gemeenten per 1 januari 2019 tot de gemeente Altena, de verkiezingen in november 2018. Als gevolg van de verkiezingsuitslag in maart in Oosterhout was de toenmalig voorzitter, de heer M. Vissers, geen bestuurslid meer van WAVA, zodat zijn opvolging moest worden geregeld. Om die reden heeft het dagelijks bestuur in haar vergadering van 24 mei 2018 aan de toenmalige vicevoorzitter, mevrouw P. Jorritsma-

Verkade, gevraagd het voorzitterschap te vervullen tot de gemeente Altena ontstaat. Tevens is aan de heer A.H.M. de Jongh gevraagd om tot die tijd het vicevoorzitterschap op zich te nemen. Beiden hebben zich hiertoe bereid verklaard.

Het algemeen bestuur heeft 5 juli 2018 deze benoemingen bekrachtigd.

Na het ontstaan van de gemeente Altena per 1 januari 2019 dient, zoals 5 juli 2018 besloten de voorzitter en vicevoorzitter opnieuw benoemd te worden voor de zittingsperiode. In het dagelijks bestuur van december is dit even aan de orde geweest en was er consensus over het handhaven van de huidige voorzitters- en vicevoorzittersinvulling.

Agendapunt 3

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA
Van: Directie
CC: CC
Betreft: Stukken ter kennisname

Vergadering van: 28 februari 2019

Bijlagen: zie hieronder

Voorstel:

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om:
kennis te nemen van de stukken ter kennisname

Op verzoek zullen de stukken ter kennisname toegelicht worden door de algemeen directeur

Bijlagen met samenvatting of toelichting

a. Aantallen en financiën Participatiewet (Berenschot)

Berenschot deed in opdracht van Cedris, Divosa en de gemeente 's-Hertogenbosch onderzoek naar de ontwikkeling van het aantal nieuwe doelgroepen en de toereikendheid van de budgetten, gegeven de uitgangspunten die zijn gehanteerd bij de invoering van de Participatiewet. De uitkomsten van het onderzoek waren als volgt.

Aantal mensen met begeleiding lager dan verwacht

Het aantal banen voor mensen met een arbeidsbeperking dat door gemeenten wordt gerealiseerd is lager dan het verwachte aantal mensen (nieuwe doelgroepen) dat op grond van de Participatiewet beroep zou doen op ondersteuning door de gemeenten. Momenteel worden circa 26 duizend minder plekken voor de nieuwe doelgroep gerealiseerd dan het aantal waarmee werd gerekend bij de invoering van de Participatiewet. De omvang van de nieuwe doelgroep neemt verder toe, maar het verschil met de verwachtingen wordt bij het huidige tempo niet kleiner.

Middelen voor begeleiding ontoereikend

- Op basis van de gehanteerde uitgangspunten is het budget voor de nieuwe doelgroep toereikend. Dat komt doordat aan minder mensen begeleiding wordt geboden dan oorspronkelijk verwacht en door het vrijvallen van de niet-bestede middelen voor de bonus nieuw beschut. Echter, in de komende jaren ontstaan naar verwachting wel tekorten. Dat komt doordat de beschikbare middelen minder snel toenemen dan het aantal mensen dat met begeleiding aan de slag gaat en door het verdwijnen van de bonus nieuw beschut. In 2021 verwachten wij bij het huidige tempo van het realiseren van plekken voor nieuw beschut en LKS een omslagpunt. Er ontstaat in 2021 landelijk een tekort dat oploopt naar €45,8 mln. in 2023. Het verwachte tekort neemt daarna, bij het huidige tempo van nieuwe nieuw-beschut plekken en reguliere arbeidsplekken, elk jaar toe met circa €18 mln extra.

- Ondanks dat op basis van de door het ministerie van SZW gehanteerde uitgangspunten, thans sprake is onderrealisatie van de verwachte uitgaven, heeft een aantal gemeenten nu al wel te maken met tekorten. Momenteel komen 87 gemeenten geld tekort. Dat aantal loopt op tot 224 in 2023 en wordt in de jaren daarna elk jaar groter.
- De budgetten voor Participatie wijken op veel fronten af van de bedragen die zijn aangekondigd bij de invoering van de Participatiewet. Het is niet altijd duidelijk waarom. Dat geldt met name voor: het budget WWB-klassiek (het verschil is €37 mln in 2018 en gaat omlaag naar €19 mln in 2023), het budget voor begeleiding regulier (verschil loopt op tot 17 mln in 2023), het budget voor de doelgroep nieuw beschut (het verschil loopt op tot €21,8 mln in 2023) en het budget voor de groep voormalig Wajong (verschil is circa €5 mln structureel).
- Daarboven op komt dat de loon en prijsbijstelling die sinds 2015 jaarlijks is berekend op basis van de participatiemiddelen, vrijwel niet is toegekend aan de budgetten WWB-klassiek en de budgetten voor de nieuwe doelgroep. Het bedrag is vooral toegedeeld aan de Wsw.
- In deze notitie hanteren we voor de gemiddelde kosten de uitgangspunten bij de invoering van de Participatiewet (met name €8500 voor begeleiding nieuw-beschut en €4.000 voor begeleiding regulier). Wij hebben niet onderzocht hoe die zich verhouden ten opzichte van de realisaties. Verschillende gemeenten plaatsen vraagtekens bij de juistheid van deze bedragen. Voor nieuw beschut is waarschijnlijk meer nodig dan €8500,- per persoon per jaar (mede daarom is t/m 2020 een bonus geïntroduceerd van €3.000,- per plek). Vanaf 2021 wordt het bedrag per persoon zelfs nog verlaagd naar €7200,- per persoon. Ten aanzien van de begeleidingskosten voor begeleiding regulier van €4.000,- is minder inzicht in de toereikendheid. Daarvoor is onderzoek nodig.

Onvoldoende middelen in het macrobudget bijstand

- Gemeenten ontvangen in het bijstandsbudget middelen voor het betalen van uitkeringen en loonkostensubsidies. In het bijstandsbudget wordt rekening gehouden met de groeiende nieuwe doelgroep.
- Het macrobudget is deels gebaseerd op de realisatie in het afgelopen jaar en deels op de verwachte ontwikkeling. In 2018 en in 2019 is rekening gehouden met andere aantallen dan geraamd bij de invoering van de Participatiewet. Bij de invoering van de Participatiewet was de verwachting dat de nieuwe doelgroep zou toenemen met respectievelijk 12 en 8 duizend personen. Er werd geld aan het macrobudget toegevoegd voor respectievelijk 11 en 5 duizend personen. Daardoor kregen gemeenten minder geld dan waar eerder van werd uitgegaan. Wij schatten in dat het gaat om respectievelijk €14 mln en €34 mln, dus in totaal €48 mln. Het is niet bekend waarom uit is gegaan van lagere aantallen. Voor de jaren 2015 t/m 2017 is onbekend met welke aantallen nieuwe doelgroepen in het macrobudget is gerekend.

Perverse elementen in de financiering

- Gemeenten ontvangen geld voor de loonkostensubsidies en de uitkeringen in het bijstandsbudget. Het bijstandsbudget is gebudgetteerd. Voor grote gemeenten wordt het budget verdeeld op basis van objectieve maatstaven (zoals het aantal minderheden, werkloosheid en aantal corporatiewoningen in de gemeente). Voor kleinere gemeenten wordt het budget geheel of gedeeltelijk verdeeld op basis van de historische uitgaven.
- Voor de begeleiding van de nieuwe doelgroepen ontvangen gemeenten een vast budget dat elk jaar groter wordt. Het budget wordt verdeeld op basis van de (voormalige) wachtlijst Wsw en de instroom in de werkregeling Wajong. Met andere woorden, de verdeling is elk jaar gelijk. Op termijn wordt de verdeling herijkt.
- Als gevolg van deze systematiek, zitten er perverse elementen in de financiering.. Gemeenten die weinig of niets doen, houden relatief veel geld over op het participatiebudget. Actieve kleine gemeenten ondervinden mogelijk financieel nadeel doordat besparingen op het bijstandsbudget worden afgeroomd, terwijl wel kosten worden gemaakt voor begeleiding. Dat betekent –los van de sociaal-maatschappelijke doelstelling– niet dat gemeenten niets moeten doen. De businesscase is – afhankelijk van de juiste organisatorische keuzes en sturing op bestandsniveau – desondanks positief.

Cluster inkomen en participatie groeit mee met aantal loonkostensubsidies

- Gemeenten ontvangen geld voor de uitvoering van de Participatiewet in het cluster inkomen en participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds. Naast de uitvoering is het cluster ook bedoeld voor de financiering van het minimabeleid, waaronder de bijzondere bijstand.

- Landelijk bevat het cluster €2,4 mld, waarvan circa €1,5 mld (63% van het cluster) voor de uitvoering en €0,9 mld (37% van het cluster) voor het minimeleid.
- Voor elke extra bijstandsgerechtigde of verstrekte loonkostensubsidie, ontvangt de gemeente €3.041,- extra in het cluster. Gemiddeld is er per bijstandsegerechtigde/LKS-er €3.429,- beschikbaar. Dat bedrag komt overeen met de werkelijke uitvoeringskosten in verschillende onderzoeken van onder meer Berenschot en AEF.

Aanbevelingen

- Ga in gesprek met het Ministerie van SZW over de perverse effecten die zich nu voordoen in de financiering van de loonkostensubsidies (bijstandsbudget) en de begeleiding (participatiebudget). Zorg ervoor dat de financiële prikkel de goede kant op staat en dat dat middelen daarheen stromen, waar deze worden uitgegeven conform de uitgangspunten van de Participatiewet.
- Houd het verwachte tekort op de participatiemiddelen vanaf 2021 in de gaten en maak afspraken met het Ministerie van SZW over de consequenties als het budget niet meer toereikend is.
- Volg de ontwikkelingen van de aantallen en de budgetten nauwgezet. Ga na hoe die zich verhouden ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen. Maak afspraken met het ministerie van SZW wat de consequenties zijn als de realisaties afwijken van de verwachtingen.
- Ga bij SZW na waardoor de verschillen tussen de huidige budgetten en de bij de invoering van de Participatiewet gehanteerde bedragen, worden verklaard (macrobudget bijstand en participatiebudgetten).
- Vraag het ministerie van SZW nu en in de toekomst om goede onderbouwingen bij begrotingsmutaties.
- Spreek met het ministerie van SZW af om onderzoek te doen naar de werkelijke kosten voor begeleiding van de nieuwe doelgroepen en om de beschikbare budgetten daar, indien nodig, op aan te passen (kortom: hoe verhouden de €4.000 en €8500/€7200 zich ten opzichte van de werkelijke kosten?).
- Breng de constatering van de scheve verdeling van de participatiebudgetten (WWB-klassiek, nieuw beschut en LKS) in, in het overleg met de VNG en de rijksoverheid over de nieuwe verdeling van de budgetten vanaf 2021.

b. Kamerbrief Participatiewet (Cedris)

23 januari heeft er een algemeen overleg plaatsgevonden over de Participatiewet. Ter voorbereiding daarop heeft Cedris per brief het volgende meegegeven.

De afgelopen periode is met de breed offensiefplannen veel ambitie neergelegd om de uitvoering van de Participatiewet te verbeteren. En daar zijn we blij mee. Het doel van het kabinet om meer mensen met een arbeidsbeperking als volwaardige werknemers duurzaam te laten meedoen op de arbeidsmarkt onderschrijven we van harte. Cedris wil haar kennis en inzichten graag inzetten bij de verschillende werkgroepen die worden opgezet om al deze plannen verder uit te werken.

Het vraagstuk aan de onderkant van de arbeidsmarkt vraagt een voortvarende aanpak. Dat kan door de volgende maatregelen te nemen:

- Maak 'simpel switchen' aan de onderkant van de arbeidsmarkt nu snel mogelijk; voorkom tijdverlies door overbodige onderzoeken.
- Zet Beschut Werk ook in als ontwikkelgericht instrument
- Start een aantal pilots met een (vorm van) praktijkroute voor beschut werk
- Maak de bezuinigingen à 4300 euro per plek op beschut werk ongedaan
- Tel beschut werk mee voor de banenafpraak en stel het totale aantal banen dat binnen de banenafpraak gerealiseerd moet worden op 155.000
- Leg in de WAB geen belemmeringen op voor duurzame detachering en voorkom dat de doelgroep met verminderd arbeidsvermogen onder complexe payrolling komt te vallen.
- Kies voor één loonwaardesysteem per werkgever ipv één landelijk instrument
- Zet de extra middelen (2x 35 mln) voor de arbeidsmarktregio's in voor concrete trajecten richting betaald werk.

- Zet in op een structurele fiscale vrijlatingsregeling voor mensen met een arbeidsbeperking die naar vermogen werken, onafhankelijk van de uitkeringsinstantie

Daarnaast vragen wij u aandacht voor een specifiek punt dat werkgevers raakt die WSW-werknemers in dienst hebben:

- Biedt ook compensatie voor de te betalen transitievergoeding bij 'herindicatie ondergrens WSW'

Een nadere toelichting op al deze punten treft u in de bijlage aan.

c. Uitvoeringsprogramma interbestuurlijk toezicht (provincie)

Kennisgeving van de Provincie dat het uitvoeringsprogramma interbestuurlijk toezicht is vastgesteld. 2019 is het laatste jaar van het beleidskader interbestuurlijk toezicht 2016-2019. Dat beleid zal dit jaar geëvalueerd worden en het beleidskader voor 2020-2023 zal worden vastgesteld.

d. Wijziging GR

Brief van gemeente Oosterhout dat het college, na instemming van de gemeenteraad, heeft besloten tot het aangaan van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019

e. Uitvoering en evaluatie Participatiewet (Brief SS van Ark)

Op 20 november 2018 heeft de SS een brief gestuurd over het breed offensief om mensen met een beperking aan het werk te helpen. Deze brief is een vervolg hierop.

In deze brief schetst de SS hoe het kabinet, samen met vele partners, verbeteringen wil doorvoeren om te zorgen dat mensen worden gestimuleerd meer uit zichzelf te halen zonder angst voor verlies van zekerheden.

Onderzoek heeft geleid tot een overzicht van belangrijkste knelpunten die het mensen bemoeilijken om stappen te zetten. Deze knelpunten wordt in deze brief langs vier sporen uitgewerkt:

Spoor 1: Mensen moeten makkelijker vanuit de uitkering kunnen gaan werken en weer terug kunnen vallen als het werken toch (even) niet lukt

Knelpunten: – Mensen in de oWajong en Wajong2010 ervaren belemmeringen om te gaan werken omdat ze niet in alle gevallen meer gaan verdienen en omdat ze niet zeker weten of ze op hun Wajonguitkering kunnen terugvallen als ze hun baan verliezen. – Het is voor gemeenten administratief bewerkelijk en het voelt voor mensen onzeker om vanuit de Participatiewet tijdelijk werk te aanvaarden. Dit heeft te maken met het uit- en opnieuw aanzetten van de Participatiewetuitkering. Mensen nemen die stap nu vaak niet, terwijl tijdelijk werk een opstap kan zijn naar duurzaam werk.

Acties: – Wetswijziging Wajong in voorbereiding met een pakket aan maatregelen om de Wajong te vereenvoudigen en verbeteren. – Samen met Divosa en gemeenten nagaan hoe de terugval op de Participatiewet makkelijker en sneller kan. – Onderzoeken of jongeren met een arbeidsbeperking kunnen worden uitgesloten van de zoekperiode van vier weken. – Onderzoek naar resultaten max-WWpilots en aanbevelingen doen om overgang van WW naar Participatiewet te versoepelen.

De acties in dit spoor hebben betrekking op de brede doelgroep (en één actie op jongeren tot 27 jaar) van de Participatiewet en mensen met een oWajong of Wajong2010

Spoor 2: Beter inzicht in financiële gevolgen van aan het werk gaan

Knelpunten: – Mensen hebben onvoldoende zicht op de financiële gevolgen als ze gaan werken en zijn daardoor soms terughoudend om een stap te zetten: • Mensen ervaren onzekerheid vanwege o.a. wisselende betaalmomenten en bedragen. • Als men aan het werk gaat vinden er verrekeringen plaats tussen de uitkering, inkomsten en toeslagen, dit leidt soms na jaren nog tot terugvorderingen.

Acties: – Aanpak van de toeslagenproblematiek. – Mogelijkheden verkennen van een combinatierekentool waarmee mensen meer inzicht krijgen in wat gaan werken financieel betekent. – Samen met Divosa en gemeenten initiatieven uitwerken waarbij mensen zo min mogelijk last hebben van verrekeningen. Dit monitoren en waar mogelijk stimuleren. De acties in dit spoor hebben betrekking op de brede doelgroep van de Participatiewet en mensen met Wajonguitkering.

Spoor 3: Meedoen op de best passende plek

Knelpunten: – Mensen op een dagbestedingsplek die zich kunnen ontwikkelen, zetten de stap naar betaald werk nu vaak niet. • Mensen weten niet of ze op hun uitkering en hun indicatie voor de dagbesteding kunnen terugvallen. – Zorgaanbieders hebben vaak geen financiële prikkel om te investeren in de ontwikkeling van mensen gericht op doorstroom naar betaald werk. – Doorstroom van beschut werk naar een baan in het kader van de banenafpraak wordt nu als lastig ervaren.

Acties: – Voorbeelden verspreiden van gemeenten die inzetten op aansluiting en terugval dagbesteding – (beschut) werk. – Onderzoek gericht op knelpunten in wet- en regelgeving en uitvoeringspraktijk als het gaat om de doorstroom en terugval van dagbesteding naar (beschut) werk. – Beter mogelijk maken dat beschut werkplekken (al dan niet middels detachering) bij reguliere werkgevers worden gerealiseerd. Als mensen doorgroeien vanuit beschut werk naar een banenafpraakbaan regelen dat ze makkelijk terug kunnen vallen als dat nodig is.

De acties in dit spoor hebben betrekking op mensen die met een Participatiewetuitkering of een Wajonguitkering op een dagbestedingsplek zitten en mensen die beschut werken.

Spoor 4: Continuïteit in begeleiding en meer integrale ondersteuning

Knelpunten: – Er is onvoldoende continuïteit in de begeleiding bij met name de overgangen van school naar werk, of zorg naar werk en om aan het werk te blijven. – In de keten wordt er door professionals onvoldoende integraal gewerkt.

Acties: – Werkgroep inrichten met betrokken partijen in het veld en de Ministeries van VWS, OCW en BZK en de mensen zelf om te werken aan continuïteit in de begeleiding over leeftijdsgrenzen en levensdomeinen heen. – Praktische handleiding met inspirerende voorbeelden om mensen duurzaam te begeleiden. – Maatwerkvoorziening zoals aangekondigd in Breed offensief brief van 20 november – Meer integraal werken wordt meegenomen in het bestaande programma voor de ontwikkeling van vakmanschap.

De acties in dit spoor hebben betrekking op alle mensen met een Participatiewetuitkering of Wajong die baat hebben bij continuïteit in de begeleiding en integrale samenwerking door professionals.

Ten slotte (door SS Van Ark): Ik heb veel ambitie om het voor mensen makkelijker te maken vanuit de uitkering te gaan werken en waar mogelijk door te groeien naar een meer passende plek. Ik wil dat mensen zich veilig genoeg voelen om stappen te zetten. Ik merk dat er bij alle partners een grote bereidheid en een grote ambitie is om hier verder met mij invulling aan te geven. De gezamenlijke kracht van gemeenten en Rijk is nodig om een beweging te creëren en in stand te houden. Samen met Divosa wil ik dan ook een kerngroep inrichten waarin ik mijn plannen verder uitwerk. Op de verschillende onderdelen worden uiteraard waar nodig de partijen (inclusief (vertegenwoordigers van) de doelgroep) betrokken om daar verder handen en voeten aan te geven. Ik zal uw Kamer eind volgend jaar informeren over de voortgang van de acties.

f. 4^e Kwartaalrapp arbeidsmarktregio West-Brabant (W-B WSP)

In deze rapportage worden zowel de resultaten toegelicht van het WSP West Brabant in relatie tot het aantal werkzoekenden, als een verdieping op de resultaten conform de landelijke opdrachten voor het realiseren van banen in het kader van de banenafpraak als plaatsingen op Beschut Werk. De rapportage bestaat daarom uit 2 onderdelen. Te weten:

I. Resultaten arbeidsmarktregio/WSP (4e kwartaal 2018)

II. Resultaten Banenafpraak en Beschut Werk (3e kwartaal 2018)

In elk onderdeel wordt een korte toelichting gegeven op de resultaten.

g. Algemene voorwaarden MidZuid

Aangepaste Algemene voorwaarden vanwege naamswijziging

h. Bijzondere voorwaarden MidZuid t.a.v. detacheringen

Aangepaste voorwaarden t.a.v. detacheringen i.v.m. naamswijziging

i. Cijfers gemeenten in- en uitstroom en resultaten WSP MidZuid

Aantallen en financiën Participatiewet

Analyse

Beschikbare en benodigde middelen

59540 – vertrouwelijk

26 november 2018

Berenschot

Aantallen en financiën Participatiewet

Beschikbare en benodigde middelen

Martin Heekelaar

26 november 2018

Berenschot

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
Inleiding	5
Aantal mensen met begeleiding lager dan verwacht	5
Middelen voor begeleiding ontoereikend	5
Onvoldoende middelen in het macrobudget bijstand	6
Perverse elementen in de financiering	6
Cluster inkomen en participatie groeit mee met aantal loonkostensubsidies	6
Aanbevelingen	7
1. Inleiding	8
1.1 Aanleiding	8
1.2 Vraagstelling	8
1.3 Leeswijzer	8
2. Algemeen	9
2.1 Participatiewet	9
2.2 Omvang doelgroepen	9
2.3 Banenafpraak	10
2.4 Financieringssystematiek	11
3. Participatiebudget	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Algemeen	13
3.3 WWB-klassiek	14
3.4 Wsw	16
3.5 Nieuwe doelgroep begeleiding regulier	18
3.6 Nieuwe doelgroep beschut	20
3.7 Nieuwe doelgroep voormalig Wajong	22
3.8 Realisaties nieuwe doelgroepen	24
3.9 Banenafpraak	25
3.10 Verdeling nieuwe doelgroep	26
3.11 Conclusies	30
4. Bijstandsbudget	32
4.1 Algemeen	32
4.1 Verdeling nieuwe doelgroep	32
4.2 Macrobudget	33
4.3 Financieel effect inzet LKS	34
4.4 Businesscase	37
4.5 Conclusies	38
5. Cluster Inkomen en Participatie	40
5.1 Algemeen	40
5.2 Omvang cluster	40
5.3 Onderscheid uitvoeringskosten en minimabeleid	41

5.4	Verhouding tot bijstandsontvangers en loonkostensubsidies	41
5.5	Conclusies	41
6.	Conclusies en aanbevelingen	42
6.1	Conclusies	42
6.2	Aanbevelingen	42
	Bijlage: Taken Cluster Inkomen en Participatie	44

Samenvatting

Inleiding

Berenschot deed in opdracht van Cedris, Divosa en de gemeente 's-Hertogenbosch onderzoek naar de ontwikkeling van het aantal nieuwe doelgroepen en de toereikendheid van de budgetten, gegeven de uitgangspunten die zijn gehanteerd bij de invoering van de Participatiewet. De uitkomsten van het onderzoek waren als volgt.

Aantal mensen met begeleiding lager dan verwacht

Het aantal banen voor mensen met een arbeidsbeperking dat door gemeenten wordt gerealiseerd is lager dan het verwachte aantal mensen (nieuwe doelgroepen) dat op grond van de Participatiewet beroep zou doen op ondersteuning door de gemeenten. Momenteel worden circa 26 duizend minder plekken voor de nieuwe doelgroep gerealiseerd dan het aantal waarmee werd gerekend bij de invoering van de Participatiewet. De omvang van de nieuwe doelgroep neemt verder toe, maar het verschil met de verwachtingen wordt bij het huidige tempo niet kleiner.

Middelen voor begeleiding ontoereikend

- Op basis van de gehanteerde uitgangspunten is het budget voor de nieuwe doelgroep toereikend. Dat komt doordat aan minder mensen begeleiding wordt geboden dan oorspronkelijk verwacht en door het vrijvallen van de niet-bestede middelen voor de bonus nieuw beschut. Echter, in de komende jaren ontstaan naar verwachting wel tekorten. Dat komt doordat de beschikbare middelen minder snel toenemen dan het aantal mensen dat met begeleiding aan de slag gaat en door het verdwijnen van de bonus nieuw beschut. In 2021 verwachten wij bij het huidige tempo van het realiseren van plekken voor nieuw beschut en LKS een omslagpunt. Er ontstaat in 2021 landelijk een tekort dat oploopt naar €45,8 mln. in 2023. Het verwachte tekort neemt daarna, bij het huidige tempo van nieuwe nieuw-beschut plekken en reguliere arbeidsplekken, elk jaar toe met circa €18 mln extra.
- Ondanks dat op basis van de door het ministerie van SZW gehanteerde uitgangspunten, thans sprake is onderrealisatie van de verwachte uitgaven, heeft een aantal gemeenten nu al wel te maken met tekorten. Momenteel komen 87 gemeenten geld tekort. Dat aantal loopt op tot 224 in 2023 en wordt in de jaren daarna elk jaar groter.
- De budgetten voor Participatie wijken op veel fronten af van de bedragen die zijn aangekondigd bij de invoering van de Participatiewet. Het is niet altijd duidelijk waarom. Dat geldt met name voor: het budget WWB-klassiek (het verschil is €37 mln in 2018 en gaat omlaag naar €19 mln in 2023), het budget voor begeleiding regulier (verschil loopt op tot 17 mln in 2023), het budget voor de doelgroep nieuw beschut (het verschil loopt op tot €21,8 mln in 2023) en het budget voor de groep voormalig Wajong (verschil is circa €5 mln structureel).
- Daarboven op komt dat de loon en prijsbijstelling die sinds 2015 jaarlijks is berekend op basis van de participatiemiddelen, vrijwel niet is toegekend aan de budgetten WWB-klassiek en de budgetten voor de nieuwe doelgroep. Het bedrag is vooral toegedeeld aan de Wsw.
- In deze notitie hanteren we voor de gemiddelde kosten de uitgangspunten bij de invoering van de Participatiewet (met name €8500 voor begeleiding nieuw-beschut en €4.000 voor begeleiding regulier). Wij hebben niet onderzocht hoe die zich verhouden ten opzichte van de realisaties. Verschillende gemeenten plaatsen vraagtekens bij de juistheid van deze bedragen. Voor nieuw beschut is waarschijnlijk meer nodig dan €8500,- per persoon per jaar (mede daarom is t/m 2020 een bonus geïntroduceerd van €3.000,- per plek). Vanaf 2021 wordt het bedrag per persoon zelfs nog verlaagd naar €7200,- per persoon. Ten aanzien van de

begeleidingskosten voor begeleiding regulier van €4.000,- is minder inzicht in de toereikendheid. Daarvoor is onderzoek nodig.

Onvoldoende middelen in het macrobudget bijstand

- Gemeenten ontvangen in het bijstandsbudget middelen voor het betalen van uitkeringen en loonkostensubsidies. In het bijstandsbudget wordt rekening gehouden met de groeiende nieuwe doelgroep.
- Het macrobudget is deels gebaseerd op de realisatie in het afgelopen jaar en deels op de verwachte ontwikkeling. In 2018 en in 2019 is rekening gehouden met andere aantallen dan geraamd bij de invoering van de Participatiewet. Bij de invoering van de Participatiewet was de verwachting dat de nieuwe doelgroep zou toenemen met respectievelijk 12 en 8 duizend personen. Er werd geld aan het macrobudget toegevoegd voor respectievelijk 11 en 5 duizend personen. Daardoor kregen gemeenten minder geld dan waar eerder van werd uitgegaan. Wij schatten in dat het gaat om respectievelijk €14 mln en €34 mln, dus in totaal €48 mln. Het is niet bekend waarom uit is gegaan van lagere aantallen. Voor de jaren 2015 t/m 2017 is onbekend met welke aantallen nieuwe doelgroepen in het macrobudget is gerekend.

Perverse elementen in de financiering

- Gemeenten ontvangen geld voor de loonkostensubsidies en de uitkeringen in het bijstandsbudget. Het bijstandsbudget is gebudgetteerd. Voor grote gemeenten wordt het budget verdeeld op basis van objectieve maatstaven (zoals het aantal minderheden, werkloosheid en aantal corporatiewoningen in de gemeente). Voor kleinere gemeenten wordt het budget geheel of gedeeltelijk verdeeld op basis van de historische uitgaven.
- Voor de begeleiding van de nieuwe doelgroepen ontvangen gemeenten een vast budget dat elk jaar groter wordt. Het budget wordt verdeeld op basis van de (voormalige) wachtlijst Wsw en de instroom in de werkregeling Wajong. Met andere woorden, de verdeling is elk jaar gelijk. Op termijn wordt de verdeling herijkt.
- Als gevolg van deze systematiek, zitten er perverse elementen in de financiering.. Gemeenten die weinig of niets doen, houden relatief veel geld over op het participatiebudget. Actieve kleine gemeenten ondervinden mogelijk financieel nadeel doordat besparingen op het bijstandsbudget worden afgeroomd, terwijl wel kosten worden gemaakt voor begeleiding. Dat betekent –los van de sociaal-maatschappelijke doelstelling– niet dat gemeenten niets moeten doen. De businesscase is – afhankelijk van de juiste organisatorische keuzes en sturing op bestandsniveau – desondanks positief.

Cluster inkomen en participatie groeit mee met aantal loonkostensubsidies

- Gemeenten ontvangen geld voor de uitvoering van de Participatiewet in het cluster inkomen en participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds. Naast de uitvoering is het cluster ook bedoeld voor de financiering van het minimabeleid, waaronder de bijzondere bijstand.
- Landelijk bevat het cluster €2,4 mld, waarvan circa €1,5 mld (63% van het cluster) voor de uitvoering en €0,9 mld (37% van het cluster) voor het minimabeleid.
- Voor elke extra bijstandsgerechtigde of verstrekte loonkostensubsidie, ontvangt de gemeente €3.041,- extra in het cluster. Gemiddeld is er per bijstandsegerechtigde/LKS-er €3.429,- beschikbaar. Dat bedrag komt overeen met de werkelijke uitvoeringskosten in verschillende onderzoeken van onder meer Berenschot en AEF.

Aanbevelingen

- Ga in gesprek met het Ministerie van SZW over de perverse effecten die zich nu voordoen in de financiering van de loonkostensubsidies (bijstandsbudget) en de begeleiding (participatiebudget). Zorg ervoor dat de financiële prikkel de goede kant op staat en dat dat middelen daarheen stromen, waar deze worden uitgegeven conform de uitgangspunten van de Participatiewet.
- Houd het verwachte tekort op de participatiemiddelen vanaf 2021 in de gaten en maak afspraken met het Ministerie van SZW over de consequenties als het budget niet meer toereikend is.
- Volg de ontwikkelingen van de aantallen en de budgetten nauwgezet. Ga na hoe die zich verhouden ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen¹. Maak afspraken met het ministerie van SZW wat de consequenties zijn als de realisaties afwijken van de verwachtingen.
- Ga bij SZW na waardoor de verschillen tussen de huidige budgetten en de bij de invoering van de Participatiewet gehanteerde bedragen, worden verklaard (macrobudget bijstand en participatiebudgetten).
- Vraag het ministerie van SZW nu en in de toekomst om goede onderbouwingen bij begrotingsmutaties.
- Spreek met het ministerie van SZW af om onderzoek te doen naar de werkelijke kosten voor begeleiding van de nieuwe doelgroepen en om de beschikbare budgetten daar, indien nodig, op aan te passen (kortom: hoe verhouden de €4.000 en €8500/€7200 zich ten opzichte van de werkelijke kosten?).
- Breng de constatering van de scheve verdeling van de participatiebudgetten (WWB-klassiek, nieuw beschut en LKS) in, in het overleg met de VNG en de rijksoverheid over de nieuwe verdeling van de budgetten vanaf 2021.

¹ Wij gaan vooral uit van de ramingen die zijn opgenomen in de memorie van toelichting bij de Participatiewet (Kamerstuk 33161 nr 107 Tweede Kamer der Staten-Generaal, 6 december 2013). Voor nieuw-beschut gaan we uit van de taakstelling.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De Participatiewet is in 2015 ingevoerd. Bij de invoering van de Participatiewet zijn ramingen gemaakt van het aantal mensen met een arbeidsbeperking. Ook zijn de budgetten voor de uitvoering bepaald. We zijn nu bijna vier jaar verder. De vraag is in hoeverre gemeenten erin slagen om de doelgroep aan de slag te krijgen. Ook is het de vraag in hoeverre de budgetten toereikend zijn en hoe de financieringssystematiek gemeenten ondersteunt bij het realiseren van de doelstellingen. Divosa, Cedris en de gemeenten 's-Hertogenbosch gaven Berenschot opdracht om hiernaar onderzoek te doen.

1.2 Vraagstelling

- Onderzoek de relatie tussen de geraamde aantallen en uitgaven en de beschikbare budgetten van de nieuwe doelgroepen binnen de P-wet (meerjarig en structureel).
- Wat zijn de budgettaire gevolgen voor gemeenten die er in slagen om voldoende mensen vanuit de nieuwe doelgroep aan de slag te krijgen?

1.3 Leeswijzer

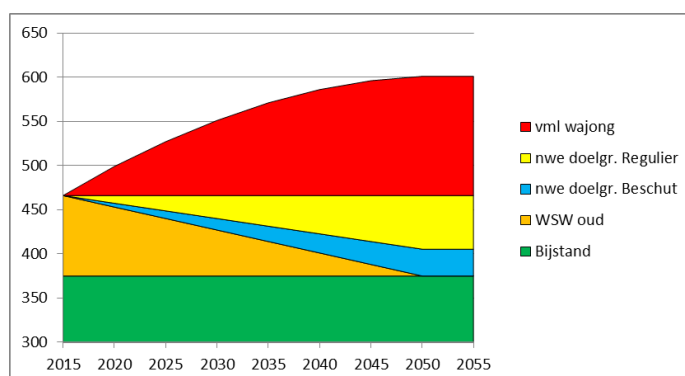
In hoofdstuk 2 geven we een nadere beschrijving van de Participatiewet. In hoofdstuk 3 verkennen we het participatiebudget. We gaan na hoe de budgetten zich verhouden tot de uitgaven, zowel op landelijk als op gemeentelijk niveau. In hoofdstuk 4 kijken we naar het bijstandsbudget. We onderzoeken het macrobudget en de verdeling. Ook gaan we na wat de gevolgen zijn van de systematiek bij de ondersteuning van mensen met een beperking. In hoofdstuk 5 gaan we in op het cluster Inkomen en Participatie dat bedoeld is voor de uitvoeringskosten en het minimabeleid. We sluiten de rapportage af met conclusies en aanbevelingen.

2. Algemeen

2.1 Participatiewet

Door de Participatiewet is de toegang tot de Wsw stopgezet. De Wajong is alleen nog toegankelijk voor mensen met een volledige en duurzame arbeidsbeperking. Alle nieuwe doelgroepen met een beperking die nog aan de slag kunnen, vallen onder de Participatiewet.

De doelgroep waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn, ontwikkelt zich volgens het patroon in de volgende grafiek.

Gemeenten zijn en blijven verantwoordelijk voor de bijstand (groen). Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw. Door het stoppen van de instroom, neemt het aantal Wsw-ers geleidelijk af (oranje). Tegelijkertijd zijn gemeenten verantwoordelijk voor het creëren van nieuw-beschutwerkplekken. Het aantal ontwikkelt zich grosso modo volgens de formule: drie (Wsw-ers) eruit, één nieuw-beschutter erin (blauw). Daarbovenop hebben gemeenten de verantwoordelijkheid om mensen met een beperking te helpen die met ondersteuning bij reguliere werkgevers aan de slag kunnen (geel en rood).

2.2 Omvang doelgroepen

De ramingen van de aantallen bij de memorie van toelichting bij de Participatiewet, zagen er als volgt uit.

X 1.000	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Struct
Aantal WWB	393	408	399	413	422	422	422	422	422	422	422
Wsw	91	88	83	78	74	70	68	66	63	60	0
Nieuwe doelgroep regulier (2/3)		2	5	8	12	14	15	17	19	20	61
Nieuwe doelgroep beschut (1/3)		1	3	4	6	7	8	8	9	10	30
Voormalig Wajong		4	11	19	26	30	34	37	41	45	135
Totaal volume	484	502	501	522	539	543	547	550	554	558	648

Toelichting:

- *Aantal WWB.* Betreft de raming van het aantal bijstandsgerechtigden bij de invoering van de Participatiewet.
- *Resterend aantal Wsw-plekken.* Betreft de raming van het aantal Wsw-ers. Het aantal gaat jaarlijks omlaag door het afsluiten van de toegang tot de Wsw.
- *Nieuwe doelgroep regulier werk (2/3).* Voor de nieuwe doelgroep die met een loonkostensubsidie aan de slag kan bij reguliere werkgevers, komen er geleidelijk voor structureel ruim 60.000 plekken middelen beschikbaar. Het groeipad van dit aantal is jaarlijks gelijk aan 2/3e van de geraamde afbouw van het aantal Wsw-ers².

² In de memorie van toelichting wordt met deze aantallen gerekend. Strikt genomen gaat het bij de Wsw niet om personen, maar om standaardheden. Het aantal standaardheden (SE) was bij de start van de Participatiewet gelijk aan 90.800. Het

- *Nieuwe doelgroep beschut (1/3).* Voor de nieuwe doelgroep met arbeidsvermogen, die niet aan de slag kan bij reguliere werkgevers, komen er geleidelijk voor structureel ruim 30.000 plekken middelen beschikbaar. Het groeipad van dit aantal is jaarlijks gelijk aan 1/3e van de geraamde afbouw van het aantal Wsw-ers
- *Vml Wajong.* De toegang tot de Wajong wordt met ingang van 1 januari 2015 beperkt tot mensen die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. Daardoor neemt het aantal mensen in de Participatiewet dat voorheen beroep zou hebben gedaan op de Wajong, jaarlijks toe tot in totaal 135.000 extra mensen in de structurele situatie. In de meerjarencijfers is het aantal voormalig Wajongers gelijk aan 135.000 gedeeld door 90.800 maal de som van het aantal nieuwe doelgroepen beschut en begeleidig regulier.

2.3 Banenafsprak

In het sociaal akkoord van 11 april 2013 hebben het kabinet en de sociale partners (werkgevers en werknemers) afgesproken dat ze banen gaan creëren bij reguliere werkgevers voor mensen met een arbeidsbeperking. In totaal gaat het om 125.000 extra banen (ten opzichte van de peildatum 1 januari 2013). 100.000 banen in de marktsector die in 2026 gerealiseerd moeten zijn en 25.000 banen bij de overheid die in 2024 gerealiseerd moeten zijn. De banenafpraak is een landelijke afspraak. Op landelijk niveau wordt gekeken of de werkgevers in de sector overheid en de werkgevers in de sector markt de aantallen hebben gerealiseerd die voor hun sector gelden.

De wet regelt een aantal belangrijke zaken die werkgevers nodig hebben om de mensen uit de doelgroep op de banen te plaatsen en om te monitoren of de werkgevers de extra banen in een jaar hebben gerealiseerd. Het tweede deel van de afspraak uit het sociaal akkoord is de quotumregeling. De quotumregeling kan ingaan als het aantal banen van de banenafpraak niet wordt gehaald. De wet regelt ook een aantal zaken voor de situatie wanneer deze quotumheffing er komt.

De banenafpraak is belangrijk voor het realiseren van de doelstellingen in de Participatiewet. Mensen met een arbeidsbeperking moeten zoveel mogelijk aan de slag bij reguliere werkgevers (inclusie). De banenafpraak moet dat mogelijk maken.

Er zijn echter knelpunten in de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten. Zo is het niet mogelijk om de inkoop van diensten correct mee te tellen bij de quotumregeling. Ook is het meetellen van inleenverbanden tijdens de quotumregeling (via de inleenadministratie) bewerkelijk. Daarom komt er een eenvoudiger systeem waarmee werkgevers meer mogelijkheden krijgen om extra banen te realiseren voor de doelgroep en waarmee tegelijkertijd de administratieve lasten worden verminderd. Het wordt mogelijk gemaakt dat banen via inkoop van diensten meetellen bij de inkopende werkgever, waarbij de inleenadministratie overbodig wordt gemaakt. Ook wil het ministerie van SZW werkgevers belonen die méér dan het afgesproken aantal mensen met een arbeidsbeperking in dienst nemen. Tot slot wordt het onderscheid tussen overheid en markt voor wat betreft het aantal te realiseren plaatsen, opgeheven.

aantal personen 103.000. In de memorie van toelichting wordt gesproken over 'werkplekken' en 'mensen'. Deze termen worden door elkaar gebruikt.

2.4 Financieringssystematiek

De financieringsbronnen van de Participatiewet zijn uitgewerkt in de volgende tabel.

Beschikbare budgetten	Gemeentelijke uitgaven
Bijstandsbudget	• Bijstandsuitkeringen • Loonkostensubsidies
Participatiebudget • WWB-klassiek³ • Wsw • Begeleiding regulier⁴ • Begeleiding nieuw beschut • Voormalig Wajong⁵	• Re-integratiekosten • Loonkosten en overige kosten Wsw • Plaatsing en begeleiding nieuwe doelgroepen
Algemene uitkering gemeentefonds • Cluster inkomen en participatie	• Uitvoeringskosten sociale dienst • Minimabeleid

Toelichting:

- *Bijstandsbudget.* In het bijstandsbudget zijn middelen opgenomen voor het betalen van de bijstandsuitkeringen en voor het betalen van de loonkostensubsidies. De hoogte van de loonkostensubsidies is bepaald op basis van de in de wet voorgeschreven methodiek voor loonwaardebepaling. Het gaat zowel om de doelgroep nieuw beschut als om de doelgroep die met een loonkostensubsidie aan de slag is bij reguliere werkgevers.
- *Participatiebudget.* Het participatiebudget is onderdeel van de integratie-uitkering sociaal domein. Het participatiebudget bestaat uit verschillende onderdelen. In het hoofdstuk hierna geven we een nadere toelichting op deze onderdelen. De middelen zijn bestemd voor het re-integreren, plaatsen en begeleiden op werkplekken van de doelgroep die onder de Participatiewet valt. De Wsw-middelen zijn – naast eventuele inzet van eigen middelen door de gemeente en opbrengsten uit productieactiviteiten – bedoeld voor het financieren van de Wsw-loonkosten en de bedrijfskosten van sw-bedrijven.
- *Cluster Inkomen en Participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds.* Het Cluster is bedoeld voor de financiering van de taken op het gebied van inkomensdienstverlening, diverse taken op het gebied van re-integratie en participatie (zowel bestaande als nieuwe doelgroepen) en taken op het gebied van minimabeleid (waaronder minimabeleid, apparaatslasten kwijtschelding en schuldhelpverlening). De middelen voor re-integratie die vanuit het participatiebudget worden overgeheveld naar de algemene uitkering in het gemeentefonds, worden eveneens in dit cluster geplaatst.

³ Vanaf 2019 naar de algemene uitkering in het gemeentefonds. De middelen zijn dan niet langer geoormerkt. De middelen zijn vrij besteedbaar (net zo als nu, in de integratie-uitkering sociaal domein)

⁴ Voornemen van het Rijk is om dit budget vanaf 2020 naar de algemene uitkering in het gemeentefonds over te hevelen.

⁵ idem

Box: integratie- en decentralisatie-uitkeringen

De participatiebudgetten konden in 2015 vanwege de gehanteerde systematiek in de algemene uitkering, niet direct in de algemene uitkering in het gemeentefonds worden opgenomen. Daarom werd de integratie-uitkering toegepast. Een integratie-uitkering heeft een eigen verdeelsystematiek en een eigen normering voor het macrobudget, die afwijken van de systematiek van de algemene uitkering. Feitelijk is de integratie-uitkering een soort voorportaal naar de algemene uitkering. Deze uitkering voorziet in een geleidelijke overgang van specifieke uitkeringen naar de algemene uitkering. In 2019 wordt het onderdeel WWB-klassiek overgeheveld. Het voornemen is om in 2020 de bedragen voor de nieuwe doelgroepen (begeleiding regulier plus voormalig Wajong) over te hevelen.

Naast de algemene uitkering en de integratie-uitkering bestaat ook de decentralisatie-uitkering. De budgetten voor de Wsw en nieuw beschut – die nu nog in de integratie-uitkering sociaal domein zitten en die niet overgaan naar de algemene uitkering in het gemeentefonds – gaan naar een decentralisatie-uitkering. Deze uitkering is nodig voor de kabinetsdoelstelling om het aantal specifieke uitkeringen te verminderen. De verdeling van de decentralisatie-uitkering volgt evenmin als de integratie-uitkering de regels van de verdeling van de algemene uitkering. Anders dan bij de integratie-uitkering, is de decentralisatie-uitkering niet per se bedoeld als voorportaal naar de algemene uitkering. Dat maakt de uitkering geschikt voor de overheveling van specifieke uitkeringen, ook als de overhevelingstermijn nog niet bekend is. Ook maakt het de uitkering geschikt voor middelen die slechts tijdelijk beschikbaar zijn, zoals de tijdelijke bonus nieuw beschut van €3.000 per plek.

3. Participatiebudget

3.1 Inleiding

Hierna analyseren we de verschillende budgetonderdelen van het participatiebudget. Eerst geven we aan hoe het participatiebudget is opgebouwd. Vervolgens gaan we in op het re-integratiebudget voor WWB-klassiek, de Wsw, de begeleiding van de nieuwe doelgroep regulier, de doelgroep nieuw-beschut en voormalig Wajong. Tot slot staan we stil bij de verhouding tussen de Participatiewet en de Banenafpraak.

3.2 Algemeen

De volgende tabel laat het participatiebudget zien, uitgesplitst naar de verschillende onderdelen⁶. De budgetten tot en met 2018 zijn realisaties. De budgetten van 2019 tot en met 2023 zijn de standen in de septembercirculaire 2018. De structurele bedragen zijn overgenomen uit de memorie van toelichting bij de Participatiewet.

mln €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Struct.
WWB klassiek	595	559	523	511	512	519	521	525	530	530
Wsw	2.274	2.143	2.023	1.921	1.800	1.693	1.638	1.578	1.520	0
Begeleiding regulier	3	14	29	40	41	47	48	54	60	243
Nieuw beschut	3	15	31	43	44	50	52	57	63	260
Bonus nieuw beschut	0	0	1	4	21	26	0	0	0	0
Vml Wajong	8	16	29	40	45	47	50	52	54	111
Totaal participatie	2.882	2.747	2.637	2.559	2.463	2.383	2.308	2.267	2.227	1.144

Nadere toelichting:

- **WWB-klassiek.** Het betreft hier de middelen die voorheen voor re-integratie beschikbaar waren in het kader van de Wet werk en bijstand. Door bezuinigingen ging het budget tot en met 2018 omlaag. Het budget is vanaf 2019 overgeheveld naar de algemene uitkering in het gemeentefonds. Opvallend is dat het budget jaarlijks weer omhoog gaat. Wij vermoeden dat dat te maken heeft met de systematiek van het gemeentefonds. Er is bij de meicirculaire 2018 €513 mln. structureel in de algemene uitkering in het gemeentefonds geplaatst. We gaan ervan uit dat het budget dat aan WWB-klassiek kan worden toegerekend, na 2023 gelijk blijft.
- **Wsw.** De middelen voor de Wsw zijn volledig overgegaan naar het participatiebudget in het kader van de Participatiewet. Het totale bedrag voor deze groep gaat jaarlijks omlaag: enerzijds is sprake van een efficiencykorting, waardoor het budget tot en met 2020 elk jaar extra omlaag gaat, €500,- per Wsw-er (prijsseffect). Anderzijds gaat het volume Wsw jaarlijks omlaag, waardoor het totaal budget daalt (volume-effect). Vanaf 2021 is alleen nog sprake van een volume-effect. Uiteindelijk is het budget, als alle Wsw-ers zijn uitgestroomd, gelijk aan nul.
- **Begeleiding regulier.** Het betreft middelen voor de plaatsing en begeleiding van arbeidsbeperkten bij reguliere werkgevers. Dit bedrag gaat elk jaar omhoog naar rato van de aantallen waarmee in de Participatiewet is gerekend. Per persoon is in de memorie van toelichting uitgegaan van €4.000,-. We gaan ervan uit dat het bedrag in de structurele situatie gelijk is aan het bedrag dat is aangekondigd in de memorie van toelichting bij de Participatiewet (€243 mln.)
- **Nieuw beschut.** Het betreft middelen voor de plaatsing en begeleiding van de doelgroep nieuw beschut. Dit bedrag gaat elk jaar omhoog naar rato van de aantallen waarmee in de Participatiewet is gerekend. Per

⁶ Zoals eerder aangegeven zit het WWB-klassiek budget vanaf 2019 niet meer in de integratie-uitkering sociaal domein, maar is het onderdeel van de algemene uitkering in het gemeentefonds. Het voornemen is om de budgetten voor de onderdelen 'begeleiding regulier' en 'voormalig Wajong' vanaf 2020 over te hevelen naar de algemene uitkering.

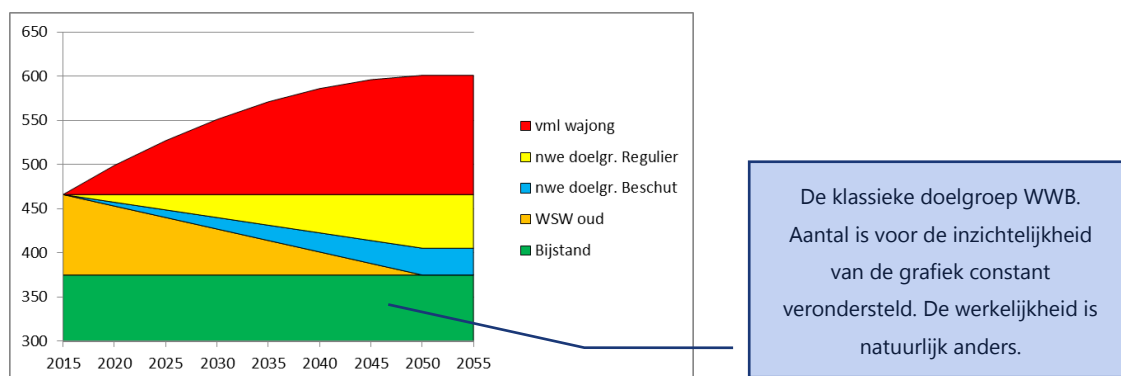
persoon is in de memorie van toelichting uitgegaan van €8.500,-. We gaan ervan uit dat het bedrag in de structurele situatie gelijk is aan het bedrag dat in de memorie van toelichting bij de Participatiewet is aangekondigd (€260 mln.).

- *Bonus nieuw beschut.* Omdat het aantal gerealiseerde beschut werkplekken achterbleef bij de verwachtingen, zijn er tot en met 2020 extra middelen beschikbaar om gemeenten te stimuleren beschut werkplekken te realiseren. Gemeenten ontvangen een bonus van €3.000,- per gerealiseerde werkplek. Het doel van de bonus is om gemeenten te stimuleren daadwerkelijk beschut werkplekken te realiseren en in stand te houden.
- *Voormalig Wajong.* Het extra aantal mensen dat voorheen een uitkering zou krijgen op basis van de Wajong, maar nu tot de doelgroep Participatiewet behoort, noemen we de groep ‘voormalig Wajong’. Voor de re-integratie van deze groep hevelt de regering vanaf 2015 (budgettair neutraal) middelen over vanuit het re-integratiebudget Wajong van het UWV. Deze toevoeging loopt volgens de cijfers in de memorie van toelichting bij de Participatiewet geleidelijk op tot 111 miljoen structureel.

3.3 WWB-klassiek

3.3.1 Inleiding

Het re-integratiebudget voor de groep WWB-klassiek correspondeert met het groene vlak in het volgende diagram.

De Wet werk en bijstand werd in 2004 ingevoerd. Naast het budget voor de bijstandsuitkeringen, ontvingen gemeenten een budget voor de re-integratie. In 2010 was er nog €1,9 mld. beschikbaar. Door forse onderuitputting op het budget en doordat de effectiviteit niet kon worden aangetoond, is er in de afgelopen jaren fors op dit budget bezuinigd. Het budget is over de jaren teruggebracht tot €530 mln. structureel (bijna 3/4^e eraf).

3.3.2 Algemene uitkering in het gemeentefonds

Onder de WWB werd het re-integratiebudget WWB-klassiek door het Ministerie van SZW verstrekt aan de gemeenten. In 2015 werd het re-integratiebudget WWB-klassiek opgenomen in de integratie-uitkering sociaal domein. Vanaf 2019 wordt het budget opgenomen in de algemene uitkering in het gemeentefonds.

3.3.3 Omvang budget

De omvang van het budget is opgenomen in de volgende tabel. We vergelijken de bedragen die zijn aangekondigd in de memorie van toelichting bij de Participatiewet met de bedragen die vanaf 2015 zijn verstrekt en die zijn aangekondigd in de septembercirculaire 2018.

mln €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Struct.
September-circulaire 2018	595	559	523	511	512	519	521	525	530	530
MvT Participatiewet	638	598	560	548	548	548	548	548	548	548
Verschil	-43	-39	-37	-37	-36	-29	-27	-23	-18	-18

Het budget is lager dan aangekondigd in de memorie van toelichting bij de Participatiewet. Het is niet duidelijk wat hiervoor de verklaring is.

3.3.4 Verdeling

De verdeling van deze middelen vindt vooral plaats op basis van de factoren bijstandsontvangers, lager opgeleiden en bereikbare banen (aantal banen binnen acceptabele reistijd als aandeel van de beroepsbevolking). De andere twee factoren zijn gemiddelde re-integratie-uitgaven per inwoner en de totale doelgroep. De verdeelfactor bereikbare banen is relatief gunstig voor de gemeenten met een zwakke regionale arbeidsmarkt.

De verdeling van deze middelen werkt als volgt: Iedere gemeente krijgt eerst een bedrag dat gelijk is aan de gemiddelde re-integratie-uitgaven per inwoner van 15 tot en met 64 jaar. Vervolgens wordt per verdeelmaatstaf bepaald of de gemeente positief of negatief afwijkt van de gemiddelde score op die maatstaf. Als een gemeente bijvoorbeeld meer bijstandsgerechtigden of minder bereikbare banen heeft dan gemiddeld, dan ontvangt deze gemeente extra middelen. Als de gemeente juist minder bijstandsgerechtigden of meer bereikbare banen heeft dan gemiddeld, dan gaat er wat van de middelen af. Dit geeft het budgetaandeel per gemeente. Door dit aandeel te vermenigvuldigen met het macrobudget wordt het gemeentelijk budget bepaald. Het model bevat de volgende maatstaven:

- gemiddelde re-integratie-uitgaven per inwoner;
- omvang totale doelgroep (inwoners 15–64 jaar – werkenden – WW/AO-uitkering – studenten);
- bijstandsontvangers (vertraagd t-2, peilmoment 1 januari);
- lager opgeleiden (t/m lager beroepsonderwijs);
- bereikbare banen (aantal banen binnen acceptabele reistijd, gedeeld door beroepsbevolking).

Dat betekent dat gemeenten met een relatief grote doelgroep, veel bijstandsgerechtigden, veel lager opgeleiden en weinig bereikbare banen een relatief hoger budget ontvangen dan andere gemeenten. Gemeenten ontvangen dus verschillende bedragen per bijstandsgerechtigde. Een gemeente met meer problematiek ontvangt meer budget per bijstandsgerechtigde dan een gemeente met weinig problematiek.

De volgende tabel laat de verschillen tussen gemeenten zien.

0-25%	€	321
25%-50%	€	503
50%-75%	€	915
75%-100%	€	1.314
Minimum	€	209
Maximum	€	1.648
Rekenkundig gemiddelde	€	765
Gewogen gemiddelde	€	1.174

Gemiddeld ontvangen gemeenten €1.174,- per bijstandsgerechtigde. We zien dat het laagste bedrag dat een gemeente per bijstandsgerechtigde ontvangt, gelijk is aan €209,- per bijstandsgerechtigde. Het hoogste bedrag is €1.648,-. Voorts zien we dat de 25% gemeenten met de laagste bedragen per bijstandsgerechtigde, gemiddeld €321,- per bijstandsgerechtigde ontvangen. De 25% gemeenten met het hoogste bedrag per bijstandsgerechtigde, ontvangen gemiddeld €1.314,- per bijstandsgerechtigde.

De vraag is of de verschillen tussen de budgetten per bijstandsgerechtigde rechtvaardig zijn. Uitgangspunt is dat gemeenten budget ontvangen dat aansluit bij de objectieveerbare kosten.

Het lijkt verdedigbaar dat gemeenten met een bepaald profiel van het uitkeringsbestand en een bepaalde situatie op de arbeidsmarkt een ander budget per bijstandsgerechtigde ontvangen dan andere gemeenten. De vraag is echter of de kosten daadwerkelijk objectiveerbaar zijn. De werkelijke kosten zijn thans vooral een afgeleide van de hoogte van het beschikbare budget. Dat leidt tot een kip-ei-vraagstuk: Zijn de kosten zo hoog omdat er een hoog

budget beschikbaar is of is het hoge budget een uitvloeisel van de werkelijke kosten in het verleden? Voor 2021 zullen de verdeelmaatstaven worden herijkt. Naast objectivering moeten ook keuzes worden gemaakt. Belangrijk is dat keuzes en afwegingen expliciet worden.

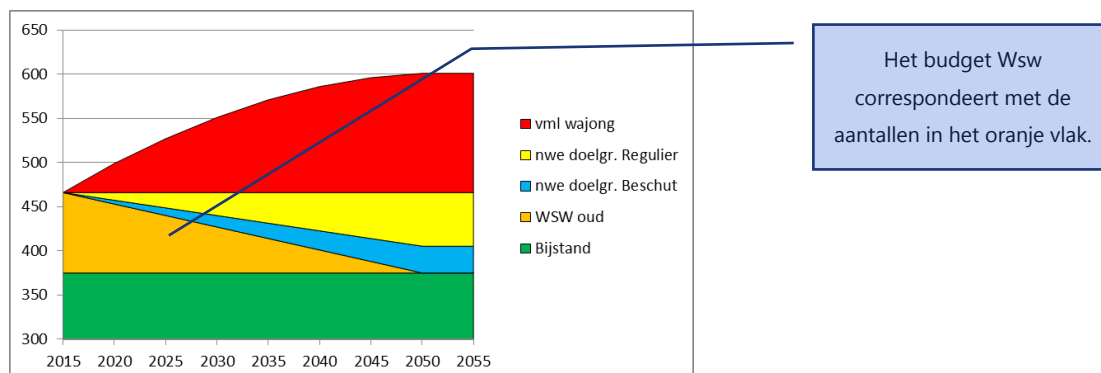
3.3.5 Wat valt op?

- Het budget is vrij besteedbaar. De middelen zijn bedoeld voor de ondersteuning van werkzoekenden die afhankelijk zijn van een bijstandsgelateerde uitkering (bijstand, IOAW, IOAZ). Per bijstandsgerechtigde is er €1.174,- beschikbaar. Het bedrag is tussen de gemeenten verschillend (varieert van €209,- tot €1.648,- per bijstandsgerechtigde). Het bedrag is relatief laag. Als we uitgaan van €3.000,- re-integratiekosten per persoon, betekent dat dat gemiddeld ruim 1/3^e van het totale bestand kan worden ondersteund. Het onderzoek naar nieuwe verdeelmaatstaven vraagt om de nodige zorgvuldigheid. Naast objectivering van de kosten zullen ook keuzes moeten worden gemaakt.
- Het valt op dat het budget lager is dan bij de memorie van toelichting bij de Participatiewet aangekondigd. In 2016 is het verschil €39 mln. In de jaren daarna wordt het verschil kleiner. Mogelijk is er een goede verklaring voor het verschil. Maar, het is onduidelijk waarom het budget met dat bedrag structureel is verlaagd.

3.4 Wsw

3.4.1 Inleiding

Het Wsw-budget is onderdeel van de integratie-uitkering sociaal domein. Het budget correspondeert met de aantallen in het oranje vlak in het volgende diagram.

De rijksoverheid is niet voornemens om dit budget over te hevelen naar de algemene uitkering in het gemeentefonds. Het macrobudget Wsw staat meerjarig vast en volgt de bij memorie van toelichting bij de Participatiewet geraamde aantallen Wsw-ers. Met andere woorden, het macrobudget is en blijft op basis van de voorspelde aantallen. Het macrobudget wordt verdeeld op basis van het verwacht aantal Wsw-ers (dat is aantal t-1 gecorrigeerd voor het berekend natuurlijk verloop/afname). Er vindt geen nacalculatie plaats. Door verschillen tussen de geraamde en de werkelijke ontwikkeling, kunnen de bedragen per Wsw-er tussen gemeenten iets verschillen.

3.4.2 Efficiency-korting en loon-prijs-compensatie

Er wordt een efficiency-korting doorgevoerd. Jaarlijks gaat het budget nominaal met circa €500,- per Wsw-er omlaag. De laatste tranche wordt doorgevoerd in 2020. Daar staat tegenover dat de loon- en prijsbijstelling voor de integratie-uitkering sociaal domein participatie jaarlijks in zijn geheel wordt toegevoegd aan het onderdeel Wsw (oude stijl).

Hierdoor is het budget in 2018 sinds de invoering van de Participatiewet gestegen van €1.759 mln. naar €1.921 mln, een verschil van €162 mln. Dat betekent dat er feitelijk overcompensatie plaatsvindt (reëel komt er bij de Wsw meer geld bij dan gerechtvaardigd door de door het rijk gehanteerde systematiek voor loon- en

prijsbijstellingen⁷). Echter, dat gaat wel ten koste van de andere budgetten binnen het participatie-deel van de integratie-uitkering sociaal domein. Kortom, de efficiencykorting wordt (deels) gedempt door geld te verschuiven van de overige participatiebudgetten naar de Wsw: vestzak broekzak dus.

3.4.3 Budgetten en volume

€M	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Budget Wsw (X €1000,)	2.273.562	2.142.637	2.023.065	1.921.328	1.800.068	1.692.969	1.637.625	1.578.427
Voor budget relevant volume Wsw	88.300	83.300	78.300	73.600	70.400	68.000	65.600	63.100
Budget per voor budget relevante Wsw-er (€/SE)	25.748	25.722	25.837	26.105	25.569	24.897	24.964	25.015
Verwacht volume o.b.v. mei-circulaire	87.549	83.014	78.613	75.778	72.180	68.990	65.776	62.552
Budget per Wsw-er (€/SE)	25.969	25.811	25.735	25.355	24.939	24.539	24.897	25.234

In de bovenstaande tabel zien we de ontwikkeling van het budget en de verwachte en gerealiseerde landelijke Wsw-volumes. We zien dat het volume iets minder snel lijkt te dalen dan landelijk verwacht. We zien dat het volume dat relevant is voor het budget sneller omlaag gaat dan de gerealiseerde en thans verwachte volumes. Dat leidt ertoe dat het bedrag per Wsw-er weer wat lager is dan op basis van het voor het budget relevante volume (€25.355 respectievelijk €26.105).

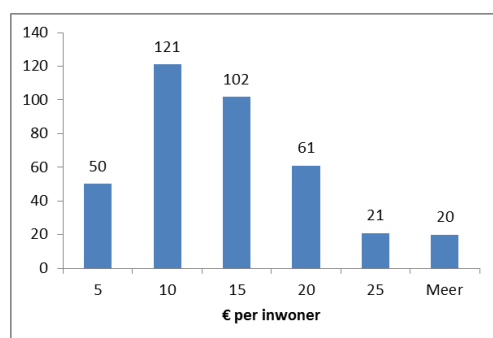
3.4.4 Budgetten en uitgaven

De uitgaven van gemeenten/sw-bedrijven zijn hoger dan de beschikbare budgetten. In de Thermometer Wsw is vastgesteld dat gemeenten/sw-bedrijven niet in staat zullen zijn om de efficiencykorting op te vangen. De werkelijke uitgaven per gemeente kunnen tussen de gemeenten aanzienlijk verschillen. Deze conclusies worden onderkend door het Ministerie van SZW. Er komt echter geen extra specifieke aanvulling, gericht op het verhogen van het Wsw-budget. Het Ministerie van SZW geeft aan dat de tekorten moeten worden opgevangen vanuit het accres.

3.4.5 Verdeling

De verdeling van het macrobudget gaat naar rato van het aantal Wsw-ers. Doordat de Wsw-dichtheid tussen gemeenten verschilt, wordt de bezuiniging onevenredig verdeeld. Immers, de totale korting is afhankelijk van het aantal Wsw-ers. De efficiencykorting per Wsw-er is €3.000,-. Naar mate een gemeente meer Wsw-ers (per 1.000 inwoners) heeft, is de totale korting (per inwoner) dus groter.

In de volgende grafiek laten we de totale korting per inwoner zien⁸.

We zien 50 gemeenten met een effectieve korting kleiner dan €5,- per inwoner. 121 Gemeenten hebben een effectieve korting tussen de €5,- en €10,- per inwoner. We zien dat 41 gemeenten een effectief tekort hebben van meer dan €20,- per inwoner.

⁷ Het is niet bekend of dat voor komende jaren ook gaat gebeuren.

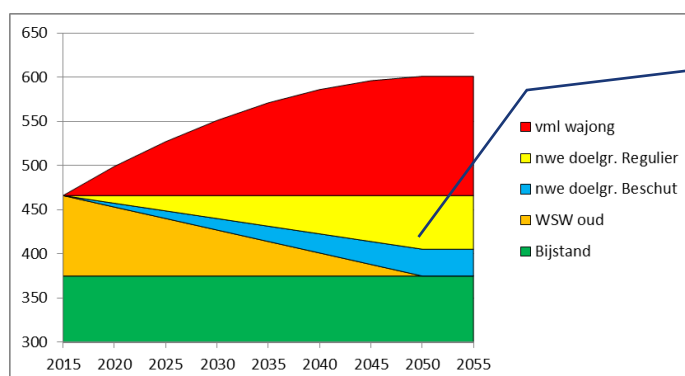
⁸ De horizontale as geeft per kolom de maximale waarde aan van het interval. We werken met een interval van €5,- per inwoner.

€	per inwoner
0-25%	22,19
25%-50%	12,99
50%-75%	8,62
75%-100%	4,52
Minimum	0
Maximum	52,03
Gemiddelde	12,05

Gemiddeld is de korting gelijk aan €12,05 per inwoner. Voorts zien we dat de 25% gemeenten met de grootste effectieve korting (= gemeenten met de hoogste Wsw-dichtheid), gemiddeld een korting krijgen van €22,19 per inwoner en de 25% gemeenten met het laagste bedrag (= gemeenten met de laagste Wsw-dichtheid) een korting van €4,52 per inwoner.

3.5 Nieuwe doelgroep begeleiding regulier

In plaats van de Wsw-ers komt de nieuwe doelgroep. Voor de groep begeleiding regulier (de groep die met begeleiding en/of ondersteuning aan de slag kan bij reguliere werkgevers) geldt de verhouding drie Wsw-ers eruit, twee begeleiding regulier erin. Dit leidt in het volgende diagram tot de doelgroep begeleiding regulier in het gele vlak.

Nieuwe doelgroep begeleiding regulier, volgens de formule 3 Wsw-ers eruit, 2 nieuwe doelgroepers erin. Per (geraamde) nieuwe doelgroeper is circa €4K per persoon beschikbaar. In de structurele situatie bestaat deze groep uit circa 60K personen.

De middelen voor de doelgroep bestaan uit geld voor de loonkostensubsidies en middelen voor de plaatsing en begeleiding. De loonkostensubsidies zijn opgenomen in het bijstandsbudget. Daar gaan we later op in. De middelen voor plaatsing en begeleiding zitten in het participatiebudget. Macro gaat het om een bedrag oplopend tot ruim 243 miljoen structureel per jaar voor regulier werk. Gemiddeld wordt een bedrag toegevoegd van €4.000,- per jaar voor ruim 60 duizend mensen.

In de volgende tabel laten we de beschikbare bedragen zien zoals aangekondigd in de memorie van toelichting bij de Participatiewet en de bedragen conform de stand in de septembercirculaire 2018. Deze bedragen zetten we af tegen de aantallen waarmee is gerekend in de memorie van toelichting.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Struct
a Budget memorie van toelichting (mln €)	5,0	17,0	31,0	43,0	49,7	56,3	63,0	69,6	76,8	243,0
b Aantal memorie van toelichting (x 1000)	1,7	5,0	8,3	11,5	13,6	15,2	16,8	18,5	20,4	60,5
c Bedrag per persoon memorie van toelichting (a:b; €)	2.941	3.400	3.735	3.739	3.643	3.697	3.741	3.764	3.764	4.017
d Budget septembercirculaire 2018 (mln €)	2,7	14,3	29,5	40,4	41,1	47,3	48,5	54,0	59,5	243,0
e Aantal septembercirculaire 2018 (x 1000)	1,7	5,0	8,3	11,5	13,6	15,2	16,8	18,5	20,4	60,5
f Bedrag per persoon septembercirculaire 2018 (d:e; €)	1.563	2.859	3.553	3.514	3.015	3.105	2.880	2.919	2.919	4.017
g Verschil in budget (d-a; mln €)	-2,3	-2,7	-1,5	-2,6	-8,6	-9,0	-14,5	-15,6	-17,2	0,0
h Verschil in bedrag per persoon (f-c; €)	-1.378	-541	-182	-225	-628	-592	-862	-845	-845	0

Wat valt op?

- a. *Budget memorie van toelichting (mln. €).* Deze bedragen zijn gelijk aan de stand bij de memorie van toelichting op de Participatiewet.
- b. *Aantal memorie van toelichting (x 1.000).* De aantallen zijn voor de jaren tot en met 2018 en voor de structurele situatie overgenomen uit de memorie van toelichting. Voor de jaren 2019 tot en met 2023 hebben we een berekening gemaakt op basis van de geraamde ontwikkeling van het aantal Wsw-ers (bron: Thermometer Wsw, Berenschot, 2017)
- c. *Bedrag per persoon memorie van toelichting (€).* Door het budget te delen door de geraamde aantallen ontstaat het beschikbare budget per persoon. Het valt op dat de bedragen per persoon tot en met 2018 lager zijn dan €4.000,-. Mogelijk komt dat doordat rekening wordt gehouden met de oploep in het bestand. De aantallen zijn standen ultimo het jaar. Het gemiddelde aantal in een jaar is daardoor lager.
- d. *Budget septembercirculaire 2018 (mln. €).* De budgetten zijn sinds de invoering van de Participatiewet bijgesteld. Een belangrijke reden is het centraal laten uitvoeren van de no risk-polis door UWV. We gaan ervan uit dat het bedrag in de structurele situatie gelijk is aan het bedrag in de structurele situatie bij de memorie van toelichting. Voor zover we konden nagaan heeft alleen in 2015 een loon- en prijsbijstelling plaatsgevonden. In de andere jaren vond geen loon- en prijsbijstelling plaats op dit budget.

Box: Structureel maken van de no-risk polis voor werknemers in beschut werk

De tijdelijke no risk polis voor werknemers die werken met loonkostensubsidie en voor werknemers die beschut werken is met ingang van 2021 structureel gemaakt (Kamerstukken 2016-2017, 34514, nr. 8). De no-risk polis wordt rechtstreeks door het Rijk gefinancierd en door UWV uitgevoerd. Dit is budgetneutraal vormgegeven door de benodigde middelen uit het Participatiebudget uit te nemen voor de nieuwe doelgroep (onderdeel van de Integratie Uitkering Sociaal Domein (IUSD)). Voor het inkomensdeel is vanaf 2021 ook geld uitgenomen, omdat de gemeente dankzij de no-risk polis bij ziekte de loonkostensubsidie niet hoeft door te betalen.

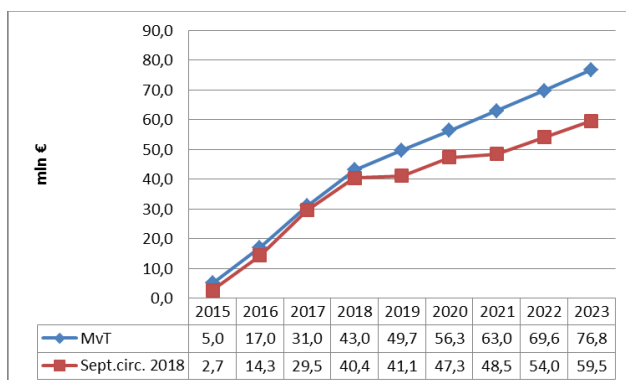
Wat betreft de hoogte van de uitname geldt, dat het ten tijde van het wetsvoorstel nog onzeker was in welke mate de uitgaven zich zouden voordoen. Om die reden is in juli 2017 een rekenregel afgesproken met de VNG. Deze houdt in dat in het voorjaar van 2021 de ramingen van de uitgaven in 2021 tot en met 2025 herijkt worden op basis van de realisaties van 2019 en 2020. Het gaat om de gerealiseerde uitgaven no-riskpolis, afkomstig van UWV en de gemiddelde loonwaarde, afkomstig van de Statistiek Reintegratie Gemeenten. Na deze vijf jaar wordt een nieuwe raming gemaakt.

- e. *Aantal memorie van toelichting (x 1.000).* We hanteren dezelfde aantallen zoals bij de memorie van toelichting.
- f. *Bedrag per persoon septembercirculaire 2018 (€).* We berekenen de nieuwe budgetten per persoon, uitgaand van het aantal personen begeleiding regulier waarmee in de memorie van toelichting rekening is gehouden.
- g. *Vershil in budget (mln. €).* We zien dat de totale budgetten voor de groep begeleiding regulier lager zijn dan opgenomen in de memorie van toelichting bij de Participatiewet. Het verschil loopt op tot 17,2 mln. in 2023. Zoals hiervoor aangegeven, hangt deze neerwaartse bijstelling vooral samen met het overhevelen van de uitvoering van de no risk-polis naar het UWV.
- h. *Vershil in bedrag per persoon (€).* In de memorie van toelichting is gerekend met een bedrag van €4.000,- per persoon voor begeleiding. We zien dat het bedrag per persoon door de neerwaartse bijstelling flink omlaag is gegaan. In 2023 is het bedrag waarmee rekening wordt gehouden €2.919,- per persoon. Dat was €3.764,-. Het verschil is bijna 25%. De vraag komt op waardoor de begeleidingsvergoeding omlaag is gegaan met het centraliseren van de no risk-polis. Met de invoering van de Participatiewet was reeds €2 mln. beschikbaar in

2015, oplopend tot 14 mln. in 2022 voor de no risk-polis. Naast het terugdraaien van dit bedrag is er ook bezuinigd op de middelen voor begeleiding regulier.

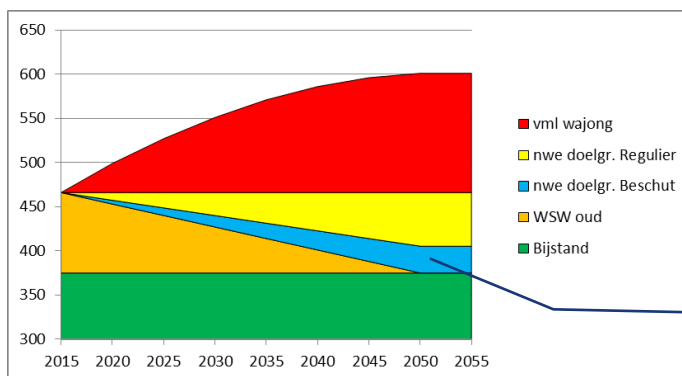
Daarnaast valt op dat de verschillen tussen de bedragen per persoon relatief laag zijn in 2017 en 2018. Dat komt doordat de middelen voor de bonus nieuw beschut, die niet door het Ministerie van SZW zijn uitgekeerd, overgeheveld worden naar de middelen voor begeleiding regulier.

De volgende grafiek laat meerjarig het beschikbare budget voor begeleiding regulier zien. Het verschil tussen memorie van toelichting en de septembercirculaire 2018 is tot en met 2018 beperkt. We zien een knik in de grafiek in 2019. Vervolgens zien we dat het verschil met het oorspronkelijk beschikbare bedrag steeds groter wordt.

3.6 Nieuwe doelgroep beschut

Voor de doelgroep nieuw beschut is de rekenregel 3 Wsw-ers eruit, 1 nieuw-beschutter erin. Dat leidt in het volgende diagram tot de doelgroep nieuw beschut in het blauwe vlak

Voor de nieuwe doelgroep beschut, rekent ministerie van SZW met de verhouding 3 Wsw-ers er uit, 1 nieuw-beschutter er in. Per (geraamde) nieuw-beschutter is voor begeleiding circa €8500,- per persoon beschikbaar. In de structurele situatie zijn er 30K nieuw-beschutters.

De middelen voor de doelgroep bestaan uit geld voor de loonkostensubsidies en middelen voor de plaatsing en begeleiding. De loonkostensubsidies zijn opgenomen in het bijstandsbudget. Daar gaan we later op in. De middelen voor plaatsing en begeleiding zitten in het participatiebudget. Macro gaat het om een bedrag oplopend tot ruim €260 miljoen structureel per jaar voor beschut werk. Gemiddeld wordt een bedrag toegevoegd van €8.500,- euro per jaar voor ruim 30 duizend mensen.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Struct
a Budget memorie van toelichting (mln €)	7,0	23,0	37,0	49,0	56,0	63,1	70,1	77,2	85,1	260,0
b Aantal memorie van toelichting (x 1000)	0,8	2,5	4,2	5,8	6,8	7,6	8,4	9,2	10,1	30,3
c Bedrag per persoon memorie van toelichting (a:b; €)	8.750	9.200	8.810	8.448	8.282	8.337	8.382	8.388	8.388	8.581
d Budget septembercirculaire 2018 (mln €)	2,8	15,2	31,3	42,9	43,7	50,3	51,5	57,4	63,2	218,2
e Aantal memorie van toelichting (x 1000)	0,8	2,5	4,2	5,8	6,8	7,6	8,4	9,2	10,1	30,3
f Bedrag per persoon septembercirculaire 2018 (d:e; €)	3.529	6.075	7.460	7.404	6.454	6.643	6.156	6.236	6.236	7.200
g Budget septembercirculaire 2018 (mln €)	2,8	15,2	31,3	42,9	43,7	50,3	51,5	57,4	63,2	218,2
h Aantal taakstelling (x 1.000)	0,8	2,5	3,0	3,6	5,3	6,4	7,2	8,0	8,8	30,3
i Bedrag per persoon taakstelling (g:h; €)	3.529	6.075	10.282	11.946	8.252	7.880	7.186	7.202	7.201	7.200
j Verschil in budget (g-a; mln €)	-4,2	-7,8	-5,7	-6,1	-12,4	-12,8	-18,6	-19,8	-21,8	-41,8
k Verschil in bedrag per persoon (i-c; €)	-5.221	-3.125	1.472	3.498	-30	-457	-1.195	-1.186	-1.187	-1.381

Wat valt op?

- Budget memorie van toelichting (mln. €).* Betreft het budget waarmee rekening is gehouden in de memorie van toelichting bij de Participatiewet. Het bedrag is opgebouwd uit het berekend aantal nieuw beschut en een begeleidingsvergoeding van €8.500,- per persoon.
- Aantal memorie van toelichting (x 1.000).* Het aantal is berekend op basis van de formule 3 eruit, 1 erin. Het aantal loopt op tot ruim 30 duizend personen structureel.
- Bedrag per persoon memorie van toelichting (a:b; €).* Het budget gedeeld door de berekende aantallen leidt tot het bedrag per persoon. Hoewel in de structurele situatie het bedrag per persoon vrijwel gelijk is aan het gehanteerde bedrag van €8.500,-, zien we dat de werkelijke bedragen in de periode 2015 t/m 2023 daarvan afwijken. In sommige jaren is het gemiddelde bedrag hoger dan €8.500,- (2015 t/m 2017). In andere jaren is het bedrag lager (2018 t/m 2023).
- Budget septembercirculaire 2018 (mln. €).* Met name door het centraliseren van de uitvoering van de no-risk-polis bij UWV, is het budget verlaagd. We gaan er nu vanuit dat er structureel nog 218,2 beschikbaar is, uitgaand van €7.200 begeleidingskosten (zie hierna) en 30,3 duizend structurele plekken. Voor zover we konden nagaan heeft alleen in 2015 een loon- en prijsbijstelling plaatsgevonden. In de andere jaren vond geen loon- en prijsbijstelling plaats op dit budget.

Box: Structureel maken van de no-risk polis voor werknemers die werken met een loonkostensubsidie

De tijdelijke no risk polis voor werknemers die werken met loonkostensubsidie en voor werknemers die beschut werken, is met ingang van 2021 structureel gemaakt (Kamerstukken 2016-2017, 34514, nr. 8). De no-risk polis wordt rechtstreeks door het Rijk gefinancierd en door UWV uitgevoerd. Dit is budgetneutraal vormgegeven door de benodigde middelen uit het Participatiebudget uit te nemen voor de nieuwe doelgroep (onderdeel van de Integratie Uitkering Sociaal Domein (IUSD)). Voor het inkomensdeel is vanaf 2021 ook geld uitgenomen, omdat de gemeente dankzij de no-risk polis bij ziekte de loonkostensubsidie niet hoeft door te betalen.

Wat betreft de hoogte van de uitname geldt, dat het ten tijde van het wetsvoorstel nog onzeker was in welke mate de uitgaven zich zouden voordoen. Om die reden is in juli 2017 een rekenregel afgesproken met de VNG. Deze houdt in dat in het voorjaar van 2021 de ramingen van de uitgaven in 2021 tot en met 2025 herijkt worden op basis van de realisaties van 2019 en 2020. Het gaat om de gerealiseerde uitgaven no-riskpolis, afkomstig van UWV en de gemiddelde loonwaarde, afkomstig van de Statistiek Reintegratie Gemeenten. Na deze vijf jaar wordt een nieuwe raming gemaakt. (Bron: Gemeentenieuws SZW, Nummer 2018-04, 5 november 2018)

- Aantal memorie van toelichting (x 1.000).* We gaan nog steeds uit van de aantallen zoals gehanteerd in de memorie van toelichting bij de Participatiewet.
- Bedrag per persoon septembercirculaire 2018 (d:e; €).* De bedragen per persoon in de septembercirculaire 2018 op basis van de aantallen uit de memorie van toelichting zijn lager dan de bedragen bij memorie van

toelichting. Voor de structurele situatie aan we uit van €7200,-. Echter, de taakstelling die is ingevoerd, leidt ertoe dat het ministerie jaarlijks rekent met lagere aantallen. Zie hierna.

- g. *Budget septembercirculaire 2018 (mln. €).* We herhalen hier nog een keer het meerjarenbudget dat bekend was bij septembercirculaire 2018.
- h. *Aantal taakstelling (x 1.000).* De taakstelling leidt tot aanpassing van de bij memorie van toelichting berekende aantallen. Voor 2015 en 2016 hanteren we de berekende aantallen. Voor de jaren daarna hanteren we de verwachte jaargemiddelden. Daarbij gaan we ervan uit dat de taakstellingen worden gerealiseerd. Het jaargemiddelde berekenen we door het gemiddelde te bepalen van twee opeenvolgende taakstellingen.
- i. *Bedrag per persoon taakstelling (g/h; €).* Als we de budgetten per persoon berekenen op basis van de taakstelling, zien we weer een stijging. In 2017 en 2018 is het beschikbare budget ruim hoger dan €8.500,- per persoon. Vanaf 2019 zijn de beschikbare middelen ruim minder dan €8.500,- per persoon⁹.

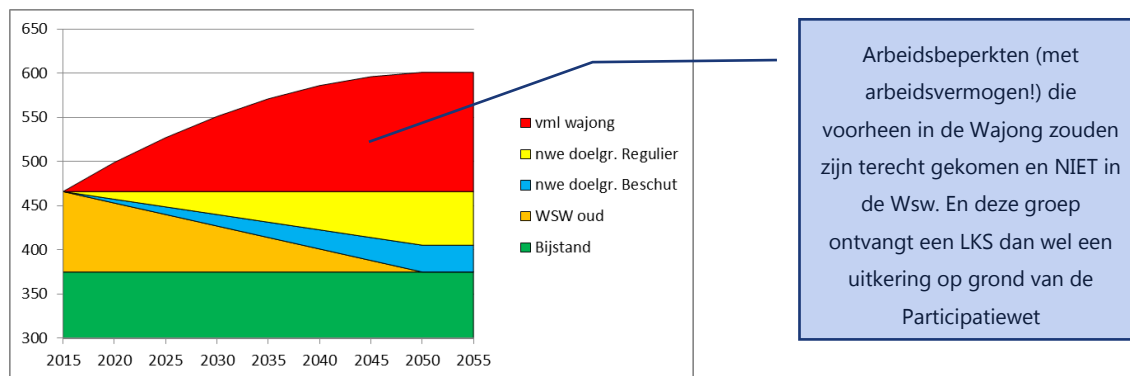
Het is niet altijd duidelijk waardoor dat komt. Vanaf 2021 is dat wel duidelijk. Het heeft te maken met het structureel maken van de no-riskpolis voor mensen die werken met een loonkostensubsidie. Het voor beschut werk beschikbaar gestelde bedrag voor begeleiding bij een beschutte werkplek van € 8.500 wordt vanaf 2021 verlaagd voor de structurele financiering van de no-risk polis. Het nieuwe bedrag wordt € 7.200 per plek. Dat is nog niet het definitieve structurele bedrag. Het exacte bedrag wordt in het voorjaar van 2021 bekend. Dan wordt aan de hand van een met de VNG afgesproken rekenregel bepaald welk bedrag definitief wordt uitgenomen. (Bron: Gemeentenieuws SZW, Nummer 2018-04, 5 november 2018)

- j. *Vershil in budget (g-a; mln. €).* We zien een oplopend negatief verschil tussen het oorspronkelijke budget en het budget bij septembercirculaire 2018, van €4,2 mln. negatief in 2015 naar €21,8 mln. negatief in 2023. Deze verschillen worden evenals bij begeleiding regulier verklaard door de centralisering van de no risk-polis. Hierbij vragen wij ons ook af wat de ratio is dat de begeleidingsbudgetten (naast het overhevelen van het voor de no risk-polis geoormerkte budget) met de overheveling van de no risk-polis zijn verlaagd.
- k. *Vershil in bedrag per persoon (i-c; €).* Door invoering van de taakstelling zijn de beschikbare middelen per persoon in 2017 en 2018 hoger dan bij de memorie van toelichting van de Participatiewet. In de andere jaren zien we dat de beschikbare middelen per hoofd lager zijn. In 2023 is het bedrag bijna €1.200 lager dan bij memorie van toelichting in de Participatiewet.

3.7 Nieuwe doelgroep voormalig Wajong

De arbeidsbeperkten die bovenop de nieuwe doelgroep regulier en nieuw beschut aanspraak maken op de Participatiewet noemen we de doelgroep 'voormalig Wajong'. In de volgende grafiek staan de voormalig Wajongers, die binnen de Participatiewet een uitkering en/of een loonkostensubsidie ontvangen, in het rode vlak. Let op dat er – naast niet-wajongers - ook voormalig Wajongers in het gele of het blauwe vlak zitten (structureel 35.000).

⁹ Let op dat we voor het berekenen van de bedragen per plek uitgaan van het gemiddeld aantal plekken in één jaar. Het gemiddelde in enig jaar berekenen we door het gemiddelde te nemen van de taakstelling in dat jaar en de taakstelling in het jaar daaraan voorafgaand.

De middelen voor de doelgroep bestaan uit geld voor de loonkostensubsidies en middelen voor de plaatsing en begeleiding. De loonkostensubsidies zijn opgenomen in het bijstandsbudget. Daar gaan we later op in. De middelen voor plaatsing en begeleiding zitten in het participatiebudget. Macro gaat het om een bedrag oplopend tot ruim €111 miljoen structureel per jaar voor regulier en beschut werk. Het budget wordt budgettair overgeheveld van het UWV naar de gemeenten. Het is onbekend of en zo ja welke onderbouwing hieronder zit.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Struct
a Budget memorie van toelichting (mln €)	10,0	20,0	30,0	40,0	50,0	52,4	54,7	57,1	59,5	111,0
b Aantal memorie van toelichting (x 1000)	3,7	11,2	18,6	25,7	30,3	33,9	37,5	41,2	45,4	135,0
c Bedrag per persoon memorie van toelichting (a:b; €)	2.690	1.794	1.614	1.555	1.649	1.545	1.461	1.386	1.310	822
d Budget septembercirculaire 2018 (mln €)	8,2	16,3	29,0	39,8	45,1	47,4	49,7	52,0	54,3	111,0
e Aantal memorie van toelichting (x 1000)	3,7	11,2	18,6	25,7	30,3	33,9	37,5	41,2	45,4	135,0
f Bedrag per persoon septembercirculaire 2018 (d:e; €)	2.216	1.464	1.562	1.546	1.487	1.399	1.326	1.263	1.195	822
g Verschil in budget (d-a; mln €)	-1,8	-3,7	-1,0	-0,2	-4,9	-5,0	-5,1	-5,1	-5,2	0,0
h Verschil in bedrag per persoon (f-c; €)	-474	-330	-52	-9	-162	-146	-135	-124	-115	0

Wat valt op?

- Budget memorie van toelichting (mln. €).* Het budget neemt jaarlijks toe met €10 mln. tot en met 2019. Na 2019 neemt het budget jaarlijks toe met circa €2,4 mln. Het budget wordt budgettair neutraal overgeheveld vanaf de begroting van UWV.
- Aantal memorie van toelichting (x 1.000).* De aantallen zijn gekoppeld aan de totale nieuwe doelgroep regulier en nieuw beschut. Het totaal wordt vermenigvuldigd met 135/90,8. Hierdoor wordt verondersteld dat de groep voormalig Wajong hetzelfde groeipad doorloopt als de groepen begeleiding regulier en nieuw beschut, zoals geraamd in de memorie van toelichting bij de participatiewet.
- Bedrag per persoon memorie van toelichting (a:b; €).* Het bedrag in de memorie van toelichting bij de participatiewet is in 2015 gelijk aan €2.690,- euro per hoofd. In de jaren daarna neemt het budget af, tot uiteindelijk €822,- per hoofd in de structurele situatie. Het beschikbare budget per hoofd is lager dan het beschikbare budget voor de doelgroep regulier, waarmee gerekend is (€4.000,- per hoofd).
- Budget septembercirculaire 2018 (mln. €).* Het budget in de septembercirculaire 2018 is lager dan het bedrag dat berekend was in de memorie van toelichting. Waarschijnlijk komt dit net zoals bij begeleiding regulier en nieuw beschut door het centraliseren van de no risk-polis. We gaan ervan uit dat het structurele bedrag gelijk blijft. Evenals voor de middelen voor WWB-klassiek en voor de nieuwe doelgroepen, doen deze bedragen wel mee in de jaarlijkse grondslag voor het berekenen voor de loon- en prijsbijstelling (het is niet bekend hoe de loon- en prijsbijstelling wordt berekend). Echter, de loon- en prijsbijstelling voor dit onderdeel werd meestal toegedeeld aan de Wsw.
- Aantal memorie van toelichting (x 1.000).* Dit aantal is gelijk aan het aantal in regel (b).

- f. *Bedrag per persoon septembercirculaire 2018 (d:e; €).* Het bedrag per hoofd is door de verlaging van de jaarlijkse budgetten, omlaag gegaan.
- g. *Vershil in budget (d-a; mln €).* Het verschil tussen het budget in de memorie van toelichting en het budget bij septembercirculaire 2018 loopt op tot €5,2 mln. negatief in 2023. Ook hier vragen wij ons af waarom het budget verlaagd is met het overhevelen van de no risk-polis.
- h. *Vershil in bedrag per persoon (f-c; €).* Door de lagere budgetten gaan ook de budgetten per hoofd omlaag. Het verschil in 2023 is gelijk aan €115,- per hoofd negatief.

3.8 Realisaties nieuwe doelgroepen

In de vorige paragrafen gingen we na in hoeverre de beschikbare middelen nog overeenstemmen met de oorspronkelijke uitgangspunten. In deze paragraaf gaan we na hoe de gerealiseerde aantallen en de uitgaven zich verhouden ten opzichte van de geraamde aantallen en beschikbare budgetten. De gerealiseerde aantallen baseren wij op CBS-gegevens. De werkelijke uitgaven zijn niet bekend. Daarvoor gaan we uit van fictieve uitgaven door de aantallen te vermenigvuldigen met de gehanteerde bedragen in de memorie van toelichting bij de Participatiewet. We kijken hier alleen naar de begeleidingskosten en niet naar de loonkostensubsidies, die uit het bijstandsbudget worden gefinancierd. In het volgende hoofdstuk gaan we in op het bijstandsbudget.

De volgende tabel brengt de geraamde aantallen en budgetten en de gerealiseerde (t/m 2017) aantallen en (fictieve) uitgaven in beeld.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
a Aantallen nieuw beschut (x 1.000)	0,0	0,1	0,5	1,3	2,3	3,3	4,3	5,3	6,3
b Aantallen begeleiding regulier + vml Wajong (x 1.000)	0,7	2,9	7,4	13,3	19,1	24,9	30,7	36,5	42,3
c Totaal nieuwe doelgroepen (x 1.000)	0,7	3,0	7,9	14,6	21,4	28,2	35,0	41,8	48,6
d Taakstelling nieuw beschut (x 1.000)	0,8	2,5	3,0	3,6	5,3	6,4	7,2	8,0	8,8
e Raming aantallen begeleiding regulier + vml Wajong (x 1.000)	5,4	16,2	26,9	37,2	44,0	49,1	54,3	59,7	65,8
f Totaal raming nieuwe doelgroepen (x 1.000)	6,2	18,7	29,9	40,8	49,3	55,5	61,5	67,7	74,6
g Over/onderrealisatie nieuw beschut (x 1.000)	-0,8	-2,4	-2,6	-2,3	-3,0	-3,1	-2,9	-2,7	-2,5
h Over/onderrealisatie begeleiding regulier (x 1.000)	-4,7	-13,3	-19,5	-23,9	-24,8	-24,2	-23,6	-23,2	-23,5
i Totaal over/onderrealisatie + vml Wajong (x 1.000)	-5,5	-15,7	-22,0	-26,2	-27,9	-27,3	-26,5	-25,8	-26,0
j (Fictieve) uitgaven begeleiding nieuw beschut (mln €)	0,0	0,9	4,1	10,7	19,3	27,8	36,4	45,0	53,6
k (Fictieve) uitgaven begeleiding regulier + vml Wajong (mln €)	2,7	11,5	29,6	53,3	76,5	99,7	122,9	146,1	169,3
l Totaal (fictieve) uitgaven (mln €)	2,7	12,4	33,7	63,9	95,7	127,5	159,3	191,1	222,9
m Budget nieuw beschut (mln €)	2,8	15,2	31,3	42,9	43,7	50,3	51,5	57,4	63,2
n Budget doelgroep begeleiding regulier + vml Wajong (mln €)	10,9	30,6	58,5	80,2	86,2	94,7	98,2	106,0	113,8
o Totaal budget nwe doelgroepen (mln €)	13,7	45,8	89,9	123,1	129,9	145,0	149,7	163,4	177,0
p Over/onderrealisatie nieuw beschut (mln €)	-2,8	-14,3	-27,3	-32,3	-24,4	-22,4	-15,1	-12,4	-9,7
q Over/onderrealisatie begeleiding regulier + vml Wajong (mln €)	-8,2	-19,1	-28,9	-26,9	-9,7	5,0	24,7	40,1	55,5
r Totaal over/onderrealisatie (mln €)	-11,0	-33,4	-56,1	-59,2	-34,1	-17,5	9,6	27,7	45,8

Toelichting:

- *Regel a t/m c.* De aantallen zoals geregistreerd bij CBS¹⁰. Voor 2018 hebben we een raming gemaakt van de gemiddelde stand, op basis van de realisaties tot en met juni 2018. Voor de jaren 2019 t/m 2023 extrapoleren we de ontwikkeling in 2018. Voor begeleiding regulier tellen we het aantal reguliere loonkostensubsidies op bij de forfaitaire loonkostensubsidies.
- *Regel d t/m f.* Voor nieuw beschut hanteren we de taakstelling (let op, we hebben de ultimo-standen per jaar vertaald naar jaargemiddelden). Voor de doelgroep LKS de optelsom van de ramingen voor begeleiding regulier en de voormalig Wajong, zoals opgenomen in de memorie van toelichting bij de Participatiewet.

¹⁰ Voor de jaren 2015 t/m 2017 hebben we de gemiddelden berekend op basis van het gemiddelde van de eindstanden van twee opeenvolgende jaren. Het aantal in 2017 is bijvoorbeeld gelijk aan het gemiddelde van de eindstanden van 2016 en 2017.

- *Regel g t/m i.* Laat de onderrealisatie zien van het aantal nieuwe doelgroepen dat met ondersteuning vanuit de gemeente aan de slag is. We zien dat in alle jaren en voor alle groepen de realisaties lager zijn dan de geraamde aantallen. Als de snelheid waarmee nieuwe doelgroepen in 2018 aan de slag worden geholpen in de komende jaren wordt geprolongerd, dan zien we de onderrealisatie langzaam minder worden. Als we binnen de huidige meerjarenperiode de raming in de memorie van toelichting bij de Participatiewet willen realiseren, dan zal er een versnelling plaats moeten vinden van de realisatie van het nieuwe aantal loonkostensubsidies en nieuw beschut werkplekken.
- *Regel j t/m l.* Berekent de (fictieve) uitgaven. We gaan voor begeleiding nieuw beschut uit van €8.500,- per persoon. Voor de doelgroep begeleiding regulier gaan we uit van €4.000,- per persoon. Vermenigvuldiging van deze bedragen met de gerealiseerde aantallen (blok a t/m c) leidt tot de (fictieve) uitgaven. We merken hierbij op dat de sector aangeeft dat €8.500,- per hoofd voor de doelgroep nieuw beschut onvoldoende is om de werkelijke kosten te compenseren. Mogelijk is op dit punt in de tabel sprake van onderschatting.
- *Regel m t/m o.* Betreft de budgetten conform stand septembercirculaire 2018.
- *Regel p t/m r.* Laat de verschillen zien tussen de (fictieve) uitgaven en de beschikbare budgetten. We zien in de jaren 2015 t/m 2020 voor het totaal van de doelgroepen onderrealisatie. Voor 2018 is de verwachting dat gemeenten ruim €59,2 mln. minder uitgeven voor begeleiding dan beschikbaar in het participatiebudget. Echter, als het huidige tempo van nieuwe loonkostensubsidies en nieuw beschut banen wordt geprolongerd, dan blijken de budgetten op termijn onvoldoende. We zien dat voor de doelgroep begeleiding regulier in 2020 een tekort op het budget ontstaat. Dat tekort van €5,0 mln. kan worden opgevangen met het overschot bij nieuw beschut (€22,4 mln.). In de jaren daarna is het overschot bij nieuw beschut naar verwachting ontoereikend om de kosten voor begeleiding van mensen met een loonkostensubsidie te compenseren. Derhalve zien we dat vanaf 2021 sprake is van overrealisatie: de uitgaven zijn hoger dan de beschikbare budgetten. In 2023 verwachten we dat sprake is van een tekort op het budget van in totaal €45,8 mln. Dat, terwijl tegelijkertijd sprake is van onderrealisatie van de geraamde aantallen (zie blok g t/m i).

3.9 Banenafspraken

In de volgende tabel brengen we de banenafspraken en de Participatiewet bij elkaar.

x 1.000	2015	2016	2017	2018
a. Banenafspraken	9	21	33	44
b. Vertaling naar personen	8	18	29	38
c. Nulmeting	66	66	66	66
d. Totaal arbeidsgehandicapten regulier aan de slag (b+c)	74	84	95	104
e. Waarvan Participatiewet	5	11	21	26
f. Waarvan in LKS	1	4	10	16

Toelichting:

- Banenafspraken.* Betreft de landelijk gemaakte banenafspraken in het sociaal akkoord. Voor 2018 maken we een raming door de realisatie t/m medio 2018 te extrapoleren.
- Vertaling naar personen.* Het aantal personen wijkt af van het aantal banen.
- Nulmeting.* De nulmeting betreft het aantal arbeidsbeperkten dat al aan de slag was en niet meetelt voor de meting van het extra aantal banen in het kader van de banenafspraken.
- Totaal arbeidsgehandicapten regulier aan de slag.* Het totaal aantal mensen regulier aan de slag is gelijk aan de som van de nulmeting en het aantal personen dat in het kader van de banenafspraken aan de slag is.

- e. *Waarvan Participatiewet.* In 2017 waren 21 duizend personen vanuit de doelgroep Participatiewet aan de slag via de banenafpraak. Dat zijn er 10 duizend meer dan het aantal mensen dat (ook) met een loonkostensubsidie aan de slag is.
- f. *Waarvan in LKS.* Een deel van de doelgroep Participatiewet dat aan de slag is in de banenafpraak ontvangt een loonkostensubsidie. Momenteel ontvangen circa 10.000 personen behorend tot de doelgroep Participatiewet, geen loonkostensubsidie (26K minus 16K).

Deze laatste constatering vraagt om een nadere toelichting. Kennelijk wordt niet voor iedereen die met een arbeidsbeperking aan de slag is, een loonkostensubsidie betaald. Dat is conform verwachting. In de memorie van toelichting bij de Participatiewet, verwachtte het kabinet dat met ingang van 2015 nog circa 6.000 mensen per jaar in de Wajong zouden instromen, van de 16.000 mensen die zouden instromen bij ongewijzigd beleid. De verwachting is dat 10.000 van hen niet in aanmerking zouden komen voor de Wajong omdat zij arbeidsvermogen hebben. Zij kunnen bij gemeenten terecht voor begeleiding en eventueel voor een uitkering in het kader van de Participatiewet. De verwachting van SZW was dat het zou gaan om over de jaren heen, gemiddeld 5.000 personen per jaar. In de memorie van toelichting werd eveneens aangegeven dat naar verwachting meer mensen zouden gaan werken zonder een beroep te doen op de gemeente. Ten eerste komt dat door de financiële prikkel voor het individu vanwege het feit dat de polisvoorwaarden van de Participatiewet afwijken van de Wajong. Ten tweede komt dat door de budgetteringsprikkel voor gemeenten om het aantal uitkeringsgerechtigden laag te houden. Wij gaan ervan uit dat deze laatste groep deels tot uitdrukking komt in de groep mensen die binnen de banenafpraak aan de slag is, maar geen beroep doet op de overheid voor ondersteuning.

3.10 Verdeling nieuwe doelgroep

Het budget wordt verdeeld op basis van de per gemeente gerealiseerde instroom in de werkregeling Wajong (excl. Wsw) plus de instroom in de wachtlijst Wsw. Afgesproken is om deze verdeling tijdelijk toe te passen. Het Ministerie van BZK doet onderzoek voor aanpassing van de verdeling (sociaal domein) vanaf 2021. Er moet dus rekening worden gehouden met een herverdeling van middelen. Het is thans niet in te schatten hoe de herverdeling eruit ziet. Er zal sowieso gekeken worden naar de realisaties van gemeenten. Maar, het is op voorhand niet in te schatten of de nieuwe verdeling daar (mede) op gebaseerd wordt.

Ook wordt de mogelijkheid onderzocht dat de middelen voor de nieuwe doelgroep begeleiding regulier vanaf 2020 worden overgeheveld naar de algemene uitkering in het gemeentefonds. Het Ministerie van BZK is niet voornemens om ook de middelen voor nieuw beschut over te hevelen naar de algemene uitkering in het gemeentefonds.

We hebben de verdeling van de budgetten onderzocht in relatie tot de verdeling van de realisaties. We zijn ervan uitgegaan dat in de realisatie voor begeleiding €4.000,- per persoon wordt betaald voor begeleiding regulier en €8.500,- per persoon voor nieuw beschut. Hierna onderzoeken we de herverdeeleffecten (verschil tussen budget en realisatie) voor respectievelijk nieuw beschut, doelgroep LKS en het totaal van de nieuwe doelgroepen. We gaan –hoewel de rijksoverheid werkt aan een nieuwe verdeling per 2021– uit van de huidige verdeling in de septembercirculaire 2018.

3.10.1 Nieuw beschut

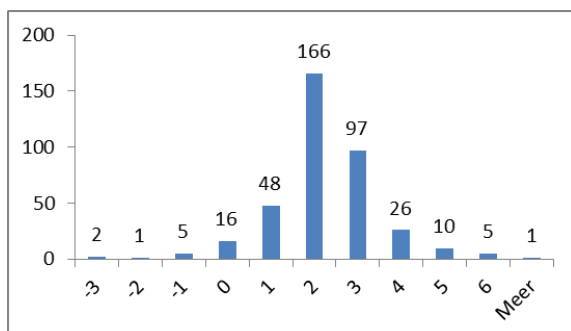
De uitkomst van de analyse staat in de volgende tabel.

	2018	2023
Gemiddelde	1,76	1,36
Standaarddeviatie	1,32	5,63
Minimum	-8,76	-63,00
Maximum	6,39	9,42
Aantal < 0	21	51
Aantal > 0	352	325
Gemiddelde < 0	-1,36	-8,82
Gemiddelde > 0	1,96	2,96

Toelichting:

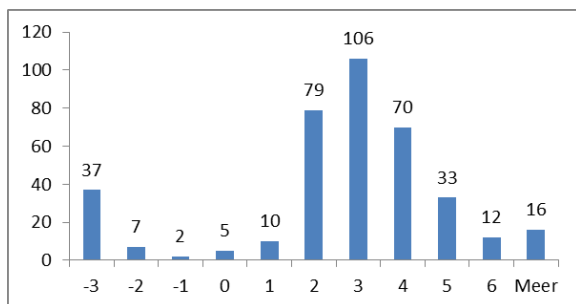
- Uitgaand van begeleidingskosten voor gemeenten van €8.500,- voor iemand uit de doelgroep nieuw beschut, is in 2018 sprake van een gemiddeld overschot op het budget van €1,76 per inwoner. Het gemiddelde neemt bij de huidige toename van het aantal nieuw beschut af naar €1,36 per inwoner in 2023.
- De standaarddeviatie is gelijk aan €1,32. Dat betekent dat de spreiding in 2018 relatief klein is. Echter, in 2023 neemt de spreiding flink toe. De gemiddelde afwijking van het gemiddelde is dan €5,63.
- De toegenomen spreiding blijkt ook uit de minimaal en maximaal waargenomen herverdeeleeffecten. In 2018 heeft de gemeente met het grootste tekort (als gevolg van het relatief grote aantal gerealiseerde nieuw beschut plekken) een tekort van €8,76 per inwoner negatief. In 2023 neemt dat bedrag toe tot €63,- per inwoner negatief. Het grootste overschot is in 2018 gelijk aan €6,39 en in 2023 €9,42.
- In 2018 zijn er 21 gemeenten met een tekort op het bij septembercirculaire 2018 vastgestelde budget en 352 gemeenten geven het budget niet volledig uit. In 2023 zijn er 51 gemeenten met een tekort en 325 gemeenten geven het budget niet volledig uit.
- Gemeenten met een tekort hebben gemiddelde een tekort van €1,36 per inwoner in 2018. In 2023 is het tekort van de groep min-gemeenten gelijk aan €8,82 per inwoner. Gemeenten met een besparing hebben respectievelijk €1,96 en €2,96 overschot.

De volgende grafiek laat de spreiding zien in 2018.

We zien dat er 166 gemeenten zijn met een besparing op het budget tussen de €1,- en €2,- per inwoner.

In de volgende grafiek zien we de spreiding van de saldi op het budget voor nieuw beschut in 2023.

We zien dat de spreiding flink is toegenomen. Er is nog een groot aantal gemeenten met een besparing op het budget. Echter, er is ook een flink aantal gemeenten met een relatief groot tekort. We zien dat 37 gemeenten een tekort hebben van meer dan 3 euro per inwoner negatief. Het gaat dan om gemeenten die relatief veel nieuw beschut plekken realiseren.

Tegelijkertijd zien we dat het aantal gemeenten met relatief grote besparingen is toegenomen. 16 gemeenten hebben een besparing van meer dan 6 euro per inwoner. Het gaat dan om gemeenten die weinig of geen nieuw beschut plekken realiseren.

3.10.2 Doelgroep LKS

Het gaat hier om de aantallen en budgetten van de doelgroep begeleiding regulier en voormalig Wajong samen. De uitkomst van de analyse staat in de onderstaande tabel.

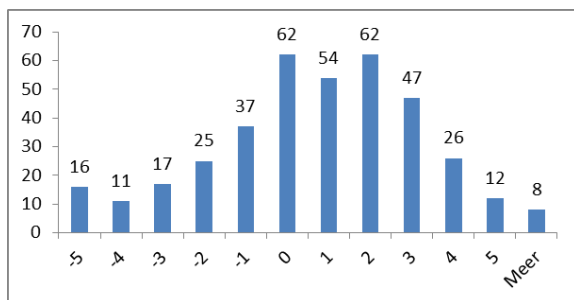
	2018	2023
Gemiddelde	0,18	-5,73
Standaarddeviat	2,72	9,55
Minimum	-12,93	-60,85
Maximum	8,11	17,41
Aantal < 0	165	246
Aantal > 0	208	130
Gemiddelde < 0	-2,19	-10,67
Gemiddelde > 0	2,07	3,61

Toelichting:

Uitgaand van begeleidingskosten voor gemeenten van €4.000,- voor iemand uit de doelgroep nieuw beschut, is in 2018 sprake van een gemiddeld overschot op het budget van €0,18 per inwoner. Het gemiddelde neemt bij de huidige toename van het aantal LKS-ers bij gemeenten, af naar €5,73 negatief per inwoner in 2023.

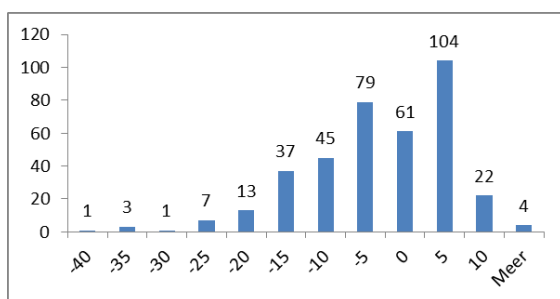
- De standaarddeviatie is gelijk aan €2,72 . Dat betekent dat de spreiding in 2018 relatief klein is. Echter, in 2023 neemt de spreiding flink toe. De gemiddelde afwijking van het gemiddelde is dan €9,55.
- De toegenomen spreiding blijkt ook uit de minimaal en maximaal waargenomen herverdeeffecten. In 2018 heeft de gemeente met het grootste tekort (als gevolg van het relatief grote aantal gerealiseerde LKS-en) een tekort van €12,93 per inwoner negatief. In 2023 neemt dat bedrag toe tot €60,85 per inwoner negatief. Het grootste overschot is in 2018 gelijk aan €8,1 en in 2023 €17,41.
- In 2018 zijn er 165 gemeenten met een tekort op het bij septembercirculaire 2018 vastgestelde budget en 208 gemeenten geven het budget niet volledig uit. In 2023 is er een meerderheid van 246 gemeenten met een tekort en 130 gemeenten geven (vanwege het relatief lage aantal LKS dat zij verstrekken) het budget niet volledig uit.
- Gemeenten met een tekort hebben gemiddelde een tekort van €2,19 per inwoner in 2018. In 2023 is het tekort van de groep min-gemeenten gelijk aan €10,67 per inwoner. Gemeenten met een besparing hebben respectievelijk €2,07 en €3,61 overschot.

De volgende grafiek laat de spreiding zien in 2018.

We zien een relatief grote spreiding rond relatief lage saldi op het budget. We zien bijvoorbeeld 62 gemeenten met een tekort tussen de €0,- en -€1,- per inwoner. 54 gemeenten hebben een besparing tussen de €0,- en €1,- en 62 gemeenten een besparing tussen de €1,- en €2,- per inwoner.

In de volgende grafiek zien we de spreiding van de saldi op het budget voor nieuw beschut in 2023.

We zien dat de spreiding flink is toegenomen. Er is nu een groot aantal gemeenten met een tekort op het budget. Echter, tegelijkertijd is er ook nog een stevig aantal gemeenten (104) met een relatief kleine besparing van tussen de €0,- en €5,- per inwoner.

3.10.3 Totaal nieuwe doelgroepen

De uitkomst van de analyse staat in onderstaande tabel.

	2018	2023
Gemiddelde	1,94	-4,36
Standaarddeviatie	3,16	11,10
Minimum	-11,05	-58,10
Maximum	13,88	19,44
Aantal < 0	87	224
Aantal > 0	286	152
Gemiddelde < 0	-2,14	-11,05
Gemiddelde > 0	3,20	5,49

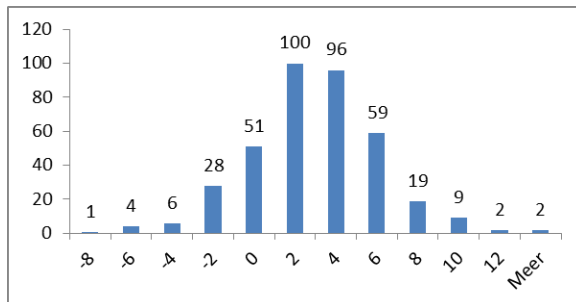
Toelichting:

- Uitgaand van begeleidingskosten voor gemeenten van €8.500,- voor iemand uit de doelgroep nieuw beschut en €4.000,- voor iemand vanuit de doelgroep LKS, is in 2018 sprake van een gemiddeld overschot op het budget van €1,94 per inwoner. Het gemiddelde neemt bij de huidige toename van het aantal mensen vanuit de nieuwe doelgroep dat aan de slag wordt geholpen (nieuw beschut of met LKS bij een reguliere werkgever) af naar €4,36 negatief per inwoner in 2023.
- De standaarddeviatie is gelijk aan €3,16 in 2018 en €11,10 in 2023. Dat betekent dat de spreiding van overschotten en tekorten toeneemt.
- De toegenomen spreiding blijkt ook uit de minimaal en maximaal waargenomen herverdeeleeffecten. In 2018 heeft de gemeente met het grootste tekort (als gevolg van het relatief grote aantal gerealiseerde

arbeidsplekken voor de doelgroep) een tekort van €11,05 per inwoner negatief. In 2023 gaat dat bedrag verder omlaag naar €58,10 negatief. Het grootste overschot is in 2018 gelijk aan €13,88 en in 2023 €19,44.

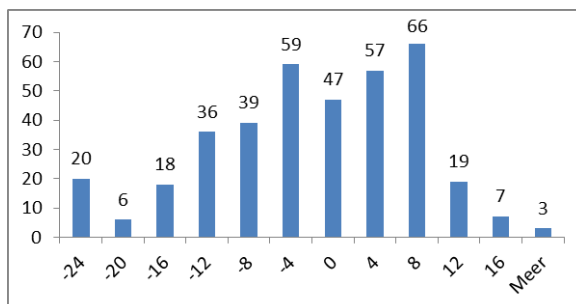
- In 2018 zijn er 87 gemeenten met een tekort op het bij septembercirculaire 2018 vastgestelde budget en 286 geven het budget niet volledig uit. In 2023 is er een meerderheid van 224 gemeenten met een tekort en 152 gemeenten geven het budget niet volledig uit.
- Gemeenten met een tekort hebben gemiddelde een tekort van €2,14 per inwoner in 2018. In 2023 is het tekort van de groep min-gemeenten gemiddeld gelijk aan €11,05 per inwoner. Gemeenten met een besparing hebben respectievelijk €3,20 en €5,49 overschot.

De volgende grafiek laat de spreiding zien in 2018.

We zien dat er 196 gemeenten zijn met een besparing op het budget tussen de €0,- en €4,- per inwoner. De tekorten zijn relatief beperkt. 79 Gemeenten hebben een tekort op het budget voor de totale doelgroep kleiner dan €4,- per inwoner.

In de volgende grafiek zien we de spreiding van de saldi op het budget voor de totale nieuwe doelgroep in 2023.

We zien dat de spreiding flink is toegenomen. Er is nog een groot aantal gemeenten met een besparing op het budget, maar de besparing is relatief beperkt. 123 Gemeenten hebben een besparing kleiner dan €8,- per inwoner. Er is een flink aantal gemeenten met een relatief groot tekort. We zien dat 20 gemeenten een tekort hebben van meer dan €24,- per inwoner negatief. Het gaat dan om gemeenten die relatief veel nieuw beschut plekken en/of LKS-banen realiseren.

3.11 Conclusies

- Het budget WWB-klassiek is lager dan aangekondigd in de memorie van toelichting bij de Participatiewet. Het is niet duidelijk wat hiervoor de verklaring is.
- De verdeling van het budget WWB-klassiek is naast het aantal bijstandsgerechtigden afhankelijk van andere factoren. Dat leidt ertoe dat het bedrag dat gemeenten vanuit dit budget ontvangen, varieert van €209,- tot €1.648,- per bijstandsgerechtigde.
- De efficiencykorting Wsw wordt verdeeld naar rato van het aantal Wsw-ers. Per inwoner is de efficiencykorting scheef verdeeld. 50 Gemeenten hebben een feitelijke korting van minder dan €5,- per inwoner. 20 gemeenten hebben een effectieve korting van meer dan €25,- per inwoner.

- Het budget voor begeleiding regulier is lager dan bij de invoering van de Participatiewet. Het verschil loopt op tot ruim 17 mln. in 2023. Het bedrag per kandidaat is daardoor nog geen €3.000,-, terwijl in de memorie van toelichting bij de Participatiewet gerekend werd met €4.000,- per persoon.
- Het budget voor de doelgroep nieuw beschut is lager dan bij de invoering van de Participatiewet. Het verschil loopt op tot €21,8 mln. in 2023. Het bedrag per kandidaat is daardoor €6.875,- per jaar, terwijl in de memorie van toelichting bij de Participatiewet gerekend werd met €8.500,- per persoon¹¹.
- Het budget voor de groep voormalig Wajong is lager dan bij de invoering van de Participatiewet. Het bedrag dat voor deze groep per persoon beschikbaar is, is nog geen €1.200,-. Bij de invoering van de Participatiewet werd gerekend met €1.300,- per persoon. Het bedrag is fors lager dan de €4.000,- waarmee werd gerekend in de memorie van toelichting voor de begeleiding van mensen met een arbeidsbeperking.
- De loon en prijsbijstelling die sinds 2015 jaarlijks is berekend op basis van de participatiemiddelen is vrijwel niet toegekend aan de budgetten WWB-klassiek en de budgetten voor de nieuwe doelgroep. Het bedrag is vooral toegedeeld aan de Wsw.
- De re-integratiemiddelen voor de nieuwe doelgroepen zijn, uitgaand van de bedragen waarmee bij de invoering van de Participatiewet rekening werd gehouden, hoger dan de bedragen op basis van de bij de invoering van de Participatiewet gehanteerde uitgangspunten¹². Dat heeft enerzijds te maken met de onderschrijding van het aantal mensen dat aan de slag wordt geholpen ten opzichte van de ramingen bij de Participatiewet. Anderzijds komt dat doordat de niet bestede bonussen nieuw beschut beschikbaar komen voor de participatiemiddelen voor de nieuwe doelgroepen.
- Als het huidige tempo van banen voor de nieuwe doelgroepen wordt geprolongerd, dan zijn de middelen op termijn niet meer toereikend. Vanaf 2021 ontstaat er een tekort van €9,6 mln. dat oploopt tot €45,8 mln. in 2023.
- Ondanks dat op basis van de oorspronkelijke uitgangspunten thans geen sprake is van een tekort, geldt dat niet zonder meer voor individuele gemeenten:
 - Voor nieuw beschut zijn er circa 21 gemeenten die, uitgaand van €8.500,- begeleidingskosten per persoon, een tekort hebben op het beschikbare budget. Bij het huidige tempo van het realiseren van nieuw beschut banen, loopt dat aantal op naar 51 in 2023.
 - Bij de doelgroep LKS zijn er momenteel 165 gemeenten met een tekort op de beschikbare middelen, uitgaand van €4.000,- begeleidingskosten per persoon. Dat aantal loopt op naar 246 in 2023.
 - Voor het totale budget komen nu 87 gemeenten geld tekort voor begeleiding. Dat aantal loopt op tot 224 in 2023.

¹¹ Thans spreekt het ministerie over een bedrag van €7200,- per persoon. Het bedrag is verlaagd om de kosten voor de no-riskpolis te dekken. Dat, terwijl veel uitvoeringsorganisaties aangeven dat zelfs €8500,- per persoon per jaar onvoldoende is.

¹² Let op dat wij hier geen uitspraak doen over de feitelijke kosten per persoon. De conclusies gelden voor de uitgangspunten die zijn gehanteerd door het ministerie van SZW bij de invoering van de Participatiewet. Het kan niet worden uitgesloten dat de kosten per persoon in werkelijkheid hoger zijn dan de €4000 en €8500 begeleidingskosten waarvan wordt uitgegaan.

4. Bijstandsbudget

4.1 Algemeen

Gemeenten ontvangen het bijstandsbudget voor het betalen van bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Het bijstandsbudget is gebudgetteerd. Dat betekent dat het budget (in principe) niet meebeweegt met de werkelijke bijstandsuitgaven van gemeenten. De gedachte achter de budgettering is dat gemeenten financieel geprikkeld worden om de zelfredzaamheid van burgers zoveel mogelijk te bevorderen. Door de budgettering kunnen gemeenten geld besparen als zij het aantal mensen dat afhankelijk is van een uitkering omlaag brengen. Aan de andere kant kost het de gemeente extra geld als het aantal uitkeringen stijgt.

Het bijstandsbudget (macrobudget) wordt voor gemeenten boven de 40.000 inwoners volledig verdeeld op basis van objectieve maatstaven. Dat zijn niet door de gemeenten te beïnvloeden factoren zoals de omvang van de werkloosheid, het aantal alleenstaande ouders en het aantal minderheden binnen de gemeente. Voor gemeenten tussen de 15.000 en 40.000 inwoners wordt het budget deels op basis van objectieve factoren en deels op basis van het historisch aandeel verdeeld. Voor gemeenten met minder dan 15.000 inwoners wordt het budget volledig verdeeld op basis van het historisch aandeel. Het macrobudget wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de ramingen van het Centraal Planbureau.

In september worden de budgetten voor het jaar daarop bepaald. Het gaat om voorlopige budgetten. In mei van het lopende begrotingsjaar worden de nadere voorlopige budgetten vastgesteld op basis van de nieuwe inzichten ten aanzien van het macrobudget van het CPB. In september van het lopende jaar worden de definitieve budgetten vastgesteld op basis van aanpassingen in het macrobudget. Dat betekent dus dat de verdeling in september voorafgaand aan het begrotingsjaar al vaststaat, maar dat er nog bijstellingen kunnen plaatsvinden als gevolg van veranderingen in het macrobudget.

Tot slot noemen we het vangnet. Het vangnet houdt in dat uitgaven boven bepaalde grenswaarden geheel of gedeeltelijk worden gecompenseerd. De compensatie wordt door de rijksoverheid gefinancierd vanuit het macrobudget voor het bijstandsbudget. Met andere woorden, als er veel geld gecompenseerd moet worden (omdat veel gemeenten beroep doen op het vangnet en compensatie krijgen toegekend) dan blijft er minder geld over voor de reguliere verdeling van het bijstandsbudget.

4.1 Verdeling nieuwe doelgroep

De loonkostensubsidies worden gefinancierd vanuit het objectief verdeelmodel. De vraag is op welke wijze in de verdeling rekening wordt gehouden met deze groep. Het verdeelmodel wordt gebouwd op basis van realisatiegegevens. Echter, voor de nieuwe doelgroepen bestonden aanvankelijk (bij de invoering van de Participatiewet nog geen realisatiegegevens). Derhalve is voor de verdeling van het bijstandsbudget in 2015 t/m 2018 de nieuwe doelgroep 'bijgeschat' (bron: onderzoek verdeelmodel bijstandsbudget 2019, SEO, 2018). Dat gebeurde ook voor de verdeling van het participatiebudget, door te kijken naar de instroom in de Wsw en Wajong in de vier jaar voorafgaand aan de Participatiewet. Het idee is dat deze mensen (deels) in de Participatiewet ingestroomd zouden zijn als deze toen al van kracht zou zijn geweest.

Voor de verdeling 2019 is onderzocht of deze bijschatting verbeterd kan worden. Er is onder andere gekeken naar het doelgroepenregister van UWV. Het bleek echter dat het register daartoe nog onvoldoende op orde is en daardoor niet bruikbaar voor het verdeelmodel. Ook is gekeken of mede op basis van de nieuwe instroom in de Wajong (> 2015) bij het UWV berekend kan worden wat de nieuwe instroom is in de Participatiewet. Ook dat leidde niet tot overtuigende uitkomsten. Omdat alternatieve systematieken geen eenduidige verbetering van de bijschatting van de nieuwe doelgroep geeft, wordt door het Ministerie van SZW thans nog de voorkeur gegeven aan de bestaande systematiek.

Bovendien lost de problematiek zich op den duur vanzelf op: hoe meer tijd verstrijkt, hoe meer jaren de nieuwe doelgroep ook daadwerkelijk kan worden waargenomen in de data (en hoeft dus niet te worden bijgeschat).

Het is echter niet bekend hoe de nieuwe doelgroep c.q. de bijschatting kwantitatief doorwerkt in de verdeling van het bijstandsbudget.

4.2 Macrobudget

De vraag is hoe de Participatiewet en in het bijzonder de nieuwe doelgroepen doorwerken in het macrobudget voor de bijstand. Daarvoor is het van belang om te kijken naar de systematiek voor het bepalen van het macrobudget.

Het macrobudget wordt bepaald door de gerealiseerde bijstandsuitgaven (inclusief loonkostensubsidies) in jaar t-1 te muteren met de geraamde uitgavenverandering in jaar t. Op deze manier wordt rekening gehouden met de gerealiseerde uitgaven aan loonkostensubsidies (in jaar t-1) en de verwachte verandering van de uitgaven aan loonkostensubsidies in jaar t.

De realisatie is zoals die is. Daar valt weinig over te zeggen. Er kan hooguit gediscussieerd worden of het terecht is dat het macrobudget meebeweegt met de realisaties in jaar t-1. Immers, eventuele besparingen op het bijstandsbudget worden daardoor volledig afgeroomd. Daar staat tegenover dat tekorten op het macrobudget in het jaar daarop worden bijgeplust.

De raming van de verandering van de uitgaven is spannender. De vraag is van welke volumes het ministerie uitgaat. Zoals hiervoor aangegeven zijn ramingen gemaakt van de nieuwe doelgroep. Deze ramingen zijn opgenomen in de memorie van toelichting bij de Participatiewet.

We hebben gekeken hoe de in de memorie van toelichting geraamde aantallen zich verhouden ten opzichte van de veranderingen waar rekening mee is gehouden in de bijstandsbudgetten. Daartoe hebben we de toelichtingen erop nageslagen die het ministerie jaarlijks op de website plaatst bij de bekendmaking van de voorlopige budgetten (september voorafgaand aan het begrotingsjaar). De resultaten staan in de volgende tabel.

Begrotingsjaar	Mutatie MvT P-wet	Mutatie in bijstandsbudget	Toelichting van min SZW
2015	6.000	4.000	Invoering Participatiewet en de Wet maatregelen Wet werk en bijstand en enkele andere wetten (inclusief de aanpassingen en uitstel) zorgt in totaal voor een toename van circa 4 duizend uitkeringen.
2016	12.000	7.000	Invoering Participatiewet en de Wet maatregelen Wet werk en bijstand en enkele andere wetten (inclusief de aanpassingen en uitstel) zorgen in totaal voor een toename van circa 7 duizend uitkeringen.
2017	12.000	9.000	Invoering Participatiewet en de Wet maatregelen Wet werk en bijstand en enkele andere wetten (inclusief de aanpassingen en uitstel) zorgen in totaal voor een toename van circa 9 duizend uitkeringen.
2018	12.000	11.000	Invoering van de Participatiewet waarmee de Wajong en de Wsw zijn afgesloten zijn voor nieuwe instroom met arbeidsvermogen. Dit zorgt in 2018 voor een toename van ca. 11 duizend uitkeringen.
2019	8.000	5.000	Invoering van de Participatiewet waardoor gedeeltelijk arbeidsgehandicapten geen aanspraak meer kunnen maken op Wajong of Wsw. Dit zorgt in 2019 voor een toename van ca. 5 duizend uitkeringen.

We kunnen op basis van deze toelichting meestal niet beoordelen of de in de memorie van toelichting geraamde aantallen zijn meegenomen in de raming van het bijstandsbudget. In de jaren 2015 t/m 2017 zien we dat het aantal waarmee rekening is gehouden naast de Participatiewet ook een aantal andere maatregelen betreft. In 2015 zaten in de effecten van de Participatiewet ook de effecten van de 'Wet maatregelen Wet werk en bijstand en enkele andere wetten (inclusief de aanpassingen en uitstel)'. We gaan ervan uit dat het effect van de andere maatregelen in 2015 gelijk was aan 2.000 uitkeringen negatief (6.000 als gevolg van Participatiewet minus de totaalmutatie van 4.000) en in 2016 en 2017 respectievelijk 5.000 en 3.000 negatief.

In 2018 en in 2019 valt op dat in de toelichtingen alleen het effect van de 'invoering van de Participatiewet'. De geraamde jaarmutaties van de nieuwe doelgroepen waren in die jaren gelijk aan 12.000 en 8.000. In de raming van het macrobudget is echter rekening gehouden met 11.000 en 5.000. Het lijkt erop dat het macrobudget in die jaren lager is vastgesteld dan verwacht werd op basis van de ramingen in de memorie van toelichting bij de Participatiewet (respectievelijk 1.000 en 3.000 uitkeringen/loonkostensubsidies lager). Dat correspondeert met respectievelijk €14 mln. en €34 mln.

Kortom, de gehanteerde volume-effecten van de Participatiewet bij de vaststelling van het macrobudget bijstand wijken (in ieder geval in 2018 en in 2019) af van de geraamde volume-effecten van de nieuwe doelgroepen bij de invoering van de Participatiewet. De vraag is waarom andere aantallen worden gehanteerd. Dat moet nader worden uitgezocht.

4.3 Financieel effect inzet LKS

Een belangrijke gedachte bij de prikkel in de Participatiewet is dat gemeenten financieel gestimuleerd worden om mensen zo veel mogelijk aan de slag te laten gaan. We beschrijven het financieel effect van de inzet van LKS aan de hand van zes gemeenten. **De gemeenten zijn fictief, maar de gehanteerde verhoudingen en daarmee de uitkomsten in het voorbeeld zijn reëel (gestileerde voorbeelden van bestaande gemeenten).** De voorbeelden staan in de volgende tabel.

Gemeente	Groot A	Groot B	Groot C	Groot D	Klein	Middelgroot
a. Aantal inwoners	500.000	500.000	150.000	150.000	15.000	20.000
b. Objectief aandeel	100%	100%	100%	100%	0%	20%
c. Budgetaandeel	5,0%	5,0%	1,3%	1,3%	0,1%	0,2%
d. Aantal LKS	1.000	500	500	50	35	40
e. Besparing uitkeringen (€)	12.780.000	6.390.000	6.390.000	639.000	447.300	511.200
f. Kosten LKS (€)	10.000.000	5.000.000	5.000.000	500.000	350.000	400.000
g. Saldo bijstandsbudget direct (e - f) (€)	2.780.000	1.390.000	1.390.000	139.000	97.300	111.200
h. Saldo bijstandsbudget na doorwerking (€)	2.780.000	1.390.000	1.390.000	139.000	0	22.240
i. Resterend saldo na macro-doorwerking (€)	792.266	-597.734	872.828	-378.172	0	6.283
j. Budget begeleiding (€)	3.000.000	3.500.000	1.500.000	1.800.000	53.000	73.000
k. Begeleidingskosten (fictief) (€)	4.000.000	2.000.000	2.000.000	200.000	140.000	160.000
l. Saldo budget begeleiding (j - k) (€)	-1.000.000	1.500.000	-500.000	1.600.000	-87.000	-87.000
m. Saldo totaal (i + l) (€)	-207.734	902.266	372.828	1.221.828	-87.000	-80.717

Toelichting:

- *Aantal inwoners.* Betreft het aantal inwoners in de zes gemeenten Groot A, B, C, D, Klein en Middelgroot.
- *Objectief aandeel.* Is het aandeel waarin het objectief verdeelmodel werkzaam is voor de betreffende gemeente. We zien dat het objectief aandeel voor de grote gemeenten (> 40.000) gelijk is aan 100%. Voor de kleine gemeenten (<15.000 inwoners) is het aandeel 0% (i.e. het budget wordt voor 100% historisch verdeeld). Voor de middelgrote gemeente is het aandeel gelijk aan het aantal inwoners minus 15.000 gedeeld door 25.000. In dit geval is het objectief aandeel voor de middelgrote gemeente dus gelijk aan 20% (i.e. het budget wordt voor 80% historisch verdeeld).
- *Budgetaandeel.* Het budgetaandeel is het aandeel dat een individuele gemeente ontvangt in het beschikbare macrobudget inkomensdeel (t.b.v. het betalen van loonkostensubsidies en bijstandsuitkeringen). Het

budgetaandeel wordt historisch e/o op basis van objectieve factoren bepaald. We zien dat gemeente Groot B 5% van het totale landelijke budget ontvangt. Gemeente Klein ontvangt 0,1% van het totale landelijke budget.

- *Aantal LKS.* Het gaat hier om het aantal loonkostensubsidies dat door de betreffende gemeente wordt verstrekt. We zien grote verschillen tussen de gemeenten. Zo verstrekt Groot A 1.000 loonkostensubsidies, terwijl Groot B slechts 500 loonkostensubsidies verstrekt. Groot D verstrekt 50 loonkostensubsidies en Klein verstrekt 35 loonkostensubsidies. Dat is 70% van het aantal loonkostensubsidies in gemeente D, terwijl Groot D meer dan tien keer groter is dan Klein.
- *Besparing uitkeringen (€).* De inzet van LKS leidt tot besparingen voor de mensen die vanuit de bijstand aan de slag gaan. We gaan uit van een gemiddelde uitkering van €14.200,- per jaar. Daarnaast gaan we ervan uit dat tien loonkostensubsidies leiden tot negen bespaarde uitkeringen (10% nuggers). Op basis hiervan kunnen we berekenen dat het bedrag dat Groot A besteedt aan uitkeringen omlaag gaat met €12,78 mln. In Middelgroot gaat het bedrag omlaag met €511.200,-.
- *Kosten LKS (€).* We gaan conform de aannames in de memorie van toelichting bij de Participatiewet ervan uit dat de loonkostensubsidie gelijk is aan €10.000,- per persoon. Het aantal LKS maal €10.000,- leidt tot de kosten LKS voor de verschillende gemeenten.
- *Saldo bijstandsbudget direct (e - f) (€).* Het verschil tussen de kosten LKS en de besparing uitkeringen leidt tot het saldo op het bijstandsbudget. Het gaat hier om het directe effect (= de feitelijke veranderingen in de bijstandsuitgaven), dus zonder doorwerking in het bijstandsbudget.
- *Saldo bijstandsbudget na doorwerking (€).* Het gemeentelijk aandeel blijft voor gemeenten met het objectief verdeelmodel in principe gelijk. Voor gemeenten waarvoor het bijstandsbudget geheel of gedeeltelijk wordt verdeeld op basis van de historische uitgaven, gaat het aandeel omlaag als de werkelijke uitgaven omlaag gaan (ervan uitgaand dat de uitgaven van andere gemeenten niet veranderen). Dat leidt ertoe dat het budget na doorwerking voor de grote gemeenten niet verandert. Voor de kleine gemeente gaat het budget naar nul. Voor de middelgrote gemeente wordt het budget deels afgeroomd: de effectieve besparing gaat, doordat het budget voor 80% verdeeld wordt op basis van de historische uitgaven, omlaag van €111.200,- naar €22.240,-.
- *Resterend saldo na macro-doorwerking (€).* Naast de verdeling werkt de verandering in de uitgaven door via het macrobudget. De verandering in de uitgaven in enig jaar, werkt één op één door in het macrobudget in het daaropvolgende jaar. Voor de macro-doorwerking gaan we uit van het landelijk aantal loonkostensubsidies. Medio 2018 werden 14.300 loonkostensubsidies verstrekt. Ervan uitgaand dat de loonkostensubsidie gemiddeld €10.000,- bedraagt en dat daartegenover in de verhouding tien loonkostensubsidies ten opzichte van negen bespaarde uitkeringen van gemiddeld €14.200,- leidt dat tot de resterende saldi zoals opgenomen in rij i. We zien dat in Groot B en in Groot D negatieve bedragen ontstaan. De reden daarvan is, dat het aantal LKS dat wordt verstrekt relatief laag is. Daardoor is de besparing die deze gemeenten zelf realiseren door de inzet van LKS lager dan budgetdaling als gevolg van de landelijke inzet van loonkostensubsidies. Met andere woorden, je moet tenminste evenveel loonkostensubsidies verstrekken aan mensen vanuit de bijstand als gemiddeld, om een verslechtering van het saldo op het bijstandsbudget te voorkomen.
- *Budget begeleiding (€).* Mensen die met een loonkostensubsidie aan de slag gaan, hebben in de praktijk vaak begeleiding nodig. Daarvoor zitten er middelen in het participatiebudget. We tellen de middelen voor de nieuwe doelgroepen en de middelen voor de groep voormalig Wajong bij elkaar op. Deze bedragen treffen we aan in rij j. Dat betekent dat Groot A 3 mln. ontvangt. Middelgroot ontvangt in het voorbeeldjaar €73.000,-. Het gemeentelijk aandeel in het budget is afhankelijk van de wachtlijst Wsw en de instroom in de

werkrekening Wajong, voor de invoering van de Participatiewet. De hoogte van het budget staat dus, met het oog op de gewenste prikkelwerking, los van gemeentelijke realisaties.

- *Begeleidingskosten (fictief) (€)*. We berekenen de fictieve begeleidingskosten door het kengetal zoals door het ministerie gehanteerd in de memorie van toelichting bij de Participatiewet (€4.000,-) te vermenigvuldigen met het aantal mensen dat met LKS (zie rij d) te vermenigvuldigen.
- *Saldo budget begeleiding (j - k) (€)*. Dit saldo is het verschil tussen het budget dat voor begeleiding beschikbaar is en de (fictieve) uitgaven die ten laste hiervan worden gedaan. We zien dat het budget voor sommige gemeenten (ruim) toereikend is. Het gaat dan om gemeenten met relatief weinig loonkostensubsidies. Voor andere gemeenten is het budget niet toereikend. In die gevallen ontstaat een tekort: zie Groot A, Groot C, Klein en Middelgroot.
- *Saldo totaal (i + l) (€)*. Het saldo totaal is de som van het resterend saldo (bijstandsbudget) na macro doorwerking (rij i) en het saldo budget begeleiding (rij l). We zien hier een aantal interessante uitkomsten. We bespreken de zes gemeenten in het voorbeeld één voor één:
 - *Groot A*. Het totaal-saldo is negatief. Dat terwijl sprake was van een grote besparing op het bijstandsbudget. De oorzaak is dat er veel LKS worden verstrekt. De kosten voor begeleiding zijn hoger dan de besparingen die per saldo op het inkomensdeel worden gerealiseerd. Het verschil moeten gemeenten compenseren vanuit de algemene gemeentelijke middelen. Gemeenten met een groot aantal LKS kunnen door de financieringsstructuur per saldo aldus worden geconfronteerd met een negatief resultaat.
 - *Groot B*. Heeft totaal een positief saldo. Er is wel is waar een negatief saldo op het bijstandsbudget. De lage begeleidingskosten leiden tot een positief saldo op het begeleidingsbudget. In theorie kan de gemeente ervoor kiezen om de besparing op het begeleidingsbudget in te zetten voor andere prioriteiten. Met andere woorden een lage realisatie van het aantal LKS leidt tot een positief financieel resultaat bij de betrokken gemeente.
 - *Groot C*. Het totaalsaldo is positief. De gemeente realiseert relatief veel LKS. De besparingen op het bijstandsbudget zijn relatief hoog. Het tekortschietend begeleidingsbudget kan met de besparingen op het bijstandsbudget worden gecompenseerd.
 - *Groot D*. Het aantal LKS is laag. Dat leidt tot een tekort op het bijstandsbudget. Echter, er wordt door het lage aantal personen dat aan de slag is met een LKS, een grote besparing gerealiseerd op het begeleidingsbudget. Deze besparing is flink hoger dan het negatieve resultaat op het bijstandsbudget. Kortom, een laag aantal LKS kan door de lage begeleidingskosten voor de gemeente leiden tot een positief financieel totaalsaldo.
 - *Klein*. Er is sprake van een totaaltekort. Het tekort wordt veroorzaakt doordat de besparing op het bijstandsbudget volledig wordt afgeroomd. Hier resteert (na twee jaar) dus geen positief saldo. Het totaalsaldo wordt op termijn dus bepaald door de totale kosten voor begeleiding.
 - *Middelgroot*. Ook hier is sprake van een negatief totaalsaldo. De oorzaak: de besparing op het bijstandsbudget is relatief laag, doordat het budget door het historisch aandeel, voor 80% wordt afgeroomd.

4.4 Businesscase

Welke conclusies moeten wij op basis van het bovenstaande trekken voor het eigen beleid en de uitvoering door gemeenten? Moeten we terughoudend of juist voortvarend zijn met het inzetten van loonkostensubsidies? Vanuit financieel perspectief moeten we onderscheid maken tussen grote gemeenten en kleinere gemeenten. We gaan eerst in op de effecten voor grote gemeenten. Vervolgens beschrijven we de effecten voor kleinere gemeenten. Tot slot geven we een aantal aandachtspunten mee.

4.4.1 Grote gemeenten

In het volgende voorbeeld laten we het financieel effect zien van het aan de slag helpen van iemand vanuit de bijstand met een loonkostensubsidie.

	2019	2020	2021
a. Te betalen loonkostensubsidie aan werkgever	€ -7.700	€ -7.700	€ -7.700
b. Bespaarde uitkering	€ 14.200	€ 14.200	€ 14.200
c. Doorwerking bijstandsbudget	€ -	nihil	nihil
d. Resultaat inkomensdeel (b+c-a)	€ 6.500	€ 6.500	€ 6.500

We gaan ervan uit dat iemand voor 26 uur in de week aan de slag gaat en een loonwaarde heeft van 55%. De loonkostensubsidie bedraagt €7.700,- per jaar. De bespaarde uitkering is €14.200,- per jaar (= gemiddelde uitkering). Per saldo leidt dat voor een grote gemeente (>40.000), waarvoor het bijstandsbudget objectief wordt verdeeld, tot een verlaging van de uitgaven met €6.500,-. We merken het volgende op:

- Het lijkt in deze situatie altijd verstandig om betrokkene aan de slag te helpen, zolang de begeleidingskosten niet hoger worden dan €6.500,- per jaar. In dat geval blijft sprake van een financiële besparing. Maar ook als de begeleidingskosten hoger worden, zou betrokkene geholpen moeten worden. Gemeenten beschikken voor deze doelgroep over begeleidingsmiddelen in het participatiebudget¹³.
- Daarnaast is niet alleen het korte termijn effect relevant. Op de langere termijn kan de inzet van loonkostensubsidies leiden tot hogere uitstroom naar regulier werk. De totale besparingen zijn daardoor hoger dan de aanvankelijke besparingen door de inzet van de loonkostensubsidie.
- De inzet van een loonkostensubsidie leidt niet altijd direct tot besparingen. Bij lage loonwaarden of als mensen een lage of helemaal geen uitkering hebben, dan kan de besparing beperkt zijn of de loonkostensubsidie is hoger dan de bespaarde uitkering. Dan kunnen er toch goede argumenten zijn om de loonkostensubsidie in te zetten. Gemeenten hebben de maatschappelijk en wettelijke opdracht om de doelgroep aan de slag te helpen. Besparingen die door de ene groep worden gerealiseerd, kunnen worden ingezet voor de ondersteuning van mensen met een (zeer) grote afstand tot de arbeidsmarkt.
- Tot slot merken we op dat gemeenten vanuit de financieringssystematiek van de bijstand mee moeten doen met het inzetten van loonkostensubsidies. Besparingen door de inzet van loonkostensubsidies worden via het macrobudget afgeroomd. Als gemeenten niet tenminste evenveel besparingen realiseren als gemiddeld, dan leidt dat op termijn tot financiële tekorten. Vuistregel is dat gemeenten tenminste hetzelfde resultaat moeten realiseren als gemiddeld om financiële tekorten te voorkomen.

¹³ Voor de totale uitvoering van de Participatiewet adviseren wij een integrale businesscase. Naast de kosten voor begeleiding moeten dan ook andere kosten in beeld worden gebracht. Soms is het nodig dat iemand een ontwikkeltraject doorloopt voordat hij/zij met een LKS aan de slag wordt geholpen. Dat element is hier buiten beschouwing gelaten. Hier brengen we alleen het individuele effect in beeld, waarbij we ervan uitgaan dat voor alle re-integratiekosten dekking aanwezig is vanuit de participatiebudgetten.

4.4.2 Kleine gemeenten

In de volgende tabel laten we de effecten zien voor kleine gemeenten.

	2019	2020	2021
a. Te betalen loonkostensubsidie aan werkgever	€ -7.700	€ -7.700	€ -7.700
b. Bespaarde uitkering	€ 14.200	€ 14.200	€ 14.200
c. Doorwerking bijstandsbudget	€ -	€ -	€ -6.500
d. Resultaat inkomensdeel (b+c-a)	€ 6.500	€ 6.500	€ -

We zien dat de inzet van LKS voor de kleine gemeenten leidt tot besparingen in het eerste en in het tweede jaar. In het derde jaar worden de besparingen afgeroomd via het historisch aandeel.

De vraag of dat betekent dat een kleine gemeente geen loonkostensubsidie moet inzetten, omdat dat (op termijn) niet leidt tot financiële besparingen. Het antwoord is nee. Ook kleine gemeenten moeten meedoen met het inzetten van loonkostensubsidies in het kader van de Participatiewet. Daarvoor zijn verschillende argumenten, die zowel financieel als sociaal-maatschappelijk van aard zijn.

- De inzet van LKS leidt op termijn mogelijk niet tot een besparing. Maar, er is wel één iemand extra aan de slag. Op die manier wordt invulling gegeven aan de sociaal-maatschappelijke taak van de gemeente. Daar komt bij dat in de eerste jaren, als de besparing nog niet doorwerkt in de verdeling, wel sprake is van een besparing.
- Soms wordt gedacht dat besparingen door inzet van LKS nodig zijn om de begeleiding te betalen. Gemeenten hebben echter het participatiebudget beschikbaar om de begeleiding uit te betalen. Uiteraard is dat budget niet oneindig. Desondanks kan het financieel interessant zijn om loonkostensubsidies in te blijven zetten, ook als het participatiebudget is uitgeput.
- Inzet van loonkostensubsidies leidt tot meer activering en meer door- en uitstroom. Op termijn ontstaan in het algemeen meer besparingen en worden meer mensen aan de slag geholpen.
- Evenals voor grote gemeenten, geldt voor kleine gemeenten dat het verstandig is om in dezelfde mate te presteren als gemiddeld. Als de prestaties achterblijven bij het gemiddelde, leidt dat op termijn tot tekorten via de werking van de systematiek van het macrobudget. Zolang kleine gemeenten bovengemiddeld presteren, zal structureel sprake zijn van een financieel voordeel.
- Tot slot merken we op dat de loonkostensubsidie geen doel op zich is. Het gaat altijd om zo regulier mogelijk werk. De bedoeling van de Participatiewet is dat zo veel mogelijk mensen zo regulier mogelijk aan de slag gaan. LKS is een middel om dat te bereiken. Voor sommige mensen zal een baan met LKS het eindstation zijn. Voor andere mensen is het een stap op weg naar een grotere mate van zelfredzaamheid. De gemeente moet hierop sturen. De uitvoering moet waarborgen bevatten, die ertoe leiden dat telkens de juiste keuzes worden gemaakt.

4.5 Conclusies

- De realisatiegegevens van de nieuwe doelgroep zijn nog onvoldoende om op basis daarvan een goede verdeling van de middelen voor uitkeringen en loonkostensubsidies te maken. De huidige systematiek van het bijschatten is niet transparant.
- Het macrobudget is deels gebaseerd op de realisatie in het afgelopen jaar en deels op de verwachte ontwikkeling. In 2018 en in 2019 is rekening gehouden met andere aantallen dan geraamd bij de invoering van de Participatiewet. Onduidelijk is waarom. Voor de jaren 2015 t/m 2017 is onbekend met welke aantallen nieuwe doelgroepen is gerekend.
- Het totale financieel effect van de inzet van LKS voor individuele gemeenten is zeer divers. Sommige gemeenten realiseren veel LKS-plekken en hebben daardoor een negatief financieel resultaat, terwijl andere gemeenten met hoge realisaties juist een positief resultaat hebben. Voor kleinere gemeenten geldt dat meer

inzet op LKS leidt tot een ongunstiger financieel resultaat. Dat komt doordat er wel kosten worden gemaakt voor begeleiding, terwijl de besparing op de bijstand via het historisch aandeel wordt afgeroomd.

- Het voorgaande betekent niet dat gemeenten moeten stoppen met LKS. Gemeenten moeten tenminste op gemiddeld niveau presteren, omdat ze anders op termijn met tekorten worden geconfronteerd. Grotere gemeenten (objectief verdeelmodel) hebben –onder bepaalde veronderstellingen– een grotere financiële besparing naarmate zij meer LKS realiseren. Kleinere gemeenten realiseren besparingen door telkens bovengemiddelde te realiseren. Dit alles laat onverlet de politiek-maatschappelijke opdracht aan gemeenten om de Participatiewet goed uit te voeren.
- De financiële prikkelwerking is diffuus. Voorwaarde voor financieel voordeel door het inzetten van loonkostensubsidies is dat het instrument verstandig wordt ingezet. Het aantal loonkostensubsidies is geen doelstelling op zich. Besparing op het bijstandsbudget is afhankelijk van de gemeentegrootte (objectief/historische verdeling van het bijstandsbudget). Daarnaast is het zelfs mogelijk dat een gemeente die het nalaat om loonkostensubsidies in te zetten meer bespaart dan gemeenten die wel loonkostensubsidies inzetten. Dat komt doordat in dat geval besparingen worden gerealiseerd op de begeleidingsmiddelen. De begeleidingsmiddelen bewegen niet mee met het aantal ingezette loonkostensubsidies.

5. Cluster Inkomen en Participatie

5.1 Algemeen

Middelen voor de uitvoering van de Participatiewet en voor het minimabeleid zijn opgenomen in het cluster Inkomen en Participatie. Het cluster Inkomen en Participatie is onderdeel van de algemene uitkering in het gemeentefonds. Met name op het terrein van re-integratie is het soms lastig om te bepalen of de taak wel of niet onderdeel uitmaakt van het cluster Inkomen en Participatie. In de bijlage hebben we een overzicht opgenomen van de taken die wel en de taken die niet binnen het cluster vallen.

Het gemeentefonds is voor gemeenten een van de belangrijkste inkomstenbronnen en staat daarmee centraal in de financiële verhoudingen tussen het Rijk en gemeenten. De middelen in het gemeentefonds worden zoveel mogelijk verstrekt via de Algemene Uitkering (AU). De middelen in de AU zijn niet geormerkt: gemeenten hebben beleidsvrijheid in de manier waarop ze het budget besteden. Het Rijk draagt zorg voor een goede verdeling van de middelen over gemeenten. Een belangrijke eis die aan de verdeling wordt gesteld is de kostenoriëntatie. Dat betekent dat gemeenten gegeven hun omstandigheden een gelijkwaardige voorzieningencapaciteit.

De verdeling van de AU en daarmee het cluster Inkomen en Participatie, is gebaseerd op de werkelijke uitgaven van gemeenten. Het budget van een specifieke gemeente wordt in de verdeling bepaald aan de hand van de gemiddelde netto kosten binnen een groep vergelijkbare gemeenten. Dat is principieel anders dan de verdeling van het bijstandsbudget. Het bijstandsbudget is in zekere zin normatief. Het uitgangspunt is dat het budget gelijk is aan de uitgaven die een gemeente bij 'goed' beleid heeft. Met het oog op de financiële prikkel doet de belangrijkste kostendrijver (het aantal bijstandsgerechtigden) niet mee in de verdeling van het bijstandsbudget.

5.2 Omvang cluster

De omvang van het cluster wordt niet specifiek gepubliceerd. Het is wel relatief eenvoudig te berekenen. We hebben de totale omvang van het cluster voor heel Nederland berekend in 2019 op basis van de Septembercirculaire Gemeentefonds 2018.

	BPE (€)	Aantal	Bedrag in Basis (€)	Uitkering (€)
omgevingsadressendichtheid (OAD)	3,24	16.151.209	52.329.917	82.000.981
inwoners	7,6	17.262.190	131.192.644	205.578.873
klantenpotentieel regionaal	8,69	17.262.190	150.008.431	235.063.212
eenpersoonshuishoudens	21,51	3.051.296	65.633.377	102.847.502
huishoudens met laag inkomen (drempel)	183,36	1.603.697	294.053.951	460.782.540
loonkostensubsidie	1.941,10	10.743	20.853.237	32.677.023
bijstandsontvangers	1.941,21	434.266	843.000.940	1.320.982.472
Totaal			1.557.072.497	2.439.932.603

Toelichting:

- Het budget wordt gebaseerd op een aantal verdeelmaatstaven. Typische verdeelmaatstaven in de AU zijn de omgevingsadressendichtheid en het klantenpotentieel regionaal. Andere verdeelmaatstaven zijn het aantal inwoners, het aantal eenpersoonshuishoudens, huishoudens met een laag inkomen, het aantal loonkostensubsidies en het aantal bijstandsontvangers. Deze verdeelmaatstaven spreken voor wat betreft het terrein van Inkomen en Participatie meer tot de verbeelding.
- Voor elke verdeelmaatstaf geldt binnen het cluster een basisprijs per eenheid (BPE). De BPE voor inwoners is €7,60. De BPE voor loonkostensubsidies is nagenoeg gelijk aan de BPE voor bijstandsontvangers. Deze bedraagt afgerond €1.941,-. De BPE's zijn voor alle gemeenten gelijk.

- De aantallen zijn de aantallen die gelden voor de verschillende verdeelmaatstaven. Zo zien we dat in de AU gerekend wordt met 17,3 mln. inwoners, 3,0 mln. eenpersoonshuishoudens en 434 duizend bijstandsontvangers. Omdat we nu de totale omvang van het cluster in Nederland berekenen, nemen we de landelijke aantallen. Voor de berekening van de omvang van het cluster voor een individuele gemeente, nemen we de aantallen die gelden in deze specifieke gemeente.
- De vermenigvuldiging van de BPE's met de aantallen leidt tot de bedragen in de basis.
- De AU is landelijk gekoppeld aan de rijksuitgaven. Daardoor is de omvang van de totale AU niet gelijk aan het bedrag in de basis. Het verschil wordt bepaald door de zogenoemde uitkeringsfactor (Let op: uitkering slaat hier op de Algemene UITKERING in het gemeentefonds en heeft niets te maken met bijstandsUITKERINGEN). De uitkeringsfactor in 2019 is gelijk aan 1,567. De uitkeringsfactor maal de bedragen in de basis leiden tot de feitelijke uitkering die gemeenten ontvangen.
- Landelijk zien we dat het totale bedrag binnen het cluster Inkomen en Participatie gelijk is aan €1,557 mld. De totale uitkering bedraagt €2,44 mld.

5.3 Onderscheid uitvoeringskosten en minimabeleid

De vraag is hoe hoog het bedrag in het cluster is voor uitvoeringskosten en hoe hoog het bedrag is voor minimabeleid. De uitvoeringskosten bedragen gemiddeld 63% van het totale cluster. De middelen voor minimabeleid bedragen 37% van het totale cluster. Dat betekent dat het cluster bestaat uit circa €1,5 mld. middelen voor uitvoeringskosten en €0,9 mld. middelen voor minimabeleid.

5.4 Verhouding tot bijstandsontvangers en loonkostensubsidies

De middelen in het cluster inkomen en participatie zijn zowel bedoeld voor de uitvoeringskosten bijstand en de uitvoeringskosten loonkostensubsidie (waaronder nieuw beschut). Het BPE voor bijstandsontvangers is nagenoeg gelijk aan het BPE voor loonkostensubsidies. Dat heeft vooral tot doel om de perverse prikkel te voorkomen om de ene doelgroep (met een laag BPE) te verschuiven naar de andere doelgroep (met een hoog BPE). Dat betekent dat als de gemeente een bijstandsgerechtigde plaatst met LKS vanuit de bijstand, het cluster Inkomen en Participatie omlaag gaat met €3.041,-¹⁴, omdat het aantal bijstandsontvangers met één eenheid omlaag gaat en tegelijkertijd met €3.041,- omhoog gaat omdat het aantal LKS stijgt met één eenheid.

Gemiddeld bedragen de middelen voor de uitvoering €3.429,- per bijstandsontvanger of LKS-er. Dat bedrag komt overeen met de gemiddeld berekende uitvoeringslasten van gemeenten voor de Participatiewet.

5.5 Conclusies

- Het beschikbare budget voor de uitvoering van de Participatiewet in het cluster Inkomen en Participatie komt met een gemiddeld bedrag van €3.429,- per bijstandsgerechtigde en LKS-er overeen met door AEF en Berenschot berekende uitvoeringskosten (zie: *Verdeling Gemeentefonds cluster Werk en Inkomen*, AEF, 2015 en www.gemeente.nu).
- Inzet van LKS voor bijstandsgerechtigden heeft geen financiële gevolgen in het cluster inkomen en participatie. De bedragen die per LKS-er en per bijstandsgerechtigde beschikbaar zijn, zijn aan elkaar gelijk.

¹⁴ Het BPE van de bijstandsontvangers en LKS is gelijk aan €1.941,-. Om te zien hoeveel het TOTALE cluster inkomen en participatie varieert met het aantal bijstandsontvangers en LKS moet gekeken worden naar het BPE maal de uitkeringsfactor van 1,567. Dat bedrag is gelijk aan €3.041,-.

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

- Momenteel worden circa 26 duizend minder plekken voor de nieuwe doelgroep gerealiseerd dan het aantal waarmee werd gerekend bij de invoering van de Participatiewet. Het verschil blijft de komende jaren min of meer constant. In 2023 is de raming 75 duizend en worden er bij het huidige tempo 49 duizend gerealiseerd.
- Op dit moment wordt er landelijk – uitgaand van de bij de invoering van de Participatiewet gehanteerde uitgangspunten – minder aan begeleiding van nieuwe doelgroepen uitgegeven dan beschikbaar. In 2021 verwachten wij bij het huidige tempo van het realiseren van plekken voor nieuw beschut en LKS een omslagpunt. Er ontstaat een tekort dat oploopt naar €45,8 mln. in 2023.
- Gemeenten vragen zich af of de bedragen waarvan uit is gegaan bij de invoering van de Participatiewet, toereikend zijn. Voor nieuw beschut is waarschijnlijk meer nodig dan €8500,- per persoon per jaar (mede daarom is t/m 2020 een bonus geïntroduceerd van €3.000,- per plek). In 2019 wordt het bedrag per persoon echter verlaagd naar €7200,- per persoon. Ten aanzien van de €4.000,- begeleidingsmiddelen voor begeleiding regulier moet nog blijken of dat voldoende is.
- Ondanks dat op basis van de door het ministerie van SZW gehanteerde uitgangspunten, thans sprake is onderrealisatie van de verwachte uitgaven, heeft een aantal gemeenten te maken met tekorten. Momenteel komen 87 gemeenten (o.b.v. de bij de invoering van de Participatiewet gehanteerde uitgangspunten voor de gemiddelde kosten) geld tekort. Dat aantal loopt op tot 224 in 2023.
- In het macrobudget bijstand is rekening gehouden met een kleiner aantal nieuwe doelgroepen dan bij de invoering van de Participatiewet. Dat betekent dat gemeenten minder budget hebben ontvangen in het inkomensdeel bijstand dan waarmee rekening werd gehouden bij de invoering van de Participatiewet.
- Er zitten perverse elementen in de huidige financiering van loonkostensubsidies en begeleiding van de nieuwe doelgroep. Gemeenten die weinig of niets doen, houden relatief veel geld over op het participatiebudget. Actieve kleine gemeenten ondervinden mogelijk financieel nadeel doordat besparingen op het bijstandsbudget worden afgeroomd, terwijl wel kosten worden gemaakt voor begeleiding. Dat betekent –los van de sociaal-maatschappelijke doelstelling– niet dat gemeenten niets moeten doen. De businesscase is – afhankelijk van de juiste organisatorische keuzes en sturing op bestandsniveau – desondanks positief.
- Het budget per bijstandsgerechtigde in het cluster Inkomen en Participatie voor de uitvoering van de Participatiewet, komt overeen met door AEF en Berenschot berekende uitvoeringskosten van de Participatiewet (zie: *Verdeling Gemeentefonds cluster Werk en Inkomen*, AEF, 2015 en www.gemeente.nu).

6.2 Aanbevelingen

- Ga in gesprek met het Ministerie van SZW over de perverse effecten die zich nu voordoen in de financiering van de loonkostensubsidies (bijstandsbudget) en de begeleiding (participatiebudget). Zorg ervoor dat de financiële prikkel de goede kant op staat en dat dat middelen daarheen stromen, waar deze worden uitgegeven conform de uitgangspunten van de Participatiewet.
- Houd het verwachte tekort op de participatiemiddelen vanaf 2021 in de gaten en maak afspraken met het Ministerie van SZW over de consequenties als het budget niet meer toereikend is.
- Volg de ontwikkelingen van de aantallen en de budgetten nauwgezet. Ga na hoe die zich verhouden ten opzichte van de oorspronkelijke ramingen¹⁵. Maak afspraken met het ministerie van SZW wat de consequenties zijn als de realisaties afwijken van de verwachtingen.

¹⁵ Wij gaan vooral uit van de ramingen die zijn opgenomen in de memorie van toelichting bij de Participatiewet (Kamerstuk 33161 nr 107 Tweede Kamer der Staten-Generaal, 6 december 2013). Voor nieuw-beschut gaan we uit van de taakstelling.

- Ga bij SZW na waardoor de verschillen tussen de huidige budgetten en de bij de invoering van de Participatiewet gehanteerde bedragen, worden verklaard (macrobudget bijstand en participatiebudgetten).
- Vraag het ministerie van SZW nu en in de toekomst om goede onderbouwingen bij begrotingsmutaties.
- Spreek met het ministerie van SZW af om onderzoek te doen naar de werkelijke kosten voor begeleiding van de nieuwe doelgroepen en om de beschikbare budgetten daar, indien nodig, op aan te passen (kortom: hoe verhouden de €4.000 en €8500/€7200 zich ten opzichte van de werkelijke kosten?).
- Breng de constatering van de scheve verdeling van de participatiebudgetten (WWB-klassiek, nieuw beschut en LKS) in, in het overleg met de VNG en de rijksoverheid over de nieuwe verdeling van de budgetten vanaf 2021.

Bijlage: Taken Cluster Inkomen en Participatie

In deze bijlage staat een overzicht van financiering en de taken die ten laste komen van het cluster Inkomen en Participatie in de algemene uitkering in het gemeentefonds. In de tweede kolom staan taken die in principe uit andere middelen gefinancierd worden en dus juist niet in het cluster opgenomen zijn (bron: Verdeling Gemeentefonds cluster Werk en Inkomen, AEF, 2015)

Taken op het gebied van inkomensdienstverlening

Wel	Niet
Behandeling van aanvragen	Uitkeringslasten (SU gebundelde uitkering), voor WWB, IOAW, IOAZ, Bbz
Apparaatslasten verstrekking uitkeringen	Overschot of tekort op (SU gebundelde uitkering)
Bestandsbeheer	90% onderzoekskosten (deskundigenrapport) Bbz (declaratie)
Uitvoeringskosten Bbz 2004 excl. 90% van de onderzoekskosten (deskundigenrapport) voor ondernemers	Apparaatslasten en onderzoekskosten o.b.v. Bijstandverlening aan ondernemers in de binnenvaart (Bob) via centrumgemeenten (declaratie)
Handhaving en sociale recherche	Apparaatslasten voormalig WWIK (regeling bestaat niet meer)
Debiteurenbeheer	
Apparaatslasten IOAZ	
Apparaatslasten IOAW	
Apparaatslasten adresloze bijstandsontvangers via centrumgemeenten	
Opleggen en handhaven van verplichtingen (tegenprestatie)	
Toets kostendelersnorm	

Taken op het gebied van re-integratie en participatie

Wel	Niet
Bepalen van de noodzaak van een voorziening	Kosten re-integratietrajecten (IU SD)
Aanbieden van een voorziening (gesprek met de klant, maken van afspraken)	Intensief casemanagement (IU SD)
Opleggen en handhaven van verplichtingen	SW-bedrijf (IU SD, aflopend)
Apparaatskosten loonwaardebepaling	Overschot of tekort op participatiegelden (IU SD)
Apparaatskosten werkplekaanpassing	Loonkostensubsidie (IU SD)
Toeleiding jobcoaches	Werkplekaanpassing (IU SD)
Toeleiding proefplaatsing	Jobcoaches (IU SD)
Apparaatskosten inburgering	Proefplaatsing (IU SD)
Beoordeling arbeidsvermogen doelgroep participatiewet (UWV)	Inburgering (IU SD of OCW via DUO)
	Beschut werken (IU SD)
	Beoordeling arbeidsvermogen doelgroep Wajong (UWV)

Taken op het gebied van minimabeleid

Wel	Niet
Bijzondere bijstand	Kwijtschelding gemeentelijke heffingen (betreffend gemeentelijk domein)
Individuele inkomenstoeslag (vervanging van langdurigheidstoeslag)	
Apparaatslasten kwijtschelding gemeentelijke heffingen	
Schuldhulpverlening (o.g.v. Wgs)	
Overig minimabeleid (stadspassen e.d.)	
Individuele studietoelage	
Ander toekenningsbeleid	
Intensivering armoedebeleid	

Berenschot

Berenschot is een onafhankelijk organisatieadviesbureau met 350 medewerkers wereldwijd. Al 80 jaar verrassen wij onze opdrachtgevers in de publieke sector en het bedrijfsleven met slimme en nieuwe inzichten. We verwerven ze en maken ze toepasbaar. Dit door innovatie te koppelen aan creativiteit. Steeds opnieuw. Klanten kiezen voor Berenschot omdat onze adviezen hen op een voorsprong zetten.

Ons bureau zit vol inspirerende en eigenwijze individuen die allen dezelfde passie delen: organiseren. Ingewikkelde vraagstukken omzetten in werkbare constructies. Door ons brede werkterrein en onze brede expertise kunnen opdrachtgevers ons inschakelen voor uiteenlopende opdrachten. En zijn we in staat om met multidisciplinaire teams alle aspecten van een vraagstuk aan te pakken.

Berenschot Groep B.V.

Europalaan 40, 3526 KS Utrecht

Postbus 8039, 3503 RA Utrecht

030 2 916 916

www.berenschot.nl

[in/berenschot](https://www.linkedin.com/company/berenschot)

Aan
De vaste Kamercommissie voor Sociale Zaken
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betreft: Algemeen Overleg Participatiewet

Utrecht, 17 januari 2019

Geachte Kamerleden,

Volgende week woensdag 23 januari a.s. vindt er een algemeen overleg plaats over de Participatiewet. Ter voorbereiding daarop willen we graag het volgende meegeven.

De afgelopen periode is met de breed offensiefplannen veel ambitie neergelegd om de uitvoering van de Participatiewet te verbeteren. En daar zijn we blij mee. Het doel van het kabinet om meer mensen met een arbeidsbeperking als volwaardige werknemers duurzaam te laten meedoen op de arbeidsmarkt onderschrijven we van harte. Cedris wil haar kennis en inzichten graag inzetten bij de verschillende werkgroepen die worden opgezet om al deze plannen verder uit te werken. Het vraagstuk aan de onderkant van de arbeidsmarkt vraagt een voortvarende aanpak. Dat kan door de volgende maatregelen te nemen:

- Maak 'simpel switchen' aan de onderkant van de arbeidsmarkt nu snel mogelijk; voorkom tijdverlies door overbodige onderzoeken.
- Zet Beschut Werk ook in als ontwikkelgericht instrument
- Start een aantal pilots met een (vorm van) praktijkroute voor beschut werk
- Maak de bezuinigingen à 4300 euro per plek op beschut werk ongedaan
- Tel beschut werk mee voor de banenafpraak en stel het totale aantal banen dat binnen de banenafpraak gerealiseerd moet worden op 155.000
- Leg in de WAB geen belemmeringen op voor duurzame detachering en voorkom dat de doelgroep met verminderd arbeidsvermogen onder complexe payrolling komt te vallen.
- Kies voor één loonwaardesysteem per werkgever ipv één landelijk instrument
- Zet de extra middelen (2x 35 mln) voor de arbeidsmarktregio's in voor concrete trajecten richting betaald werk.
- Zet in op een structurele fiscale vrijlatingsregeling voor mensen met een arbeidsbeperking die naar vermogen werken, onafhankelijk van de uitkeringsinstantie

Daarnaast vragen wij u aandacht voor een specifiek punt dat werkgevers raakt die WSW-werknemers in dienst hebben:

- Biedt ook compensatie voor de te betalen transitievergoeding bij 'herindicatie ondergrens WSW'

Een nadere toelichting op al deze punten treft u hieronder aan.

Maak 'simpel switchen' snel mogelijk

Voor mensen die kunnen werken, moet de sociale zekerheid geen belemmering zijn om een betaalde baan te aanvaarden. Dat is nu nog te vaak het geval en daarom is de richting die het kabinet inslaat met de 'simpel switchen brief' een juiste. Het tempo moet er nu wel in blijven, omdat de huidige economische situatie waarin een tekort is aan arbeidspotentieel per direct maatregelen vraagt. Voortvarend aan de slag dus, en niet blijven 'hangen' in het doen van onderzoeken naar vraagstukken waarvoor de oplossing overduidelijk is. Cedris is graag bereid met haar kennis en inzicht hieraan een bijdrage te leveren. Begin alvast met pilots, vooruitlopend op (trage) wetgevingsprocessen en evaluaties. De tijd dringt.

Zet beschut werk in als ontwikkelgericht instrument

Cedris heeft eind vorig jaar samen met Divosa een visie en concrete verbetervoorstellen voor beschut werk opgesteld. Deze voorstellen hebben we u vorig jaar november toegestuurd. Cedris ziet beschut werk als een eerste stap op de arbeidsmarkt. Het moet zonder veel gedoe kunnen dienen als opstap naar een garantiebaan en regulier werk of als terugvaloptie, als regulier werk (tijdelijk) niet langer haalbaar is. Een automatische herleving van het positieve advies beschut werk als iemand vanuit een garantiebaan terugvalt op een beschutte werkplek, zoals het kabinet nu voorstelt kan rekenen op instemming. Maar er is meer nodig.

Start pilots met Praktijkroute beschut

In de huidige opzet van het indicatieadviestraject voor beschut werk vallen mensen tussen wal en schip. Dit betreft de groep die op grond van de indicatiecriteria en de wijze van keuren van UWV niet in aanmerking komt voor beschut werk, maar 'in de praktijk' ook niet in aanmerking komt voor een garantiebaan.

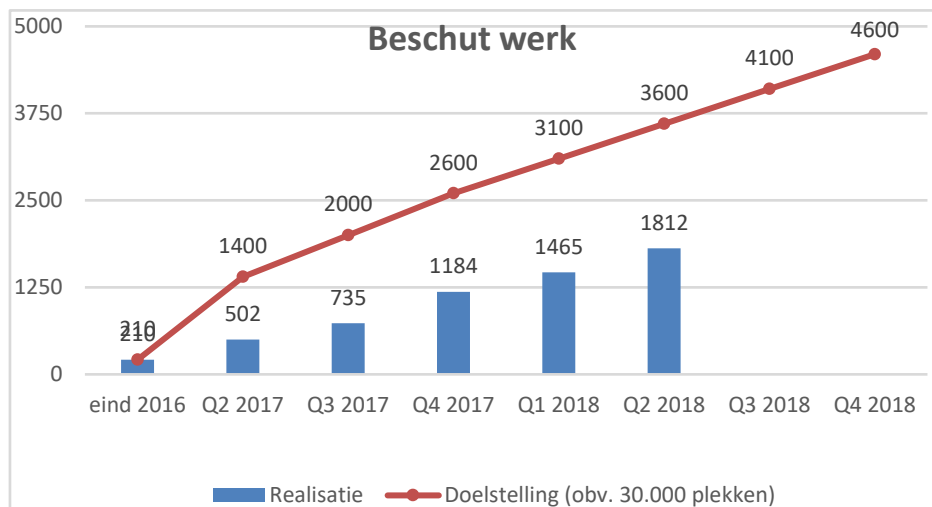
Daarom pleit Cedris, evenals Divosa, om gemeenten meer ruimte te geven bij de beoordeling of mensen (al dan niet tijdelijk) met een beschutte werkplek geholpen zijn. Dit sluit aan bij de al in 2017 uitgesproken wens van de Tweede Kamer om, parallel aan de adviesroute via UWV een praktijkroute voor beschut werk mogelijk te maken. Deze vorm van praktijkroute maakt het ook mogelijk om sneller op – en af te schakelen tussen arbeidsmatige dagbesteding, beschut werk en garantiebanen.

- ⇒ Om snel een begin te maken met de invoering van de praktijkroute beschut werk pleit Cedris voor het op korte termijn starten van een pilot 'praktijkroute' in een aantal arbeidsmarktregio's

Maak de bezuiniging op Beschut werk ongedaan

De realisatie van het aantal beschut werkplekken blijft nog altijd fors achter. Daarmee worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt baankansen onthouden. De komende jaren wordt het budget dat gemeenten van het Rijk per beschutte werkplek ontvangen verlaagd. Vanaf 2021 vervalt de beschut werkbonus van €3000,- per plek. Vanaf datzelfde moment wordt ook de begeleidingsvergoeding verlaagd van €8.500 naar €7.200,-, om daarmee de financiering van de no-riskpolis structureel te financieren. Deze moeizaam opstartende regeling, die voor kwetsbare werknemers cruciaal is, wordt dus niet gestimuleerd, maar ontmoedigd. Vanaf 2021 is er per beschut werkplek dus €4.300,- minder beschikbaar. Dit strookt niet met de ambitie van het kabinet om het aantal beschutte werkplekken sneller uit te breiden. Zonder deze middelen zal Beschut Werk mislukken.

- ⇒ Maak de tijdelijke Beschut Werk-bonus van €3000,- structureel, om het voor gemeenten betaalbaar te houden.
- ⇒ Financier de no-riskpolis niet uit de middelen voor de begeleidingsvergoeding.

Tel beschut werk mee voor de banenafsprak

Met de banenafpraak moeten uiteindelijk 125.000 garantiebanen worden ingevuld. Daarnaast moeten de komende jaren ook 30.000 beschut werk-banen worden gerealiseerd. Cedris wil graag dat deze groepen beter op elkaar aansluiten.

Dit kan door beschut werkers óók op te nemen in het doelgroepregister en deze beschut werk-banen (met behoud van de aparte taakstelling) óók te laten meetellen bij de banenafpraak. Het totale aantal banen dat binnen de banenafpraak gerealiseerd wordt dan verhoogd naar 155.000. Daardoor wordt het aantrekkelijker én eenvoudiger om:

- mensen door te laten stromen van een beschutte werkplek naar een garantiebaan (en vice versa).
- werkopdrachten via sociaal inkopen te verstrekken aan organisaties met beschutte werkplekken
- binnen de eigen organisatie (evt. via groepsdetacheringen) werk te bieden aan mensen op een beschutte werkplek

Leg geen belemmeringen op voor duurzame detachering

Het wetsvoorstel Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) beoogt paal en perk te stellen aan het instrument payrolling. Omdat een regulier arbeidscontract altijd het hoogste doel is, steunen wij die gedachte. Een vaste baan, bij een gewone werkgever, blijft ons hoogste ideaal. Dat ideaal is echter juist voor werknemers met een kwetsbare positie niet altijd direct haalbaar.

Via duurzame detachering helpen onze leden een fors deel van de mensen met een arbeidsbeperking aan de slag en wordt (soms flexibel, soms duurzaam) voorzien in de personeelsbehoefte van ondernemers. Deze brugfunctie die onze leden vervullen om kwetsbare groepen naar de arbeidsmarkt te begeleiden kan onder de voorgestelde wet als payrolling worden beschouwd. Ditzelfde geldt voor (korter durende) verloning als onderdeel van een re-integratietraject. Beide zijn er juist op gericht om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, bij voorkeur duurzaam, toegang te verschaffen tot deze arbeidsmarkt en een arbeidsmarktpositie te verkrijgen. Dit moet in het belang van de arbeidsmarktkansen van deze kwetsbare werkzoekenden niet onnodig worden belemmerd.

- ⇒ Cedris pleit voor een heldere uitzonderingspositie op het pay-roll-regime voor banen die in het kader van re-integratie, of via publieke bemiddeling (gemeente of WSP) tot stand zijn gekomen. Voor mensen met verminderd arbeidsvermogen zou deze uitzondering structureel moeten zijn.

Kies voor één loonwaardesysteem per werkgever; ipv één landelijk instrument

Het kabinet heeft de opdracht bij een ambtelijke werkgroep neergelegd om één loonwaarde-instrument te kiezen dat voortaan als enige mag worden gebruikt. Dit is onnodig en lost een nauwelijks bestaand probleem op met een complexe, kostbare en onwenselijke systeemingreep. Het échte probleem (diversiteit in aanvraagprocedure) wordt er niet mee opgelost. En er is geen draagvlak voor. Niet bij gemeenten, én niet bij werkgevers.

Uit onderzoek blijkt: 95% van de werkgevers met LKS werken binnen één arbeidsmarktregio en dus met maar één loonwaardemethode.

Werkgevers klagen vooral én terecht over de vele verschillende aanvraagprocedures en leveringsvoorwaarden van gemeenten. Dáár moet de oplossing dus op gericht zijn. Die moet niet gezocht worden in het opheffen van vijf goed functionerende methoden en het daarmee aanwijzen van één monopolist. Het aantal werkgevers dat met méér dan 1 methode te maken heeft is zeer beperkt.

- ⇒ Verken alternatieve oplossingen die éénvoudiger zijn en wél op draagvlak kunnen rekenen.
- ⇒ Concrete suggestie om tegemoet te komen aan de (beperkte groep) boven-regionale werkgevers: Geef hen het recht om óf te kiezen voor de loonwaarde-methode van hun vestigingsplaats óf om te kiezen voor het (landelijk beschikbare) UWV systeem.

Daarnaast pleiten wij voor algehele vereenvoudiging van de loonkosten-subsidie administratie. Loonwaardes van 47,6% of 63,2% leiden tot schijn-nauwkeurigheid en veel administratieve complexiteit.

- ⇒ Cedris wil een vereenvoudiging van de loonwaardebepaling door een staffeling aan te brengen, bijv. in 4 tredes. Zet werkzoekenden eerst (max 6 maanden) op basis van een forfaitaire loonwaarde van 50% in. Gedurende die periode wordt duidelijk wat iemand wel en niet kan. Nadat iemand is ingewerkt wordt duidelijk of iemand op 30%, op 50, 70 of 90% loonwaarde zit.

Zet in op *structurele* vrijlatingsregeling, onafhankelijk van uitkeringsinstantie

Het uitgangspunt dat werken structureel moet lonen, ook voor mensen met een deeltijdbaai, steunen wij van harte. Daarbij horen maatregelen om zoveel mogelijk mensen die werken met inzet van loonkostensubsidie, te stimuleren tot duurzame economische zelfstandigheid. Zo snel mogelijk uit de uitkering en niet langer financieel afhankelijk van de gemeente. Het kabinet kiest hier op dit moment niet voor. En dat is een gemiste kans.

De voorgestelde vrijlatingsregeling zorgt er níet voor dat werk structureel loont, omdat:

- de vrijlating slechts voor één jaar geldt. Dat betekent in veel gevallen dat de werknemer met een arbeidsbeperking na dat jaar weer terug bij af is en een inkomensterugval van € 130,00 netto per maand moet opvangen. Wegens doorwerking in bijvoorbeeld huurtoeslag, zal deze mogelijk achteraf worden verlaagd, waardoor terugbetaling tot schulden kan leiden.
- Het tweede bezwaar is dat ook de ruim 50% van de werknemers die economisch zelfstandig zijn, omdat zij meer werken dan ca. 25 à 26 uur, in het voorstel van het kabinet toch afhankelijk blijven van de sociale dienst (voor de verrekening). Dat vinden we onwenselijk en past niet bij het streven naar economisch zelfstandigheid.

Eerder hebben wij deze punten samen met o.a. LCR, WijStaanOp!, IederIn en de vakbonden onderstreept.

- ⇒ Cedris stelt voor te kijken naar andere, fiscale mogelijkheden (à la de arbeidskorting of een toeslag in de vorm van een belastingvrije participatiebonus) om iemand én uit de uitkering te helpen én iemand meer te laten verdienen, zodat werken écht en structureel gaat lonen.

Wij verwijzen ook naar de brief die we met genoemde organisaties samen hebben gestuurd.

Investeer niet in structuren, maar in trajecten voor werkzoekenden

Het kabinet zet in op een verbetering van de samenwerking tussen UWV, gemeenten en andere partijen in de arbeidsmarktregio's. Doel is een betere matching tussen werkzoekenden en beschikbaar werk. Hiervoor is voor zowel 2019 als 2020 **35 miljoen** beschikbaar voor arbeidsmarktregio's. Het geformuleerde doel klinkt weliswaar mooi, maar het risico bestaat dat dit geld opgaat aan allerlei adviesbureaus en overlegstructuren.

Wij constateren dat er nu een grote arbeidsvraag bestaat bij bedrijven en dat gemeenten weinig financiële ruimte hebben om extra in te zetten op de benodigde trajecten naar werk. Dan hoort de prioriteit nu te liggen bij het investeren in concrete trajecten voor werkzoekenden richting een betaalde baan.

- ⇒ Zorg dat met het beschikbare geld ook daadwerkelijk werkzoekenden aan het werk worden geholpen, voordat de arbeidsmarktsituatie verslechtert. Vraag van de (centrum) gemeenten de doelgroep centraal te stellen in hun plannen.

Biedt ook compensatie transitievergoeding bij 'herindicatie ondergrens Wsw'.

Tenslotte vraagt Cedris aandacht voor een omissie in de Wet arbeidsmarkt in balans die een ongewenst effect uitlokt. Werkgevers krijgen compensatie voor de uitbetaling van de transitievergoeding als het dienstverband van een werknemer, na een periode van twee jaar ziekte, wordt ontbonden. Dit leidt tot een perverse prikkel voor werkgevers die te maken hebben met Wsw-ers van wie UWV heeft vastgesteld dat zij niet langer in staat zijn tot het verrichten van arbeid (de zogenoemde 'ondergrens'-herindicatie, ex art. 6 lid 2 Wsw). Deze werkgevers worden nu gestimuleerd deze werknemers 104 weken ziek te houden, omdat er dan aanspraak gemaakt kan worden op de compensatiemaatregel. Dit is ongewenst, omdat dit een snelle overgang naar alternatieve participatie-vormen in de weg staat; een medewerker blijft onnodig lang 'ziek', terwijl daar eigenlijk geen sprake van is. Bovendien doet dit een extra beslag op de Wsw-budgetten, die toch al veel te schaars zijn.

Deze onbedoelde effecten zijn op te lossen door voor deze beperkte groep 'ondergrenzers' een compensatieregeling te treffen, waarbij de compensatievergoeding wordt gebaseerd op de loonbetaling van de twee laatste jaren van het dienstverband.

- ⇒ Biedt werkgevers ook compensatie voor de transitievergoeding als er sprake is van 'herindicatie ondergrens Wsw'.

Wij zijn van harte bereid om onze ideeën en alternatieven persoonlijk of telefonisch aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Job Cohen,
Voorzitter

Jan-Jaap de Haan,
directeur

25 JAN 2019

*Yes
the info bestuur*

Aan de dagelijkse besturen van de
gemeenschappelijke regelingen in Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht 2019

Datum

24 januari 2019

Ons kenmerk

C2226632/4470521

Uw kenmerk

Contactpersoon

I.J.H. (Ingmar) Koch

Telefoon

(073) 681 20 78

Email

ikoch@brabant.nl

Bijlage(n)

Geachte bestuurders,

De provincie oefent op de gebieden archief- en informatiebeheer, financieel toezicht, huisvesting vergunninghouders, monumentenzorg, omgevingsrecht en ruimtelijke ordening toezicht uit op de Brabantse gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. Via deze brief brengen we u op de hoogte van het *Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht 2019*, dat we op 18 oktober 2018 hebben vastgesteld.

In het *Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2016 - 2019* hebben we beschreven op welke manier we het toezicht uitoefenen. In dit uitvoeringsprogramma werken we dat nader uit voor 2019.

2019 is het laatste jaar van het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2016-2019. Dit betekent dat het beleid dit jaar zal worden geëvalueerd en dat we een nieuw beleidskader voor de periode 2020-2023 zullen vaststellen. Verder besteden we naast het systematisch toezicht dit jaar aandacht aan vijf toezichtthema's. Deze thema's zijn afgestemd met de gemeenten. Ze zijn gebaseerd op ontwikkelingen in de maatschappij, constatering in de toezichtpraktijk en publicaties in de media.

1. Volledigheid gearchiveerde gemeentelijke dossiers.
2. Hercontroles archivering audio- en videotul en archivering digitale agenda's.
3. Kwaliteit gemeentelijke monumentenzorg.
4. Toezicht constructieve veiligheid van gebouwen.
5. Herindelingsscan Landerd - Uden.

Datum

24 januari 2019

Ons kenmerk

C2226632/4470521

Bij het eerste thema gaat het om afronding van reeds lopende onderzoeken. In het uitvoeringsprogramma hebben we deze thema's uitgebreider beschreven.

U kunt het Uitvoeringsprogramma downloaden via www.brabant.nl/ibt

Tot slot

Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer Koch van de afdeling Interbestuurlijk Toezicht. Hij is op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag tijdens kantooruren bereikbaar via telefoonnummer (073) 681 20 78.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

Drs. R. Heijmerink,
programmamanager Interbestuurlijk Toezicht

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

*Kopie 1705
Kinfo bestuur*

gemeente **Oosterhout**

25 JAN 2019

Gemeenschappelijke Regeling Wava
Postbus 109
4900 AC OOSTERHOUT NB

Datum
23 januari 2019

Uw kenmerk
AB/DB/ELI/JvG

Ons kenmerk
IO19003039

In behandeling bij
T. Kortlever
tel. 14 0162

24 JAN, 2019

Onderwerp
Wijziging gemeenschappelijke Regeling

Geacht bestuur,

Met uw brief van 10 oktober 2018 heeft u ons het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA toegezonden.

Op 12 december 2018 heeft de gemeenteraad van Oosterhout besloten om ons college toestemming te verlenen tot het aangaan van deze gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling. In vervolg op dit besluit van de raad hebben wij op 21 januari 2019 besloten tot het aangaan van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Oosterhout

, burgemeester,

, secretaris.

Vergaderjaar 2018–2019

34 352

Uitvoering en evaluatie Participatiewet

Nr. 142

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 december 2018

Inleiding

Elk mens is anders en elke fase van het leven is anders. De een is het best op zijn plek in een baan waarin elke dag anders is, de ander heeft baat bij regelmaat. De een heeft begeleiding nodig, een ander kan een beperkt aantal uren per week werken en bij weer een ander wisselt het van dag tot dag. Dat kan ook veranderen gedurende een mensenleven. Sommige mensen leren bij en kunnen steeds meer aan, anderen moeten juist zo af en toe een stapje terug doen. En wat iedereen gemeen heeft: de weg die je bewandelt valt niet met zekerheid uit te stippelen en ontwikkelingen zijn lang niet altijd te voorspellen.

De regels, wetten en afspraken die er voor moeten zorgen dat iedereen zo veel mogelijk mee doet, zouden van deze realiteit uit moeten gaan. De regels zijn er voor mensen, om te zorgen dat zij het beste uit zichzelf kunnen halen en daar onder een stevige, zekere basis hebben waar ze op terug kunnen vallen. In deze brief schets ik hoe het kabinet, samen met vele partners, verbeteringen wil doorvoeren om te zorgen dat mensen worden gestimuleerd meer uit zichzelf te halen zonder angst voor verlies van zekerheden.

Op 20 november 2018 heb ik uw Kamer een brief gestuurd over het breed offensief¹ om mensen met een beperking aan het werk te helpen. In deze brief heb ik aangegeven dat ik het belangrijk vind dat het voor mensen met een arbeidsbeperking makkelijker en veiliger wordt om stappen die ze in hun carrière kunnen maken ook daadwerkelijk gáán maken. Tijdens de Cedrislezing in februari van dit jaar schetste ik het dilemma dat mensen met een arbeidsbeperking soms de zekerheid van een uitkering verkiezen boven de onzekerheid van een baan met salaris. Ik heb toen aangegeven te willen kijken hoe we de drempels voor mensen om werk te aanvaarden

¹ Kamerstuk 34 352, nr. 138

kunnen wegnemen en de overgangen tussen dagbesteding, beschut werk, banenafpraak en een reguliere baan kunnen versoepelen, ook in de weg terug als het even tegen zit. Hiertoe ben ik het project Simpel Switchen in de Participatieketen gestart. Ik heb in de genoemde brief van 20 november toegezegd uw Kamer nog dit jaar te informeren over dit project.

Switchen betekent omschakelen, van positie wisselen. Switchen gaat niet alleen over ergens naar toe gaan, maar juist ook weer terug kunnen gaan. Ik wil drempels wegnemen om te gaan werken en aan het werk te blijven. Dit vraagt om een intensieve samenwerking. Het vraagt ook om een cultuurverandering bij zowel de mensen op de werkvloer als de mensen in de uitvoering. Een integrale domein overstijgende aanpak is nodig. Er moet vertrouwen komen dat het veilig genoeg is om stappen te maken en dat de «weg terug» als dat nodig blijkt nog beschikbaar is.

Bij de start van het project zijn er twee grote bijeenkomsten geweest met een brede groep van partijen die hier mee te maken hebben (gemeenten, zorgaanbieders, Divosa, UWV, Cedris, VNG, VGN, FNV, VNONCW-MKB, Lecso, LCR, Iederin, MEE en de Ministeries van VWS en SZW), om de knelpunten in kaart te brengen. Omdat ik ook de ervaringen van mensen met een arbeidsbeperking zelf wilde horen, heeft mijn ministerie ook een bijeenkomst met hen georganiseerd. Daarnaast is een groot aantal gesprekken gevoerd en zijn de inzichten uit verschillende onderzoeken samengebracht. Dit heeft geleid tot een overzicht van belangrijkste knelpunten die het mensen bemoeilijken om stappen te zetten. Deze knelpunten werk ik in deze brief langs vier sporen uit:

1. mensen moeten makkelijker vanuit de uitkering kunnen gaan werken en weer terug kunnen vallen als het werken toch (even) niet lukt;
2. beter inzicht in financiële gevolgen van aan het werk gaan;
3. meedoen op de best passende plek;
4. continuïteit in begeleiding en meer integrale ondersteuning.

Aan het begin van elk spoor schets ik kort de knelpunten en voorgenomen acties en geef ik aan over wie het gaat, mensen met een Wajonguitkering, de brede doelgroep van de Participatiewet of specifiek over mensen met een arbeidsbeperking.

Tenslotte informeer ik u in deze brief over de uitkomsten van de tijdelijke monitor transities vanuit de Participatiewet.

Waarom simpel switchen?

Mensen moeten de gelegenheid hebben zich te ontwikkelen. Veel mensen kunnen dat op eigen kracht, anderen hebben daar (veel) ondersteuning bij nodig. Elk mens is uniek, zowel wat betreft zijn talenten als zijn beperkingen. En elk mens wil een loopbaanperspectief dat bij hem past.

Daarom is het belangrijk dat mensen mee kunnen doen op de voor hen best passende plek, passend bij zijn mogelijkheden.

Voor veel mensen is dat een reguliere baan, al dan niet in het kader van de banenafpraak, voor anderen is een beschut werkplek of een plek in de (arbeidsmatige) dagbesteding op een moment het best passend. Als mensen zich dusdanig ontwikkelen dat een andere plek beter bij hen past, is het essentieel dat zij zich ook veilig genoeg voelen om die stap daadwerkelijk te zetten. Nu vinden mensen het vaak spannend de stap vanuit de uitkering naar werk te maken. Mensen ervaren angst dat ze niet meer op hun uitkering kunnen terugvallen als het werken toch niet lukt. Mensen geven ook aan dat ze onvoldoende inzicht hebben wat ze daadwerkelijk in hun portemonnee overhouden als ze gaan werken. Ik heb ook gehoord dat mensen zich afvragen of ze het werk wel aankunnen en of collega's wel voldoende begrip hebben voor hun situatie, bijvoorbeeld

als dingen soms wat langzamer gaan. Ik wil dat mensen zich durven te ontwikkelen en zich veilig genoeg voelen om de stappen die ze kunnen maken ook daadwerkelijk te gaan maken.

«Het is belangrijk om iets voor mensen te doen. Iets doen waar je zelf energie van krijgt, mezelf en anderen zien groeien.»

Werk is voor mensen belangrijk. Het is fijn om collega's te hebben, nuttig bezig te zijn, uitgedaagd te worden en een eigen inkomen te verwerven. Aangetoond is dat werk dat op het juiste moment wordt ingezet, de fysieke en mentale gezondheid van mensen verbetert. Daarom wil ik een sociale zekerheid die mensen maximaal faciliteert en stimuleert om te gaan werken. Ik snap de onzekerheden die er leven heel goed, in het bijzonder bij mensen met een arbeidsbeperking die al voor veel meer zaken in het leven moeten knokken. Ik vind het dan ook heel belangrijk dat juist voor mensen met een arbeidsbeperking de sociale zekerheid bescherming biedt, zodat mensen ook weer terug kunnen vallen als het (even) niet lukt.

Spoor 1: Mensen moeten makkelijker vanuit de uitkering kunnen gaan werken en weer terug kunnen vallen als het werken toch (even) niet lukt

Knelpunten:

- Mensen in de oWajong en Wajong2010 ervaren belemmeringen om te gaan werken omdat ze niet in alle gevallen meer gaan verdienen en omdat ze niet zeker weten of ze op hun Wajonguitkering kunnen terugvallen als ze hun baan verliezen.
- Het is voor gemeenten administratief bewerkelijk en het voelt voor mensen onzeker om vanuit de Participatiewet tijdelijk werk te aanvaarden. Dit heeft te maken met het uit- en opnieuw aanzetten van de Participatiewetuitkering. Mensen nemen die stap nu vaak niet, terwijl tijdelijk werk een opstap kan zijn naar duurzaam werk.

Acties:

- Wetswijziging Wajong in voorbereiding met een pakket aan maatregelen om de Wajong te vereenvoudigen en verbeteren.
- Samen met Divosa en gemeenten nagaan hoe de terugval op de Participatiewet makkelijker en sneller kan.
- Onderzoeken of jongeren met een arbeidsbeperking kunnen worden uitgesloten van de zoekperiode van vier weken.
- Onderzoek naar resultaten max-WWpilots en aanbevelingen doen om overgang van WW naar Participatiewet te versoepelen.

De acties in dit spoor hebben betrekking op de brede doelgroep (en één actie op jongeren tot 27 jaar) van de Participatiewet en mensen met een oWajong of Wajong2010.

Wajong

Uit de beleidsdoorlichting² bleek dat het systeem van verschillende regelingen in de Wajong ingewikkeld is en dat er regels zijn die ervoor zorgen dat mensen met een oWajong of Wajong2010 juist niet mee doen. Omdat ze bijvoorbeeld niet extra gaan verdienen als ze meer gaan werken, omdat ze gekort worden als ze gaan studeren of omdat ze niet durven te gaan werken uit angst niet terug te kunnen in de Wajong als ze

² Beleidsdoorlichting, SZW-begrotingsartikel 4: Jonggehandicapten, Kamerstuk 30 982, nr. 3, bijlage

hun baan verliezen. Dat zijn de zaken die ik wil verbeteren en eenvoudiger maken. Daarom heb ik in de kabinetsreactie beleidsdoorlichting Wajong³ een pakket aan maatregelen aangekondigd.

Ik hoor veelvuldig dat mensen met een Wajonguitkering de stap naar werk niet durven te zetten uit vrees Wajongrechten te verliezen mocht het in een baan toch niet lukken. In het pakket zijn twee maatregelen opgenomen die te maken hebben met het eindigen en het herleven van het recht op Wajong. Om meer zekerheid te bieden, worden de regels voor het eindigen van het recht op oWajong en Wajong2010 gelijkgetrokken. Dat betekent dat in beide gevallen het recht op de uitkering pas na vijf jaar kan eindigen. Daarnaast wordt de huidige termijn waarin het recht op oWajong en Wajong2010 kan herleven bij toegenomen arbeidsongeschiktheid uitgebreid van vijf jaar naar de AOW-leeftijd. Als iemand (langere tijd) werkt maar door toegenomen arbeidsongeschiktheid terug moet vallen op de Wajong, kan dit dus tot de AOW-leeftijd. Ik verwacht dat deze aanpassing de vrees wegneemt van veel Wajongers die nu ongewild langs de kant staan, om de stap te zetten naar (beschut) werk. Goede communicatie over deze wijziging is van belang. Ik pak dit op met UWV en (vertegenwoordigers van) cliënten.

Planning is dat het wetsvoorstel begin 2019 voorgelegd kan worden aan de Raad van State, waarna het wetsvoorstel ter behandeling aan uw Kamer wordt aangeboden.

«Het is belangrijk dat je terug kan vallen op je uitkering. Nu kun je je Wajonguitkering verliezen. Dat is niet veilig en geeft te weinig zekerheid. Als hij wel blijft bestaan dan zou ik wel willen werken.»

WIA

In het regeerakkoord is de maatregel opgenomen het verdienvermogen van iemand met een WIA-uitkering in de eerste vijf jaar na werkhervatting niet meer te herbeoordelen. Dit maakt het voor arbeidsongeschikten aantrekkelijker om te werken. Arbeidsongeschikten die proberen het werk te hervatten lopen nu het risico op een herbeoordeling die tot gevolg kan hebben dat hun uitkering structureel lager wordt, terwijl nog niet duidelijk is of werken structureel vol te houden is. Met deze maatregel wordt dat risico weggenomen.

Participatiewetuitkering

Een veel gehoord knelpunt is dat het voor gemeenten administratief bewerkelijk is om mensen naar tijdelijk werk uit te laten stromen en dat het voor mensen onzeker voelt om vanuit de Participatiewet tijdelijk werk te aanvaarden. Tijdelijk werk kan er namelijk toe leiden dat de uitkering stopt en dat mensen opnieuw een aanvraag voor een uitkering moeten doen als het werk afloopt. Dat kost tijd en brengt onzekerheid in inkomen met zich mee. Daarom kunnen bijstandsgerechtigden terughoudend zijn om kortdurend werk te accepteren, zo blijkt ook uit het onderzoek «Werken met Flex tensie». Ik vind dat onwenselijk, temeer omdat tijdelijk werk een opstap kan zijn naar duurzaam werk. Met betrokken partijen ga ik na hoe de uitstroom uit en terugval op de Participatiewet makkelijker en sneller kan, zonder daarbij het karakter van de Participatiewet als vangnet uit het oog te verliezen.

Een verkorte aanvraagprocedure – als de uitkering minder dan zes maanden geleden is geëindigd – kan hiervoor uitkomst bieden. De gegevensuitvraag met betrekking tot het opnieuw opstarten van een

³ Kamerstuk 30 982, nr. 40

uitkering richt zich dan alleen op eventuele wijzigingen in de situatie van de aanvrager. Hierdoor kan sneller een beslissing op een aanvraag worden genomen en de uitkering dus sneller worden verstrekt. Er zijn al diverse goede voorbeelden van gemeenten die hun werkprocessen op deze wijze hebben ingericht. Samen met Divosa ga ik deze voorbeelden inventariseren en bij gemeenten onder de aandacht brengen. Hierbij wil ik ook kijken of de periode van zes maanden toereikend is. Ook gaan wij kijken naar de mogelijkheden om de informatievoorziening te optimaliseren, zoals Gemeentelijke Basisprocessen Inkomen (GBI), Common ground en de vernieuwing van het stelsel van gegevensuitwisseling werk en inkomen⁴. Dat is nodig om een goed beeld te hebben van mensen die in- en uit de bijstand gaan.

Verder wil ik onderzoeken of jongeren (tot 27 jaar) met een arbeidsbeperking uitgezonderd moeten worden van de vier weken zoekperiode die in de Participatiewet geldt. Binnen deze vier weken kan de gemeente wel arbeidsondersteuning bieden als zij dit vanwege de omstandigheden van de betrokkene nodig vindt, maar geen bijstandsuitkering verstrekken. Soms kan de zoekperiode wel samenvallen met bijvoorbeeld de laatste vier weken dat er WW-rechten zijn of tijdens de laatste vier weken van een tijdelijk contract. De verantwoordelijkheid voor het zoeken van een geschikte werkplek ligt primair bij de jongere zelf, maar het kan voor deze specifieke groep een extra belemmering zijn om de stap (van dagbesteding) naar betaald werk te maken. De zoekperiode brengt namelijk onzekerheid over inkomen met zich mee.

Een deel van de mensen zal na het aflopen van een WW-uitkering een beroep moeten doen op een bijstandsuitkering op grond van de Participatiewet. De aansluiting vanuit een WW-uitkering naar een bijstandsuitkering moet goed verlopen. Daarvoor is het belangrijk dat bijtijds een aanvraag voor een bijstandsuitkering wordt ingediend, en vooral dat re-integratievoorzieningen al tijdens de laatste periode van de WW-uitkering door gemeenten in samenwerking met UWV in gang kunnen worden gezet. Ik wil hierbij de resultaten van max-WW pilots meenemen die op diverse plaatsen in het land lopen en op basis daarvan kunnen aanbevelingen worden gedaan om de overgang van WW naar bijstand te versoepelen. In de Max-WW pilots hebben gemeenten en UWV afspraken gemaakt over een soepele informatie-uitwisseling in de laatste maanden van de WW-uitkering voordat men eventueel instroomt in de Participatiewet.

Spoor 2: Beter inzicht in financiële gevolgen van aan het werk gaan

Knelpunten:

- Mensen hebben onvoldoende zicht op de financiële gevolgen als ze gaan werken en zijn daardoor soms terughoudend om een stap te zetten:
 - Mensen ervaren onzekerheid vanwege o.a. wisselende betaalmomenten en bedragen.
 - Als men aan het werk gaat vinden er verrekeningen plaats tussen de uitkering, inkomsten en toeslagen, dit leidt soms na jaren nog tot terugvorderingen.

⁴ GBI is een gemeentelijk samenwerkingsverband. Doel is de verbetering van de dienstverlening van het inkomensdeel van de Participatiewet. De samenwerking is ontstaan op initiatief van twaalf grote gemeenten die van elkaars kwaliteiten wilden profiteren. Common Ground is een nieuwe, toekomstbestendige gemeentelijke ICT-infrastructuur die in samenhang met de vernieuwing van het stelsel van gegevensuitwisseling werk en inkomen wordt gerealiseerd.

Acties:

- Aanpak van de toeslagenproblematiek.
- Mogelijkheden verkennen van een combinatierekentool waarmee mensen meer inzicht krijgen in wat gaan werken financieel betekent.
- Samen met Divosa en gemeenten initiatieven uitwerken waarbij mensen zo min mogelijk last hebben van verrekeningen. Dit monitoren en waar mogelijk stimuleren.

De acties in dit spoor hebben betrekking op de brede doelgroep van de Participatiewet en mensen met Wajonguitkering.

Mensen die vanuit de Wajong of Participatiewet (tijdelijk of deeltijd) werk aanvaarden, hebben te maken met wisselende bedragen en betaalmomenten. Dit brengt vaak een situatie van financiële instabiliteit, onrust en zorgen met zich mee die allerlei ongewenste neveneffecten kan hebben. Vooraf is moeilijk duidelijkheid te verkrijgen over de hoogte van de verdiensten en wat er netto aan inkomsten overblijft. Soms komen achteraf na lange tijd nog vorderingen van toeslagen als blijkt dat er bepaalde inkomsten zijn geweest.

Mensen weten dus vaak aan de voorkant niet wat werken voor hun portemonnee gaat betekenen en krijgen aan de achterkant te maken met verrekeningen van inkomsten met hun uitkering en toeslagen. Deze onzekerheid veroorzaakt veelal een drempel om vanuit de uitkering te gaan werken. Ik vind het zorgelijk dat de ingewikkeldheden in de uitkerings- en toeslagenstelsels in de weg staan aan de participatie van mensen. Ik neem dit dan ook heel serieus en pak dit graag op. Door rust en zekerheid terug te brengen willen we niet alleen drempels wegnemen om te beginnen met werken, maar ook schuldensituaties voorkomen.

In opdracht van het kabinet vindt een interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) plaats naar verbeteringen binnen het huidige toeslagenstelsel op de korte termijn en verbetermogelijkheden voor de lange termijn waar bijvoorbeeld wordt gekeken naar het afschaffen van toeslagen en de mogelijkheid van compensatie binnen de fiscaliteit en andere inkomensafhankelijke regelingen c.q. de stelsels van wonen, zorg en kinderen.

Daarnaast vindt momenteel een interdepartementaal onderzoek Deeltijdwerk plaats waarin ook (de angst op) inkomstenterugval bij meer uren werken wordt meegenomen. De Algemene Rekenkamer doet een onderzoek naar toeslagschulden bij de Belastingdienst. Deze onderzoeken moeten het zicht vergroten op structurele oplossingen voor de complexe problematiek van verrekeningen. Deze oplossingen zullen echter niet op korte termijn tot verlichting leiden. We willen daarom ook oplossingen vinden die nu al werken. Ik wil daartoe verkennen of een combinatierekentool mogelijk is, die mensen een indicatie biedt van wat werken betekent voor de hoogte van hun toeslagen en uitkering en inzicht in hun nettosalaris. Deze combinatietool kan ontwikkeld worden aan de hand van al bestaande tools zoals de Rekenhulp Wajong van UWV. Ik wil hierbij ook een stappenplan ontwikkelen zodat mensen en eventueel hun begeleiders beter weten wanneer ze welke stappen moeten nemen als het gaat om het aanpassen van hun inkomen voor de toeslagen en uitkering.

Daarnaast ga ik met gemeenten en Divosa aan de slag hoe we het voor mensen zo kunnen inrichten dat zij zo min mogelijk last hebben van verrekeningen. Er zijn verschillende initiatieven die hieraan bijdragen. Zo heeft Divosa een werkwijzer Verrekening parttime inkomsten gemaakt, om gemeenten te ondersteunen bij het bieden van stabiliteit in het inkomen van mensen die parttime of flexibel werken.

«Ik wil de zekerheid dat ik elke maand hetzelfde bedrag ontvang, zodat ik weet dat ik mijn huur kan betalen»

Een ander initiatief betreft Surplus⁵ waar met vrijwillige deelname van een persoon en volmacht voor de werkgever gebruik wordt gemaakt van een tussenrekening van de gemeente waarop het salaris door de werkgever wordt gestort. De persoon ontvangt op zijn eigen rekening de norm, dat wil zeggen een bedrag dat gelijk staat aan de uitkeringshoogte die voor zijn situatie geldt en de gemeente herberekent achteraf. Dat geeft mensen met een wisselend inkomen meer zekerheid over het maandelijkse bedrag dat ze ontvangen, het zorgt voor een beter overzicht over loon en uitkering en het scheelt administratie wat de kans op onnodige terugvorderingen verkleint.

Ook wil ik de pilot met het Inlichtingenbureau noemen waar controle achteraf plaats vindt op netto-inkomsten aan de hand van de werkgeverspolis van UWV. De vier grote steden hebben interesse en Amsterdam en het Inlichtingenbureau zijn hiermee aan het experimenteren.

Spoor 3: Meedoen op de best passende plek

Knelpunten:

- Mensen op een dagbestedingsplek die zich kunnen ontwikkelen, zetten de stap naar betaald werk nu vaak niet.
 - Mensen weten niet of ze op hun uitkering en hun indicatie voor de dagbesteding kunnen terugvallen.
- Zorgaanbieders hebben vaak geen financiële prikkel om te investeren in de ontwikkeling van mensen gericht op doorstroom naar betaald werk.
- Doorstroom van beschut werk naar een baan in het kader van de banenafpraak wordt nu als lastig ervaren.

Acties:

- Voorbeelden verspreiden van gemeenten die inzetten op aansluiting en terugval dagbesteding – (beschut) werk.
- Onderzoek gericht op knelpunten in wet- en regelgeving en uitvoeringspraktijk als het gaat om de doorstroom en terugval van dagbesteding naar (beschut) werk.
- Beter mogelijk maken dat beschut werkplekken (al dan niet middels detachering) bij reguliere werkgevers worden gerealiseerd. Als mensen doorgroeien vanuit beschut werk naar een banenafpraakbaan regelen dat ze makkelijk terug kunnen vallen als dat nodig is.

De acties in dit spoor hebben betrekking op mensen die met een Participatiewetuitkering of een Wajonguitkering op een dagbestedingsplek zitten en mensen die beschut werken.

Dit spoor gaat over het switchen tussen arbeidsmatige dagbesteding (in het kader van de Wmo 2015 of Wlz), beschut werk en een baan in het kader van de banenafpraak. De bij de begroting van VWS aangenomen motie van de leden Hermans (VVD) en Bergkamp (D66)⁶ gaat hierover. Deze motie onderstreept het belang dat mensen naar vermogen kunnen meedoen op de arbeidsmarkt en dat zij kunnen doorstromen naar de voor hen meest passende plek. Ook Cedris en Divosa gaan hierop in hun «Visie en verbetervoorstellen beschut werk» in. Ook zij geven aan dat mensen zich naar vermogen moeten kunnen ontwikkelen. Cedris en Divosa

⁵ Deelnemende gemeenten: Drechtsteden, Leeuwarden, Stroomopwaarts (Maassluis, Vlaardingen en Schiedam) en Zaanstad.

⁶ Kamerstuk 35 000 XVI, nr. 25

constateren ook dat mensen nu moeilijk van de ene naar de andere regeling kunnen doorstromen. Dat is ook wat ik heb gehoord in mijn gesprekken met o.a. gemeenten en de doelgroep zelf. Het gaat om het doorstromen van mensen met een uitkering op een dagbestedingsplek naar een (beschut) werkplek en van beschut werk naar een banenafsprakbaan. In theorie zijn de laatste twee elkaar uitsluitende categorieën terwijl ik in de praktijk steeds vaker hoor dat gemeenten graag beschut werkplekken bij reguliere werkgevers willen realiseren en dat een kleine groep die nu beschut werkt, met name jongeren, zich wel degelijk kan ontwikkelen naar een baan in het kader van de banenafpraak. Het is goed dat het doel dat mensen op de voor hen meest passende plek kunnen meedoen, breed wordt gedeeld en dat een breed veld bereid is om met mij te kijken hoe we de overgangen soepeler kunnen laten verlopen.

Van dagbesteding naar beschut werk (en weer terug)

Zoals gezegd verwacht ik dat de aangekondigde maatregelen voor de Wajong eraan bijdragen dat mensen met een Wajonguitkering op een dagbestedingsplek die kunnen werken eerder de stap naar een (beschut) werkplek maken.

Diverse gemeenten zijn in de praktijk al bezig om de dagbesteding beter te laten aansluiten op betaald (beschut) werk. Er is ook gesproken met gemeenten die aan het begin van het veranderproces staan en graag van andere gemeenten willen leren. Ik wil praktijkvoorbeelden van gemeenten en zorgaanbieders bij elkaar brengen. Ik laat ook met VWS een onderzoek uitvoeren waarmee in kaart wordt gebracht waar eventuele knelpunten in de uitvoeringspraktijk en de wet- en regelgeving zitten om te investeren in de ontwikkeling van mensen richting betaalde arbeid en wat er voor nodig is om drempels te verlagen of weg te nemen. In dit onderzoek loopt ook mee hoe de dagbestedingsplekken nu worden gefinancierd, zoals ik bij de schriftelijke beantwoording op de begrotingsvragen van het lid Raemakers (D66) heb aangegeven. En in ieder geval komt naar voren in hoeverre mensen in de praktijk hun indicatie voor de dagbesteding op basis van de Wmo 2015 of Wlz kwijtraken als zij betaald werk gaan verrichten.

Van beschut werk naar een baan in het kader van de banenafpraak (en weer terug)

Er bestaat een onterecht beeld dat een beschut werkplek voor altijd is en er geen doorgroeimogelijkheden zijn. Uiteraard is het belangrijk te realiseren dat voor de meeste mensen die een positief advies beschut werk krijgen, een beschut werkplek de best passende plek is en zal blijven. Toch zien we in de praktijk dat er mensen zijn die zich zo ontwikkelen dat zij toe zijn aan een nieuwe stap. Dat geldt zeker voor mensen die op jonge leeftijd starten op een beschut werkplek.

Ik wil stimuleren dat mensen die door kunnen groeien naar een baan in het kader van de banenafpraak, deze stap ook gaan zetten. Enerzijds door beschut werk bij gewone werkgevers beter mogelijk te maken. En anderzijds door te regelen dat mensen die door kunnen groeien van beschut werk naar een baan in het kader van de banenafpraak terug kunnen vallen op beschut werk, mocht het toch niet lukken.

Hiervoor is het nodig om de afstand tussen een beschut werkplek en een banenafsprakbaan zo klein mogelijk te maken. Daarbij wil ik kijken of en hoe mensen vanuit de beschut werkplek, bijvoorbeeld door middel van detacheringen, makkelijker bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen. Het inrichten van beschut werkplekken bij reguliere werkgevers zal de stap naar een banenafsprakbaan kleiner en makkelijker maken.

Iemand kan dan vaker op dezelfde fysieke locatie aan het werk blijven. Dit is belangrijk voor mensen omdat zij hechten aan de vertrouwde van hun werkplek en hun collega's.

Ik hoor van gemeenten en Cedris dat werkgevers een drempel voelen om beschut werkplekken te realiseren omdat deze niet meetellen voor het invullen van de banenafspraken. In welke mate zich dit voordoet is niet bekend. Ik wil hier meer zicht op krijgen. Daarom breng ik begin 2019 via een quickscan bij gemeenten in kaart hoeveel beschut werkplekken gemeenten bij reguliere werkgevers realiseren en in hoeverre werkgevers bereid zijn beschut werkplekken bij reguliere werkgevers te realiseren als deze wel meetellen voor de banenafspraken. De resultaten bespreek ik met betrokken partijen.

Mensen vinden het nu ook lastig om de stap van beschut werk naar een banenafspraken baan te maken omdat zij hun positief advies beschut werk kwijtraken op het moment dat zij voor de banenafspraken worden geïndiceerd. Ik wil mensen die een positief advies beschut werk hebben meer zekerheid geven. Als zij in een banenafspraken baan gaan werken en op een bepaald moment geeft de «driehoek» werkgever- gemeente- cliënt onderbouwd aan dat het in de banenafspraken baan toch niet lukt, wil ik het mogelijk maken dat het positieve advies beschut werk herleeft zonder nieuw onderzoek door UWV. Dit vergt aanpassing van het Besluit advisering beschut werk. De gemeente is vervolgens verantwoordelijk om een beschut werkplek voor de persoon te realiseren.

Spoor 4: Continuïteit in begeleiding en meer integrale ondersteuning

Knelpunten:

- Er is onvoldoende continuïteit in de begeleiding bij met name de overgangen van school naar werk, of zorg naar werk en om aan het werk te blijven.
- In de keten wordt er door professionals onvoldoende integraal gewerkt.

Acties:

- Werkgroep inrichten met betrokken partijen in het veld en de Ministeries van VWS, OCW en BZK en de mensen zelf om te werken aan continuïteit in de begeleiding over leeftijdsgrenzen en levensdomeinen heen.
- Praktische handleiding met inspirerende voorbeelden om mensen duurzaam te begeleiden.
- Maatwerkvoorziening zoals aangekondigd in Breed offensief brief van 20 november
- Meer integraal werken wordt meegenomen in het bestaande programma voor de ontwikkeling van vakmanschap.

De acties in dit spoor hebben betrekking op alle mensen met een Participatiewetuitkering of Wajong die baat hebben bij continuïteit in de begeleiding en integrale samenwerking door professionals.

Continuïteit in begeleiding

Mensen geven aan dat zij onvoldoende worden begeleid bij vooral de overgangen van bijvoorbeeld school naar werk of zorg naar werk maar ook om aan het werk te kunnen blijven. Dit blijkt ook uit het onderzoek van de Inspectie SZW «Aan het werk maar voor hoe lang» dat ik uw Kamer recent heb gestuurd. Het gaat om overgangen waar veel verschillende partijen bij betrokken zijn: scholen, gemeenten, werkgevers, begeleiders

en de mensen zelf. Het is van belang om met elkaar te zorgen voor versterking van de continuïteit in begeleiding en van de integrale dienstverlening zodat eenieder op de arbeidsmarkt gebruik kan maken van de kansen die er zijn. Dat is geen sinecure en vraagt veel van betrokkenen om hier stappen te maken.

«De begeleiding op mijn reguliere school was goed maar na school moet je het allemaal zelf uitzoeken.»

Op 4 december jl. is met algemene stemmen een motie aanvaard van het lid Bruins c.s.⁷ die de regering verzoekt om gemeenten, onderwijs- en zorginstellingen en de Ministeries van SZW, OCW, VWS en BZK bij elkaar te brengen en in gezamenlijkheid te werken aan continuïteit in de begeleiding over leeftijdsgrenzen en levensdomeinen heen. Ik heb tijdens de begrotingsbehandeling aangegeven dat ik een werkgroep inricht met betrokken partijen om met elkaar in gesprek te gaan en te werken aan continuïteit in de begeleiding. Ik betrek hier uiteraard ook de mensen zelf bij. Overeenkomstig het verzoek van lid Bruins en c.s. informeer ik uw Kamer verder voor de zomer van 2019.

Op korte termijn wil ik alvast een handleiding laten maken met concrete adviezen, tips & tricks, relevante verwijzingen en inspirerende voorbeelden om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt met inachtneming van hun persoonlijke mogelijkheden duurzaam te begeleiden naar werk en te zorgen dat ze aan het werk blijven.

Tot slot heb ik in mijn brief over het breed offensief aangegeven het van belang te vinden dat mensen met beperkingen op maat worden ondersteund, onder meer door een adequate inzet van het instrument jobcoach. In genoemde brief heb ik uw Kamer al geïnformeerd dat ik via wetswijziging de mogelijkheid in de Participatiewet wil openen voor werkzoekenden en werkgevers om bij de gemeente een aanvraag in te dienen voor ondersteuning op maat die past bij de mogelijkheden en beperkingen van de betrokkene (maatwerkvoorziening). Dit versterkt de zorgplicht van gemeenten en de eigen regie van mensen die onder de reikwijdte van de Participatiewet vallen en van werkgevers.

«Mijn droom is dat ik op mezelf in mijn eigen appartement woon en 32 uur werk in een ziekenhuis. Eén keer per week komt er iemand bij mij thuis om te kijken of het goed gaat.»

Integrale ondersteuning

Een ander gedeeld knelpunt is dat er in de keten door professionals onvoldoende integraal wordt gewerkt. Dat heeft ook te maken met het feit dat het beleid van de gemeenten niet altijd integraal over alle levensdomeinen heen is ingericht. Dit leidt er soms toe dat mensen niet goed of te laat worden doorverwezen als andere hulp nodig is of dat mensen niet goed worden doorgeleid waardoor ze uiteindelijk niet op de voor hen meest passende plek terecht komen.

Binnen het bestaande programma voor de ontwikkeling van vakmanschap dat met subsidie van SZW wordt uitgevoerd door Divosa en de Beroepsvereniging van Klantmanagers (BvK) vraag ik aandacht voor het meer integraal werken. Hierbij wordt in ieder geval het signaal meegenomen dat er nu veelal een eenduidig wegingskader voor professionals uit verschillende domeinen ontbreekt om objectief de situatie van de cliënt te kunnen beoordelen.

⁷ Kamerstuk 35 000 XV, nr. 68

Tijdelijke monitor transitie vanuit de Participatiewet

Met deze brief informeer ik uw Kamer ook over de resultaten van de «Tijdelijke monitor transitie vanuit Participatiewet», waarmee jaarlijks wordt gemeten in hoeverre mensen vanuit de Participatiewet via een kort dienstverband doorstromen naar de Ziektewet (ZW) en de Werkloosheidswet (WW). Het doel van deze metingen is om inzicht te krijgen in hoeverre de invoering van de Participatiewet heeft geleid tot een bovenmatig beroep op uitkeringen op grond van de ZW en WW. Als landelijke grenswaarde voor bovenmatigheid is op grond van ervaringscijfers uit het verleden gekozen voor een percentage van 20 procent. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft gemeten in hoeverre mensen die in het jaar 2016 vanuit de Participatiewet zijn gaan werken, binnen één jaar via een kort dienstverband zijn doorgestroomd naar de ZW of WW. Uit het bijgaande onderzoeksrapport van het CBS⁸ blijkt dat in 2016 17 procent van de baanstarters vanuit de Participatiewet is doorgestroomd naar de ZW en de WW. Dit percentage ligt iets hoger dan in 2014 (15 procent), op hetzelfde niveau als in 2015 (17 procent), en ligt bovendien onder de grenswaarde van 20 procent. Op grond hiervan concludeer ik dat er in 2016, het tweede uitvoeringsjaar van de Participatiewet, wederom geen sprake was van een bovenmatige verschuiving van bijstandslasten naar uitkeringslasten voor de ZW en WW. De transitie vanuit de bijstand naar ZW en WW blijkt geen grote fluctuaties te vertonen. De «Tijdelijke monitor transitie vanuit Participatiewet» heeft, zoals de naam zelf al zegt, een tijdelijk karakter. De invoering van de Participatiewet heeft niet geleid tot een duidelijke afwijking van het bestaande patroon. Ik zie hierin aanleiding om de jaarlijkse meting van transitie vanuit de Participatie naar ZW en WW af te sluiten.

Ten slotte

Ik heb veel ambitie om het voor mensen makkelijker te maken vanuit de uitkering te gaan werken en waar mogelijk door te groeien naar een meer passende plek. Ik wil dat mensen zich veilig genoeg voelen om stappen te zetten. Ik merk dat er bij alle partners een grote bereidheid en een grote ambitie is om hier verder met mij invulling aan te geven. De gezamenlijke kracht van gemeenten en Rijk is nodig om een beweging te creëren en in stand te houden. Samen met Divosa wil ik dan ook een kerngroep inrichten waarin ik mijn plannen verder uitwerk. Op de verschillende onderdelen worden uiteraard waar nodig de partijen (inclusief (vertegenwoordigers van) de doelgroep) betrokken om daar verder handen en voeten aan te geven. Ik zal uw Kamer eind volgend jaar informeren over de voortgang van de acties.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
T. van Ark

⁸ CBS, Stroom in de sociale zekerheid, Den Haag, 2018, Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Arbeidsmarktregio West Brabant : Rapportage WSP 4e kwartaal 2018 en Banenafspraken 3^e kwartaal 2018

In deze rapportage worden zowel de resultaten toegelicht van het WSP West Brabant in relatie tot het aantal werkzoekenden, als een verdieping op de resultaten conform de landelijke opdrachten voor het realiseren van banen in het kader van de banenafspraken als plaatsingen op Beschut Werk. De rapportage bestaat daarom uit 2 onderdelen. Te weten:

- I. Resultaten arbeidsmarktregio/WSP (4^e kwartaal 2018)
- II. Resultaten Banenafspraken en Beschut Werk (3^e kwartaal 2018)

In elk onderdeel wordt een korte toelichting gegeven op de resultaten.

I. Resultaten arbeidsmarktregio/ WSP

Ontwikkeling werkzoekenden en vacatures

	code	1-1-2018	Eind Q1	Eind Q2	Eind Q3	Eind Q4	Ontwikkeling	
UWV:								
- Aantal werkzoekenden (met WW-uitkering)	u	14.147	13.790	12.182	11.461	10.936	525-	-4,6%
- Aantal vacatures*	u	8.875	9.900	10.000	9.600		400-	-4,0%
Gemeenten, totaal:								
- Aantal uitkeringsdossiers	u	14.526	13.580	13.411	13.009	12.838	171-	-1,3%
- Aantal uitstroom naar werk (volledig uit de uitkering) 1)	s	317	246	344	450	366	84-	-18,7%

*cijfers worden structureel 1 kwartaal later gerapporteerd

Het aantal werkzoekenden met een WW uitkering en een bijstandsuitkering neemt als gevolg van de economische groei nog steeds verder af. In het laatste kwartaal is het bestand afgenomen met 525 WW-gerechtigden (-4,6%) en 171 bijstandsuitkeringen (-1,3%).

De ontwikkeling in vacatures liet aanvankelijk een omgekeerde beweging zien, maar het laatste kwartaal is er sprake van een afname met 400 vacatures (-4%).

De uitstroom naar werk vanuit de gemeenten is na een stijging begin dit jaar, het afgelopen kwartaal weer gezakt en wel met 84. Dit is 18,7%.

WSP's en subregio's totaal

WSP's en subregio's, totaal:	code	2017 Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Ontwikkeling	
- Aantal vacatures in behandeling	s	372	384	332	369	226	143-	-38,8%
- Aantal proefplaatsingen: 2)	s	74	46	124	110	112	2	1,8%
- Aantal vanuit bijstand naar werk geplaatst: 3)	s	530	262	381	403	381	22-	-5,5%
- Aantal plaatsingen, totaal 4)	s	451	354	472	489	446	43-	-8,8%
Plaatsingen uitgesplitst naar achtergrond:								
* Uitkering UWV	s	45	14	21	18	17	1-	-5,6%
* Uitkering gemeente	s	344	298	375	377	361	16-	-4,2%
* Overige	s	62	42	76	94	94	-	0,0%
Plaatsingen Doelgroepen:								
* Garantiebannen	s	50	71	91	100	87	13-	-13,0%
* Nieuw beschut werk	s	21	19	29	25	12	13-	-52,0%

Het aantal vacatures dat bij de WSP's in de subregio's gezamenlijk in behandeling is, wisselt in omvang per kwartaal. Na een daling tussen Q1 (384) en Q2(332) en een lichte toename in Q3 (369) is er in Q4 sprake van een forse afname van 143 tot 226. Een afname van 38,8%.

In het vierde kwartaal van dit jaar is het aantal proefplaatsingen in vergelijking met het voorgaande kwartaal gestegen met 2 (1,8%) tot een totaal van 112.

Het totaal aantal plaatsingen is in het 4^e kwartaal gedaald met 43 tot een totaal van 466.

Bij plaatsingen van de doelgroep Garantiebanen via het WSP is sprake van een dalende lijn. Het aantal plaatsingen is in het vierde kwartaal met 13% gedaald in vergelijking tot het vorige kwartaal. Na een stijging met 29,6% in kwartaal 2 is het aantal plaatsingen op nieuw beschut werk in kwartaal 3 gedaald met 4 (-13,8%) en in kwartaal 4 met 13. Het totaal staat nu op 12.

WSP levert een bijdrage aan het regionaal gerealiseerde aantal banenafspraken volgens de Trendrapportage UWV. Realisatie vindt daarnaast ook plaats via andere kanalen zoals bijvoorbeeld door bemiddeling/begeleiding van jongeren Pro/VSO vanuit het onderwijs.

Nadere toelichting op (toekomstige) ontwikkelingen op de regionale arbeidsmarkt geeft het onderstaande beeld:

- In alle arbeidsmarktregio's in het land is sprake van banengroei, maar het groeitempo verschilt sterk. Nederland als geheel komt uit op 1,4%. Dit is iets minder van de verwachtte groei voor 2018. De verwachte groei voor West Brabant is voor 2019 1,1%. In het jaar ervoor was dat nog 2,5%
- De beroepsbevolking groeit in alle regio's. Vooral door een hogere participatie. In Nederland is de groei 1%. De verwachte groei voor West Brabant in 2019 ligt iets lager, namelijk op 0.8%.
- Het aantal banen neemt toe. West Brabant profiteert van de economische groei. Het aantal banen groeit in vrijwel alle sectoren. Groeisectoren als groothandel, uitzendbureaus en bouwnijverheid zijn in West Brabant goed vertegenwoordigd. Prognose banengroei 2018 is +1,5%. Voor 2019 wordt een toename verwacht van 3.600 banen.
- Personeelstekorten lossen niet vanzelf op. Door de economische groei ontstaan tekorten aan personeel. Die krapte lost zich niet meer vanzelf op. Dat vereist een inspanning van zowel werkzoekenden (o.a. bereidheid tot om- of bijscholing), werkgevers (openstaan voor andere kandidaten) als andere arbeidsmarktpartijen op de regionale arbeidsmarkt.
- Moeilijk vervulbare vacatures specifiek voor West Brabant zijn bijvoorbeeld lasser en timmerman. Voor heel Nederland zijn dit elektriciens, verzorgende IG en vrachtwagen chauffeur.

Bron: Regio in Beeld, oktober 2018.

De belangrijkste ontwikkelingen in de WW op een rij :

- In West-Brabant werden in december 2018 in totaal 10.936 WW-uitkeringen uitgekeerd. Dat was een daling van 1,6% ten opzichte van november en een daling van 23% in vergelijking met december 2017;
- In vergelijking met vorige maand daalde het aantal lopende WW-uitkeringen in bijna alle gemeenten, alleen in Geertruidenberg bleef het aantal gelijk en in Steenbergen nam het aantal uitkeringen met 2 toe;
- In vergelijking met vorige maand zijn er nu meer sectoren met een lichte stijging van het aantal WW-uitkeringen, variërend van +2 (Bouwnijverheid 1,0%) tot +23 (landbouw & visserij 11,2% en uitzendbedrijven 2,8%);
- Het WW-percentage van 3,0% in West-Brabant lag in december 2018 net iets boven het landelijke WW-percentage van 2,9%.

Bron: UWV, maandcijfers arbeidsmarkt West Brabant, december 2018

Het overzicht Resultaten arbeidsmarktregio West-Brabant, jaar 2018 is als bijlage toegevoegd aan deze rapportage.

II. Resultaten Banenafspraken en Beschut Werk

In dit onderdeel wordt een korte beschrijving gegeven van de voortgang in de resultaten op de afspraken in het kader van de Banenafspraken en die van beschut werk. Voor de beschrijving is gebruik gemaakt van de diverse cijfers die UWV hiervoor beschikbaar stelt en die te vinden zijn op UWV.nl

De volgende onderwerpen komen aan de orde:

1. Samenvatting belangrijkste resultaten
2. De realisatie van de extra banen voor de doelgroep Banenafspraken
3. Het aantal (werkende) personen in het doelgroepregister
4. Realisatie van nieuw beschut werk
5. Resultaten van de Aanvragen Beoordeling Arbeidsvermogen
6. Klantprofielen in de Kandidatenverkenner Banenafspraken

1. Samenvatting belangrijkste resultaten

1.1. Landelijk

Uit de rapportages blijkt dat er eind september 2018 landelijk 212.088 mensen met een geldige grondslag in het doelgroepregister stonden. Dat is een afname van 35.651 personen ten opzichte van de nulmeting. Deze afname komt voort uit de herbeoordeling Wajong. UWV heeft in de periode 2015-2017 bij alle mensen in de oude Wajong en de Wajong 2010 gekeken of zij beschikken over arbeidsvermogen. Voor mensen die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben, is de registratie in het doelgroepregister beëindigd.

Ten opzichte van het 3^e kwartaal 2017 en ten opzichte van het 2^e kwartaal 2018 is er sprake van een toename van 5.388 respectievelijk 3.300 personen. Deze reguliere aanwas komt voornamelijk voort via uitgevoerde loonwaardemetingen (Praktijkroute) en beoordelingen arbeidsvermogen (indicatie Banenafspraken/VSO/Pro.

Tussen eind 2012 en het derde kwartaal van 2018 hebben werkgevers 48.120 extra banen gerealiseerd, 35.736 extra banen via een regulier dienstverband en 12.384 extra banen via een uitzendcontract of detachering gerealiseerd in het kader van de banenafspraken. De doelstelling voor heel 2018 van 43.505 extra banen is hiermee gehaald.

Uit de rapportage beschut werk blijkt dat 2.195 mensen een baan in een beschutte werkomgeving hadden op 30 september 2018. Van alle mensen die tot en met september 2018 een positief advies beschut werk ontvingen, had 65% drie maanden later een baan.

1.2. Regionaal

	2018 Q3	nulmeting (2012)		vorig jaar (2017 Q3)		vorig kwartaal (2018 Q2)	
Cijfers in het kort	aantal	aantal	+/- met 2018 Q3	aantal	+/- met 2018 Q3	aantal	+/- met 2018 Q3
Banen volgens banenafspraken	3.387	2.305	+1.082	3.098	+289	3.271	+116
Personen in het doelgroepregister	6.234	7.678	-1.444	6.223	+11	6.136	+98
Werkzame personen	3.051	2.096	+955	2.794	+257	2.962	+89

Eind september 2018 blijken werkgevers 1.082 extra banen te hebben gerealiseerd ten opzichte van de 0-meting eind 2012. Daarmee is 70% van de doelstelling voor extra banen volgens de indicatie Werkkamer voor 2018 behaald. Voor het komende jaar is de resterende opgave om 463 arbeidsplaatsen te realiseren.

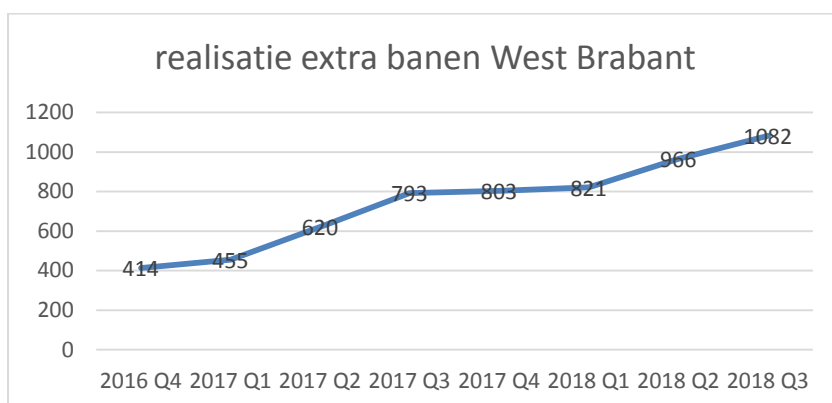
Het aantal banen bij de nulmeting (2.305) en de extra doelstelling van 1.545 is samen een totaal van 3.850 banen. Eind september 2018 staat het totaal op 3.387. Dit is een realisatie van 88%.

Eind september 2018 stonden er 6.234 mensen in het doelgroepregister. Dit is een daling van 1.444 ten opzichte van de 0-meting eind 2012. Deze daling komt vooral door de herbeoordeling Wajong. Deze herbeoordeling is inmiddels afgerond. Op dit moment is er weer sprake van een lichte stijging van het aantal kandidaten in het doelgroepregister. De stijging wordt deels verklaard uit het opschorten van de T+2 regel waardoor er geen mensen meer uitstromen uit het register als gevolg van niet meer voldoen aan de doelgroepcriteria. En komt verder voornamelijk voort via uitgevoerde loonwaardemetingen (Praktijkroute) en beoordelingen arbeidsvermogen (indicatie Banenafpraak/VSO/Pro).

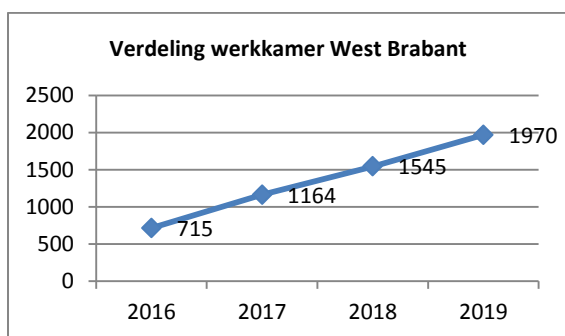
NB. Het aantal banen en het aantal werkzame personen is niet hetzelfde. Banen zijn geteld volgens de vastgestelde definitie voor de banenafpraak: één baan staat gelijk aan 110,92 verloonde uren per maand. Het aantal werkzame personen is daarom lager dan het aantal banen omdat een persoon meer dan 110,92 verloonde uren kan hebben.

2. De realisatie van de extra banen voor de doelgroep Banenafpraak

2.1. De groei van het aantal banen zet zich voorzichtig voort.

De stijgende lijn die eind 2017 is ingezet zet zich ook in het derde kwartaal van 2018 voort, wel minder sterk dan in de voorgaande verslagperiode. Het aantal banen in West Brabant is in het 3^e kwartaal van 2018 toegenomen met 116. Er zijn nu 1.082 extra banen gerealiseerd ten opzichte van de nulmeting eind 2012.

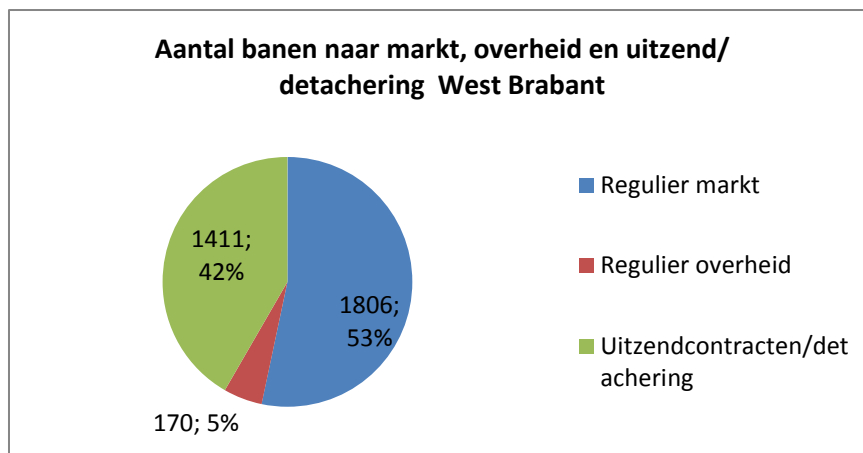
Hoewel de gegevens in de factsheet banenafpraak geen formele tussenstand zijn kan er wel gekeken worden naar de ontwikkelingsrichting van het resultaat. In 2017 heeft de Werkkamer een indicatie

opgegeven van 1.164. Dit is een verhoging ten opzichte van 2016 van 449 banen. In 2017 zijn er over het hele jaar gezien in de regio 389 bijgekomen. Hiermee blijft de regio achter op de geplande realisatie en moet er een achterstand worden ingehaald. Voor 2018 gaat de Werkkamer uit van 1.545 banen, een groei van 381 ten opzichte van de indicatie 2017. Ten opzichte van de indicatie van de Werkkamer moeten er dit jaar nog 463 banen worden gerealiseerd.

2.2. De meeste dienstverbanden worden gerealiseerd via dienstverbanden in de marktsector

Er zijn nu 3.387 banen geteld, 1.082 banen meer dan bij de nulmeting eind 2012. Van deze 3.387 banen wordt 53% gerealiseerd in dienstverbanden bij de marktsector. Bij werkgevers in de sector overheid wordt, net als in het vorige kwartaal, 5% van de banen ingevuld (wel 5 banen meer). Dit komt overeen met het landelijk percentage. Bij de marktsector zit de regio zo'n 2% onder het landelijk percentage.

De banen via uitzendcontracten/ detachering zijn in een jaar tijd toegenomen met 95. Met een totaal van 1.411 banen neemt deze categorie 42% in van het totaal in de regio.

Extra banen die tot stand komen via uitzendcontracten en detachering worden alleen landelijk en niet op regionaal niveau toegekend naar de sector markt of de sector overheid. SZW doet deze verdeling alleen bij de jaarlijkse landelijke metingen voor de Banenafpraak aan de hand van een via representatief onderzoek vastgestelde verdeelsleutel.¹

2.3. Positie regio ten opzichte van andere regio's

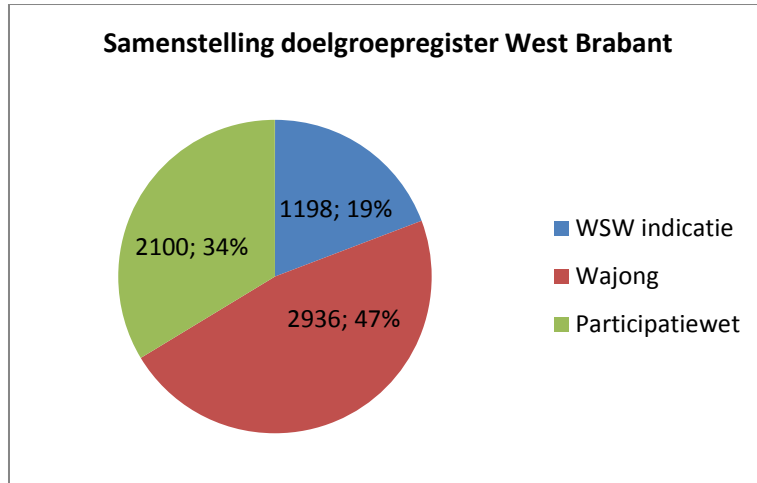
Bij de nulmeting eind 2012 telde West Brabant 889 reguliere banen met arbeidsbeperkten. Daarmee nam zij binnen de 35 arbeidsmarktregio's de 17^e plaats in. Vergelijken we de huidige regionale scores in voortgang extra banen ten opzichte van de nulmeting in absolute aantallen en alleen voor reguliere dienstverbanden dan neemt West Brabant de 11^e plaats in. Uitgesplitst naar de beide sectoren is dit voor de marktsector de 12^e plaats (17^e plaats bij nulmeting, 13^e in het 2^e kwartaal van dit jaar) en voor de sector overheid, net als in het vorige kwartaal plaats 6 (en de 18^e plaats bij de nulmeting).

¹ Indicatie Werkkamer Banenafpraak naar Markt en Overheid in 2018: markt=1265 en overheid = 280

3. Wie staan er in het doelgroepregister?

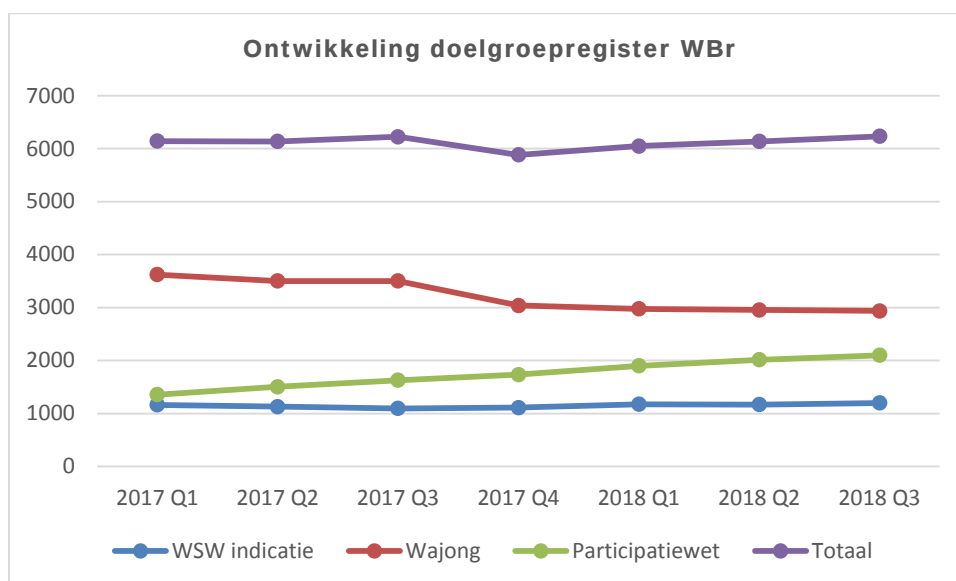
3.1. Samenstelling doelgroepregister in 3^e kwartaal 2018

Aan het eind van het 3^e kwartaal 2018 staan 6.234 personen in de regio West Brabant ingeschreven in het doelgroepregister. In de doelgroep kunnen drie hoofdcategorieën worden onderscheiden: Wajong, Participatiewet en WSW-indicatie. Onderstaande grafiek geeft de samenstelling van de doelgroep weer.

3.2. Ontwikkeling samenstelling doelgroepregister

Bij de 0-meting van 2012 stonden er 7.678 personen in het doelgroepregister. Aan het eind van het 3^e kwartaal 2018 zijn dit er dus nog 6.234. Een flinke daling van – 1.444. Zoals is te zien in onderstaande grafiek is er na een klein dipje eind vorig jaar, nu weer sprake van een lichte stijging van het totale bestand. Naar categorie is er sprake van een toename in dit kwartaal van 87 bij de participatiewet, een stijging van 30 bij de WSW en een daling van 19 bij de Wajong. Een verklaring voor de toename bij de WSW is het opschorten van de T+2 regeling waardoor een aantal grondslagen weer geldig zijn geworden en personen in het doelgroepregister blijven.

3.3. Instroom via de Praktijkroute

Sinds januari 2017 kunnen gemeenten personen via de Praktijkroute laten instromen in het doelgroepregister, als met een gevalideerde loonwaardemeting is vastgesteld dat zij niet in staat zijn het volledig minimumloon te verdienen. In de onderstaande tabel wordt de instroom in 2017 en 2018 Q1 en Q2 weergegeven:

Regio West Brabant	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	Totaal
Instroom via Praktijkroute	5	3	10	8	7	1	7	41

Landelijk zijn er tot en met heden 7.202 via de Praktijkroute ingestroomd in het doelgroepregister. Het betreft instroom van 'werkzame personen'. De instroom via de Praktijkroute is terug te zien in de factsheet onder grafiek 4 'instroom werkzame' personen. De verschillen tussen regio's zijn overigens groot. Variërend van 5 tot aan 1.251 voor een regio.

3.4. Werk vinden en werk verliezen

Duurzaamheid van werk is minstens zo belangrijk als het vinden van werk. Het is belangrijk dat zoveel mogelijk mensen aan het werk blijven.

Regio West Brabant	Persoon behoudt werk	Persoon vindt werk	Persoon verliest werk	Persoon heeft geen werk	Blijven in doelgroepregister
2017- Q1	2249	158	129	3311	5847
2018 -Q1	2537	179	171	2828	5715
2018-Q2	2669	225	120	2919	5933
2018- Q3	2712	249	180	2852	5993

Op bovenstaande meetmomenten is het aantal personen dat werk vindt (net iets) groter dan het aantal personen dat werk verliest.²

3.5. Percentage werkenden in de doelgroep

Interessant is om in het kader van de Banenafsprak te kijken naar het aantal werkenden in het doelgroepregister. Neemt dit aantal toe en hoe is dit landelijk?

We kijken hierbij alleen naar werkenden vanuit Wajong en de doelgroep Participatiewet. Personen met een WSW-indicatie laten we buiten beschouwing omdat deze groep bijna volledig aan het werk is, er grote regionale verschillen bestaan die een vertekend beeld geven en bovendien heeft het regionaal werkbedrijf weinig invloed op het aan het werk krijgen en houden van deze categorie.

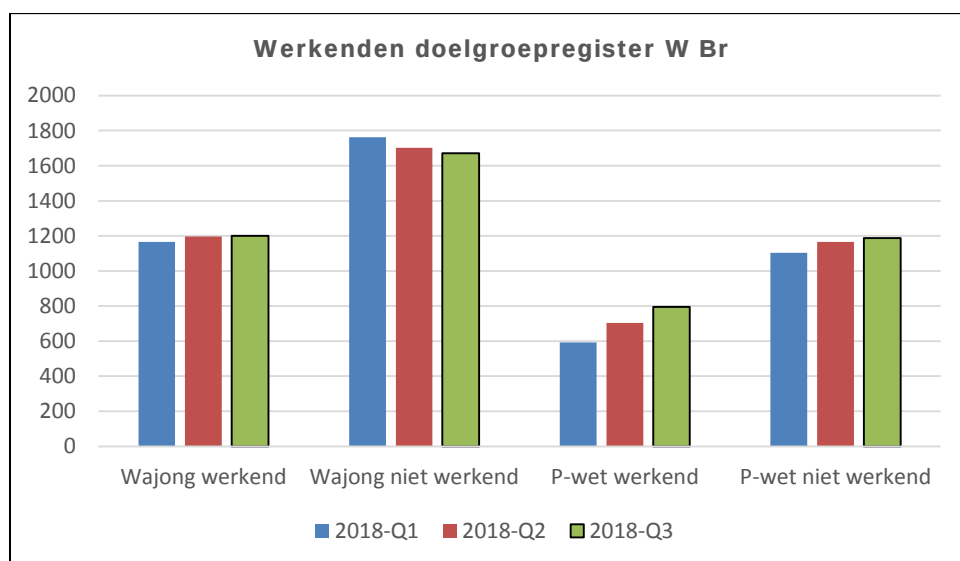
In onderstaande grafiek worden de percentages werkende personen Wajong en doelgroep Participatiewet weergegeven. In 2018 Q3 werkt van deze beide groepen samen 41% tegenover 40% in het vorige kwartaal. Dit ligt net boven het landelijk gemiddelde (39%).

² In juli is een onderzoek naar de duurzaamheid van de extra gerealiseerde banen aangeboden aan de Tweede Kamer. Hieruit blijkt dat 83% van de werkzame personen met een arbeidsbeperking in het derde kwartaal van 2016 een jaar later nog steeds aan het werk is. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/07/02/onderzoek-naar-de-duurzaamheid-van-de-banen-voor-de-banenafpraak>. Er wordt overwogen dit onderzoek jaarlijks te doen. Zodra hier meer over bekend is wordt dit gemeld.

Bovenstaande grafiek zet de resultaten van de doelgroepen P-wet en Wajong bij elkaar. Kijken we naar het aandeel werkenden per afzonderlijke doelgroep dan is het beeld als volgt. In West Brabant is in het 3^e kwartaal 2018 van de personen uit de doelgroep Participatiewet 38% werkend. Bij de Wajong is dit 41%.

De ontwikkeling van het aantal werkenden en niet-werkenden Wajong en Participatiewet gedurende de laatste drie kwartalen (zie grafiek hieronder) laat zien dat het aantal werkenden bij beide doelgroepen stijgt, waarbij de stijging het sterkst is bij de Participatiewet.

De 'voorraad' beschikbare personen die geen werk hebben is, inclusief WSW, 3.032. Dit is 49% van het aantal personen in het doelgroepregister.

4. Nieuw Beschut Werk

Vanaf 1 januari 2017 zijn gemeenten verplicht beschutte werkplekken te realiseren. SZW heeft per gemeente de aantallen bepaald. Voor de gemeenten in de arbeidsmarktregio West Brabant gaat het in totaal om 98 in 2017 en om 188 eind 2018.

UWV publiceert vanaf het tweede kwartaal van 2017 voor elke regio een rapportage. De rapportage geeft een indicatie van de mate waarin regio's mogelijkheden creëren voor mensen die zijn aangewezen op beschut werk. Uit de rapportage van het derde kwartaal 2018 blijkt dat UWV in de

regio West Brabant voor de periode januari 2015 tot en met december 2018 in totaal 323 adviezen zijn afgegeven waarvan 249 positieve adviezen.

De ervaring leert dat gemeenten na een positief advies van UWV gemiddeld drie maanden nodig hebben om de kandidaten te plaatsen op een beschutte werkplek. Tot en met juni 2018 zijn er 219 positieve adviezen afgegeven. Op 30 september 2018 zijn er hiervan 163 (=74%) aan het werk. (let op: dit zijn niet de totaal aantallen personen, omdat er inmiddels ook al personen zijn die gewerkte hebben in beschut werk, maar waarbij het contract niet is verlengd, overleden, verhuisd e.d.)

Inclusief de mensen die in de periode van 1 juli tot en met 30 september 2018 een positief advies hebben gekregen en aan het werk zijn gegaan, komt het totaal op 164 werkenden uit.

Zowel gemeenten als burgers zelf kunnen een advies aanvragen. Van de 323 aanvragen in de regio West Brabant zijn er 208 aangevraagd door burgers. Dit is 64%.

In de rapportage wordt ook een uitsplitsing gemaakt naar burgers voor wie de gemeente verantwoordelijk is en burgers met een UWV-uitkering.

In de rapportageperiode waren van de 323 adviezen er 271 van klanten die vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Bij de 164 plaatsingen op een beschutte werkplek gaat het om 146 klanten van de gemeenten.

Aan het werk na positief advies naar verantwoordelijke				
	Taakstelling 2018	Pos advies t/m juni 2018	Wv werk op 30 sept 2018 ³	Totaal werk op 30 juni 2018 ⁴
Gemeente		186 (85%)	141	146 (89%)
UWV		33 (15%)	18	18 (11%)
Totaal	188	219 (100%)	163	164 (100%)

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de regio West Brabant eind juni 2018 een realisatie van 87% van de taakstelling heeft bereikt.

5. Resultaten Aanvragen Beoordeling Arbeidsvermogen (ABA)

Aanvragen Beoordeling Arbeidsvermogen van burgers kunnen uitmonden in 3 soorten beoordelingen: Wajong 2015, Banenafpraak of Beschut Werk. De burger geeft een voorkeur aan bij de aanvraag, maar tijdens het beoordelingsproces kan er gewisseld worden naar een andere beoordeling als die meer kans van slagen heeft. Dat is niet het geval bij aanvragen van gemeenten. Die leiden altijd tot beoordeling van de gevraagde indicatie, te weten, doelgroep Banenafpraak of Advies Beschut Werk.

2016			
Aantal beoordelingen	Resultaten positief		
	Wajong 2015	Doelgroep Banenafpraak	Advies Beschut Werk
902	117	404	34

2017			
Aantal beoordelingen	Resultaten positief		
	Wajong 2015	Doelgroep Banenafpraak	Advies Beschut Werk
1035	122	502	104

³ Het aantal werkenden op peildatum 31 maart 2018 t.o.v. het aantal positieve adviezen tot en met december 2017.

⁴ Het totaal aantal werkenden op peildatum 31 maart 2018, ongeacht het moment van afgifte van het positieve advies, dus inclusief de mensen die een positief advies ontvingen in de periode van 1 januari 2018 t/m 31 maart 2018.

2018			
Aantal beoordelingen	Resultaten positief		
	Wajong 2015	Doelgroep Banenafpraak	Advies Beschut Werk
1056	123	493	96

Het aantal beoordelingen in 2017 is ten opzichte van 2016 flink gestegen, namelijk van 902 naar 1.035. In 2018 lijkt deze trend zich voort te zetten, maar is de stijging wel minder dan in het voorgaande jaar. Logischer wijs neemt het aantal adviezen Wajong 2015 af. De herbeoordelingsoperatie op dit onderdeel is immers inmiddels afgerond. Het aantal adviezen indicatie doelgroep Banenafpraak en het aantal beoordelingen advies Beschut Werk lijken sterk toe te nemen. Dit hangt samen met het feit dat uitvoerenden (gemeenten en externe dienstverleners) steeds meer bekend raken met het aanvragen van indicatie of advies. Hierbij valt op dat het aantal aanvragen vanuit professionals werkzaam bij gemeenten lager is dan vanuit de doelgroep zelf. Daarnaast is in “de buitenwereld” inmiddels helder dat toekenning van een Wajong voorziening uitsluitend mogelijk is indien er geen sprake is van arbeidsvermogen. Hierdoor wordt gezocht naar andere ondersteunende maatregelen en wordt een indicatie of advies eerder overwogen.

6. Klantprofielen in de Kandidatenverkenner Banenafpraak

Gemeenten en UWV hebben een gedeelde verantwoordelijkheid om transparantie op de arbeidsmarkt te realiseren. Speciaal voor werkgevers en intermediairs heeft UWV daarom de kandidatenverkenner Banenafpraak (KVB) ontwikkeld: een online databank op werk.nl met anonieme profielen van mensen die behoren tot de doelgroep van de Banenafpraak. Deze databank is eind 2016 geïntroduceerd. Zowel UWV als gemeenten kunnen via de KVB hun kandidaten voor vacatures in beeld brengen. Via het werkgeversservicepunt kan de werkgever in contact komen met kandidaten.

De publicatie ‘Transparantie van klantprofielen’ geeft inzicht in de vorderingen op dit gebied; Hoeveel mensen die behoren tot de doelgroep van de Banenafpraak worden door UWV en gemeenten (anoniem) voor het voetlicht gebracht? Deze publicatie verschijnt elk kwartaal op UWV.nl

Eind september 2018 staan er 1868 klantprofielen van UWV-kandidaten in Sonar en worden anoniem getoond in de KVB. Dit is 58% van het totaal aantal UWV-kandidaten Banenafpraak. In vergelijking met het vorige kwartaal is er sprake van een verdere daling in dit bestand.

Van gemeentelijke kandidaten staan er 89 profielen van de regio West Brabant in Sonar en worden getoond in de Kandidatenverkenner Banenafpraak. Dit is 8% van alle gemeentelijke klanten in de doelgroep Banenafpraak. Landelijk zijn er 5734 profielen aangemaakt. Dit is ruim 16% van de doelgroep.

In de regio loopt momenteel een pilot rond het gebruik van klantprofielen die worden opgenomen in Sonar en via de Kandidatenverkenner Banenafpraak kunnen worden bekeken door werkgevers. De pilot is eind dit jaar afgerond en zullen de resultaten worden geëvalueerd.

Bronnen en links:

- UWV, factsheet banenafsprak arbeidsmarktregio West Brabant, 3^e kwartaal 2018
<https://www.uwv.nl/werkgevers/Images/west-brabant-factsheet-banenafsprak-arbeidsmarktregio-3e-kwartaal-2018.pdf>
- UWV, Regionale Trendrapportage Banenafsprak, derde kwartaal 2018, publicatie januari 2019
<https://www.uwv.nl/werkgevers/werknemer-met-uitkering/archief-banenafsprak-doelgroepregister/detail/trendrapportage-banenafsprak>
- UWV, rapportage beschut werk West Brabant , Derde kwartaal 2018
<https://www.uwv.nl/werkgevers/Images/west-brabant-rapportage-beschut-werk-3e-kwartaal-2018.pdf>
- SZW, aantallen beschut werk <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-69402.html>; <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-68246.html>
- UWV, Weekoverzicht transparantie Banenafsprak West Brabant
<https://www.uwv.nl/werkgevers/Images/west-brabant-transparantie-klantprofielen-banenafsprak-3e-kwartaal-2018.pdf>

Resultaten arbeidsmarktregio West-Brabant								
Jaar: 2018								
	code	1-1-2018	Eind Q1	Eind Q2	Eind Q3	Eind Q4	Ontwikkeling	
UWV:								
- Aantal werkzoekenden (met WW-uitkering)	u	14.147	13.790	12.182	11.461	10.936	525-	-4,6%
- Aantal vacatures*	u	8.875	9.900	10.000	9.600		400-	-4,0%
Gemeenten, totaal:								
- Aantal uitkeringsdossiers	u	14.526	13.580	13.411	13.009	12.838	171-	-1,3%
- Aantal uitstroom naar werk (volledig uit de uitkering) 1)	s	317	246	344	450	366	84-	-18,7%
WSP's en subregio's, totaal:								
	code	2017 Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Ontwikkeling	
- Aantal vacatures in behandeling	s	372	384	332	369	226	143-	-38,8%
- Aantal proefplaatsingen: 2)	s	74	46	124	110	112	2	1,8%
- Aantal vanuit bijstand naar werk geplaatst: 3)	s	530	262	381	403	381	22-	-5,5%
- Aantal plaatsingen, totaal 4)	s	451	354	472	489	446	43-	-8,8%
<u>Plaatsingen uitgesplitst naar achtergrond:</u>								
* Uitkering UWV	s	45	14	21	18	17	1-	-5,6%
* Uitkering gemeente	s	344	298	375	377	361	16-	-4,2%
* Overige	s	62	42	76	94	94	-	0,0%
<u>Plaatsingen Doelgroepen:</u>								
* Garantiebanen	s	50	71	91	100	87	13-	-13,0%
* Nieuw beschut werk	s	21	19	29	25	12	13-	-52,0%
Banenafpraak								
	code	31-12-2017	Eind Q1	Eind Q2	Eind Q3	Jaar Doelstelling	Ontwikkeling	
- Aantal mensen in doelgroepregister: *	u	5.882	6.049	6.136	6.234		in aantal 98	in % 1,6%
- Aantal banen (excl. nulmeting 2012) gerealiseerd:							nog te realiseren in 2018	
* uitzendcontracten / detachering*	u	100-	88-	50-	5-	nvt		
* regulier markt*	u	773	820	924	989	1.265	276	27,9%
* regulier overheid*	u	104	89	93	98	280	182	185,7%
Totaal aantal gerealiseerde banen*		777	821	967	1.082	1.545	458	42,3%
1) Aantal uitstroom betreft mensen die daardoor volledig uit de uitkering zijn. Cijfer in kolom 1-1-2018 is cijfer van verslagperiode Q4 2017 voor gelijkij met Q1 2018.								
2) betreft plaatsingen gericht op dienstverband. Stages e.d. tellen niet mee.								
3) GWS-code: 'Arb. dienstbetr./uitk. Ziekte' en 'Zelfstandig beroep of bedrijf'								
4) cijfers worden gevuld vanuit uitsplitsing plaatsingen								
* cijfers worden structureel 1 kwartaal later gerapporteerd, voortgang t.o.v. nulmeting 2012								
betekenis code:								
u = ultimo, datum aan einde verslagperiode								
s = stroom, cijfers over de verslagperiode								

Resultaten gemeenten in arbeidsmarktregio West-Brabant

Jaar: 2018

Aantal uitkeringsdossiers									Aantal uitstroom naar werk 1)							
Kwartaal:	code	1-1-2018	Eind Q1	Eind Q2	Eind Q3	Eind Q4	ontwikkeling		code	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4	ontwikkeling	
							in aantal	in %							in aantal	in %
Gemeente:																
Aalburg	u	120	121	121	112	103	9-	-8,0%	s	7	3	1	7	4	3-	-42,9%
Bergen op Zoom	u	1.853	1.898	1.866	1.813	1.816	3	0,2%	s	35	20	45	46	30	16-	-34,8%
Breda	u	5.820	4.958	4.882	4.697	4.606	91-	-1,9%	s	61	144	165	194	144	50-	-25,8%
Drimmelen	u	188	190	192	186	185	1-	-0,5%	s	20	1	7	16	11	5-	-31,3%
Etten-Leur	u	733	709	704	688	702	14	2,0%	s	21	5	16	26	26	-	0,0%
Geertruidenberg	u	333	344	328	319	324	5	1,6%	s	12	14	17	17	14	3-	-17,6%
Halderberge	u	461	451	445	444	429	15-	-3,4%	s	14	1	7	11	13	2	18,2%
Moerdijk	u	504	498	497	481	486	5	1,0%	s	21	3	9	23	19	4-	-17,4%
Oosterhout	u	957	952	940	936	921	15-	-1,6%	s	44	24	27	21	29	8	38,1%
Roosendaal	u	1.886	1.859	1.862	1.815	1.783	32-	-1,8%	s	41	6	17	51	47	4-	-7,8%
Rucphen	u	327	324	318	313	298	15-	-4,8%	s	6	3	4	7	8	1	14,3%
Steenbergen	u	336	339	330	315	312	3-	-1,0%	s	5	5	9	12	3	9-	-75,0%
Werkendam	u	292	287	285	271	266	5-	-1,8%	s	12	8	5	5	3	2-	-40,0%
Woudrichem	u	161	158	157	149	141	8-	-5,4%	s	8	3	2	4	3	1-	-25,0%
Woensdrecht	u	282	284	280	275	278	3	1,1%	s	4	4	9	5	4	1-	-20,0%
Zundert	u	220	208	204	195	188	7-	-3,6%	s	6	2	4	5	8	3	60,0%
Totaal		14.473	13.580	13.411	13.009	12.838	171-	-1,3%		317	246	344	450	366	84-	-18,7%

Aantal uitkeringsdossiers									Aantal uitstroom naar werk 1)							
Kwartaal:	code	1-1-2018	Eind Q1	Eind Q2	Eind Q3	Eind Q4	ontwikkeling		code	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4	ontwikkeling	
							in aantal	in %							in aantal	in %
Subregio																
Hart van West-Brabant	u	4.131	4.049	4.030	3.936	3.886	50-	-1,3%	s	109	20	57	123	121	2-	-1,6%
Breda	u	5.820	4.958	4.882	4.697	4.606	91-	-1,9%	s	61	144	165	194	144	50-	-25,8%
Werklink (MidZuid)	u	2.051	2.052	2.023	1.973	1.940	33-	-1,7%	s	103	53	59	70	64	6-	-8,6%
ISD Brabantse Wal	u	2.471	2.521	2.476	2.403	2.406	3	0,1%	s	44	29	63	63	37	26-	-41,3%
Totaal		14.473	13.580	13.411	13.009	12.838	171-	-1,3%		317	246	344	450	366	84-	-18,7%

1) Aantal uitstroom betreft mensen die daardoor volledig uit de uitkering zijn.

betekenis code:

u = ultimo, datum aan einde verslagperiode

s = stroom, cijfers over de verslagperiode

Resultaten WSP /subregio's in arbeidsmarktregio West-Brabant									
Jaar: 2018									
Kwartaal:		code	2017 Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	ontwikkeling	
								in aantal	in %
WSP /subregio: Brabantse Wal									
- Aantal vacatures in behandeling ^{*)}	s		52	53	41	38	43	5	13,2%
- Aantal proefplaatsingen: ¹⁾	s		9	13	11	9	6	3-	-33,3%
- Aantal vanuit bijstand naar werk geplaatst: ²⁾	s		44	29	58	32	43	11	34,4%
- Aantal plaatsingen, totaal ^{3) *)}	s		83	63	58	64	68	4	6,3%
<u>Plaatsingen uitgesplitst naar achtergrond:</u>									
* Uitkering UWV	s		15	5	1	2	1	1-	-50,0%
* Uitkering gemeente	s		40	54	53	49	43	6-	-12,2%
* Overige	s		28	4	4	13	24	11	84,6%
<u>Plaatsingen Doelgroepen:</u>									
* Garantiebanen	s		7	9	6	4	-	4-	-100,0%
* Nieuw beschut werk	s		3	4	7	3	-	3-	-100,0%
*) Toelichting m.b.t. wat wordt verstaan onder:									
vacature: iedere uur betaald werk aangeboden door een werkgever									
plaatsing: iedere vorm van loonvormend werk ongeacht duur en aantal uren									

WSP / subregio: Breda								
- Aantal vacatures in behandeling ^{*)}	s	160	206	70	85	86	1	1,2%
- Aantal proefplaatsingen: ¹⁾	s	30	-	63	66	57	9-	-13,6%
- Aantal vanuit bijstand naar werk geplaatst: ²⁾	s	61	72	137	234	204	30-	-12,8%
- Aantal plaatsingen, totaal ^{3) *)}	s	184	102	173	234	204	30-	-12,8%
<u>Plaatsingen uitgesplitst naar achtergrond:</u>								
* Uitkering UWV	s	-	-	-			-	
* Uitkering gemeente	s	160	83	136	191	184	7-	-3,7%
* Overige ⁴⁾	s	24	19	37	43	46	3	8,1%
<u>Plaatsingen Doelgroepen:</u>								
* Garantiebanen	s	24	32	43	49	54	5	10,2%
* Nieuw beschut werk	s	-	4	6	4	3	1-	-25,0%
1) betreft plaatsingen gericht op dienstverband. Stages e.d. tellen niet mee.								
2) GWS-code: 'Arb. dienstbetr./uitk. Ziekte' en 'Zelfstandig beroep of bedrijf'								
3) cijfers worden gevuld vanuit uitsplitsing plaatsingen								
4) inclusief preventieve plaatsingen								
*) Toelichting m.b.t. wat wordt verstaan onder:								
vacature: Een reeele baanopening, waarbij minimaal 12 contracturen wordt geboden								
plaatsing: Start arbeidsovereenkomst, waarbij ofwel minimaal 12 contracturen worden geboden ofwel minimaal € 300,- netto per maand aan inkomsten op de uitkering worden gekort								

WSP/subregio: Hart van West-Brabant								
- Aantal vacatures in behandeling ^{*)}	s	-	-	-	-		-	
- Aantal proefplaatsingen: ¹⁾	s	13	9	18	14	12	2-	-14,3%
- Aantal vanuit bijstand naar werk geplaatst: ²⁾	s	110	130	154	105	116	11	10,5%
- Aantal plaatsingen, totaal ^{3) *)}	s	115	140	174	129	132	3	2,3%
<u>Plaatsingen uitgesplitst naar achtergrond:</u>								
* Uitkering UWV	s	-	-	-	-	-	-	
* Uitkering gemeente	s	110	130	154	105	116	11	10,5%
* Overige	s	5	10	20	24	16	8-	-33,3%
<u>Plaatsingen Doelgroepen:</u>								
* Garantiebanen	s	11	19	30	34	22	12-	-35,3%
* Nieuw beschut werk	s	13	9	10	11	5	6-	-54,5%
*) Toelichting m.b.t. wat wordt verstaan onder:								
vacature:	Wordt bij het Werkplein Hart van West-Brabant niet geregistreerd.							
plaatsing:	Een plaatsing wordt geteld wanneer een kandidaat voor het eerst binnen een traject betaald aan de slag gaat. Binnen HvWB tellen wij alleen de eerste werkhervatting binnen een traject. Een traject loopt zolang de kandidaat nog niet 6 maanden betaald aan de slag is. Het kan dus zijn dat kandidaten meer dan 1 werkhervattingen hebben binnen een traject, wij tellen dan uitsluitend de eerste plaatsing.							

WSP/subregio: WerkLink / Dongemond (per 1/1/2019 MidZuid)								
- Aantal vacatures in behandeling ^{*)}	s	160	125	221	246	97	149-	-60,6%
- Aantal proefplaatsingen: ¹⁾	s	22	24	32	21	37	16	76,2%
- Aantal vanuit bijstand naar werk geplaatst: ²⁾	s	315	31	32	32	18	14-	-43,8%
- Aantal plaatsingen, totaal ^{3) *)}	s	69	49	67	62	42	20-	-32,3%
<u>Plaatsingen uitgesplitst naar achtergrond:</u>								
* Uitkering UWV	s	30	9	20	16	16	-	0,0%
* Uitkering gemeente	s	34	31	32	32	18	14-	-43,8%
* Overige	s	5	9	15	14	8	6-	-42,9%
<u>Plaatsingen Doelgroepen:</u>								
* Garantiebanen	s	8	11	12	13	11	2-	-15,4%
* Nieuw beschut werk	s	5	2	6	7	4	3-	-42,9%
1) betreft plaatsingen gericht op dienstverband. Stages e.d. tellen niet mee.								
2) GWS-code: 'Arb. dienstbetr./uitk. Ziekte' en 'Zelfstandig beroep of bedrijf'								
3) cijfers worden gevuld vanuit uitsplitsing plaatsingen								
*) Toelichting m.b.t. wat wordt verstaan onder:								
vacature:	Passende vraag voor wz in de arbeidsmarkt							
plaatsing:	Voor meer dan 3 maanden							

TOTALEN								
- Aantal vacatures in behandeling ^{*)}	s	372	384	332	369	226	143-	-38,8%
- Aantal proefplaatsingen: ¹⁾	s	74	46	124	110	112	2	1,8%
- Aantal vanuit bijstand naar werk geplaatst: ²⁾		530	262	381	403	381	22-	-5,5%
- Aantal plaatsingen, totaal ^{3) *)}	s	451	354	472	489	446	43-	-8,8%
<u>Plaatsingen uitgesplitst naar achtergrond:</u>								
* Uitkering UWV	s	45	14	21	18	17	1-	-5,6%
* Uitkering gemeente	s	344	298	375	377	361	16-	-4,2%
* Overige	s	62	42	76	94	94	-	0,0%
<u>Plaatsingen Doelgroepen:</u>								
* Garantiebannen	s	50	71	91	100	87	13-	-13,0%
* Nieuw beschut werk	s	21	19	29	25	12	13-	-52,0%
1) betreft plaatsingen gericht op dienstverband. Stages e.d. tellen niet mee.								
2) GWS-code: 'Arb. dienstbetr./uitk. Ziekte' en 'Zelfstandig beroep of bedrijf'								
3) cijfers worden gevuld vanuit uitsplitsing plaatsingen								
4) inclusief preventieve plaatsingen (Breda)								

Toelichting resultaten arbeidsmarktregio West-Brabant

Jaar: 2018

	code	
UWV:		
- Aantal werkzoekenden (met WW-uitkering)	u	Het aantal werkzoekenden nav ontslagwerkloosheid
- Aantal vacatures*	u	Het totaal aan vacatures incl. WIA en Wajong: wat hebben we aan werk liggen?
Gemeenten, totaal:		
- Aantal uitkeringsdossiers	u	Kan 2 personen zijn op 1 adres: het gehele gezin krijgt een uitkering. Maar er zijn meerdere clientnummers van deze mensen op 1 adres:
- Aantal uitstroom naar werk (volledig uit de uitkering) 1)	s	Aantal uitstroom betreft mensen die daardoor volledig uit de uitkering zijn. Uitstroom redenen (CBS codes): uitkeringsdossiers uitstroom (arbeid + zelfstandigen).
WSP's en subregio's, totaal:	code	
- Aantal vacatures in behandeling	s	Aantal active vacatures in behandeling
- Aantal proefplaatsingen: 2)	s	Plaatsingen gericht op dienstverband. Stages e.d. tellen niet mee.
- Aantal vanuit bijstand naar werk geplaatst: 3)	s	Hoeveel plaatsingen heeft het WSP gedaan? Het aantal op tabblad Gemeenten kan hoger zijn omdat mensen nog steeds in de bijstand kunnen zitten. (GWS-code: 'Arb. dienstbetr./uitk. Ziekte' en 'Zelfstandig beroep of bedrijf')
- Aantal plaatsingen, totaal 4)	s	Totaal telling van uitkering UWV, uitkering gemeente en overige uitkering, cijfers worden gevuld vanuit uitsplitsing plaatsingen.
<u>Plaatsingen uitgesplitst naar achtergrond:</u>		
* Uitkering UWV	s	Hoeveel plaatsingen heeft het WSP gedaan voor mensen vanuit de WW?
* Uitkering gemeente	s	Hoeveel plaatsingen heeft het WSP gedaan voor mensen vanuit de Bijstand?
* Overige	s	Hoeveel overige, inclusief preventieve (Breda), plaatsingen heeft het WSP, gedaan?
<u>Plaatsingen Doelgroepen:</u>		
* Garantiebanen	s	
* Nieuw beschut werk	s	
Banenafsprak	code	
- Aantal mensen in doelgroepregister: *	u	cijfers worden structureel 1 kwartaal later gerapporteerd, voortgang t.o.v. nulmeting 2012
- Aantal banen (excl. nulmeting 2012) gerealiseerd:		
* uitzendcontracten / detachering*	u	
* regulier markt*	u	
* regulier overheid*	u	
Totaal aantal gerealiseerde banen*		
betekenis code:		
u = ultimo, datum aan einde verslagperiode		
s = stroom, cijfers over de verslagperiode		

Factsheet banenafpraak arbeidsmarktregio

Derde kwartaal 2018

West-Brabant

De factsheet banenafpraak is een publicatie van UWV en is bedoeld als verdieping op de regionale trendrapportage banenafpraak die UWV ieder kwartaal publiceert. De factsheet zoomt met name in op (het verloop van) het **aantal werkzame personen**. Bij de trendrapportage ligt de nadruk op het aantal banen volgens de definitie van de banenafpraak, deze worden berekend met een vastgestelde definitie op basis van uren. Hierdoor is het aantal werkzame personen niet hetzelfde als het aantal banen. De factsheet en de trendrapportage hebben dezelfde peildatum; 30 september 2018.

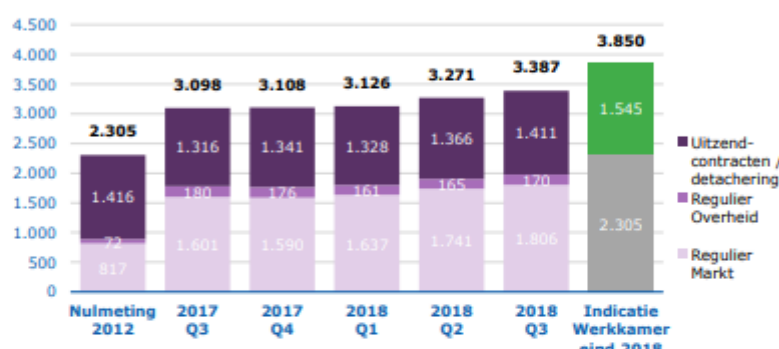
	2018 Q3	nulmeting (2012)	+/- met 2018 Q3	2017 Q3	+/- met 2018 Q3	2018 Q2	+/- met 2018 Q3
Cijfers in het kort	aantal	aantal		aantal		aantal	
Banen volgens banenafpraak	3.387	2.305	+1.082	3.098	+289	3.271	+116
Personen in het doelgroepregister	6.234	7.678	-1.444	6.223	+11	6.136	+98
Werkzame personen	3.051	2.096	+955	2.794	+257	2.962	+89

Grafiek 1. Banen volgens banenafpraak (zoals gepubliceerd in de Trendrapportage)

De grafiek toont banen verdeeld naar uitzendcontracten / detachering en reguliere banen. De laatste worden verdeeld naar banen binnen de sectoren markt en overheid.

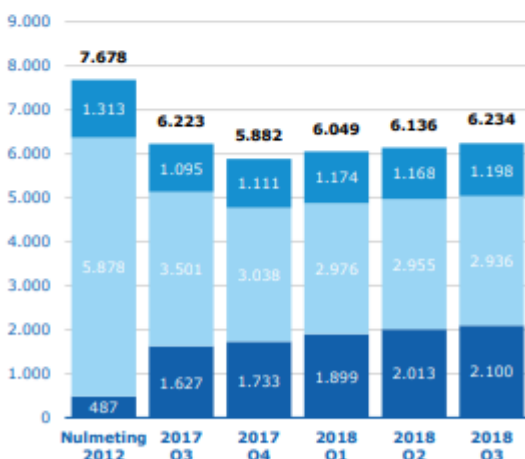
Banen zijn hier geteld volgens de vastgestelde definitie voor de banenafpraak: één baan staat gelijk aan 110,92 verloonde uren per maand. Hierdoor verschilt het aantal werkzame personen van het aantal banen.

Het groene vlak in de laatste kolom geeft aan hoeveel extra banen er voor de doelstelling 2018 bij moeten komen (t.o.v. de nulmeting).

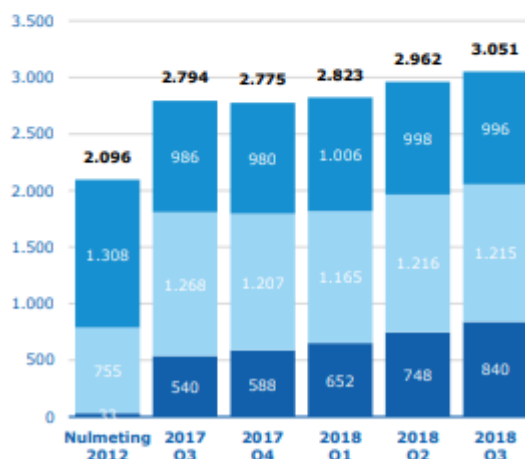
Grafiek 2. Personen in doelgroepregister (aantal)

De personen in het doelgroepregister zijn weergegeven naar drie categorieën.

Grafiek 3. Werkzame personen (aantal)

De personen die loon uit één of meerdere inkomstenverhoudingen ontvangen, worden getoond naar categorie.

Legenda De categorieën zijn gebaseerd op de grondslag of de combinatie van grondslagen op basis waarvan een persoon is opgenomen in het doelgroepregister. Iedere persoon wordt ingedeeld in één categorie. We onderscheiden de volgende categorieën:

- WSW-indicatie en/of WIW/ID baan
 - WSW begeleid werk (zonder Wajong)
 - WSW detachering (met of zonder Wajong)
 - WIW/ID baan (zonder Wajong)

- Wajong
 - oWajong
 - nWajong studie- of werkregeling
 - Wajong én WSW begeleid werk

- Doelgroep participatiewet
 - Indicatie banenafpraak (incl. Praktijkroute)
 - Leerlingen VSO / PrO (praktijkonderwijs)
 - Afgewezen Wajong aanvragen
 - Tijdelijke registraties

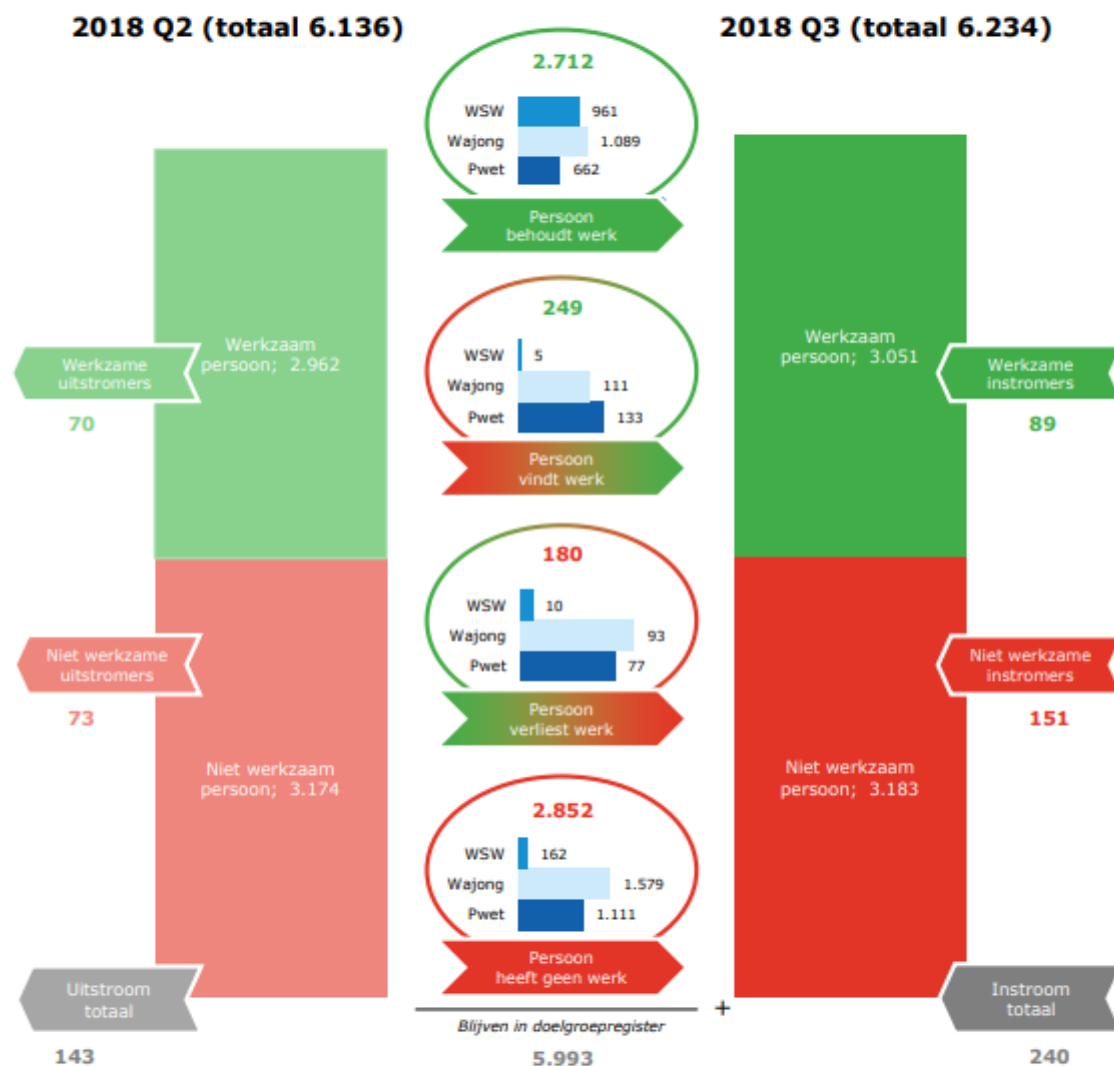
Factsheet banenafpraak arbeidsmarktregio

Derde kwartaal 2018

West-Brabant

Grafiek 4. Verloop van (werkzame en niet werkzame) personen tussen Q2 2018 en Q3 2018

De afbeelding toont het verloop van personen in het doelgroepregister. Er wordt hierbij een vergelijking gemaakt tussen twee meetmomenten: het vorige en het huidige kwartaal. Bij het verloop wordt gekeken naar de personen die uitstromen, instromen en de personen die in het doelgroepregister blijven. Er wordt binnen deze drie stromen ook een verdeling gemaakt tussen werkzame en niet werkzame personen. Vanaf 2017 is er een verdieping van de verschillende groepen die in het doelgroepregister blijven. De mini-grafiek in de cirkel bij de groep toont de verdeling naar WSW-WIW/ID (WSW), Wajong (Wajong) en Doelgroep Participatiewet (Pwet) per type baanverloop.

Dit kwartaal zijn er 143 personen uitgestroomd uit de doelgroep banenafpraak voor deze regio. Percentage per uitstroomreden: Duurzaam geen arbeidsvermogen (9%), vertrek uit regio (45%), WSW beschut werk (25%), AOW (9%), overlijden (9%), beschikking beschut werk (3%) en overig (0%).

Bronnen

- De gegevens over personen die tot de doelgroep banenafpraak behoren komen uit het doelgroepregister. Deze wordt gevuld met data uit verschillende bronnen.
- Gegevens over Wajongers en personen met een Indicatie banenafpraak komen uit de administratieve bestanden van UWV.
- Gegevens over inkomstenverhoudingen en verloonde uren komen uit de UWV polisadministratie, deze bevat gegevens van alle verzekerde werknemers in Nederland.
- Gegevens over personen met een WSW indicatie worden halfjaarlijks door onderzoeksbureau Pantela aangeleverd. Pantela krijgt deze gegevens van de gemeenten.
- Gegevens over personen met een WIW/ID baan worden halfjaarlijks door het CBS aangeleverd.
- Gegevens over de woonplaats voor de bepaling van de arbeidsmarktregio zijn afkomstig uit de Basisregistratie Personen.

© UWV januari 2019. Bronvermelding bij overname is verplicht.

Informatie in deze factsheet is aangedragen vanuit een kennisoptiek en betreft geen ingenomen beleidsstandpunt van UWV.

Rapportage beschut werk

West-Brabant

Derde kwartaal 2018

Naast de banenafpraak biedt ook beschut werk een mogelijkheid om mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Om die reden publiceert UWV ieder kwartaal de rapportage beschut werk. Het gaat hierbij om mensen die zijn aangewezen op beschut werk in het kader van de Participatiewet: mensen waarover UWV adviseert dat zij zoveel (structurele) begeleiding of aanpassing van de werkplek nodig hebben, dat dit niet van een reguliere werkgever mag worden verwacht. De banen van deze mensen tellen niet mee voor de banenafpraak. UWV is verantwoordelijk voor het afgeven van adviezen indicatie beschut werk; gemeenten zijn verantwoordelijk voor het realiseren van beschutte werkplekken. In combinatie met de regionale rapportages banenafpraak dient de rapportage beschut werk als handvat voor het gesprek in de arbeidsmarktregio. De rapportage heeft geen betrekking op de (financiële) afspraken tussen rijk en gemeenten op het gebied van beschut werk.

Aantal adviezen beschut werk (naar aanvrager)

Jan. 2015 t/m dec. 2018	Positief advies	Negatief advies	Totaal
Aanvraag gemeente	108	7	115
Aanvraag burger	141	67	208
Totaal	249	74	323

Sinds 1 januari 2015 kunnen gemeenten bij UWV een advies indicatie beschut werk aanvragen voor hun inwoners. Sinds 1 januari 2017 hebben burgers dit recht zelf ook.

Aantal adviezen beschut werk (naar verantwoordelijke)

Jan. 2015 t/m dec. 2018	Positief advies	Negatief advies	Totaal
Gemeente	210	61	271
UWV	39	13	52
Totaal	249	74	323

Bij de splitsing in dit overzicht is uitgegaan van het onderscheid tussen burgers voor wie gemeenten re-integratieverantwoordelijk is en burgers met een UWV-uitkering, zoals gehanteerd in het Kennisdocument beschut werken op rijksoverheid.nl.

* Aan het werk na positief advies (naar aanvrager)

	Positief advies t/m juni. 2018	Waarvan werk op 30 sept. 2018	Totaal werk op 30 sept. 2018
Aanvraag gemeente	101	78 (77%)	78
Aanvraag burger	118	85 (72%)	86
Totaal	219	163 (74%)	164

* Aan het werk na positief advies (naar verantwoordelijke)

	Positief advies t/m juni. 2018	Waarvan werk op 30 sept. 2018	Totaal werk op 30 sept. 2018
Gemeente	186	145 (78%)	146
UWV	33	18 (55%)	18
Totaal	219	163 (74%)	164

* UWV beschikt over betrouwbare informatie uit de polisadministratie tot en met 30 september 2018. Bovendien leren ervaringen met beschut werk dat gemeenten na een positief advies van UWV gemiddeld drie maanden nodig hebben om hun inwoner te plaatsen op een beschutte werkplek. Daarom laat deze rapportage twee dingen zien. Ten eerste het aantal werkenden op peildatum 30 september 2018 ten opzichte van het aantal positieve adviezen tot en met juni 2018. Ten tweede het totaal aantal werkenden op peildatum 30 september 2018, ongeacht het moment van afgifte van het positieve advies, dus inclusief de mensen die een positief advies ontvingen van 1 juli 2018 t/m 30 september 2018. Als definitie voor werk geldt: het sociale verzekeringsloon in september

ALGEMENE VOORWAARDEN VAN MIDZUID TE OOSTERHOUT:

Gedeponeerd ter griffie van de rechtbank Breda onder nr.: 47/2007

Artikel 1 MidZuid:

MidZuid is de handelsnaam voor de rechtspersonen GR WAVA (KvK 53132157), MidZuid B.V. (KvK 20094680), MidZuid Arbeids Integratie Diensten B.V. (KvK 20095485) en WSP MidZuid.

Artikel 2 Toepasselijkheid:

- Op alle aanbiedingen van MidZuid, op alle door MidZuid geaccepteerde opdrachten, op alle werkzaamheden die MidZuid verricht en op alle overeenkomsten waarbij MidZuid direct danwel indirect partij is, zijn uitsluitend deze Algemene Voorwaarden van toepassing, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
- Indien een bepaling van deze Algemene Voorwaarden nietig is of vernietigd wordt, blijven de overige bepalingen niettemin volledig van kracht en zullen partijen in overleg treden om een nieuwe bepaling ter vervanging van deze nietige respectievelijk vernietigde bepaling overeen te komen, waarbij het doel en de strekking van de te vervangen bepaling zoveel mogelijk wordt gehandhaafd.

Artikel 3 Totstandkoming overeenkomst:

- De aanbiedingen van MidZuid worden altijd schriftelijk uitgebracht en zijn vrijblijvend. De aanbiedingen zijn gebaseerd op de op het moment van de aanbieding door de wederpartij verstrekte informatie. De aanbiedingen zijn twee weken geldig, tenzij in de aanbieding anders vermeld.
- Indien een aanbod van MidZuid wordt aanvaard heeft MidZuid het recht haar aanbod uiterlijk 2 dagen na ontvangst van deze aanvaarding geheel danwel gedeeltelijk te herroepen.
- Ieder aanbod dat aan MidZuid gedaan wordt is onherroepelijk gedurende een termijn van 4 weken ingaande op de eerste dag nadat het MidZuid bereikt heeft.

Artikel 4 Eigendomsvoorbehoud:

- Alle aan de wederpartij geleverde goederen blijven eigendom van MidZuid, totdat de wederpartij alle verplichtingen uit de overeenkomst(en), welke overeenkomst(en) op die zaken van toepassing zijn, waaronder – doch niet beperkt tot – betaling van de facturen in verband met door MidZuid gedane leveringen, danwel in verband daarmee ontstane kosten (waaronder begrepen rente en kosten van invordering) volledig is nagekomen.
- Goederen en diensten worden aan wederpartij steeds geleverd onder de voorwaarde dat wederpartij de daarvoor overeengekomen vergoedingen tijdig en volledig betaalt.

Artikel 5 Betalingsvoorwaarden:

- Betalingen aan MidZuid dienen te geschieden binnen 30 dagen na de factuurdatum.
- MidZuid is te allen tijde gerechtigd om gehele of gedeeltelijke vooruitbetaling te vorderen en/of anderszins voor betaling zekerheid te verkrijgen.
- Opmerkingen over en/of bezwaren tegen facturen en/of geleverde zaken en/of diensten dienen binnen twee maanden na ontvangst van de geleverde zaken/diensten en/of factuur schriftelijk bij MidZuid te zijn ingediend bij gebreke waarvan ieder recht van wederpartij om zich op een gebrek of defect in het geleverde te beroepen of om de verschuldigdheid van de factuur te betwisten is vervallen.
- De wederpartij doet afstand van ieder opschortingsrecht of recht van verrekening van over en weer verschuldigde bedragen. Aanspraken van de wederpartij jegens MidZuid schorten zijn betalingsverplichting niet op.
- Indien de wederpartij enig door hem verschuldigd bedrag niet overeenkomstig het hiervoor bepaalde voldoet, is hij zonder ingebrekestelling in verzuim. Zodra de wederpartij met enige betaling in verzuim is, zijn alle overige vorderingen van MidZuid op de wederpartij opeisbaar en treedt ook ten aanzien van die vorderingen het verzuim zonder ingebrekestelling onmiddellijk in.
- De wederpartij is vanaf het moment van de aanvang van het verzuim over het opeisbare bedrag de wettelijke handelsrente verschuldigd.
- In geval van verzuim van de wederpartij is de wederpartij verschuldigd alle gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten die MidZuid dient te maken om het aan haar –MidZuid- toekomende alsnog te verkrijgen, welke kosten worden vastgesteld op 15% van de openstaande schuld met een minimum van € 250,00.
- Onverminderd het hiervoor bepaalde zijn in geval van liquidatie, faillissement of surséance van betaling, wanprestatie of gelegde beslag van/onder de Wederpartij de verplichtingen van de Wederpartij onmiddellijk opeisbaar.

Artikel 6 Schade en aansprakelijkheid:

MidZuid is niet aansprakelijk voor schade voortvloeiend uit of verband houdend met de levering en het gebruik van de geleverde zaken en/of diensten, uit welken hoofde dan ook, dus inclusief –maar niet uitsluitend- materiele en immateriele schade, gederfde winst, gemaakte kosten, gevolgschade etc. Het voorgaande is niet van toepassing in het geval van opzet of bewuste roekeloosheid van MidZuid.

Artikel 7 Tussentijdse beëindiging en ontbinding:

Als bij wederpartij in het geval van:

- (dreigend) faillissement;
- al dan niet voorlopige surseance van betaling;
- toerekenbare tekortkoming van de zijde van wederpartij;
- het leggen van beslag door een derde.

is MidZuid gerechtigd een overeenkomst met wederpartij middels enkele schriftelijke kennisgeving met onmiddellijke ingang te ontbinden en zijn alle vorderingen die MidZuid op dat moment jegens wederpartij heeft en daarna nog zal verkrijgen onmiddellijk opeisbaar.

Artikel 8 Detachering:

De inhoud van deze voorwaarden is ook van toepassing op de gevallen waarin MidZuid met een wederpartij een overeenkomst tot detachering van arbeidskrachten sluit. Deze voorwaarden zullen dan mutatis mutandis op de rechtsverhouding van detachering van toepassing zijn. Tevens zijn in geval van detachering de 'BIJZONDERE VOORWAARDEN MIDZUID t.a.v. DETACHERINGEN' van kracht.

Artikel 9 Levering en garantie:

- Levering door MidZuid geschiedt "“af fabriek.”"
- Leveringstermijnen van MidZuid zijn geen "fatale termijnen."
- Geringe afwijkingen in kwantiteit en kwaliteit m.b.t. het door MidZuid geleverde zijn toegestaan.

Artikel 10 Toepasselijk recht en geschillen:

- Op alle rechtsverhoudingen en geschillen waarbij MidZuid partij is is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
- Alle geschillen waarbij MidZuid partij is zullen bij uitsluiting worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te Breda.

BIJZONDERE VOORWAARDEN MIDZUID t.a.v. DETACHERINGEN:

Artikel 1 Definities:

1. **de inlener:** de organisatie die personeel wenst in te huren bij MidZuid;
2. **de gedetacheerde:** de werknemer van MidZuid die werkzaam is op basis van een arbeidsovereenkomst en die door MidZuid bij inlener gedetacheerd wordt;
3. **de werkbegeleider:** de direct leidinggevende van de gedetacheerde;
4. **de consulent:** de begeleider van gedetacheerde namens MidZuid;
5. de overeenkomst: de overeenkomst tot detachering aangegaan tussen inlener en MidZuid;
6. **WAVA:** Gemeenschappelijke regeling en eigenaar van MidZuid, alwaar medewerkers met een SW indicatie een SW dienstverband hebben.;
7. **MidZuid AID B.V.:** onderdeel van MidZuid, alwaar medewerkers met een arbeidsovereenkomst op grond van de Participatiewet en Wajong en daarop gebaseerde regelgeving een dienstverband hebben;
8. **deze voorwaarden:** de Bijzondere Voorwaarden MidZuid t.a.v. detacheringen.

Artikel 2 Toepassing:

1. Deze voorwaarden zijn van toepassing op elke overeenkomst tot detachering die MidZuid aangaat met een inlener;
2. Van deze voorwaarden afwijkende bepalingen gelden slechts indien uitdrukkelijk vermeld in de overeenkomst;
3. Partiele nietigheid van deze voorwaarden zal nimmer leiden tot algehele nietigheid van deze voorwaarden.

Artikel 3 Tewerkstelling:

1. Voor de gedetacheerde met een arbeidsovereenkomst op grond van de Wet Sociale Werkvoorziening en daarop gebaseerde regelgeving gelden de arbeidsvoorwaarden die krachtens deze wet en regelgeving van kracht zijn, alsmede de regels van de CAO voor de Sociale Werkvoorziening.
2. Voor de gedetacheerde met een arbeidsovereenkomst op grond van de Participatiewet en Wajong en daarop gebaseerde regelgeving gelden de arbeidsvoorwaarden die krachtens deze wet en regelgeving van kracht zijn, alsmede de bedrijfsregeling MidZuid AID B.V..
3. De inlener stelt de consulent, dan wel de verantwoordelijke namens MidZuid, in de gelegenheid contacten te onderhouden met de werkbegeleider en de gedetacheerde. De persoonsgerichte en medische begeleiding van de gedetacheerde is primair een taak van MidZuid. De inlener stelt de gedetacheerde in staat van deze begeleiding gebruik te maken.
4. De inlener is gehouden de gedetacheerde te allen tijde werkzaam te houden op de afgesproken werkplek en mag de werkzaamheden van de gedetacheerde niet opschorten of ter beschikking stellen van derden.
5. Indien inlener tijdelijk geen werk heeft voor de gedetacheerde doet hij hiervan terstond opgaaf aan MidZuid. De betalingsverplichting van inlener blijft onveranderd bestaan tijdens deze periode.

Artikel 4 Gewerkte uren:

1. MidZuid houdt wekelijks alle facturable uren en niet-facturable uren van ziekte, vakantie, kort verzuim, bijzonder verlof en feestdagen bij aan de hand van een urenregistratie. In geval van verschil tussen het bij MidZuid ingeleverde tijdverantwoordingsformulier en het door de inlener behouden afschrift, geldt het bij MidZuid ingeleverde tijdverantwoordingsformulier voor de afrekening.
2. Indien in de overeenkomst betaling op voorschotbasis is overeengekomen, zal gefactureerd worden aan de hand van de te verwachten arbeidsuren voor die factuurperiode. Niet-facturable uren zullen verrekend worden op daaropvolgende facturen.

Artikel 5 Duur van de overeenkomst:

1. De duur van de detachering wordt vastgelegd in de overeenkomst.
2. Tussentijdse beëindiging van de overeenkomst is alleen mogelijk indien:
 - a. een verzoek van een der partijen daartoe door de wederpartij wordt gehonoreerd;
 - b. er sprake is van een dringende reden en deze reden onverwijld aan de wederpartij wordt medegedeeld;
 - c. de arbeidsovereenkomst van de gedetacheerde met MidZuid beëindigd wordt gedurende de looptijd van de detacheringsovereenkomst.
3. Beëindiging op grond van lid 2 geschiedt zoveel als mogelijk nadat hierover overleg heeft plaatsgevonden tussen de inlener en MidZuid.
4. Indien in de overeenkomst geen opzegtermijn is opgenomen zal door beide partijen een opzegtermijn van 3 maanden, te rekenen per begin eerst daarop volgende maand, in acht worden genomen.

Artikel 6 Werkzaamheden gedetacheerde:

1. De verantwoordelijkheid voor en het resultaat van de werkzaamheden van de gedetacheerde ligt volledig bij de inlener.
2. De verantwoordelijkheid voor naleving van alle relevante wettelijke bepalingen bij de werkzaamheden ligt volledig bij inlener.
3. Inlener is gerechtigd MidZuid te verzoeken om vervanging van de gedetacheerde indien de gedetacheerde aantoonbaar niet voldoet aan de overeengekomen kwaliteitseisen. MidZuid zal in dat geval uiterste inspanning verrichten om tot vervanging van de gedetacheerde te komen.
4. MidZuid kan niet garanderen dat in geval van lid 2 en/of kort- of langdurig verzuim steeds vervanging voorhanden is.

Artikel 7 Aansprakelijkheid:

1. MidZuid aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de werkzaamheden van de gedetacheerde en/of de resultaten van die werkzaamheden.
2. Inlener is op grond van artikel 7:658 BW aansprakelijk voor alle door gedetacheerde geleden en/of te lijden schade tijdens en/of als gevolg van zijn werkzaamheden bij inlener.
3. Inlener is op grond van artikel 6:170 lid 1 BW aansprakelijk voor alle door gedetacheerde aan derden toegebrachte schade, indien de kans op de fout, waaruit de schade is ontstaan, door de opdracht tot het verrichten van de werkzaamheden vergroot is en de inlener zeggenschap had over de gedragingen waarin de fout gelegen was.
4. MidZuid draagt geen enkele aansprakelijkheid, op welke grond dan ook, voor schade die de gedetacheerde ten gevolge van opzet of bewuste roekeloosheid mocht veroorzaken aan derden of aan de inlener.
5. Inlener vrijwaart MidZuid voor alle aanspraken van derden, waaronder, maar niet uitsluitend, medewerkers van MidZuid, die in verband met de uitvoering van de overeenkomst schade lijden welke het gevolg is van handelen of nalaten van de inlener.
6. De inlener vergoedt de schade uit artikel 6:108 BW aan de in dat artikel genoemde personen, indien een bedrijfsongeval lijdt tot de dood van gedetacheerde.
7. De inlener dient adequaat verzekerd te zijn, zodanig dat geen regres jegens MidZuid uitgeoefend kan worden. De premie wordt geacht verdisconteerd te zijn in het detacheringstarief.

Artikel 8 Arbeidsomstandigheden:

1. Voor arbeidstijden, overwerk en onregelmatig werk wordt voor de gedetacheerde met een arbeidsovereenkomst op grond van de Wet Sociale Werkvoorziening aangesloten bij de CAO Wsw.
2. Voor arbeidstijden, overwerk en onregelmatig werk wordt voor de gedetacheerde met een arbeidsovereenkomst op grond van de Participatiewet en Wajong aangesloten bij de bedrijfsregeling MidZuid AID B.V.
3. De inlener is gehouden het toezicht en de leiding over de gedetacheerde op eenzelfde zorgvuldige wijze uit te oefenen als waartoe hij ten opzichte van zijn eigen werknemers gehouden is.
4. De inlener stelt een werkplek ter beschikking die voldoet aan de geldende wettelijke bepalingen en waar de gedetacheerde naar behoren zijn overeengekomen werkzaamheden kan verrichten.
5. De inlener ziet erop toe dat de voorschriften uit de Arbeidsomstandighedenwet, de arbeidstijdenwet en het Arbeidstijdenbesluit worden nageleefd.
6. Ongevallen en bijna ongevallen die zich voordoen bij de uitoefening van de werkzaamheden, dienen geregistreerd en onmiddellijk gemeld te worden bij MidZuid. De inlener onderzoekt de toedracht van het (bijna-)ongeval en rapporteert aan MidZuid, uit welk rapport moet blijken of, en zo ja, in hoeverre de opdrachtgever het (bijna) ongeval had kunnen voorkomen.

Artikel 9 Overname gedetacheerde:

1. Het staat de inlener vrij om gedetacheerde over te nemen op arbeidsovereenkomst voor een vast dienstverband. Inlener is daarvoor aan MidZuid geen vergoeding verschuldigd en inlener kan zelfs in aanmerking komen voor extra subsidie.
2. In het geval MidZuid een reguliere medewerker, anders dan een medewerker met dienstverband op grond van artikel 3 lid 1 en 2, heeft gedetacheerd bij inlener, geldt lid 1 van dit artikel niet onverkort voor deze medewerker.
3. Overname van gedetacheerd personeel van MidZuid door de inlener zal steeds pas na overleg tussen inlener en MidZuid gebeuren.
4. In geval lid 3 niet nageleefd wordt door inlener zal inlener gehouden zijn een overnamevergoeding, die gelijk staat aan 3 maandfacturen, te voldoen aan MidZuid.

Artikel 10 Begeleiding bij individuele detachering:

1. Inlener wijst binnen haar organisatie een vaste werkbegeleider aan die ook het contact met de consulent zal onderhouden.
2. De werkbegeleider geeft direct leiding aan de gedetacheerde en is ook begeleider van de gedetacheerde. De begeleider zal hierbij zoveel mogelijk rekening houden met de capaciteiten en beperkingen van de gedetacheerde.
3. MidZuid wijst een consulent aan die namens MidZuid het contact onderhoudt met de werkbegeleider van inlener.
4. De consulent heeft onder andere als taak bijstand te verlenen bij eventuele problemen in de werksituatie, zorg te dragen voor persoonsgerichte sociale en medische begeleiding en controleert naleving van alle relevante (wettelijke) bepalingen.
5. Zowel werkbegeleider als consulent dragen mede zorg voor realisatie van de doelstellingen in het trajectplan van de gedetacheerde.
6. Periodiek zullen er tussen consulent, gedetacheerde en werkbegeleider functionerings- en beoordelingsgesprekken plaatsvinden.
7. Disciplinaire aangelegenheden zullen te allen tijde in overleg met consulent en werkbegeleider besproken worden.

Deze Bijzondere Voorwaarden MidZuid t.a.v. Detacheringen zijn vastgesteld door de algemeen directeur van MidZuid.

Overzicht uitstroom gemeenten

resultaat: tm. december 2018

omschrijving beëindiging uitkering	Resolutie van december 2019				Loket Altena		Totaal
	Aalburg	Drimmele	G'berg	Oosterhout	W'dam	W'chem	Dongemond
Verandering vermogen				2			2
Arbeid in dienstbetreking	16	34	51	91	32	17	241
Arbeid in dienstbetreking / uitk. Ziekte							0
Bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd	4	9	7	22	3	4	49
Geen inlichtingen		1	8	7		2	18
Overschrijden max verblijfsduur buitenland				3			3
Aanvang studie	1	6	6	12	4	3	32
Verhuizing naar buitenland		2	2	8	1		13
Normwijziging				2			2
Ander inkomen	1	2	12	5		2	22
Uitk. ziekte/arbeidsongeschiktheid			2	1			3
Detentie				1			1
Overlijden			2	4	3	2	11
Niet verschenen oproep inlichtingenplicht							0
Verandering nationaliteit / verblijfsstatus				1			1
Aangaan relatie	5	2	2	16	9	3	37
Vermogensopbrengsten				1			1
Inkomen boven bijstand							0
Verhuizing andere gemeente	6	7	11	29	15	5	73
Zelfstandig beroep of bedrijf	2	1	11	31	3	1	49
Andere oorzaak	5	5	4	28	12	6	60
Oorzaak bij partner	1	3	1	6	7	5	23
Kunnen volgen van onderwijs maar dit niet doen		1		2			3
Alimentatie	1						1
Uitkering werkloosheid	1					1	2
Verplichtingen niet nakomen (art. 9 en 55 WWB)							0
Niet van toepassing		5					5
Wajong uitkering				1			

Totaal	43	78	119	273	89	51	653
naar werk	18	35	62	122	35	18	290

Plaatsingen	Aalburg	Drimmele	G'berg	Oosterhout	Loket Altena	Totaal
Resultaten WSP WerkLink tm wk. 52	11	22	41	101	39	214
doelstelling 2018	15	26	33	97	53	224
% Resultaat vs. Doelstelling	73%	85%	124%	104%	74%	96%

De resultaten van WSP WerkLink zijn in het overzicht van de betreffende gemeenten verwerkt als er sprake is van volledige uitstroom uit de uitkering. WSP WerkLink plaatst ook werkzoekenden in deeltijd.

Overzicht instroom gemeenten

resultaat: tm. december 2018

Resultaat: 10 december 2019							
omschrijving start uitkering					Loket Altena	Totaal	
	Aalburg	Drimmelen	G'berg	Oosterhout	W'dam	W'chem	Dongemond
	32	77	110	218	77	37	519
	waarvan 10 met partner						

Overzicht bijstandsontwikkeling gemeenten

resultaat: 31 december 2018

					Loket Altena		Totaal
	Aalburg	Drimmele	G'berg	Oosterhou	W'dam	W'chem	Dongemond
	103	185	324	921	266	141	1940
	waarvan 46 met partner						

Agendapunt 4

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA
Van: Directie
CC: CC
Betreft: **Notulen en actielijst**

Vergadering van: 28 februari 2019

Bijlagen:

- a. notulen AB 22 november 2018*
 - b. notulen DB 19 december 2018*
 - c. actielijst AB en DB*
-

Voorstel:

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om:

- 1) de notulen AB van 22 november 2018 vast te stellen; en
 - 2) de notulen DB van 19 december 2018 vast te stellen; en
 - 3) de actielijst te bespreken
-

NOTULEN BESTUURSVERGADERING ALGEMEEN BESTUUR GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WAVA 22 november 2018

Aanwezig:

De heer A.H.M. de Jongh, gemeente Geertruidenberg, vicevoorzitter
De heer W. van der Hoeven, gemeente Aalburg, lid
De heer H. Bakker, gemeente Drimmelen, lid
De heer J. Bakker, gemeente Werkendam, lid
De heer mr. S.M.T.P. Vermeulen, extern bestuurslid
De heer drs. E.B.A. Lichtenberg MCM, algemeen directeur
De heer D. Nederveen, concerncontroller
De heer A.J.J. van Ginneken, bestuursondersteuner

Afwezig:

De heer A.A.M. van Oosterhout, gemeente Drimmelen, lid
Mevrouw drs. P.C. Jorritsma-Verkade, gemeente Woudrichem, voorzitter
De heer M. van Oosten, gemeente Werkendam, lid
De heer mr. M.P.C. Willemsen, gemeente Oosterhout, lid
De heer R.P. van der Helm, gemeente Oosterhout, lid
De heer R. Bergsma, gemeente Woudrichem, lid
De heer M. Hofkens, gemeente Geertruidenberg, lid
De heer A. van Loon, gemeente Aalburg, lid
De heer J. van Huijgevoort, extern bestuurslid

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De vicevoorzitter constateert dat een minderheid van de bestuursleden aanwezig is. Gezien het gegeven dat het eerstvolgende AB pas in februari 2019 is en er enkele stukken op de agenda staan die zo spoedig mogelijk besluitvorming behoeven, besluit de vicevoorzitter in overleg met de aanwezigen om de vergadering toch door te laten gaan. En de overige bestuursleden, bij de betreffende agendapunten, om instemming te vragen via de mail. De vicevoorzitter opent de vergadering.

De heer H. Bakker geeft aan dat de heer Van Oosterhout in het DB tijdelijk vervangen zal worden door mevrouw Schuitmaker.

Mededelingen directeur:

- De directeur geeft uitleg waarom het extra bestuurlijk overleg sociale zaken Dongemond niet is doorgedaan. De bedoeling is dat het overleg in december wel doorgaat.

- Voortgang 65-jarig bestaan WAVA: Het programma is verstuurd. Op de open dag d.d. 19 januari 2019, worden zo'n 750 bezoekers verwacht. 24 januari is er een ondernemersdag, waarvoor ook bestuurders, colleges, raden en ambtenaren van de gemeenten zijn uitgenodigd. Ton Wilthagen en Maarten van der Weijden zijn de gastsprekers. 25 januari is er nog een personeelsfeest.
- 18 december 2018 is de kerstbijeenkomst voor het personeel van !GO. Hier zal de nieuwe naam onthuld worden. Aansluitend zullen raden en colleges geïnformeerd worden. Ook zal er een persbericht uitgaan
- Bij het kaderpersoneel wordt veel werkdruk ervaren. Er is uitval door langdurige ziekte, waardoor de druk nog extra oploopt. Directie en MT hebben hier extra aandacht voor.
- Aangezien er geen wijzigingen zijn in de relevante wetgeving is aanpassing van het normenkader accountantscontrole dit jaar niet nodig
- De directeur verteld over de studiereis naar Bologna. Vooral de opzet van sociale ondernemingen en incorporaties was interessant.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Stukken ter kennisname

- Archiefparagraaf GR (Streekarchief Langstraat Heusden Altena)

De directeur geeft toelichting op de stukken ter kennisname.

3. Notulen en actielijst

De notulen van het AB van 5 juli 2018 worden goedgekeurd en ongewijzigd vastgesteld.

De notulen van het DB van 27 september 2018 worden goedgekeurd en ongewijzigd vastgesteld.

De notulen van het DB van 25 oktober 2018 worden goedgekeurd en ongewijzigd vastgesteld.

Actielijst: Geen bijzonderheden.

4. Gedeeltelijke vervanging en uitbreiding wagenpark

De aanwezige leden van het algemeen bestuur besluiten om:
in te stemmen met de aanschaf van 18 bedrijfsauto's, bruto investering
€ 569.100.

Per 26 november 2018 hebben per email de bestuursleden Jorritsma, Willemse, Van Loon en Bergsma ingestemd met het voorstel, waardoor het besluit rechtsgeldig is.

5. (Her)financiering vaste geldlening

De aanwezige leden van algemeen bestuur besluiten om:

- 1) in te stemmen met het voorstel om ultimo 2018 € 1,6 miljoen (her)financiering aan te trekken, met een looptijd van 5 jaar; en
- 2) de directie te machtigen om de (her)financiering, conform de bepalingen in het treasurystatuut, verder te regelen.

Per 26 november 2018 hebben per email de bestuursleden Jorritsma, Willemse, Van Loon en Bergsma ingestemd met het voorstel, waardoor het besluit rechtsgeldig is.

6. Overdrachtsdocument

De aanwezige leden van het algemeen bestuur besluiten om:
het overdrachtsdocument vast te stellen en, na de verkiezingen in de Altenagemeenten, over te dragen aan het nieuwe bestuur.

Per 26 november 2018 hebben per email de bestuursleden Jorritsma, Willemse, Van Loon en Bergsma ingestemd met het voorstel, waardoor het besluit rechtsgeldig is.

7. Financieringsovereenkomst BNG

Het voorstel wordt toegelicht door de concerncontroller.

De aanwezige leden van het algemeen bestuur besluiten om:
in te stemmen met de nieuwe financieringsovereenkomst BNG en de daarin opgenomen kredietlimiet van € 1 miljoen en intra-daglimiet van € 1,5 miljoen.

Per 26 november 2018 hebben per email de bestuursleden Jorritsma, Willemse, Van Loon en Bergsma ingestemd met het voorstel, waardoor het besluit rechtsgeldig is.

8. Resultaten derde kwartaal 2018

De concerncontroller geeft een toelichting op de rapportage.

9. Rondvraag en sluiting

- De heer Van der Hoeven heeft een bedrijfsbezoek gehad bij PT Creations B.V. in Wijk en Aalburg. Hier werken aan aantal mensen met een Participatiebaan via een uitzendbureau. Ook lijkt de Weenergroep hierbij betrokken te zijn. De directeur zal navraag doen bij zijn collega van de Weenergroep.
- De sociale resultaten zullen terugkomen in het bestuurlijk overleg sociale zaken Dongemond van december.
- De concerncontroller kondigt zijn pensioen aan per 1 juli 2019.

Aansluitend op deze vergadering is het bedrijfsbezoek naar De Kroes. Hierover wordt informatie verstrekt.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de vicevoorzitter de vergadering om 15.45 uur

Zoals vastgesteld in de vergadering van 28 februari 2019

Drs. P.C. Jorritsma-Verkade
Voorzitter

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM
Secretaris

**NOTULEN BESTUURSVERGADERING
DAGELIJKS BESTUUR GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WAVA
20 december 2018**

Aanwezig:

Mevrouw drs. P.C. Jorritsma-Verkade, gemeente Woudrichem, voorzitter
De heer A.H.M. de Jongh, gemeente Geertruidenberg, lid
De heer mr. M.P.C. Willemsen, gemeente Oosterhout, lid
De heer M. van Oosten, gemeente Werkendam, lid
Mevrouw L. Schuitemaker, gemeente Drimmelen, lid
De heer W. van der Hoeven, gemeente Aalburg, lid
De heer J. van Huijgevoort, extern bestuurslid
De heer mr. S.M.T.P. Vermeulen, extern bestuurslid
De heer drs. E.B.A. Lichtenberg MCM, algemeen directeur
De heer D. Nederveen, concerncontroller
De heer A.J.J. van Ginneken, adviseur

Afwezig met kennisgeving:

n.v.t.

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter constateert dat een meerderheid van de bestuursleden aanwezig is en opent de vergadering.

Mededelingen directeur:

- Tijdens de kerstbijeenkomst op 18 december is de nieuwe naam MidZuid bekend gemaakt bij de medewerkers. Er waren zo'n 550 medewerkers aanwezig en vanuit het DB was de voorzitter aanwezig. Zij kregen een presentatie met o.a. een film en een modeshow te zien. Er zijn veel positieve reacties binnengekomen;
- Het programma van het 65-jarig bestaan wordt doorgenomen
- N.a.v. de rondvraag in het AB van 22 november geeft de directeur uitleg over het verband tussen PT Creations en de Weenergroep. Dit is vanwege de samenwerking van PT met een uitzendbureau uit Vught. WSP MidZuid zal contact opnemen met het betreffende uitzendbureau om te onderzoeken of er een basis is om samen te werken. Ook zal MidZuid in gesprek gaan met de Weenergroep over een samenwerking.
- De eerste overeenkomst onder de naam MidZuid is tot stand gekomen en

ondertekend. Het betreft schoonmaak en catering bij de gemeente Altena. De overeenkomst gaat 1 januari 2019 in.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld

2. Stukken ter kennisname

- 1. Brief vereenvoudiging Wet banenafpraak*
- 2. Brief offensief om mensen met een beperking aan werk te helpen*
- 3. Verslag ambtelijk vooroverleg 18-12-2018*

De directeur geeft toelichting op de stukken ter kennisname

De heer Willemsen geeft aan dat het instrument jobcoaching goed werkt. Hij heeft hiervan goede voorbeelden gezien tijdens de uitreiking van de Participatieprijs in Bergen op Zoom.

3. Notulen en actielijst

De notulen van het AB van 22 november 2018 zijn ter kennisname. Er zijn geen opmerkingen. Actielijst: deze zal geactualiseerd worden.

De wijziging van de GR is al goedgekeurd in Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout en zal in januari geagendeerd worden in de raad van Altena.

4. Bedrijfsplan 2019

Het bedrijfsplan wordt toegelicht door de algemeen directeur en de concern controller.

Naar aanleiding van de aanbesteding vervoer geeft de heer Van Oosten het advies om te onderzoeken of dit ook in een groter verband kan. Er zijn namelijk provinciale en gemeentelijke initiatieven om vervoer grootschaliger aan te pakken.

Het DB spreekt af om nog enkele wijzigingen aan te brengen:

- Op pagina 41 onder kopje Onderzoek naar vestiging in Altena wordt toegevoegd: In het onderzoek zal de bestaande huisvesting meegenomen worden. Het onderzoek kan ertoe leiden dat een businessplan met kosten en baten van de huisvesting aan het bestuur voorgelegd wordt.
- Op pagina 42 wordt toegevoegd: *Projecten voor statushouders*

Het landelijk voornemen bestaat dat gemeenten per 1 januari 2020 meer regie zullen krijgen op werkinvulling voor statushouders. Vooruitlopend hierop zal MidZuid samen met de gemeenten initiatieven ontwikkelen om met duale trajecten werken en leren sneller mogelijk te maken. De trajecten zullen gericht zijn op begeleiding bij inburgering, duale inburgering en leerwerken. De pilots die in 2017 en 2018 gedaan zijn zullen hierbij voor de nodige input zorgen.

Het dagelijks bestuur besluit om:

- 1) het bedrijfsplan 2019, met inachtneming van genoemde wijzigingen, vast te stellen inclusief eerste begrotingswijziging 2019 en de gemeentelijke bijdragen aan GR WAVA zoals vermeld in bijlage 1;
- 2) de in hoofdstuk 4 van het bedrijfsplan opgenomen begroting 2019 van WSP MidZuid vast te stellen, inclusief de daarin opgenomen gemeentelijke bijdrage aan WSP MidZuid;
- 3) het bedrijfsplan en begroting / meerjarenraming aan te bieden aan de colleges van de deelnemende gemeenten, opdat de gemeenteraden daarop hun zienswijzen kunnen indienen.

8. Rondvraag en sluiting

- Op verzoek van de voorzitter geeft de directeur uitleg over de verschillende arbeidsvoorwaardelijke regelingen bij MidZuid
- In overleg met de griffiers zal er in 2019 zo spoedig mogelijk een datum geagendeerd worden voor de informatiebijeenkomst met raadsleden;
- De nieuwe burgemeester van Oosterhout wil graag op bezoek komen bij MidZuid;
- In Oosterhout start een bezuinigingsronde, waarbij alle aangeboden producten onder de loep gelegd worden;
- De vergadering DB van januari 2019 vervalt;
- Na het AB van 28 februari zal afscheid worden genomen van vertrekkende AB-leden;
- In 2019 zal een vernieuwde ondernemingsraad van start gaan. Er zijn een groot aantal nieuwe leden.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.

Zoals vastgesteld in de vergadering van 28 februari 2019

Drs. P.C. Jorritsma-Verkade
Voorzitter

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM
Secretaris

Agendapunt 5

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA
Van: Directie
CC: CC
Betreft: **Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019**

Vergadering van: 28 februari 2019

Bijlagen: Gemeenschappelijke Regeling WAVA
Ter inzage: -/-

Voorstel:

Het algemeen bestuur wordt door het dagelijks bestuur voorgesteld om

- 1) de Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019 vast te stellen; en
 - 2) de Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019 ter ondertekening door en namens het college aan te bieden aan de vier gemeenten.
 - 3) Mandaat algemeen directeur
-

De Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019 is inmiddels in (vrijwel) elke gemeenteraad aan de orde gekomen. De behandeling heeft nergens tot aanpassingen en dergelijke geleid. Derhalve kan de Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019 ter ondertekening aangeboden worden, waarmee de laatste de formele stap genomen zal zijn tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling.

Gemeenten dienen er bedacht op te zijn dat de gewijzigde tekst van de GR WAVA opgenomen moet worden in het register van gemeenschappelijke regelingen.

De besluitvorming is op de inhoudelijke tekst. Mogelijk zullen er nog wat huisstijlaanpassingen gedaan worden.

Tevens is een mandaat voor de algemeen directeur toegevoegd. Dit is omdat we in de praktijk tegen problemen aanlopen, wanneer vanuit de GR gehandeld moet worden bv leningen of

grondruil, etc.. I.v.m. privacy neemt de KvK geen personen op in het handelsregister bij Publiekrechtelijke Rechtspersonen. Op hun advies de bijgaande mandaatverklaring.

**GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING
WERKBEDRIJF ARBEID VOOR ALLEN (WAVA) 2019**

PREAMBULE

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout

OVERWEGENDE DAT

- de Gemeenten tot doel hebben in hun rechtsgebieden de Wet sociale werkvoorziening uit te voeren en daarnaast zo doelmatig mogelijk taken en bevoegdheden op de terreinen van de gesubsidieerde arbeid en de arbeidsre-integratie, die voortvloeien uit de Participatiewet uit te voeren;
- de Gemeenten in het kader van voornoemd doel besloten hebben om met elkaar samen te werken;
- de Gemeenten sinds 21 januari 1954 samenwerken en daarom de Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Arbeid Voor Allen (WAVA) zijn aangegaan;
- GR WAVA sinds 1999 een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid heeft opgericht;
- De Besloten Vennootschap met KvK-nummer 20094680 met ingang van 1 januari 2019 een andere naam zal krijgen, waarna uitsluitend met die naam naar buiten gecommuniceerd zal worden;
- een wijziging van de Regeling noodzakelijk is, omdat de gemeenten Aalburg, Werkendam en Woudrichem samen de gemeente Altena gaan vormen, de Archiefwet 1995 is aangepast en de Participatiewet met de daaraan gekoppelde uitwerkingen van het implementatieplan 'Mensenwerk is de basis' in werking is getreden;
- het voornoemde noodzaakt tot aanpassing van de Regeling.

GELET OP

de Gemeentewet, de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Wet sociale werkvoorziening en de Participatiewet;

BESLUITEN

de Gemeenschappelijke Regeling voor het Werkvoorzieningsschap Arbeid Voor Allen van 1 januari 2015 per 1 januari 2019 te wijzigen waarna deze als volgt komt te luiden:

HOOFDSTUK 1

Begripsbepalingen

Artikel 1

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Regeling: Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Arbeid Voor Allen (WAVA);
- b. colleges: colleges van burgemeester en wethouders van de aan de Regeling deelnemende gemeenten, die de Regeling tevens aangaan;
- c. Gemeenten: aan de Regeling deelnemende gemeenten;
- d. Gedeputeerde Staten: college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant;
- e. Wsw: Wet sociale werkvoorziening;
- f. Wgr: Wet gemeenschappelijke regelingen;
- g. beschut werk: Participatievoorziening als bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet;
- h. adviseur: onafhankelijk lid van het dagelijks bestuur op basis van deskundigheid;
- i. directeur: de door het algemeen bestuur benoemde directeur van WAVA, respectievelijk de directeur/bestuurder van de vennootschap als bedoeld onder k;
- j. WAVA: het op artikel 8 Wgr gebaseerde rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam WAVA;
- k. de B.V.: de privaatrechtelijke rechtspersoon met KvK-nummer 20094680 als bedoeld in artikel 2 lid 3 Wsw waarin de bedrijfsmatige activiteiten van WAVA zijn ondergebracht; deelneming participatie door de B.V. in andere rechtspersonen;
- l. werknemer: Wsw geïndiceerde medewerkers krachtens arbeidsovereenkomst geplaatst binnen WAVA;
- m. personeel: personeel in dienst krachtens arbeidsovereenkomst bij WAVA, de B.V. respectievelijk één van de deelnemingen;
- n. ambtenaren: Ambtelijk personeel in openbare dienst aangesteld bij WAVA.

2. Waar in de Regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, wordt in die artikelen in plaats van 'de gemeente', 'de raad', 'college van burgemeester en

wethouders' en 'de burgemeester' onderscheidenlijk gelezen: 'WAVA', 'het algemeen bestuur', 'het dagelijks bestuur' en 'de voorzitter'.

HOOFDSTUK 2

Het rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam

Artikel 2

1. Er is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, genaamd 'Werkbedrijf Arbeid Voor Allen', handelend onder de naam 'WAVA' dat is gevestigd te Oosterhout.
2. Het rechtsgebied van WAVA omvat het grondgebied van de Gemeenten.

HOOFDSTUK 3

Doel en taken

Artikel 3

WAVA heeft tot doel in zijn rechtsgebied de Wsw uit te voeren en daarnaast zo doelmatig mogelijk taken en bevoegdheden op het terrein van werkgeversdienstverlening, beschut werk, gesubsidieerde arbeid en arbeidsre-integratie, die voortvloeien uit de Participatiewet uit te voeren.

Artikel 3a

1. In het kader van zijn doelstelling heeft WAVA tot taak het in dienst nemen van personen die op grond van de Wsw en de Participatiewet daarvoor in aanmerking komen, alsmede het aanbieden van passende arbeid en bevordering van re-integratie, voortvloeiend uit de Participatiewet.
2. WAVA heeft voorts als taak de uitvoering van alle overige in de Wsw aan de Gemeenten opgedragen taken.
3. Ter effectuering van deze doelen is door WAVA onder toepassing van artikel 2 lid 2 Wsw een B.V. opgericht. WAVA is enig aandeelhouder van de B.V.. WAVA kan separate overeenkomsten met de B.V. en / of haar (toekomstige) deelnemingen sluiten. Vaststelling van de statuten van de B.V. alsmede wijziging ervan behoeft voorafgaande goedkeuring van het algemeen bestuur van WAVA.
4. Aan WAVA is het ten behoeve van de in de leden 1 tot en met 3 genoemde taken toegestaan te besluiten tot het oprichten van en deelnemen in andere rechtspersonen.
5. Een taak is om een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met de B.V., waarin de juridische structuur wordt verduidelijkt en vastgelegd. Wijziging van deze overeenkomst is mogelijk en wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.

Artikel 4

1. Ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 3 en 3a dragen de colleges alle ter zake van de uitvoering van de Wsw aan de colleges toekomende bevoegdheden en verplichtingen over aan WAVA.
2. Ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 3 en 3a zullen colleges taken en budget geven in het kader van de Participatiewet. De taken hebben betrekking op werkgeversdienstverlening, participatiebanen, beschut werk en re-integratie.
3. Ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 3 en 3a dragen de colleges een gezamenlijke verantwoording om uitvoeringstaken duurzaam vast te leggen.

Artikel 5

De Gemeenten en hun colleges zijn verplicht tot het medewerken bij het vinden en beschikbaar stellen van voldoende en geëigende werkzaamheden voor de Wsw-geïndiceerde werknemers en voor alle vanuit de Participatiewet geplaatste medewerkers.

HOOFDSTUK 4

Het bestuur

Artikel 6

Het Bestuur van WAVA bestaat uit:

- a. het algemeen bestuur;
- b. het dagelijks bestuur; en
- c. de voorzitter.

Paragraaf 1 De samenstelling van het algemeen bestuur

Artikel 7

1. Het algemeen bestuur bestaat uit tweemaal zoveel leden als het aantal Gemeenten dat aan de Regeling deelneemt. Iedere gemeente wordt door twee leden vertegenwoordigd. Elk college heeft het recht om, al dan niet tijdelijk, een plaatsvervangend lid aan te wijzen.
2. De leden van het algemeen bestuur worden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twaalf weken na aanvang van de zittingsperiode van het college door die colleges uit hun midden benoemd.
3. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt, met inachtneming van de termijn van twaalf weken als bedoeld in lid 2, met ingang van de dag, waarop de zittingsperiode van het college afloopt, maar niet voordat de nieuwe leden zijn benoemd.
4. Indien de leden van het algemeen bestuur ophouden lid van het college te zijn houden zij van rechtswege tevens op lid van genoemd bestuur te zijn. Dat college voorziet zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twaalf weken, in de vacature.

5. Van elke aanwijzing tot lid van het algemeen bestuur geeft het college van burgemeester en wethouders dat het aangaat binnen één week kennis aan de voorzitter van het algemeen bestuur.
6. Een lid van het algemeen bestuur dat het vertrouwen van het college, dat hem als lid heeft aangewezen, niet meer bezit, kan door dat college als zodanig worden ontslagen. In dit geval zijn de artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. Op het ontslagbesluit is artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.
7. Een lid van het algemeen bestuur dat het vertrouwen van de gemeenteraad, van de gemeente die hij vertegenwoordigt, niet meer bezit, kan door die raad overeenkomstig de artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet, ontslagen worden. Op het ontslagbesluit is artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.
8. Het bepaalde in de leden 2 tot en met 7 van dit artikel is mede van toepassing op de plaatsvervangende leden, als bedoeld in het eerste lid van dit artikel.

Paragraaf 2 De samenstelling van het dagelijks bestuur

Artikel 8

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit:
 - a. de voorzitter, tevens voorzitter van het algemeen bestuur;
 - b. drie leden die door en uit het algemeen bestuur worden gekozen, zodat inclusief de voorzitter elke gemeente vertegenwoordigd is;
 - c. twee onafhankelijke leden door het algemeen bestuur aan te wijzen, niet zijnde lid van het algemeen bestuur of van het bestuur van de Gemeenten, zulks op grond van hun bijzondere deskundigheid op het terrein van de sociale werkgelegenheid, werkgeversdienstverlening en / of deskundigheid op het terrein van financiën en bedrijfsvoering met als doel te voorzien in de door de Gemeenten noodzakelijk geachte deskundigheid en bestuurlijke continuïteit.
2. Een lid van het dagelijks bestuur dat het vertrouwen van de algemeen bestuur niet meer bezit, kan door het algemeen bestuur als zodanig worden ontslagen. Op het ontslagbesluit is artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.
3. Hij, die ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn met uitzondering van de in lid 1.c van dit artikel door het algemeen bestuur aangewezen leden.
4. Indien tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur beschikbaar komt, kiest het algemeen bestuur ten spoedigste, doch in elk geval binnen twaalf weken een nieuw lid.
5. Onverminderd het bepaalde in lid 6 van dit artikel, blijft degene die geen lid meer is van het dagelijks bestuur, zijn functie uitoefenen totdat zijn opvolger die heeft aanvaard.
6. De artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet zijn op de leden van het dagelijks bestuur, de voorzitter inbegrepen, van overeenkomstige toepassing.

Paragraaf 3 De voorzitter en de ambtelijk secretaris

Artikel 9

Het algemeen bestuur benoemt bij het begin van elke zittingsperiode uit zijn leden een voorzitter en een vicevoorzitter. De directeur van WAVA is tevens ambtelijk secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur.

HOOFDSTUK 5

De bevoegdheden van de bestuursorganen

Paragraaf 1 De bevoegdheden van het algemeen bestuur

Artikel 10

1. Het algemeen bestuur treedt ten aanzien van WAVA in de bevoegdheden van de colleges.
2. Bij of krachtens de door het algemeen bestuur vast te stellen organisatieverordening worden regels gesteld omtrent de ambtelijke organisatie, werkwijze en mandatering.
3. Aan het algemeen bestuur behoren met betrekking tot de verwezenlijking van de doelstelling van WAVA alle bevoegdheden, die bij deze Regeling niet aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn opgedragen.
4. Het algemeen bestuur oefent namens WAVA alle rechten van de algemene vergadering van aandeelhouders van de B.V. uit, waaronder het toezicht houden op de door de directeur van de B.V. gevoerde bedrijfsvoering, hetgeen ook geldt voor mogelijk toekomstig op te richten rechtspersonen, tenzij het vennootschappen betreft waarvoor de B.V. als houdstermaatschappij optreedt.
5. Alle bij statuten van de B.V. en mogelijk in de toekomst op te richten rechtspersonen, aan WAVA toegekende bevoegdheden worden namens WAVA uitgeoefend door het algemeen bestuur.
6. Door het algemeen bestuur wordt een reglement van orde opgesteld, waarin de wijze van stemming wordt geregeld.
7. Het algemeen bestuur kan zijn bevoegdheden, voor zover de aard ervan zich hier niet tegen verzet, bij organisatieverordening of mandaatregeling opdragen aan de directeur van WAVA.
8. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks een opdracht met betrekking tot het te voeren beleid vast in een bedrijfsplan.

Paragraaf 2 De bevoegdheden van het dagelijks bestuur

Artikel 11

1. Aan het dagelijks bestuur behoren:
 - a. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter overweging en beslissing zal worden voorgelegd;

- b. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur voor zover niet opgedragen aan de directeur;
 - c. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht of bezit;
 - d. het doen van bekendmakingen;
 - e. het verstrekken van inlichtingen aan de besturen van de Gemeenten;
 - f. het aanstellen of in dienst nemen op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht, alsook het schorsen en ontslaan van Wsw-werknemers, overig op arbeidsovereenkomst werkzame medewerkers en ambtenaren;
2. Het dagelijks bestuur oefent, indien het algemeen bestuur daartoe besluit en naar door dit bestuur te stellen regelen, de aan het algemeen bestuur toekomende bevoegdheden uit, met uitzondering van:
- a. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
 - b. het vaststellen van de rekening;
 - c. het vaststellen, wijzigen of intrekken van verordeningen;
 - d. het nemen van besluiten over het instellen van commissies.
3. Het dagelijks bestuur kan zijn bevoegdheden, voor zover de aard ervan zich hier niet tegen verzet, bij organisatieverordening of mandaatregeling opdragen aan de directeur van WAVA.

Paragraaf 3 De bevoegdheden van de voorzitter en de ambtelijk secretaris

Artikel 12

1. Aan de voorzitter is de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur opgedragen.
2. De voorzitter tekent alle stukken die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan. Het algemeen en dagelijks bestuur kunnen, onder eigen verantwoordelijkheid, het tekenen van bepaalde stukken, welke van het algemeen of dagelijks bestuur uitgaan, opdragen aan de directeur van WAVA.
3. De voorzitter vertegenwoordigt WAVA in en buiten rechte. Hij kan deze vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aangewezen gemachtigde. Indien de door de voorzitter vertegenwoordigde gemeente partij is in het geding waarbij WAVA betrokken is, wordt WAVA door de vicevoorzitter vertegenwoordigd.
4. De voorzitter, bij diens afwezigheid de vicevoorzitter, brengt namens WAVA de stem van algemene vergadering van aandeelhouders van de B.V. uit, een en ander conform het bepaalde in de door het reglement van orde gereguleerde voorvergadering.
5. De ambtelijk secretaris heeft in het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur een adviserende stem.

Paragraaf 4 Verantwoordingsplicht, verantwoordelijkheid van de leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur en openbaarheid

Artikel 13

1. Het algemeen bestuur is verplicht de colleges van de Gemeenten de door een of meer leden van die colleges gevraagde inlichtingen te verstrekken omtrent alle zaken betreffende deze Regeling binnen een termijn van zes weken voor zover dat niet strijdig is met het openbaar belang.
2. Het algemeen bestuur is bevoegd gevraagd of ongevraagd aan een of meer besturen van de Gemeenten advies te geven of voorstellen te doen, die in verband met de Regeling nodig worden geacht.
3. De leden van het algemeen bestuur zijn verplicht de door een of meer leden van het college door wie zij zijn aangewezen gevraagde inlichtingen te verstrekken voor zover dat niet strijdig is met het openbaar belang. De gevraagde inlichtingen worden zo spoedig mogelijk, nadat daarom gevraagd is, aan het desbetreffende college verstrekt, zulks in overeenstemming met het reglement van orde van de desbetreffende gemeente.
4. De leden van het algemeen bestuur zijn verplicht de door een of meer leden van de raad van de Gemeente door wie zij zijn aangewezen gevraagde inlichtingen te verstrekken voor zover dat niet strijdig is met het openbaar belang. De gevraagde inlichtingen worden zo spoedig mogelijk, nadat daarom gevraagd is, aan de desbetreffende raad verstrekt, zulks in overeenstemming met het reglement van orde van de desbetreffende gemeente.
5. Een lid van het algemeen bestuur is verantwoording verschuldigd voor het door hem gevoerde beleid aan het college dat hem als lid aangewezen heeft, voor zover zulks niet strijdig is met het openbaar belang. Deze verantwoording wordt zo spoedig mogelijk afgelegd, nadat hem daarom gevraagd is, zulks in overeenstemming met het reglement van orde van de betreffende gemeente.
6. Een lid van het algemeen bestuur is verantwoording verschuldigd voor het door hem gevoerde beleid aan de raad van de Gemeente die hem als lid aangewezen heeft, voor zover zulks niet strijdig is met het openbaar belang. Deze verantwoording wordt zo spoedig mogelijk afgelegd, nadat hem daarom gevraagd is, zulks in overeenstemming met het reglement van orde van de betreffende gemeente.
7. De leden van het dagelijks bestuur zijn gezamenlijk en ieder afzonderlijk verantwoording schuldig aan het algemeen bestuur voor het door het dagelijks bestuur gevoerde beheer en geven te dien aanzien alle door het algemeen bestuur verlangde inlichtingen; een en ander voor zover zulks niet strijdig is met het openbaar belang en in ieder geval binnen zes weken.

Artikel 13a

1. Het algemeen bestuur is verplicht de door een of meer leden van een gemeenteraad van een van de Gemeenten gevraagde inlichtingen te verstrekken binnen een termijn van zes weken voor zover dat niet strijdig is met het openbaar belang.
2. Het dagelijks bestuur is verplicht de door een of meer leden van een gemeenteraad van een van de Gemeenten gevraagde inlichtingen te verstrekken

binnen een termijn van zes weken voor zover dat niet strijdig is met het openbaar belang.

3. De voorzitter is verplicht de door een of meer leden van een gemeenteraad van een van de Gemeenten gevraagde inlichtingen te verstrekken binnen een termijn van zes weken voor zover dat niet strijdig is met het openbaar belang.

HOOFDSTUK 6

Paragraaf 1 De werkwijze van de bestuursorganen

Artikel 14

1. Het algemeen bestuur vergadert separaat van het dagelijks bestuur zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of tenminste één lid van het algemeen bestuur zulks schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen, verzoekt.
2. De voorzitter roept de leden schriftelijk tot de vergadering op. Tegelijkertijd met de oproeping brengt de voorzitter dag, tijdstip en plaats van de vergadering ter openbare kennis.
3. De vergadering van het algemeen bestuur wordt niet geopend voordat blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.
4. De artikelen 16, 17, 19, 20, 22, 26 en 28 tot en met 33 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15

1. a. Het algemeen bestuur vergadert in het openbaar. De deuren worden gesloten wanneer de voorzitter het nodig oordeelt;
b. Artikel 25 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
2. In een besloten vergadering wordt niet beraadslaagd noch een besluit genomen over:
 - a. het vaststellen of wijzigen van de begroting;
 - b. het voorlopig vaststellen van de rekening;
 - c. het vaststellen, wijzigen of intrekken van verordeningen.

Artikel 16

Elk lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering van het algemeen bestuur één stem. De stemming in het algemeen bestuur geschiedt mondeling, tenzij de voorzitter of één van de leden verzoekt om schriftelijke stemming.

Artikel 17

De onafhankelijke leden van het dagelijks bestuur ex artikel 8.1.c van deze Regeling kunnen een tegemoetkoming in de kosten genieten. Het algemeen bestuur stelt de bedragen van deze tegemoetkoming en vergoeding vast, analoog aan de wettelijke regelingen hieromtrent.

Paragraaf 2 De werkwijze van het dagelijks bestuur

Artikel 18

1. Het dagelijks bestuur vergadert tenminste zesmaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of één van de leden dit nodig oordeelt in welk geval de vergadering binnen veertien dagen plaatsvindt.
2. De artikelen 28, eerste tot en met derde lid, 29, 30 en 56 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Elk lid van het dagelijks bestuur heeft in de vergadering van het dagelijks bestuur één stem. De stemming in het dagelijks bestuur geschiedt mondeling, tenzij de voorzitter of één van de leden verzoekt om schriftelijke stemming.
4. Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen vaststellen dat aan het algemeen bestuur wordt overgelegd.

Paragraaf 3 Adviseurs

Artikel 19

Tot de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen adviseurs worden toegelaten.

HOOFDSTUK 7

De directeur

Artikel 20

1. a. Aan het hoofd van WAVA staat de directeur die belast is met de dagelijkse leiding en het beheer van WAVA;
b. Het algemeen bestuur benoemt de directeur van WAVA. Het algemeen bestuur kan de directeur van WAVA met inachtneming van het in de wet bepaalde ontslaan en schorsen;
c. De directeur van WAVA is qualitate qua aangesteld als statutair directeur van de B.V.. Verlies van de hoedanigheid van directeur van WAVA leidt tot beëindiging van de aanstelling als statutair directeur van de B.V., tenzij door de aandeelhouder(s) van de B.V. anders besloten wordt. De statutair directeur van de B.V. kan ook op andere gronden ontslagen worden door de aandeelhouder(s) van de B.V.
2. De directeur woont, voor zover het algemeen bestuur respectievelijk het dagelijks bestuur niet anders beslist, de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur bij. Hij heeft daarin een adviserende stem. Het dagelijks bestuur kan een vervanger van de directeur als ambtelijk secretaris aanwijzen.
3. De directeur kan in zijn werkzaamheden worden bijgestaan door één of meer nader aan te wijzen medewerkers van het bedrijf.

4. De directeur is ambtelijk secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur. De artikelen 102 tot en met 104 Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
5. De directeur is bestuurder in de zin van de Wet op de ondernemingsraden.
6. Bij of krachtens de organisatie-verordening worden de inrichting van de organisatie en de op te dragen bevoegdheden nader geregeld.

HOOFDSTUK 8

De rechtspositieregeling

Artikel 21

Het algemeen bestuur stelt voor de ambtenaren van WAVA de rechtspositieregeling vast, waarbij wordt aangesloten bij de vigerende arbeidsvoorwaardenregeling van de gemeente Oosterhout.

HOOFDSTUK 9

Financiële bepalingen

Paragraaf 1 Financieel beheer

Artikel 22

1. De geldmiddelen van WAVA worden zelfstandig beheerd.
2. Het algemeen bestuur stelt bij of krachtens de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet nadere regels ten aanzien van de financiële administratie en het geldverkeer.
3. Ten aanzien van de controles op het geldelijk beheer en de boekhouding zijn de artikelen 212, 213, 213a, 214 en 215 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Paragraaf 2 Boekjaar

Artikel 23

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Paragraaf 3 De begroting

Artikel 24

1. De begroting wordt voor 1 augustus voorafgaande aan het jaar waarvoor deze geldt door het algemeen bestuur vastgesteld.

2. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting acht weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toe aan de raden van de Gemeenten.
3. De raden van de Gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.
4. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
5. Na vaststelling van de begroting zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de Gemeenten die ter zake bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
6. Het bepaalde in het tweede, derde en vierde lid is mede van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.
7. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot afwijking van de begroting voor zover het af- en overschrijvingen betreft. Het maximum bedrag hiervoor wordt door het algemeen bestuur bij afzonderlijke verordening vastgesteld. Het dagelijks bestuur zendt deze besluiten ter kennisneming aan het algemeen bestuur en de raden van de Gemeenten. Het bepaalde in lid 5 is op deze besluiten niet van toepassing.
8. De begroting wordt binnen veertien dagen na de vaststelling door het algemeen bestuur, door het dagelijks bestuur, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan Gedeputeerde Staten gezonden.
9. Indien Gemeenten ook andere taken dan de Wsw-taak aan WAVA opdragen, kan het algemeen bestuur besluiten om het financiële resultaat van die taken apart weer te geven in de begroting.

Artikel 24a

Het dagelijks bestuur zendt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende Gemeenten.

Paragraaf 4 Gemeentelijke bijdrage

Artikel 25

1. Iedere deelnemende gemeente is verplicht jaarlijks de voor dat boekjaar in de begroting genoemde bijdrage ter uitvoering van de Wsw-taak te verlenen.
2. De bijdrage is opgebouwd uit twee componenten, namelijk een vaste component ter dekking van vaste lasten en een variabele component ter dekking van de uitvoering van taken en doelstellingen van WAVA ten behoeve van de Gemeenten.
3. De vaste component wordt volgens een vaste verdeelsleutel, welke door het algemeen bestuur op basis van historische gegevens is vastgesteld, over de Gemeenten verrekend, ongeacht of een individuele gemeente in het bewuste boekjaar meer of minder gebruik zal maken van WAVA als uitvoeringsbedrijf.
4. De variabele component wordt jaarlijks, na afloop van het boekjaar, naar rato van het aantal geplaatste Wsw-werknemers van het jaar waarop de bijdrage

betrekking heeft, vastgesteld volgens de bij de begroting gehanteerde systematiek.

5. De Gemeenten betalen bij wijze van voorschot elk kwartaal 1/4 deel van de in de leden 1,2,3 en 4 genoemde bijdragen, zoals deze geprognosticeerd zijn in de begroting voor dat boekjaar. Jaarlijks worden bij vaststelling van de jaarstukken de definitieve bijdragen vastgesteld en verrekend met Gemeenten.
6. Indien het algemeen bestuur, conform artikel 24 lid 9 van deze Regeling, tot een gescheiden financieel resultaat heeft besloten ten aanzien van andere taken dan de Wsw-taak, wordt dit financieel resultaat van die andere taken buiten beschouwing gelaten bij de berekening van de gemeentelijke bijdrage conform dit artikel, en zal het algemeen bestuur besluiten op welke wijze dat gescheiden financieel resultaat verrekend zal worden met de gemeenten die bij hebben gedragen aan de totstandkoming van dat resultaat.
7. Wanneer niet-deelnemende partijen gebruik wensen te maken van de diensten van WAVA wordt met deze partijen een afzonderlijk contract afgesloten, waarbij de kosten van deze diensten aan deze partijen worden doorberekend.

Paragraaf 5 Rekening

Artikel 26

1. Het dagelijks bestuur doet uiterlijk 1 mei aan het algemeen bestuur verantwoording over het afgelopen jaar in aansluiting op de posten van de begroting, onder overlegging van de door de directeur opgestelde jaarrekening, de daarbij behorende bescheiden en een rekening van de door de Gemeenten te betalen bedragen. Het dagelijks bestuur voegt daarbij een verslag van het onderzoek naar de deugdelijkheid van de rekening, ingesteld door de op grond van artikel 27 aangewezen accountant.
2. In de jaarrekening wordt de, door elke afzonderlijke gemeente, over het desbetreffende jaar, werkelijk verschuldigde bijdrage opgenomen.
3. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening, inclusief de bestemming van het resultaat, uiterlijk 15 juli vast.
4. Indien het algemeen bestuur, conform artikel 24 lid 9 van deze Regeling, tot een gescheiden financieel resultaat heeft besloten ten aanzien van andere taken dan de Wsw-taak, wordt dit financieel resultaat verrekend met de gemeenten die bij hebben gedragen aan de totstandkoming van dat resultaat.
5. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan de Gemeenten en Gedeputeerde Staten.
6. Het besluit van het algemeen bestuur houdende vaststelling van de rekening strekt, voor zover het de daarin opgenomen ontvangsten en uitgaven betreft, het dagelijks bestuur en het rekeningplichtig personeel van WAVA tot ontlasting, behoudens later in rechte gebleken valsheid in bewijsstukken of andere onregelmatigheden.
7. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 25 bepaalde en het werkelijk verschuldigde, vindt plaats terstond na de in het derde lid bedoelde vaststelling van de jaarrekening.

Paragraaf 6 Controle

Artikel 27

1. De controle op de administratie en het beheer van de vermogenswaarde van WAVA wordt opgedragen aan een door het algemeen bestuur aan te wijzen accountant. Deze controle dient onder meer te waarborgen dat de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de administratie en het beheer worden getoetst.
2. Gedeputeerde Staten kunnen te allen tijde een onderzoek instellen naar de wijze waarop de administratie en het beheer, bedoeld in het eerste lid worden gevoerd.

Paragraaf 7 Geldmiddelen

Artikel 28

De Gemeenten waarborgen jegens derden de voldoening van rente, aflossing en kosten van door WAVA te sluiten vaste geldleningen alsmede van gelden die WAVA in rekening-courant of bij wijze van geldlening zal opnemen, naar evenredigheid van het aantal geplaatste Wsw-werknemers in het jaar waarin de overeenkomst voor de desbetreffende transactie wordt gesloten.

HOOFDSTUK 10

Archief

Artikel 29

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van WAVA overeenkomstig een door het dagelijks bestuur vast te stellen Regeling, hierbij uitgaande van Archiefwet 1995, artikel 40.
2. De directeur is belast met het beheer van de archiefbescheiden.
3. Bij opheffing van de Regeling worden de archiefbescheiden geplaatst in een door het algemeen bestuur aan te wijzen archiefbewaarplaats.

HOOFDSTUK 11

Toetreding, uittreding, wijziging, opheffing

Artikel 30

1. De toetreding van een gemeente tot de Regeling behoeft de instemming van het algemeen bestuur.
2. Aan de toetreding kan het algemeen bestuur voorwaarden verbinden.
3. Van elk bericht van toetreding van een gemeente wordt kennis gegeven aan de Gemeenten en Gedeputeerde Staten.

Artikel 31

1. Elk van de gemeenten kan besluiten dat de deelneming aan deze Regeling wordt opgezegd ingaande twee kalenderjaren na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot opzegging is genomen. Bedoelde besluiten worden terstond ter kennis gebracht van het dagelijks bestuur.
2. De financiële gevolgen van uittreding komen voor rekening van de uittredende gemeente, hetgeen onder meer betekent dat de uittredende gemeente gedurende 5 jaar na de uittreding de financiële desintegratie-effecten moet compenseren. De periode van 5 jaar wordt verlengd indien de voornoemde verplichtingen aantoonbaar voor een periode langer dan deze 5 jaar na uittreding van de desbetreffende gemeente zijn aangegaan. Bij of krachtens de door het algemeen bestuur vast te stellen Regeling worden regels gesteld inzake de overige gevolgen, niet zijnde de financiële gevolgen, van de uittreding.
3. Indien het algemeen bestuur bij meerderheid van tenminste twee derde van het aantal uitgebrachte stemmen daartoe besluit, kan in afwijking van de in het eerste lid genoemde termijn een kortere termijn worden toegestaan.
4. Van elk besluit tot uittreding van een gemeente wordt terstond kennis gegeven aan de Gemeenten en Gedeputeerde Staten.

Artikel 32

1. De Regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. Wijziging of opheffing van de Regeling vindt plaats indien de colleges van tenminste twee derde van de Gemeenten daartoe besluiten. De colleges van burgemeester en wethouders gaan niet over tot het wijzigen van een Regeling dan na verkregen toestemming van de raden van de Gemeenten. Een voorstel tot opheffing of wijziging kan worden gedaan door het algemeen bestuur of door de colleges van tenminste drie Gemeenten.
3. Indien een voorstel als bedoeld in het voorgaande lid uitgaat van de colleges van de Gemeenten wordt het bij het algemeen bestuur ingediend. Het algemeen bestuur legt het voorstel ter beslissing voor aan de colleges van de Gemeenten.
4. In geval van opheffing van de Regeling stelt het algemeen bestuur een Regeling vast met betrekking tot de gevolgen van de opheffing.
5. Zo nodig blijven de bestuursorganen functioneren tot de liquidatie voltooid is.
6. Van elk besluit tot opheffing of tot wijziging van deze Regeling wordt terstond bericht gezonden aan de Gemeenten en Gedeputeerde Staten.

HOOFDSTUK 12

Overgangsbepaling

Artikel 33

[vervallen]

HOOFDSTUK 13

Slotbepaling

Artikel 34

1. De Regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2019 en kan worden aangehaald onder de titel 'Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019.
2. De deelnemende Gemeenten dragen zorg voor de bekendmaking van deze Regeling op een in de desbetreffende gemeente gebruikelijke wijze.
3. Het gemeentebestuur van de gemeente Oosterhout is aangewezen als het gemeentebestuur bedoeld in artikel 26 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
4. In alle gevallen waarin deze Regeling niet voorziet beslist het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 14

Ondertekening

Aldus vastgesteld door het college van de gemeente Altena:

De burgemeester, secretaris,

Aldus vastgesteld door het college van de gemeente Drimmelen:

De burgemeester, secretaris,

Aldus vastgesteld door het college van de gemeente Geertruidenberg:

De burgemeester, secretaris,

Aldus vastgesteld door het college van de gemeente Oosterhout

De burgemeester, secretaris,

Besluit

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA

Betreft: **Mandaat algemeen directeur**

Vergadering van: 28 februari 2019

Het algemeen bestuur van WAVA besluit op grond van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA en de Organisatieverordening WAVA 2019 om de heer E.B.A. (Egbert) Lichtenberg op te laten treden als persoonlijk vertegenwoordiger van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA (met KvK-nummer 531321157), dit met inachtneming van de bevoegdheden zoals beschreven in de organisatieverordening WAVA 2019.

Deze benoeming geldt gedurende de tijd dat de heer Lichtenberg is aangesteld als algemeen directeur van WAVA of tot het algemeen bestuur deze benoeming intrekt.

Algemeen bestuur WAVA

Voorzitter drs. P. Jorritsma-Verkade

Agendapunt 6

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA
Van: Directie
CC: CC
Betreft: **Wijziging diverse verordeningen n.a.v. GR-wijziging**

Vergadering van: 28 februari 2019

Bijlagen:

- 6aa organisatieverordening WAVA 2019 (ter besluitvorming)
- 6ab wijzigingen organisatieverordening WAVA (ter informatie)
- 6ba Controleverordening WAVA 2019 (ter besluitvorming)
- 6bb Toelichting controleverordening WAVA (ter informatie)
- 6bc Wijzigingen controleverordening (ter informatie)
- 6bd wijzigingen toelichting controleverordening (ter informatie)
- 6ca Financiële verordening WAVA 2019 (ter besluitvorming)
- 6cb (toelichting financiële verordening (ter informatie)
- 6cc wijzigingen financiële verordening (ter informatie)
- 6cd toelichting financiële verordening (ter informatie)
- 6da reglement van orde bestuur WAVA (ter besluitvorming)
- 6db wijzigingen reglement van orde (ter informatie)
- 6ea Treasurystatuut WAVA (ter besluitvorming)
- 6eb wijzigingen treasurystatuut (ter informatie)
- 6fa samenwerkingsovereenkomst WAVA-MidZuid BV (ter besluitvorming)
- 6fb wijzigingen samenwerkingsovereenkomst WAVA-!GO BV (ter informatie)

Ter inzage: -/-

Voorstel:

Het algemeen bestuur wordt door het dagelijks bestuur voorgesteld om

- 1) kennis te nemen van de wijzigingen in voorliggende stukken; en
- 2) de (gewijzigde) organisatieverordening WAVA goed te keuren en vast te stellen; en
- 3) de (gewijzigde) controleverordening WAVA goed te keuren en vast te stellen; en

- 4) de (gewijzigde) financiële verordening WAVA goed te keuren en vast te stellen; en
- 5) het (gewijzigde) reglement van orde goed te keuren en vast te stellen; en
- 6) het (gewijzigde) treasury-statuuut goed te keuren en vast te stellen; en
- 7) de (gewijzigde) samenwerkingsovereenkomst WAVA-MidZuid BV goed te keuren en vast te stellen.

Per 1 januari is de Gemeenschappelijke Regeling WAVA gewijzigd. De werkgroep die samengewerkt heeft om de GR te wijzigen heeft ook voorgesteld om een aantal aanverwante stukken te wijzigen. Het betreft hier:

- organisatieverordening
- controleverordening
- financiële verordening
- reglement van orde
- treasurystatuuut
- samenwerkingsovereenkomst WAVA-!GO

In de bijlagen zijn per vast te stellen document twee versies terug te vinden. Als eerste het nieuwe document waarop besluitvorming gevraagd wordt (ev. zullen nog kleine huisstijlwijzigingen toegepast worden), als tweede, ter informatie, het 'oude' stuk waarop de wijzigingen terug te vinden zijn.

De werkgroep GR is een samenwerking tussen ambtenaren van de gemeenten en MidZuid. Naast een vertegenwoordiging van het ambtelijk vooroverleg (financieel en beleid) is de werkgroep ook versterkt met juridische kennis.

Alle aanpassingen in bovengenoemde documenten zijn afgeleid van de aanpassing van de GR WAVA en zijn van dezelfde orde als de wijzigingen van de GR. Dus vooral op basis van de gewijzigde GR, de aanpassing van de gemeenten, wat technische wijzigingen (vooral tijdsaanpassingen) en taalkundige aanpassingen. Qua kosten etc. is er niets gewijzigd. Ingrijpende wijzigingen voor de gemeenten zijn er niet. Voorbeelden van technische wijzigingen zijn: de stemverhoudingen van de gemeenten (omdat we van 6 naar 4 gemeenten zijn gegaan), de voorzitter niet meer automatisch uit Oosterhout etc.

De voorgestelde wijzigingen hebben in de werkgroep geen enkele noemenswaardige discussie opgeleverd, m.a.w. de hele werkgroep was het eens met de gehele opzet en voorstellen..

Door de werkgroep zijn ook aanpassingen op de statuten !GO BV (nu MidZuid BV) en Entrada AID BV (nu MidZuid AID BV) voorgesteld. Tevens is een samenwerkingsovereenkomst MidZuid BV en MidZuid AID BV opgesteld. Deze stukken zijn als bijlage bijgevoegd bij de AVA MidZuid BV die na afloop van het AB zal zijn.

ORGANISATIEVERORDENING WAVA

(tevens mandaatregeling)

Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA, elk voor wat betreft hun bevoegdheden,

OVERWEGENDE,

- dat een professionele, klant- en resultaatgerichte organisatiestructuur binnen de wettelijke kaders gesteld aan het schap en de door haar ingestelde rechtspersoon leidend beginsel is;
- dat de na te streven organisatiestructuur maakt dat de verantwoordelijkheden met inachtneming van de wettelijke kaders zo duidelijk mogelijk in de organisatie worden belegd;

GEZIEN,

- het bepaalde in de artikelen 10 lid 2, 3 en 7 en 11 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA zoals vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van WAVA d.d. 28 februari 2019;
- de Samenwerkingsovereenkomst tussen de B.V. en de Gemeenschappelijke Regeling WAVA, zoals vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 28 februari 2019.
- het bepaalde in Hoofdstuk 10 van de Algemene wet bestuursrecht;

BESLUITEN VAST TE STELLEN:

ORGANISATIEVERORDENING WAVA

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen dient te worden verstaan onder:

- a. De regeling: De Gemeenschappelijke Regeling WAVA;
- b. Wsw: Wet sociale werkvoorziening;
- c. Wgr: Wet gemeenschappelijke regelingen;
- d. WAVA: het op artikel 8 Wgr gebaseerde rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam Werkbedrijf Arbeid Voor Allen;
- e. De B.V.: de privaatrechtelijke rechtspersoon als bedoeld in artikel 2 lid 3 Wsw waarin de bedrijfsmatige onderdelen van WAVA zijn ondergebracht;
- f. Het schap: GR WAVA;
- g. De vennootschap: De B.V.;
- h. Ten aanzien van mandaat:
 - 1) mandaat: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan (de mandans) een besluit te nemen in de zin van artikel 1:3 Awb;
 - 2) mandans: degene die het mandaat verleent;
 - 3) mandataris: degene die het mandaat ontvangt.
- i. Algemeen directeur: de door het bestuur benoemde algemeen directeur van WAVA en statutair directeur van de B.V., tevens bestuurder in de zin van de WOR;
- j. Concern controller: de administrateur van het schap en de B.V.;
- k. Afdelingsmanager: de leidinggevende en direct verantwoordelijke van één van de afdelingen binnen de B.V.
- l. Wsw-medewerker: Wsw geïndiceerde medewerkers op arbeidsovereenkomst geplaatst binnen WAVA;
- m. Personeel: werknemers in dienst op arbeidsovereenkomst bij WAVA of de B.V.;

Artikel 2. Mandaat, volmacht en machtiging

Voor de toepassing van dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt met de verlening van mandaat gelijkgesteld de verlening van:

- a. volmacht om in naam van de mandans privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten, en
- b. machtiging om in naam van de mandans handelingen te verrichten die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn.

De hoofdkenmerken

Artikel 3. Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van het schap stoelt door middel van de inzet van de B.V. op integraal management van de organisatie met als hoofdkenmerk transparantie voor de deelnemende gemeenten.

Artikel 4. Organisatorische indeling

1. De bestuurlijke organisatie bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.
2. De ambtelijke organisatie bestaat uit de algemeen directeur, die tevens de leiding heeft over de vennootschap.
3. De vennootschap is de uitvoeringsorganisatie van het schap.

De algemeen directeur

Artikel 5. Algemeen

Onder toezicht van het dagelijks bestuur is de algemeen directeur belast met de dagelijkse leiding en het beheer van het schap.

Artikel 6. Mandaat algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur machtigt de algemeen directeur van het schap de in de bij deze verordening behorende mandaatregeling vermelde bevoegdheden uit te oefenen.
2. Van het algemeen mandaat zijn in ieder geval uitgezonderd:
 - a. het vaststellen, wijzigen of intrekken van verordeningen;
 - b. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
 - c. het vaststellen van de jaarrekening;
 - d. het nemen van besluiten over instellen van commissies;
 - e. bevoegdheden voortvloeiende uit hoofdstuk 11 van de Regeling;
 - f. het treden buiten de financiële kaders van de begroting;
 - g. het doen van investeringen, die het bedrag van € 200.000, - te boven gaan, tenzij een noodsituatie of andere dwingende omstandigheid hiertoe aanleiding geeft. In

geval van een dergelijke noodsituatie of dwingende omstandigheid wordt het algemeen bestuur hier van op kortst mogelijke termijn op de hoogte gesteld.

3. De algemeen directeur is bevoegd de aan hem gemandateerde bevoegdheden voor zover de aard van de bevoegdheden zich daartegen niet verzet door te mandateren aan een lid van de directie, afdelingsmanager of ander personeelslid (ondermandaat). Aan het einde van elk kalenderjaar geeft de algemeen directeur het algemeen bestuur een overzicht van de door hem doorgemandateerde bevoegdheden, die niet reeds in de mandaatregeling zijn opgenomen.
4. Op dit mandaat is het bepaalde in Hoofdstuk 10 Titel 10.1 afdeling 10.1.1. Awb onverkort van toepassing.

Artikel 7. Mandaat dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur machtigt de algemeen directeur van het schap de in de bij deze verordening behorende mandaatregeling vermelde bevoegdheden uit te oefenen.
2. Van het algemeen mandaat zijn in ieder geval uitgezonderd:
 - a. het voorbereiden en uitvoeren van besluiten van het algemeen bestuur, tenzij specifiek opgedragen aan de algemeen directeur;
 - b. het nemen van beslissingen ten aanzien van de Wsw-medewerkers die leiden tot verlies van de Wsw-indicering.
3. De algemeen directeur is bevoegd de aan hem gemandateerde bevoegdheden voor zover de aard van de bevoegdheden zich daartegen niet verzet door te mandateren aan een lid van de directie, een afdelingsmanager of ander personeelslid (ondermandaat). Aan het einde van elk kalenderjaar geeft de algemeen directeur het dagelijks bestuur een overzicht van de door hem doorgemandateerde bevoegdheden, die niet reeds in de mandaatregeling zijn opgenomen.
4. Op dit mandaat is het bepaalde in Hoofdstuk 10 Titel 10.1 afdeling 10.1.1. Awb onverkort van toepassing.

Artikel 8. Ambtelijk secretaris

1. De algemeen directeur is tevens ambtelijk secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur.

2. De algemeen directeur kan een medewerker van het schap of de vennootschap aanwijzen om de feitelijke rol van ambtelijk secretaris te vervullen.

Artikel 9. Ondertekening

1. In de ondertekening van een besluit moet tot uitdrukking worden gebracht dat het besluit is genomen in mandaat. In het geval het besluit wordt genomen namens het algemeen bestuur wordt de volgende formulering aangehouden:

“Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA,”

“Namens dit bestuur,”

(handtekening)

(naam van de ondertekenaar)

(functie van de ondertekenaar)

In het geval het besluit wordt genomen namens het dagelijks bestuur wordt de volgende formulering aangehouden:

“Het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA,”

“Namens dit bestuur,”

(handtekening)

(naam van de ondertekenaar)

(functie van de ondertekenaar)

2. In geval de uitoefening van de bevoegdheid slechts de ondertekening van een door het dagelijks bestuur genomen besluit betreft, worden de uitgaande stukken als volgt ondertekend:

“Overeenkomstig het door het Dagelijks Bestuur op (datum) genomen besluit,”

(handtekening)

(naam van de ondertekenaar)

(functie van de ondertekenaar)

Artikel 10. Vervanging algemeen directeur

Bij afwezigheid van de algemeen directeur treedt een nader aan te wijzen medewerker in de bevoegdheden van de algemeen directeur.

Bij langdurige afwezigheid van de algemeen directeur kan het dagelijks bestuur een tijdelijke plaatsvervanger aanwijzen.

Artikel 11. Verantwoordingsplicht

1. De algemeen directeur is voor de door of namens hem uitgeoefende taken en bevoegdheden integraal verantwoording verschuldigd aan het algemeen bestuur en dagelijks bestuur.
2. Terzake van de onder lid 1 bedoelde verantwoordingsplicht stelt de algemeen directeur een jaarverslag en jaarrekening op die voor 1 april van het kalenderjaar volgende op het jaar, waarop het verslag en de rekening betrekking hebben, ter goedkeuring/vaststelling worden aangeboden aan het dagelijks bestuur. De vastgestelde jaarrekening strekt tot décharge, behoudens later in reactie gebleken valsheid in bewijsstukken, of andere onregelmatigheden. Daarnaast informeert de algemeen directeur zijn bestuur door middel van kwartaalrapportages, waarin de resultaten kenbaar gemaakt worden.
3. Naast het in lid 2 gestelde is de algemeen directeur verplicht om terzake van de door of namens hem uitgeoefende taken en plichten op elk moment dat zulks noodzakelijk wordt geacht het dagelijks bestuur gevraagd en ongevraagd te informeren.

Concern controller

Artikel 12. Algemeen

1. De concern controller van de B.V. is tevens de administrateur van het schap.
2. De concern controller houdt toezicht op en bewaakt de financiële en administratieve organisatie en adviseert bestuur, algemeen directeur en afdelingsmanagers hierover.
3. De concern controller is gerechtigd gevraagd en ongevraagd die inlichtingen te verschaffen aan het algemeen bestuur die hij voor het verzorgen van de financiële administratie en het toezicht op het budget nodig acht. Hij heeft het recht bij alle medewerkers van het schap alle inlichtingen in te winnen die hij nodig acht om zijn taak te kunnen vervullen.

Artikel 13. Controle financiën

De controle op de financiële administratie en het geldelijk beheer van het schap is opgedragen aan een door het algemeen bestuur aangewezen accountant.

Artikel 14. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking per d.d. 01-01-2019
2. Deze verordening wordt aangehaald als “Organisatieverordening WAVA”.

Vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur, d.d. 28-02-2019

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur, d.d. 28-02-2019

Het Algemeen Bestuur,

Drs. P. Jorritsma-Verkade
(voorzitter)

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM
(secretaris)

Het Dagelijks Bestuur,

Drs. P. Jorritsma-Verkade
(voorzitter)

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM
(secretaris)

ORGANISATIEVERORDENING

~~WERKVOORZIENINGSSCHAP ARBEID VOOR ALLEN~~ ~~(WAVA) 2017~~

(tevens mandaatregeling)

Het ~~D~~dagelijks ~~B~~bestuur en ~~A~~algemeen ~~B~~bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA, elk voor wat betreft hun bevoegdheden,

OVERWEGENDE,

- ~~D~~dat een professionele, klant- en resultaatgerichte organisatiestructuur binnen de wettelijke kaders gesteld aan het schap en de door haar ingestelde rechtspersoon leidend beginsel is;
- ~~D~~dat de na te streven organisatiestructuur maakt dat de verantwoordelijkheden met inachtneming van de wettelijke kaders zo duidelijk mogelijk in de organisatie worden belegd;

GEZIEN,

- ~~H~~het bepaalde in de artikelen 10 lid 2, 3 en 7 en 11 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA zoals vastgesteld in de vergadering van het ~~A~~algemeen ~~B~~bestuur van WAVA d.d. ~~26 februari~~28 februari 201~~5~~9;
- ~~D~~de Samenwerkingsovereenkomst tussen ~~!G~~O~~d~~e B.V. en de Gemeenschappelijke Regeling WAVA, zoals vastgesteld in de vergadering van het ~~A~~algemeen ~~B~~bestuur van ~~27 november~~28 februari 200~~8~~19.
- ~~H~~het bepaalde in Hoofdstuk 10 van de Algemene wet bestuursrecht;

BESLUITEN VAST TE STELLEN:

ORGANISATIEVERORDENING ~~WERKVOORZIENINGSSCHAP ARBEID VOOR ALLEN (WAVA) 2017~~

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen dient te worden verstaan onder:

- a. De regeling: De Gemeenschappelijke Regeling ~~Werkvoorzieningsschap Arbeid Voor Allen~~ (WAVA);
- b. Wsw: Wet sociale werkvoorziening;
- c. Wgr: Wet gemeenschappelijke regelingen;
- d. WAVA: het op artikel 8 Wgr gebaseerde rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam ~~Werkvoorzieningsschap~~ bedrijf Arbeid Voor Allen;
- e. ~~!GODe~~ B.V.: de privaatrechtelijke rechtspersoon als bedoeld in artikel 2 lid 3 Wsw waarin de bedrijfsmatige onderdelen van WAVA zijn ondergebracht;
- f. Het schap: ~~Werkvoorzieningsschap Arbeid Voor Allen~~ GR WAVA;
- g. De vennootschap: ~~!GODe~~ B.V.;
- h. Ten aanzien van mandaat:
 - 1) mandaat: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan (de mandans) een besluit te nemen in de zin van artikel 1:3 Awb;
 - 2) mandans: degene die het mandaat verleent;
 - 3) mandataris: degene die het mandaat ontvangt.
- ~~i. Directie: bestaat uit algemeen directeur en adjunct-directeur;~~
- ~~j.i.~~ j.i. Algemeen directeur: de door het bestuur benoemde algemeen directeur van WAVA en statutair directeur van ~~!GODe~~ B.V., tevens bestuurder in de zin van de WOR;
- ~~k. Adjunct-directeur: plaatsvervangend directeur van het schap en !GO B.V.;~~
- ~~l.j.~~ l.j. Concern controller: de administrateur van het schap en ~~!GODe~~ B.V.;
- ~~m.k.~~ m.k. Afdelingsmanager: de leidinggevende en direct verantwoordelijke van één van de afdelingen binnen ~~!GODe~~ B.V.
- ~~n.l.~~ n.l. Wsw-medewerker: Wsw geïndiceerde medewerkers op arbeidsovereenkomst geplaatst binnen WAVA;
- ~~o.m.~~ o.m. Personeel: werknemers in dienst op arbeidsovereenkomst bij WAVA of ~~!GODe~~ B.V.;

Artikel 2. Mandaat, volmacht en machtiging

Voor de toepassing van dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt met de verlening van mandaat gelijkgesteld de verlening van:

- a. volmacht om in naam van de mandans privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten, en
- b. machtiging om in naam van de mandans handelingen te verrichten die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn.

De hoofdkenmerken

Artikel 3. Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van het schap stoelt door middel van de inzet van ~~!G~~O~~d~~e B.V. op integraal management van de organisatie met als hoofdkenmerk transparantie voor de deelnemende gemeenten.

Artikel 4. Organisatorische indeling

1. De bestuurlijke organisatie bestaat uit het Aalgemeen Bbestuur, het Ddagelijks Bbestuur en de voorzitter.
2. De ambtelijke organisatie bestaat uit de algemeen directeur, die tevens de leiding heeft over de vennootschap.
3. De vennootschap is de uitvoeringsorganisatie van het schap.

De algemeen directeur

Artikel 5. Algemeen

Onder toezicht van het Ddagelijks Bbestuur is de algemeen directeur belast met de dagelijkse leiding en het beheer van het schap.

Artikel 6. Mandaat Aalgemeen Bbestuur

1. Het Aalgemeen Bbestuur machtigt de algemeen directeur van het schap de in de bij deze verordening behorende mandaatregeling vermelde bevoegdheden uit te oefenen.
2. Van het algemeen mandaat zijn in ieder geval uitgezonderd:
 - a. Hhet vaststellen, wijzigen of intrekken van verordeningen;
 - b. Hhet vaststellen en wijzigen van de begroting;
 - c. Hhet vaststellen van de jaarrekening;
 - d. Hhet nemen van besluiten over instellen van commissies;
 - e. Bbevoegdheden voortvloeiende uit hoofdstuk 11 van de Regeling;
 - f. Hhet treden buiten de financiële kaders van de begroting;
 - g. Hhet ~~in het algemeen verrichten van handelingen, waaronder begrependo~~en van investeringen, die het bedrag van € 200.000, - te boven gaan, tenzij een noodsituatie of andere dwingende omstandigheid hiertoe aanleiding geeft. In geval van een dergelijke noodsituatie of dwingende omstandigheid wordt het Aalgemeen Bbestuur hier van op kortst mogelijke termijn op de hoogte gesteld.
3. De algemeen directeur is bevoegd de aan hem gemandateerde bevoegdheden voor zover de aard van de bevoegdheden zich daartegen niet verzet door te mandateren aan een lid van de directie, afdelingsmanager of ander personeelslid (ondermandaat). Aan het einde van elk kalenderjaar geeft de algemeen directeur het Aalgemeen Bbestuur een overzicht van de door hem

doorgemandateerde bevoegdheden, die niet reeds in de mandaatregeling zijn opgenomen.

4. Op dit mandaat is het bepaalde in Hoofdstuk 10 Titel 10.1 afdeling 10.1.1. Awb onverkort van toepassing.

Artikel 7. Mandaat Dagelijks Bestuur

1. Het Dagelijks Bestuur machtigt de algemeen directeur van het schap de in de bij deze verordening behorende mandaatregeling vermelde bevoegdheden uit te oefenen.
2. Van het algemeen mandaat zijn in ieder geval uitgezonderd:
 - a. Het voorbereiden en uitvoeren van besluiten van het Algemeen Bestuur, tenzij specifiek opgedragen aan de algemeen directeur;
 - b. Het nemen van beslissingen ten aanzien van de Wsw-medewerkers die leiden tot verlies van de Wsw-indicering.
3. De algemeen directeur is bevoegd de aan hem gemandateerde bevoegdheden voor zover de aard van de bevoegdheden zich daartegen niet verzet door te mandateren aan een lid van de directie, een afdelingsmanager of ander personeelslid (ondermandaat). Aan het einde van elk kalenderjaar geeft de algemeen directeur het Dagelijks Bestuur een overzicht van de door hem doorgemandateerde bevoegdheden, die niet reeds in de mandaatregeling zijn opgenomen.
4. Op dit mandaat is het bepaalde in Hoofdstuk 10 Titel 10.1 afdeling 10.1.1. Awb onverkort van toepassing.

Artikel 8. Ambtelijk secretaris

1. De algemeen directeur is tevens ambtelijk secretaris van het Algemeen en Dagelijks Bestuur.
2. De algemeen directeur kan een medewerker van het schap of de vennootschap aanwijzen om de feitelijke rol van ambtelijk secretaris te vervullen.

Artikel 9. Ondertekening

1. In de ondertekening van een besluit moet tot uitdrukking worden gebracht dat het besluit is genomen in mandaat. In het geval het besluit wordt genomen namens het DagelijksAlgemeen Bestuur wordt de volgende formulering aangehouden:

“Het DagelijksAlgemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA,”

"Namens dit bestuur,"
(handtekening)
(naam van de ondertekenaar)
(functie van de ondertekenaar)

In het geval het besluit wordt genomen namens het Algemeendagelijks
Bbestuur wordt de volgende formulering aangehouden:

"Het AlgemeenDagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling
WAVA,"

"Namens dit bestuur,"
(handtekening)
(naam van de ondertekenaar)
(functie van de ondertekenaar)

2. In geval de uitoefening van de bevoegdheid slechts de ondertekening van een
door het Ddagelijks Bbestuur genomen besluit betreft, worden de uitgaande
stukken als volgt ondertekend:

"Overeenkomstig het door het Dagelijks Bestuur op (datum) genomen
besluit,"
(handtekening)
(naam van de ondertekenaar)
(functie van de ondertekenaar)

Artikel 10. DirectieVervanging algemeen directeur

Bij afwezigheid van de algemeen directeur treedt ~~de adjunct-directeur~~ een nader
aan te wijzen medewerker in de bevoegdheden van de algemeen directeur.

Bij langdurige afwezigheid van de algemeen directeur kan het Ddagelijks
Bbestuur een tijdelijke plaatsvervanger aanwijzen.

Artikel 11. Verantwoordingsplicht

1. De algemeen directeur is voor de door of namens hem uitgeoefende taken en
bevoegdheden integraal verantwoording verschuldigd aan het Aalgemeen
Bbestuur en Ddagelijks Bbestuur.
2. Terzake van de onder lid 1 bedoelde verantwoordingsplicht stelt de algemeen
directeur een jaarverslag en jaarrekening op ~~dat~~ die voor 1 april van het
kalenderjaar volgende op het jaar, waarop het verslag en de rekening
betrekking hebben, ter goedkeuring/vaststelling wordten aangeboden aan het
Ddagelijks Bbestuur. De vastgestelde jaarrekening strekt tot décharge,
behoudens later in reactie gebleken valsheid in bewijsstukken, of andere
onregelmatigheden. Daarnaast informeert de algemeen directeur zijn bestuur
door middel van kwartaalrapportages, waarin de resultaten kenbaar gemaakt

worden.

3. Naast het in lid 2 gestelde is de algemeen directeur verplicht om terzake van de door of namens hem uitgeoefende taken en plichten op elk moment dat zulks noodzakelijk wordt geacht het ~~D~~dagelijks ~~B~~bestuur gevraagd en ongevraagd te informeren.

Concern controller

Artikel 12. Algemeen

1. De concern controller van de B.V. is tevens de administrateur van het schap.
2. De concern controller houdt toezicht op en bewaakt de financiële en administratieve organisatie en adviseert bestuur, algemeen directeur en afdelingsmanagers hierover.
3. De concern controller is gerechtigd gevraagd en ongevraagd die inlichtingen te verschaffen aan het ~~A~~algemeen ~~B~~bestuur die hij voor het verzorgen van de financiële administratie en het toezicht op het budget nodig acht. Hij heeft het recht bij alle medewerkers van het schap alle inlichtingen in te winnen die hij nodig acht om zijn taak te kunnen vervullen.

Artikel 13. Controle financiën

De controle op de financiële administratie en het geldelijk beheer van het schap is opgedragen aan een door het ~~A~~algemeen ~~B~~bestuur aangewezen ~~register~~accountant.

Artikel 14. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking per d.d. ~~2401-0201-2017~~9
2. Deze verordening wordt aangehaald als "Organisatieverordening WAVA ~~2017~~".

Vastgesteld in de vergadering van het ~~D~~dagelijks ~~B~~bestuur, d.d. ~~26-01-28-02-2017~~9

Vastgesteld in de vergadering van het ~~A~~algemeen ~~B~~bestuur, d.d. ~~23-02-28-02-2017~~9

Het Algemeen Bestuur,

~~Drs. P. Jorritsma-Verkade~~
M. Vissers
Lichtenberg MCM
(voorzitter)

Drs. E.B.A.

(secretaris)

Het Dagelijks Bestuur,

| Drs. P. Jorritsma-Verkade ~~M. Vissers~~
Lichtenberg MCM
(voorzitter)

Drs. E.B.A.
(secretaris)

CONTROLEVERORDENING WAVA

(Verordening ex artikel 213 Gemeentewet)

Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA

GEZIEN;

- het bepaalde in artikel 213 Gemeentewet;
- het bepaalde in artikel 22 Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019;

BESLUIT VAST TE STELLEN;

Controleverordening WAVA

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. accountant: een door het algemeen bestuur benoemde:
 - accountant met een aantekening in het inschrijvingsregister als bedoeld in artikel 36, Wet op het accountantsberoep; of
 - organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken, belast met de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening;
- b. accountantscontrole: de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door het algemeen bestuur benoemde accountant van:
 - het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
 - het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties;
 - het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet;
 - de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken; waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van het zesde lid van artikel 213 Gemeentewet, in acht worden genomen;

- c. rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole: het overeenstemmen van het tot stand komen van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan met de relevante wet- en regelgeving, zoals bedoeld in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).
- e. WAVA: de Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Arbeid Voor Allen.

Artikel 2. Opdrachtverlening accountantscontrole

1. De accountantscontrole wordt opgedragen aan een door het algemeen bestuur te benoemen accountant.
2. Het dagelijks bestuur bereidt indien nodig de aanbesteding van de accountantscontrole voor.
3. Het algemeen bestuur stelt indien nodig voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast.
4. Het algemeen bestuur kan in het programma van eisen opnemen, dat het algemeen bestuur jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant vaststelt de posten van de jaarrekening, de posten van de deelverantwoordingen, de producten en de organisatieonderdelen van WAVA, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden en welke rapporteringstoleranties hij daarbij dient te hanteren.

Artikel 3. Informatieverstrekking door dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening conform de geldende interne - en externe wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor controle.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat alle aan de jaarrekening ten grondslag liggende verordeningen, nota's, dagelijks bestuur besluiten, deelverantwoordingen, administraties, plannen, overeenkomsten, berekeningen en dergelijke voor de accountant ter inzage liggen en goed toegankelijk zijn.
3. Bij de jaarrekening bevestigt het dagelijks bestuur schriftelijk aan de accountant, dat alle hem bekende informatie van belang voor de oordeelsvorming van de accountant is verstrekt.
4. Het dagelijks bestuur overlegt de gecontroleerde jaarrekening samen met de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen uiterlijk twee weken voordat het algemeen bestuur deze vaststelt.
5. Alle informatie die na afgifte van de accountantsverklaring en voor behandeling van de jaarrekening in het algemeen bestuur beschikbaar komt en die van invloed is op het

beeld dat de jaarrekening geeft, wordt terstond door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur en de accountant gemeld.

Artikel 4. Inrichting accountantscontrole

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden.
2. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de frequentie van de uit te voeren controles. De accountant kan de controlewerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving uitvoeren.
3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant, de concerncontroller en indien door de accountant gewenst de manager financiën en ondersteuning. Leden van de directie en leden van dagelijks bestuur sluiten hier desgewenst bij aan.

Artikel 5. Toegang tot informatie

1. De accountant is bevoegd tot het opnemen van alle kassen, waardepapieren en voorraden en het inzien van alle boeken, notulen, brieven, computerbestanden en overige bescheiden, waarvan hij inzage voor de accountantscontrole nodig oordeelt. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de accountant voor de uitvoering van zijn controlewerkzaamheden een onbelemmerde toegang heeft tot alle kantoren, magazijnen, werkplaatsen, terreinen en informatiedragers van WAVA.
2. De accountant is bevoegd om van alle werknemers mondelinge en schriftelijke inlichtingen en verklaringen te verlangen die hij voor de uitvoering van zijn opdracht denkt nodig te hebben. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat de desbetreffende werknemers hieraan hun medewerking verlenen.
3. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat alle organisatie-eenheden van WAVA zijn gehouden de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich een juist en volledig oordeel kan vormen over de rechtmatige toestandkoming van baten, lasten, balansmutaties en het gevoerde beheer en over de getrouwheid van de daarover verstrekte informatie.

Artikel 6. Overige controles en opdrachten

1. Het dagelijks bestuur kan de door het algemeen bestuur benoemde accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor zover de

onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur vooraf over deze aan de accountant te verstrekken opdrachten.

2. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de uitvoering van het beleid betreffende de specifieke uitkeringen volgens de eisen van rechtmatigheid van de ministeries. Het dagelijks bestuur is voor de controle van de rechtmatige besteding van specifieke uitkeringen bevoegd de opdracht te verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, indien dit in het belang van WAVA is.
3. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de verantwoording aan derden (Belastingdienst, ABP, Sociale verzekeringsbank, CBS, en dergelijke) en neemt hierbij de gestelde controle-eisen in acht. Indien een deel van deze vereisten moet worden uitgevoerd door een accountant, is het dagelijks bestuur bevoegd hiervoor de opdracht te verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, indien dit in het belang van WAVA is.

Artikel 7. Rapportering

1. Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan het algemeen bestuur en zendt een afschrift hiervan aan het dagelijks bestuur.
2. In aanvulling op het in de wet voorgeschreven verslag van bevindingen brengt de accountant over de door hem uitgevoerde (deel)controles verslag uit over zijn bevindingen van niet bestuurlijk belang aan de directeur en de concerncontroller.
3. De accountantsverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan het algemeen bestuur door de accountant aan het dagelijks bestuur voorgelegd met de mogelijkheid voor partijen om op deze stukken te reageren.
4. De accountant bespreekt indien nodig voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken door het algemeen bestuur het verslag van bevindingen in de vergadering van het dagelijks bestuur.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking per 1 januari 2019, met dien verstande dat zij van toepassing is op de accountantscontrole van de jaarrekening (en deelverantwoordingen) van het verslagjaar 2019 en later.

Artikel 9. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als “Controleverordening WAVA”.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur, d.d. 28 februari 2019.

Drs P. Jorritsma-Verkade
Voorzitter

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM
Secretaris

Toelichting op de Controleverordening WAVA

Artikel 2. Opdrachtverlening accountantscontrole

Na afloop van ieder begrotingsjaar moet het dagelijks bestuur verantwoording afleggen aan het algemeen bestuur over het gevoerde bestuur door overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag (artikel 197, lid 1 Gemeentewet). Voor het overleggen van deze stukken aan het algemeen bestuur moet de jaarrekening door een bevoegd accountant zijn gecontroleerd (artikel 197, lid 2 Gemeentewet). De accountant controleert de jaarrekening in opdracht van het algemeen bestuur. Het is dan ook het algemeen bestuur, dat de accountant aanwijst (artikel 213, lid 2 Gemeentewet). Het algemeen bestuur is echter niet het bestuursorgaan, dat de overeenkomst met de accountant ondertekent. Het is de voorzitter van de dienst, die de overeenkomst voor de accountantscontrole met de accountant moet sluiten. De voorzitter vertegenwoordigt de dienst in en buiten rechte, zoals is vastgelegd in artikel 12 van de gemeenschappelijke regeling WAVA.

Een bevoegd accountant voor de controle van de jaarrekening is een accountant met een aantekening in het inschrijvingsregister als bedoeld in het derde lid van artikel 36 Wet op het accountantsberoep of een organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken. Het zevende lid van artikel 213 Gemeentewet zegt, dat de bevoegde accountant in dienst van de dienst kan worden aangesteld. Wel dient dan de benoeming, schorsing en het ontslag van de accountant door het algemeen bestuur te geschieden.

Voor de accountantscontrole geldt het Besluit accountantscontrole decentrale overheden dat krachtens het zesde lid van artikel 213 Gemeentewet door de minister is vastgesteld. Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden bevat onder andere regels voor de omvangsbasis en goedkeuringstoleranties voor de accountantsverklaring en de rapporteringstoleranties voor het verslag van bevindingen.

Mogelijk zal het algemeen bestuur de onderdelen van de jaarrekening, de onderdelen van de deelverantwoordingen en organisatieonderdelen waaraan de accountant specifiek aandacht moet schenken jaar op jaar willen vaststellen. Dit, daar het algemeen bestuur dan rekening kan houden met gewijzigde omstandigheden. Hierin voorziet het vierde lid van artikel 2. Het is raadzaam om ook hierover bepalingen in het programma van eisen bij de aanbesteding en opdrachtverlening op te nemen.

Artikel 3. Informatieverstrekking door dagelijks bestuur

Artikel 3 van de verordening regelt de verplichtingen van het dagelijks bestuur voor de verstrekking van de achterliggende informatie aan de accountant.

Voor de controle van de jaarrekening doet de accountant onderzoek naar de achterliggende bescheiden. Het tweede lid draagt aan het dagelijks bestuur op deze achterliggende bescheiden goed toegankelijk ter inzage aan de accountant beschikbaar te stellen.

Het derde lid is een optioneel lid. Het verplicht het dagelijks bestuur een verklaring af te geven aan de accountant, waarin het dagelijks bestuur verklaart geen informatie die van belang is voor de beoordeling van de jaarrekening, te hebben achtergehouden. Hoewel het een algemeen gebruik is, is het geen wettelijke verplichting, dat het dagelijks bestuur een dergelijke verklaring verstrekt.

In het vierde lid wordt een uiterlijke datum aan het dagelijks bestuur gesteld voor de overlegging van de gecontroleerde jaarrekening aan de raad. De jaarrekening moet binnen twee weken na vaststelling, maar in elk geval voor 15 juli worden toegezonden aan gedeputeerde staten (artikel 200 Gemeentewet). Voor deze datum moet de jaarrekening door het algemeen bestuur zijn behandeld en moet een eventuele erop volgende indemniteitsprocedure (artikel 198 Gemeentewet) zijn doorlopen en de jaarrekening wel of niet zijn vastgesteld.

De accountant verzendt de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen rechtstreeks aan het algemeen bestuur. Het tweede lid van artikel 197 Gemeentewet bepaalt echter, dat het dagelijks bestuur bij de overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag aan het algemeen bestuur daarbij moet toevoegen de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen.

Het vijfde lid van het artikel gebiedt het dagelijks bestuur alle informatie die van invloed is op het beeld van de jaarrekening en pas na de afgifte van de accountantsverklaring, maar voor de vaststelling van de jaarrekening door het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur bekend is geworden, terstond te melden aan het algemeen bestuur en de accountant. Het sluit verrassingen tijdens de behandeling door het algemeen bestuur uit.

Artikel 4. Uitvoering controle

Artikel 4 van de verordening regelt de bevoegdheidsverdeling tussen de accountant en het dagelijks bestuur ten aanzien van de inrichting van de accountantscontrole. De accountant is leidend ten aanzien van de inrichting van de accountantscontrole. Hij mag zelfs onaangekondigd controles uitvoeren. Het dagelijks bestuur is hierin volgend. Wel moet er ter bevordering van een soepele accountantscontrole periodiek overleg worden gevoerd tussen de accountant en de verschillende vertegenwoordigers van WAVA. Ook is uitwisseling van informatie gewenst over specifieke aandachtsgebieden bij de accountantscontrole.

Artikel 5. Toegang tot informatie

Om een goede controle uit te voeren moet de accountant onbelemmerd onderzoek kunnen doen. Artikel 5 van de verordening kent de bevoegdheid om onbelemmerd onderzoek te doen toe aan de accountant. Dit natuurlijk met in achtname van de afspraken met het algemeen bestuur, zoals neergelegd in het programma van eisen bij de aanbesteding. Het artikel legt aan het dagelijks bestuur de plicht op om er voor te zorgen, dat de accountant een onbelemmerde toegang heeft tot alle onderdelen van de dienst en dat werknemers volledig meewerken aan de accountantscontrole.

Artikel 6. Overige controles en opdrachten

Naast de controle van de jaarrekening zijn er meer werkzaamheden binnen de dienst die de inzet van een accountant (kunnen) vereisen. De aanwijzing van de accountant voor dit soort accountantscontroles is een bevoegdheid van het dagelijks bestuur. Ook kan het dagelijks bestuur besluiten om advieswerkzaamheden uit te besteden aan de door het algemeen bestuur benoemde accountant. Het betreft hier vanzelfsprekend advieswerkzaamheden die samenhangen met de natuurlijke adviesfunctie van de accountant die de onafhankelijkheid van de accountant niet in gevaar brengen. Het eerste lid van artikel 6 van de verordening regelt hoe het dagelijks bestuur moet omgaan met de uitbesteding van "advieswerkzaamheden" zoals de verbetering van de administratieve organisatie, aan de door het algemeen bestuur benoemde accountant. Door deze werkzaamheden te gunnen aan de accountant kan de onafhankelijkheid en daarmee de integriteit van de accountant ten aanzien van zijn controlewerkzaamheden voor het algemeen bestuur in het geding komen. Op de loer liggende belangenverstrengeling tussen dagelijks bestuur en accountant kan mogelijk een weerslag hebben op de kwaliteit van de controle van de jaarrekening. Hetzelfde geldt voor die gevallen waarbij de accountant bij de accountantscontrole zijn eigen werk moet controleren. Het lid bepaalt, dat het dagelijks bestuur voor advieswerkzaamheden, zoals bijvoorbeeld op het gebied van de bestuurlijke informatieverzorging of de rechtmatigheid, de door het algemeen bestuur benoemde accountant kan inschakelen. Indien het dagelijks

bestuur dit voornemen heeft, dient het het algemeen bestuur hier vooraf over te informeren. Dit biedt het algemeen bestuur de mogelijkheid om over de desbetreffende uitbesteding van werkzaamheden zijn oordeel te vormen en zijn bedenkingen aan het dagelijks bestuur kenbaar te maken.

Het tweede en het derde lid regelt, dat het dagelijks bestuur voor de overige controlewerkzaamheden in het algemeen de door het algemeen bestuur benoemde accountant inschakelt. Het dagelijks bestuur mag hiervan afwijken indien dit in het belang van de dienst is. De accountant die de jaarrekening controleert, is vaak beter bekend met de organisatie van de dienst. In bepaalde gevallen is inschakeling van een andere accountant raadzaam en soms zelfs onoverkomelijk. De reden hiervoor kan van prijstechnische aard zijn, maar ook van bijvoorbeeld organisatorische aard. De verordening regelt dat het dagelijks bestuur in deze gevallen vrij is in de keuze van de accountant.

Artikel 7. Rapportering

Het derde en vierde lid van artikel 213 Gemeentewet regelt de rapportering en de inhoud daarvan van de accountant aan het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Aanvullend daarop kan het algemeen bestuur in zijn programma van eisen bij de aanbesteding aanvullende inhoudelijke eisen stellen, maar ook aanvullende rapporteringen van de accountant verlangen (artikel 2, lid 3 en 4 van deze verordening). Artikel 7 regelt aanvullende zaken aangaande de rapportering op grond van de door de accountant uitgevoerde controles. Zaken die dan natuurlijk wel in het programma van eisen bij de aanbesteding moeten worden geregeld.

Naast de uiteindelijke eindcontrole van de jaarrekening verricht de accountant meestal meerdere controles. Deze kunnen door het algemeen bestuur in het programma van eisen van de aanbesteding opgenomen tussentijdse controles (interim-controles) zijn. Het eerste lid van artikel 7 regelt, dat het dagelijks bestuur in elk geval bij geconstateerde afwijkingen door de accountant die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening, een afschrift krijgt van de schriftelijke mededeling hierover aan het algemeen bestuur. Dit opdat het dagelijks bestuur (in overleg met het algemeen bestuur en de accountant) mogelijk nog tijdig maatregelen tot herstel kan treffen.

Het tweede lid van artikel 7 regelt, dat het management een rapportage krijgt van de door de accountant uitgevoerde (deel)controles. In deze rapportage worden kleine afwijkingen en tekortkomingen die niet leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring en niet van bestuurlijk belang zijn, aan de directeur en de concern controller meegedeeld. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld opmerkingen over (kleine) rubriceringsfouten en (kleine) onvolkomenheden in de administratieve organisatie, welke eenvoudig in onderling overleg

met het management van de dienst kunnen worden opgelost. Het management kan op grond van de rapportage actie ondernemen voor herstel van de afwijkingen en onvolkomenheden.

Voorts is in het artikel een lid opgenomen voor de procedure van hoor en wederhoor. De constatering in het verslag van bevindingen worden voorafgaand aan verzending van de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen aan het algemeen bestuur door de accountant besproken met het dagelijks bestuur. Het geeft het dagelijks bestuur de mogelijkheid kanttekeningen te plaatsen bij de constatering in het (concept-)verslag van bevindingen.

Tot slot in het vierde lid van dit artikel opgenomen, dat de accountant zijn verslag van bevindingen aan het algemeen bestuur mondeling toelicht.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in de plaats van de vorige op grond van artikel 213 Gemeentewet (oud) opgestelde verordening.

Artikel 9. Citeertitel

In dit artikel wordt de naam gegeven waarmee in stukken naar deze verordening kan worden verwezen.

**~~CONTROLEVERORDENING VOOR DE CONTROLE OP HET FINANCIËEL
BEHEER EN OP DE INRICHTING VAN DE FINANCIËLE ORGANISATIE
VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WAVA~~**
(Verordening ex artikel 213 Gemeentewet)

Het ~~A~~algemeen ~~B~~bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA

GEZIEN;

- het bepaalde in artikel 213 Gemeentewet;
- het bepaalde in artikel 22 Gemeenschappelijke Regeling WAVA ~~2008~~2019;

BESLUIT VAST TE STELLEN;

Controleverordening ~~Gemeenschappelijke Regeling~~ WAVA

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. accountant: een door het algemeen bestuur benoemde:
 - ~~register~~accountant; of
 - ~~accountant administratieconsulent~~ met een aantekening in het inschrijvingsregister als bedoeld in ~~het derde lid van~~ artikel 36, Wet op ~~de Accountant Administratieconsulenten~~ ~~het A~~accountantsberoep; of
 - organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken, belast met de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening; ~~z~~
- b. accountantscontrole: de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door het algemeen bestuur benoemde accountant van:
 - het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
 - het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties;
 - het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet;
 - de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van het zesde lid van artikel 213 Gemeentewet, in acht worden genomen; ~~z~~
- c. rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole: het overeenstemmen van het tot stand komen van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan met de relevante wet- en

- regelgeving, zoals bedoeld in het Besluit accountantscontrole ~~provincies en gemeenten~~ decentrale overheden (Bado).
- e. WAVA: de ~~g~~Gemeenschappelijke ~~r~~Regeling "~~Werkvoorzieningschap Arbeid Voor Allen~~"Werkbedrijf Arbeid Voor Allen.

Artikel 2. Opdrachtverlening accountantscontrole

1. De accountantscontrole wordt opgedragen aan een door het algemeen bestuur te benoemen accountant.
2. Het dagelijks bestuur bereidt indien nodig de aanbesteding van de accountantscontrole voor.
3. Het algemeen bestuur stelt indien nodig voor de aanbesteding van de accountantscontrole het programma van eisen vast.
4. Het algemeen bestuur kan in het programma van eisen opnemen, dat het algemeen bestuur jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant vaststelt de posten van de jaarrekening, de posten van de deelverantwoordingen, de producten en de organisatieonderdelen van WAVA, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden en welke rapporteringstoleranties hij daarbij dient te hanteren.

Artikel 3. Informatieverstrekking door dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de samenstelling van de jaarrekening conform de geldende interne - en externe wet- en regelgeving en overlegt deze aan de accountant voor controle.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat alle aan de jaarrekening ten grondslag liggende verordeningen, nota's, dagelijks bestuur besluiten, deelverantwoordingen, administraties, plannen, overeenkomsten, berekeningen ~~e.d.en~~ dergelijke voor de accountant ter inzage liggen en goed toegankelijk zijn.
3. Bij de jaarrekening bevestigt het dagelijks bestuur schriftelijk aan de accountant, dat alle hem bekende informatie van belang voor de oordeelsvorming van de accountant is verstrekt.
4. Het dagelijks bestuur overlegt de gecontroleerde jaarrekening samen met de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen uiterlijk twee weken voordat het algemeen bestuur deze vaststelt.
5. Alle informatie die na afgifte van de accountantsverklaring en voor behandeling van de jaarrekening in het algemeen bestuur beschikbaar komt en die van invloed is op het beeld dat de jaarrekening geeft, wordt terstond door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur en de accountant gemeld.

Artikel 4. Inrichting accountantscontrole

1. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de wijze waarop de accountantscontrole wordt ingericht, alsmede de aard en de omvang van de daarbij behorende werkzaamheden.
2. De accountant bepaalt binnen het kader van de opdrachtverlening de frequentie van de uit te voeren controles. De accountant kan de controlewerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving uitvoeren.
3. Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-)overleg plaats tussen de accountant, de financieel directeur/concerncontroller en indien door de accountant gewenst de manager financiën en administratieondersteuning. ~~Overige~~ Leden van de directie en leden van dagelijks bestuur sluiten hier desgewenst bij aan.

Artikel 5. Toegang tot informatie

1. De accountant is bevoegd tot het opnemen van alle kassen, waardepapieren en voorraden en het inzien van alle boeken, notulen, brieven, computerbestanden en overige bescheiden, waarvan hij inzage voor de accountantscontrole nodig oordeelt. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de accountant voor de uitvoering van zijn controlewerkzaamheden een onbelemmerde toegang heeft tot alle kantoren, magazijnen, werkplaatsen, terreinen en informatiedragers van WAVA.
2. De accountant is bevoegd om van alle werknemers mondelinge en schriftelijke inlichtingen en verklaringen te verlangen die hij voor de uitvoering van zijn opdracht denkt nodig te hebben. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat de desbetreffende werknemers hieraan hun medewerking verlenen.
3. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat alle organisatie-eenheden van WAVA zijn gehouden de accountant alle informatie te verstrekken, opdat de accountant zich een juist en volledig oordeel kan vormen over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten, balansmutaties en het gevoerde beheer en over de getrouwheid van de daarover verstrekte informatie.

Artikel 6. Overige controles en opdrachten

1. Het dagelijks bestuur kan de door het algemeen bestuur benoemde accountant opdracht geven tot het uitvoeren van specifieke werkzaamheden met betrekking tot de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid voor zover de onafhankelijkheid van de accountant daarmee niet in het geding komt. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur vooraf over deze aan de accountant te verstrekken opdrachten.
2. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de uitvoering van het beleid betreffende de specifieke uitkeringen volgens de eisen van rechtmatigheid van de ministeries. Het dagelijks bestuur is voor de controle van de rechtmatige besteding van specifieke uitkeringen bevoegd de opdracht te verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, indien dit in het belang van WAVA is.
3. Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor de verantwoording aan derden (Belastingdienst, ABP, Sociale verzekeringsbank, CBS, e.d.en dergelijke) en

neemt hierbij de gestelde controle-eisen in acht. Indien een deel van deze vereisten moet worden uitgevoerd door een accountant, is het dagelijks bestuur bevoegd hiervoor de opdracht te verlenen aan een andere dan de door het algemeen bestuur benoemde accountant, indien dit in het belang van WAVA is.

Artikel 7. Rapportering

1. Indien de accountant bij een controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, meldt hij deze terstond schriftelijk aan het algemeen bestuur en zendt een afschrift hiervan aan het dagelijks bestuur.
2. In aanvulling op het in de wet voorgeschreven verslag van bevindingen brengt de accountant over de door hem uitgevoerde (deel)controles verslag uit over zijn bevindingen van niet bestuurlijk belang aan de directeur en de ~~financieel directeur~~concerncontroller.
3. De accountantsverklaring en het verslag van bevindingen worden voor verzending aan het algemeen bestuur door de accountant aan het dagelijks bestuur voorgelegd met de mogelijkheid voor partijen om op deze stukken te reageren.
4. De accountant bespreekt indien nodig voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken door het algemeen bestuur het verslag van bevindingen in de vergadering van het dagelijks bestuur.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking per 1 ~~augustus 2008~~januari 2019, met dien verstande dat zij van toepassing is op de accountantscontrole van de jaarrekening (en deelverantwoordingen) van het verslagjaar ~~2009~~2019 en later.

Artikel 9. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als "Controleverordening ~~Gemeenschappelijke Regeling~~ WAVA".

Aldus vastgesteld in de vergadering van het ~~A~~algemeen ~~B~~bestuur,

d.d. ~~27 november 2008~~nog invullen~~28 februari 2019~~.

~~J. van Brummen~~xxxDrs P. Jorritsma-Verkade
E.B.A. Lichtenberg MCM
Voorzitter

Drs.

Secretaris

Toelichting op de Controleverordening **Gemeenschappelijke Regeling WAVA** ~~(213-verordening)~~

Artikel 2. Opdrachtverlening accountantscontrole

Na afloop van ieder begrotingsjaar moet het dagelijks bestuur verantwoording afleggen aan het algemeen bestuur over het gevoerde bestuur door overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag (artikel 197, lid 1 Gemeentewet). Voor het overleggen van deze stukken aan het algemeen bestuur moet de jaarrekening door een bevoegd accountant zijn gecontroleerd (artikel 197, lid 2 Gemeentewet). De accountant controleert de jaarrekening in opdracht van het algemeen bestuur. Het is dan ook het algemeen bestuur, dat de accountant aanwijst (artikel 213, lid 2 Gemeentewet). Het algemeen bestuur is echter niet het bestuursorgaan, dat de overeenkomst met de accountant ondertekent. Het is de voorzitter van de dienst, die de overeenkomst voor de accountantscontrole met de accountant moet sluiten. De voorzitter vertegenwoordigt de dienst in en buiten rechte, zoals is vastgelegd in artikel 12 van de gemeenschappelijke regeling WAVA.

Een bevoegd accountant voor de controle van de jaarrekening is een ~~register~~-accountant, ~~een accountant-administratieconsulent~~ met een aantekening in het inschrijvingsregister als bedoeld in het derde lid van artikel 36 Wet op ~~de Accountant-Administratieconsulenten~~ het **Aaccountantsberoep** of een organisatie waarin voor de accountantscontrole bevoegde accountants samenwerken. Het zevende lid van artikel 213 Gemeentewet zegt, dat de bevoegde accountant in dienst van de dienst kan worden aangesteld. Wel dient dan de benoeming, schorsing en het ontslag van de accountant door het algemeen bestuur te geschieden.

Voor de accountantscontrole geldt het Besluit accountantscontrole ~~provincies en gemeentende~~centrale overheden dat krachtens het zesde lid van artikel 213 Gemeentewet door de minister is vastgesteld. Het Besluit accountantscontrole ~~provincies en gemeentende~~centrale overheden bevat onder andere regels voor de omvangsbasis en goedkeuringstoleranties voor de accountantsverklaring en de rapporteringstoleranties voor het verslag van bevindingen.

Mogelijk zal het algemeen bestuur de onderdelen van de jaarrekening, de onderdelen van deelverantwoordingen en organisatieonderdelen waaraan de accountant specifiek aandacht moet schenken jaar op jaar willen vaststellen. Dit, daar het algemeen bestuur dan rekening kan houden met gewijzigde omstandigheden. Hierin voorziet het vierde lid van artikel 2. Het is raadzaam om ook hierover bepalingen in het programma van eisen bij de aanbesteding en opdrachtverlening op te nemen.

Artikel 3. Informatieverstrekking door dagelijks bestuur

Artikel 3 van de verordening regelt de verplichtingen van het dagelijks bestuur voor de verstrekking van de achterliggende informatie aan de accountant.

Voor de controle van de jaarrekening doet de accountant onderzoek naar de achterliggende bescheiden. Het tweede lid draagt aan het dagelijks bestuur op deze achterliggende bescheiden goed toegankelijk ter inzage aan de accountant beschikbaar te stellen.

Het derde lid is een optioneel lid. Het verplicht het dagelijks bestuur een verklaring af te geven aan de accountant, waarin het dagelijks bestuur verklaart geen informatie die van belang is voor de beoordeling van de jaarrekening, te hebben achtergehouden. Hoewel het een algemeen gebruik is, is het geen wettelijke verplichting, dat het dagelijks bestuur een dergelijke verklaring verstrekt.

In het vierde lid wordt een uiterlijke datum aan het dagelijks bestuur gesteld voor de overlegging van de gecontroleerde jaarrekening aan de raad. De jaarrekening moet binnen twee weken na vaststelling, maar in elk geval voor 15 juli worden toegezonden aan gedeputeerde staten (artikel 200 Gemeentewet). Voor deze datum, ~~1 juli~~, moet de jaarrekening door het algemeen bestuur zijn behandeld en moet een eventuele erop volgende indemniteitsprocedure (artikel 198 Gemeentewet) zijn doorlopen en de jaarrekening wel of niet zijn vastgesteld.

De accountant verzendt de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen rechtstreeks aan het algemeen bestuur. Het tweede lid van artikel 197 Gemeentewet bepaalt echter, dat het dagelijks bestuur bij de overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag aan het algemeen bestuur daarbij moet toevoegen de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen.

Het vijfde lid van het artikel gebiedt het dagelijks bestuur alle informatie die van invloed is op het beeld van de jaarrekening en pas na de afgifte van de accountantsverklaring, maar voor de vaststelling van de jaarrekening door het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur bekend is geworden, terstond te melden aan het algemeen bestuur en de accountant. Het sluit verrassingen tijdens de behandeling door het algemeen bestuur uit.

Artikel 4. Uitvoering controle

Artikel 4 van de verordening regelt de bevoegdheidsverdeling tussen de accountant en het dagelijks bestuur ten aanzien van de inrichting van de accountantscontrole. De accountant is leidend ten aanzien van de inrichting

van de accountantscontrole. Hij mag zelfs onaangekondigd controles uitvoeren. Het dagelijks bestuur is hierin volgend. Wel moet er ter bevordering van een soepele accountantscontrole periodiek overleg worden gevoerd tussen de accountant en de verschillende vertegenwoordigers van WAVV. Ook is uitwisseling van informatie gewenst over specifieke aandachtsgebieden bij de accountantscontrole.

Artikel 5. Toegang tot informatie

Om een goede controle uit te voeren moet de accountant onbelemmerd onderzoek kunnen doen. Artikel 5 van de verordening kent de bevoegdheid om onbelemmerd onderzoek te doen toe aan de accountant. Dit natuurlijk met in achtneming van de afspraken met het algemeen bestuur, zoals neergelegd in het programma van eisen bij de aanbesteding. Het artikel legt aan het dagelijks bestuur de plicht op om er voor te zorgen, dat de accountant een onbelemmerde toegang heeft tot alle onderdelen van de dienst en dat werknemers volledig meewerken aan de accountantscontrole.

Artikel 6. Overige controles en opdrachten

Naast de controle van de jaarrekening zijn er meer werkzaamheden binnen de dienst die de inzet van een accountant (kunnen) vereisen. De aanwijzing van de accountant voor dit soort accountantscontroles is een bevoegdheid van het dagelijks bestuur. Ook kan het dagelijks bestuur besluiten om advieswerkzaamheden uit te besteden aan de door het algemeen bestuur benoemde accountant. Het betreft hier vanzelfsprekend advieswerkzaamheden die samenhangen met de natuurlijke adviesfunctie van de accountant die de onafhankelijkheid van de accountant niet in gevaar brengen. Het eerste lid van artikel 6 van de verordening regelt hoe het dagelijks bestuur moet omgaan met de uitbesteding van "advieswerkzaamheden" zoals de verbetering van de administratieve organisatie, aan de door het algemeen bestuur benoemde accountant. Door deze werkzaamheden te gunnen aan de accountant kan de onafhankelijkheid en daarmee de integriteit van de accountant ten aanzien van zijn controlewerkzaamheden voor het algemeen bestuur in het geding komen. Op de loer liggende belangenverstrengeling tussen dagelijks bestuur en accountant kan mogelijk een weerslag hebben op de kwaliteit van de controle van de jaarrekening. Hetzelfde geldt voor die gevallen waarbij de accountant bij de accountantscontrole zijn eigen werk moet controleren. Het lid bepaalt, dat het dagelijks bestuur voor advieswerkzaamheden, zoals bijvoorbeeld op het gebied van de bestuurlijke informatieverzorging of de rechtmatigheid, de door het algemeen bestuur benoemde accountant kan inschakelen. Indien het dagelijks bestuur dit voornemen heeft, dient ~~hij~~het algemeen bestuur hier vooraf over te informeren. Dit biedt het algemeen bestuur de mogelijkheid om over de desbetreffende uitbesteding van werkzaamheden zijn oordeel te vormen en zijn bedenkingen aan het dagelijks bestuur kenbaar te maken.

Het tweede en het derde lid regelt, dat het dagelijks bestuur voor de overige controlewerkzaamheden in het algemeen de door het algemeen bestuur benoemde accountant inschakelt. Het dagelijks bestuur mag hiervan afwijken indien dit in het belang van de dienst is. De accountant die de jaarrekening controleert, is vaak beter bekend met de organisatie van de dienst. In bepaalde gevallen is inschakeling van een andere accountant raadzaam en soms zelfs onoverkomelijk. De reden hiervoor kan van prijstechnische aard zijn, maar ook van bijvoorbeeld organisatorische aard. De verordening regelt dat het dagelijks bestuur in deze gevallen vrij is in de keuze van de accountant.

Artikel 7. Rapportering

Het derde en vierde lid van artikel 213 Gemeentewet regelt de rapportering en de inhoud daarvan van de accountant aan het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Aanvullend daarop kan het algemeen bestuur in zijn programma van eisen bij de aanbesteding aanvullende inhoudelijke eisen stellen, maar ook aanvullende rapporteringen van de accountant verlangen (artikel 2, lid 3, ~~letters c & e~~ en 4 van deze verordening). Artikel 7 regelt aanvullende zaken aangaande de rapportering op grond van de door de accountant uitgevoerde controles. Zaken die dan natuurlijk wel in het programma van eisen bij de aanbesteding moeten worden geregeld.

Naast de uiteindelijke eindcontrole van de jaarrekening verricht de accountant meestal meerdere controles. Deze kunnen door het algemeen bestuur in het programma van eisen van de aanbesteding opgenomen tussentijdse controles (interim-controles) zijn. Het eerste lid van artikel 7 regelt, dat het dagelijks bestuur in elk geval bij geconstateerde afwijkingen door de accountant die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening, een afschrift krijgt van de schriftelijke mededeling hierover aan het algemeen bestuur. Dit opdat het dagelijks bestuur (in overleg met het algemeen bestuur en de accountant) mogelijk nog tijdig maatregelen tot herstel kan treffen.

Het tweede lid van artikel 7 regelt, dat het management een rapportage krijgt van de door de accountant uitgevoerde (deel)controles. In deze rapportage worden kleine afwijkingen en tekortkomingen die niet leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring en niet van bestuurlijk belang zijn, aan ~~het management (i.e. de directeur en de~~ concern ~~controllen}~~ meegedeeld. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld opmerkingen over (kleine) rubriceringfouten en (kleine) onvolkomenheden in de administratieve organisatie, welke eenvoudig in onderling overleg met het management van de dienst kunnen worden opgelost. Het management kan op grond van de rapportage actie ondernemen voor herstel van de afwijkingen en onvolkomenheden.

Voorts is in het artikel een lid opgenomen voor de procedure van hoor en wederhoor. De constatering in het verslag van bevindingen worden voor-

afgaand aan verzending van de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen aan het algemeen bestuur door de accountant besproken met het dagelijks bestuur. Het geeft het dagelijks bestuur de mogelijkheid kanttekeningen te plaatsen bij de constatering in het (concept-)verslag van bevindingen.

Tot slot in het vierde lid van dit artikel opgenomen, dat de accountant zijn verslag van bevindingen aan het algemeen bestuur mondeling toelicht.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in de plaats van de vorige op grond van artikel 213 Gemeentewet (oud) opgestelde verordening.

Artikel 9. Citeertitel

In dit artikel wordt de naam gegeven waarmee in stukken naar deze verordening kan worden verwezen.

FINANCIËLE VERORDENING WAVA

(Verordening ex artikel 212 Gemeentewet)

Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA

GEZIEN;

- het bepaalde in artikel 212 Gemeentewet;
- het bepaalde in artikel 22 Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019;

BESLUIT VAST TE STELLEN:

Financiële verordening WAVA

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- WAVA: de Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Arbeid Voor Allen;
- bedrijfsonderdeel: iedere organisatorische eenheid binnen de organisatie van WAVA;
- administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van WAVA en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;
- financiële administratie: het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van WAVA, teneinde te komen tot een goed inzicht in:
 1. de financieel-economische positie;
 2. het financiële beheer;
 3. de uitvoering van de begroting;
 4. het afwikkelen van vorderingen en schulden;
 5. alsmede tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover;
- administratieve organisatie: het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding;
- financieel beheer: het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van WAVA;
- rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving.

- h. Doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen;
- i. Doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.
- j. BBV: Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Titel 1. Begroting en verantwoording

Kaderstellen

Artikel 2. Begroting

1. In de begroting wordt het meerjarige budgettaire kader opgenomen, alsmede de algemene financiële en beleidsmatige kaders.
In (de toelichting op) de begroting worden, naast de gegevens met betrekking tot WAVA, tevens de geconsolideerde cijfers van WAVA en de daaronder functionerende rechtsperso(o)n(en) opgenomen.
Tevens worden de door het BBV voorgeschreven informatie en overzichten opgenomen, zoals ondermeer de baten en lasten naar taakvelden.
2. Het dagelijks bestuur stelt voor 1 mei de begroting voor het volgende jaar en de meerjarenbegroting van de drie daaropvolgende jaren in ontwerp vast.
3. Na de in het eerste lid genoemde vaststelling zendt het dagelijks bestuur de ontwerp begroting en de ontwerp meerjarenraming terstond, doch tenminste 8 weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, aan de gemeentebesturen.
4. Voor zover de raad van een van de deelnemende gemeenten omtrent de ontwerpbegroting van zijn gevoelen heeft doen blijken, wordt de raad gevraagd het commentaar waarin dit gevoelen is vervat vóór 1 juli aan het dagelijks bestuur.
5. Het algemeen bestuur stelt voor 1 augustus de begroting voor het volgende jaar vast.
6. Het dagelijks bestuur zendt de begroting en de meerjarenraming binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan Gedeputeerde Staten.

Artikel 3. Begrotingswijziging

Een begrotingswijziging vindt plaats volgens de procedure zoals vermeld in de gemeenschappelijke regeling WAVA.

Uitvoering

Artikel 4. Begroting

Het dagelijks bestuur voert de begroting uit conform de regels zoals gesteld in de gemeenschappelijke regeling WAVA en/of de statuten van de B.V.

Beheersing en Interne controle

Artikel 5. Interne controle

Het dagelijks bestuur draagt ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen tot herstel.

Rapportage en Verantwoording

Artikel 6. Tussentijdse rapportage en informatie

1. Het dagelijks bestuur stelt de tussentijdse kwartaalrapportages over de realisatie van de begroting van WAVA over de eerste drie maanden, de eerste zes maanden en de eerste negen maanden van het lopende boekjaar vast.
2. De kwartaalrapportages worden aan het algemeen bestuur aangeboden uiterlijk drie maanden na afloop van een kwartaal en worden verstuurd aan de colleges van de deelnemende gemeenten die voor verder verspreiding binnen hun gemeente kunnen zorgdragen.
3. De inrichting van de kwartaalrapportages sluit aan bij de indelingssystematiek van de begroting.
4. Tussentijds kunnen aan het dagelijks bestuur, gevraagd of ongevraagd, andere (cijfermatige) rapportages plaatsvinden. Desgewenst vergezeld van een mondelinge toelichting door de directie.

Artikel 7. Jaarstukken

1. Het algemeen bestuur stelt per kalenderjaar op basis van de (gewijzigde) begroting en de bevindingen van de uitvoering daarvan de jaarrekening voor 15 juli vast.
2. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan Gedeputeerde Staten.

3. In de jaarstukken worden de financiële verhoudingen met de verbonden partijen toegelicht.

Titel 2. Financiële positie

Kaderstellen

Artikel 8. Financiële positie

- a. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat al het beleid waartoe het algemeen bestuur heeft besloten, in de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenbegroting is opgenomen.
- b. Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen worden bij de uiteenzetting van de financiële positie expliciet vermeld.

Artikel 9. Waardering & afschrijving vaste activa

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en het saldo van agio en disagio worden lineair in 5 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden, rekening houdende met de verwachte toekomstige gebruiksduur, lineair afgeschreven in:
 - a. maximaal 40 jaar: nieuwbouw bedrijfsgebouwen;
 - b. maximaal 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen;
 - c. maximaal 20 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
 - d. maximaal 15 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen;
 - e. maximaal 10 jaar: zware transportmiddelen; aanhangwagens; personenauto's; lichte motorvoertuigen; automatiseringsapparatuur, kantoormeubilair en machines;
 - f. niet: gronden en terreinen.
4. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 2.500,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemde worden altijd geactiveerd.

Artikel 10. Voorziening voor oninbare vorderingen

Voor vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen ouder dan drie maanden.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen

1. Het dagelijks bestuur geeft jaarlijks bij de meerjarenbegroting een overzicht van de reserves en voorzieningen.
2. Reserves
De reserves bestaan uit een algemene reserve en eventueel bestemmingsreserves. De algemene reserve dient als buffer om risico's en tegenvallers te kunnen opvangen, voor zover deze niet betrekking hebben op het subsidietekort van doelgroepen. Door het algemeen bestuur is voor de algemene reserve een onder- en bovengrens vastgesteld, alsmede de systematiek om deze grenzen te berekenen. Volgens de vastgestelde systematiek wordt de basis voor de berekening gevormd door de absolute bedragen van de opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat. De ondergrens van de algemene reserve is bepaald op 3% van dit basisbedrag; de bovengrens op 6% hiervan.
Bestemmingsreserves kunnen alleen worden gevormd door een besluit van het algemeen bestuur, waarbij het doel van de reserve duidelijk moet worden bepaald en, waar van toepassing, de duur waarvoor de reserve wordt gevormd. Het algemeen bestuur is bevoegd de bestemming van een bestemmingsreserve te wijzigen.
3. Voorzieningen
Voorzieningen kunnen worden gevormd voor:
 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs kan worden ingeschat;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zaken van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Van de hoogte van elke voorziening moet per balansdatum een deugdelijke onderbouwing beschikbaar zijn.

Artikel 12. Financieringsfunctie

Het dagelijks bestuur draagt bij de uitoefening van de financieringsfunctie zorg voor de uitvoering van de richtlijnen zoals vastgelegd in het Treasurystatuut.

Artikel 13. Registratie bezittingen, activa en vermogen

1. Het dagelijks bestuur draagt zorgt voor een actuele en volledige registratie van bezittingen.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van de regeling systematisch worden gecontroleerd, met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de (debiteuren)vorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen en de (crediteuren-)schulden jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen tenminste eenmaal in de drie jaar.
3. Bij afwijkingen in de registratie van bezittingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen voor herstel van de tekortkomingen met een boekwaarde groter dan € 10.000,-. De resultaten van de controle en eventuele plannen van verbetering worden ter kennisgeving aan het algemeen bestuur aangeboden.

Titel 3. Paragrafen

Artikel 14. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de jaarstukken neemt het dagelijks bestuur de verplichte onderdelen op grond van artikel 11 van het BBV op

Artikel 15. Onderhoud kapitaalgoederen

Het dagelijks bestuur neemt in de begroting een paragraaf onderhoud kapitaalgoederen op. De paragraaf bevat de voorstellen voor het te plegen onderhoud en de bijbehorende kosten aan de gebouwen.

Artikel 16. Financiering

Bij de jaarstukken doet het dagelijks bestuur in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:

- a. de kasgeldlimiet;

- b. het kasstroomoverzicht;
- c. de rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Artikel 17. Bedrijfsvoering

- 1. Het dagelijks bestuur neemt in de begroting en jaarstukken een paragraaf op over de bedrijfsvoering.
- 2. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt in ieder geval ingegaan op:
 - a. Personeelsformatie;
 - b. Ziekteverzuim;
 - c. ARBO.

Titel 4. Financiële organisatie en administratie

Artikel 18. Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval ingericht is voor:

- a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de regeling als geheel en in de bedrijfsonderdelen;
- b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa met economisch nut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen en schulden, enzovoorts.;
- c. het verschaffen van informatie aan de budgethouders en voor het maken van kostencalculaties;
- d. het bevorderen van de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
- e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
- f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen.

Artikel 19. Financiële administratie

Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat:

- a. de inrichting en de werking van de financiële administratie voldoet aan het BBV en andere relevante wet- en regelgeving;

- b. de vereiste informatie verstrekt wordt aan het rijk, de provincie en de Europese Unie, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsverplichtingen opleggen aan gemeenten.

Artikel 20. Financiële organisatie

Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor en legt (in een organisatieverordening) vast:

- a. een eenduidige indeling van de organisatie en een eenduidig toewijzing van de taken aan de bedrijfsonderdelen;
- b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan;
- c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten.

Artikel 21. Aanbesteding en inkoop

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor en legt (in een besluit) vast de interne regels voor de inkoop en aanbesteding van werken en diensten. De regels waarborgen dat wordt gehandeld in overeenstemming met de regels ter zake van de Europese Unie.

Titel 5. Slotbepalingen

Artikel 22. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking per 1 januari 2019, met dien verstande dat de begroting, meerjarenbegroting, de jaarstukken, de uitvoeringsinformatie en de informatie voor derden en de daarbij behorende toelichtingen met ingang van de begroting voor het begrotingsjaar 2019 voldoen aan de bepalingen van deze verordening.

Artikel 23. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam “Financiële verordening WAVA”

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur,
d.d. 28 februari 2019.

Drs. P. Jorritsma-Verkade
Voorzitter

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM
Secretaris

Toelichting op de financiële verordening WAVA

In deze toelichting zal kort worden ingegaan op de artikelen van de verordening.

Artikel 1. Definities

Artikel 1 bevat een toelichting op gebruikte termen. Eén ervan betreft de verslaggevingsregels zoals opgenomen in het BBV. Door de commissie BBV zijn/worden nadere richtlijnen gegeven met betrekking tot de uitwerking van de voorschriften van het BBV. Deze moeten ook bij het opstellen van begroting en jaarrekening worden betrokken.

Artikel 2. Begroting

Artikel 2 bevat een aantal bepalingen over de inrichting van de begroting waarin de kaderstellende functie van het algemeen bestuur tot uiting komt. In de begroting wordt het meerjarige budgettaire kader opgenomen. Dat vormt de grondslag voor de eigenlijke begroting. Gelet op de taak en bevoegdheid van het algemeen bestuur dient dit expliciet het budgettaire kader vast te stellen. Het algemeen bestuur legt op basis van dit artikel een belangrijk deel van de infrastructuur van de begroting vast, evenals de kengetallen waarop het algemeen bestuur wil sturen en controleren. De uitgangspunten waarmee bij het vaststellen van de begroting wordt gewerkt zijn bij WAVA vastgelegd in het meerjarenplan. Formeel moet alleen voor WAVA een begroting worden opgesteld. Aangezien de bedrijfsvoering in belangrijke mate wordt uitgevoerd binnen de onder WAVA functionerende rechtsperso(o)n(en) (B.V.) is het voor de transparantie van belang dat het bestuur bij het vaststellen van de begroting ook over geconsolideerde cijfers beschikt.

Artikel 3. Begrotingswijziging

In artikel 3 wordt, via een verwijzing naar de gemeenschappelijke regeling, het proces aangegeven dat moet worden gevolgd bij een begrotingswijziging.

Artikel 4. Uitvoering begroting

In artikel 4 legt het algemeen bestuur het dagelijks bestuur een aantal eisen op dat voor een goede uitvoering van de begroting noodzakelijk is. Het algemeen bestuur geeft geen uitvoeringsregels; dat is een uitdrukkelijke bevoegdheid van het dagelijks bestuur.

Artikel 5. Interne controle

Het algemeen bestuur legt in dit artikel randvoorwaarden vast voor de interne controle. Daarmee krijgt het algemeen bestuur de zekerheid dat het dagelijks bestuur aan de eisen, genoemd in met name artikel 5, zal kunnen voldoen.

Artikel 6. Tussentijdse rapportage en informatie

Artikel 6, eerste tot en met vierde lid, formaliseert een belangrijk onderdeel van de planning en controle van het algemeen bestuur. Dit gebeurt door de aard en de frequentie van de informatie die het dagelijks bestuur dient te verstrekken (c.q. ontvangen) aan te geven. Daarbij dient bedacht te worden dat het niet de bedoeling is de controller op te zadelen met een rapportagecyclus. De tussenrapportages dienen inzichtelijk, overzichtelijk en beknopt te zijn.

Artikel 7. Jaarstukken

Artikel 7 is het sluitstuk van de begrotingscyclus, de verantwoording over de begrotingsuitvoering door het dagelijks bestuur en de controle van het algemeen bestuur daarop. Basis daarvoor is de realisatie van het meerjarenplan.

Artikel 8. De financiële positie

Het algemeen bestuur geeft in dit artikel enkele belangrijke uitgangspunten aan die het dagelijks bestuur voor de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenramingen moet volgen.

Artikel 9. Waardering & afschrijving vaste activa

De verordening moet volgens artikel 212 Gemeentewet in elk geval bevatten de “regels voor waardering en afschrijving activa”. Artikel 9 stelt de regels voor de waardering en afschrijving van de vaste activa.

Het eerste lid bepaalt, dat het saldo van agio en disagio en de kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief lineair worden afgeschreven in 5 jaar. Deze immateriële activa mogen volgens het BBV ook ineens ten laste van het resultaat worden gebracht. Er geldt een maximale afschrijvingstermijn van 5 jaar voor de kosten van onderzoek en ontwikkeling en een maximale afschrijvingstermijn voor de kosten voor het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio gelijk aan de looptijd van de lening. Het algemeen bestuur kan de afschrijvingstermijn en wijze op deze plaats in de verordening vastleggen.

Het tweede lid bepaalt, dat de kosten voor het afsluiten van geldleningen ineens ten laste van het resultaat worden gebracht. Het algemeen bestuur kan de afschrijvingstermijn en wijze op deze plaats in de verordening vastleggen.

Het derde lid geeft de afschrijvingstermijnen van de materiële vaste activa met economisch nut. De afschrijvingswijze van deze activa is lineair.

Artikel 10. Waardering oninbare vorderingen

Artikel 10 geeft de regels voor de bepaling van de hoogte van de voorziening voor oninbare vorderingen. Voor het bepalen van de hoogte van de voorziening is in dit artikel gekozen voor een individuele beoordeling van oudere openstaande facturen.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen

Reserves maken onderdeel uit van het eigen vermogen. De reserves kunnen worden onderscheiden in de algemene reserve en bestemmingsreserves.

Door de deelnemende gemeenten is het beleid geformuleerd dat de algemene reserve niet gerelateerd is en ook niet bedoeld is voor het opvangen van risico's en fluctuaties in de subsidiesystematiek. De risico's op subsidietekort voor de doelgroepen zijn derhalve voor rekening van de gemeenten.

Het beleid van de deelnemende gemeenten is om in principe geen bestemmings-reserves te vormen; het algemeen bestuur heeft zich geconformeerd aan deze lijn. In de toekomst zou het mogelijk kunnen zijn dat bestemmingsreserves nodig zijn voor een specifiek doel, zodat de mogelijkheid tot het vormen van bestemmingsreserves wel open wordt gelaten. Hiervoor is dan wel een besluit van het algemeen bestuur vereist.

Het is de bevoegdheid van het algemeen bestuur om reserves in te stellen en om daaraan voorwaarden te verbinden.

Dit betreft bijvoorbeeld voor de algemene reserve het instellen van een boven- en ondergrens, waarbij overigens voor het bepalen van de basis (absolute bedragen van opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat) de cijfers van alle rechtspersonen tezamen worden genomen.

De voorwaarden aan bestemmingsreserves hebben betrekking op het doel en eventueel de duur waarvoor de reserve wordt ingesteld.

Voorzieningen hebben te maken met verplichtingen en behoren daarom tot het vreemde vermogen. In het BBV zijn meerdere redenen genoemd waarom een voorziening kan worden gevormd. De daarvan voor de GR WAVA van toepassing zijnde redenen zijn in de verordening vermeld. Aangezien verplichtingen ten grondslag liggen aan de voorzieningen kan de bestemming daarvan niet worden gewijzigd. Het is van belang dat per balansdatum de hoogte van de voorziening deugdelijk is onderbouwd, overeenkomstig de bepalingen in het BBV.

Artikel 12. Financieringsfunctie

Het Treasurystatuut WAVA bevat bepalingen met betrekking tot de financieringsfunctie van WAVA. Het Treasurystatuut wordt door het algemeen bestuur vastgesteld. In de verordening is bepaald dat deze bepalingen in het Treasurystatuut op de financieringsfunctie van toepassing zijn.

Artikel 13. Registratie bezittingen en activa

Voor een goed beeld van de financiële positie is een volledige registratie van de bezittingen onontbeerlijk. Om te garanderen dat de registratie actueel en juist is, wordt in dit artikel het dagelijks bestuur opgedragen periodiek de registratie te controleren en bij afwijkingen maatregelen tot herstel te treffen.

Artikel 14. Risicobeheersing en weerstandsvermogen

In het BBV zijn bepalingen opgenomen waaraan de in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen informatie moet voldoen.

Artikel 15. Onderhoud kapitaalgoederen

Artikel 15 regelt het opnemen van een paragraaf in de begroting met betrekking tot het onderhoud van de kapitaalgoederen. Voor wat betreft de gebouwen is het in dat kader van belang om te beschikken over een (recente) inventarisatie van de onderhoudstoestand en de in de komende jaren te verrichten onderhoudswerkzaamheden.

Artikel 16. Financiering

Artikel 16 regelt over welke feiten inzake het financieel beheer van de financieringsfunctie het algemeen bestuur in elk geval in de verplichte paragraaf financiering bij de begroting en jaarstukken wordt geïnformeerd. Het algemeen bestuur kan aangeven om over meerdere zaken geïnformeerd te willen worden zoals de samenstelling en omvang van het vreemde vermogen en van de uitzettingen en de liquiditeitspositie.

Artikel 17. Bedrijfsvoering

Het domein van de (ambtelijke) organisatie is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Beleid op dit gebied wordt in de eerste plaats vormgegeven door het dagelijks bestuur. Er wordt dan ook slechts een nota over de bedrijfsvoering ter kennisgeving aan het algemeen bestuur overlegd.

Het tweede lid regelt verder over welke feiten aangaande het financieel beheer van de bedrijfsvoering het algemeen bestuur in de verplichte paragraaf bedrijfsvoering geïnformeerd wordt. In dit artikel kan het algemeen bestuur invulling geven aan zijn eigen informatiebehoefte over de middelen bedrijfsvoering. Men kan hiervoor *bijvoorbeeld* opnemen:

- a. aantal personeelsleden in dienst onderverdeeld naar leeftijd en beloningsschaal;
- b. de instroom, uitstroom en het percentage ziekteverzuim van personeel;
- c. de directe loonkosten;
- d. de personeelskosten;
- e. de kosten van inleenkrachten;
- f. de kosten van ingehuurd externen;
- g. de huisvestingskosten;
- h. de automatiseringskosten;
- i. vernieuwing, uitbreiding, herstructurering, reorganisatie en inkrimping van de (ambtelijke) organisatie, de huisvesting, het gemeentelijk materieel en de automatiseringssystemen.

Artikel 18. Administratie

In artikel 18 worden de kaders gegeven voor de inrichting van administraties van de regeling. In hoofdlijnen wordt opgedragen welke gegevens moeten worden vastgelegd en aan welke eisen de vastgelegde gegevens moeten voldoen.

Artikel 19. Financiële administratie

Een belangrijk onderdeel van de administratie is de financiële administratie. Bij algemene maatregel van bestuur stelt het Rijk eisen aan de verantwoordingsinformatie van gemeenten. In het BBV zijn onder andere waarderingsgrondslagen, balansindeling en verplicht op te leveren financiële gegevens vastgelegd. Vanuit de financiële administratie moeten gegevens worden aangeleverd voor de financiële verantwoordingsinformatie aan het bestuur, maar ook aan deelnemende gemeenten, gedeputeerde staten(in hun rol als toezichthouder), het rijk, de Europese Unie, et cetera.

Artikel 20. Financiële organisatie

In dit artikel worden uitgangspunten voor de inrichting van de financiële organisatie gegeven, waaraan het dagelijks bestuur bij het stellen van regels voor de ambtelijke organisatie invulling moet geven. De uitgangspunten vormen kaders voor het dagelijks bestuur, waaraan het zich moet houden.

In de onderdelen a en b worden eisen gesteld aan de toedeling van taken aan organisatieonderdelen van de regeling en de toewijzing van functies aan functionarissen. In onderdeel c worden eisen gesteld aan de budgettoedeling en de verantwoording daarover.

Artikel 21. Aanbesteding en inkoop

De inkoop van goederen en diensten en de aanbesteding van werken zijn belangrijke en kwetsbare activiteiten die een groot budgettair effect kunnen hebben. Het hanteren van een protocol is naast de desbetreffende administratieve aspecten tevens te zien als een vorm van risicobeheersing. De aansprakelijkheid kan worden beperkt en er wordt jegens derden rechtszekerheid gecreëerd. Dit artikel legt aan het dagelijks bestuur de zorg op om regels op te stellen voor de aanbesteding van werken en inkoop van goederen en diensten. De regelgeving van de Europese Unie dient daarbij nageleefd te worden. Doordat de regels worden vastgelegd, kan de accountant bij zijn controle van de jaarstukken nagaan of de interne regels (en de Europese regelgeving) zijn nageleefd; het is een onderdeel van de rechtmatigheidstoets. De accountant beoordeelt hiervoor eveneens het systeem van interne regels.

Artikel 22. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in de plaats van de vorige op grond van het oude artikel 212 Gemeentewet opgestelde verordening. De oude verordening blijft nog van kracht op de begroting en jaarrekening van 2018.

Artikel 23. Citeertitel

In dit artikel wordt de naam gegeven, waarmee in stukken naar deze verordening kan verwijzen.

**~~VERORDENING OP DE UITGANGSPUNTEN VOOR HET FINANCIËEL
BELEID, ALSMEDE VOOR HET FINANCIËEL BEHEER EN VOOR DE
INRICHTING VAN DE FINANCIËLE VERORDENING-ORGANISATIE VAN
DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WAVA~~
(Verordening ex artikel 212 Gemeentewet)**

Het ~~Aa~~lgemeen ~~Bb~~estuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA

GEZIEN;

- het bepaalde in artikel 212 Gemeentewet;
- het bepaalde in artikel 22 Gemeenschappelijke Regeling WAVA ~~2008~~2019;

BESLUIT VAST TE STELLEN;

Financiële verordening ~~Gemeenschappelijke Regeling~~ WAVA

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- WAVA: de ~~g~~Gemeenschappelijke ~~r~~Regeling "Werk~~voorzieningschap~~bedrijf Arbeid Voor Allen";
- bedrijfsonderdeel: iedere organisatorische eenheid binnen de organisatie van WAVA;
- administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van WAVA en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;
- financiële administratie: het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van WAVA, teneinde te komen tot een goed inzicht in:
 - de financieel-economische positie;
 - het financiële beheer;
 - de uitvoering van de begroting;
 - het afwikkelen van vorderingen en schulden;
 - alsmede tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover;
- administratieve organisatie: het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding;
- financieel beheer: het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van WAVA;
- rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving.

- h. Doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen;
- i. Doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.
- ~~i-j.~~ BBV: ~~het~~ Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Titel 1. Begroting en verantwoording

Kaderstellen

Artikel 2. Begroting

1. In de begroting wordt het meerjarige budgettaire kader opgenomen, alsmede de algemene financiële en beleidsmatige kaders. In (de toelichting op) de begroting worden, naast de gegevens met betrekking tot WAVA, tevens de geconsolideerde cijfers van WAVA en de daaronder functionerende rechtsperso(n)en opgenomen. Tevens worden de door het BBV voorgeschreven informatie en overzichten opgenomen, zoals ondermeer de baten en lasten naar taakvelden.
- ~~1-2.~~ Het dagelijks bestuur stelt voor 1 mei de begroting voor het volgende jaar en de meerjarenbegroting van de drie daaropvolgende jaren in ontwerp vast.
- ~~2-3.~~ Na de in het eerste lid genoemde vaststelling zendt het dagelijks bestuur de ontwerp begroting en de ontwerp meerjarenraming terstond, doch tenminste 8 weken voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, aan de gemeentebesturen.
- ~~3-4.~~ Voor zover de raad van een van de deelnemende gemeenten omtrent de ontwerp begroting van zijn gevoelen heeft doen blijken, ~~zendtwordt~~ de raad gevraagd het commentaar waarin dit gevoelen is vervat vóór ~~15 juni~~ 1 juli aan het dagelijks bestuur.
- ~~4-5.~~ Het algemeen bestuur stelt voor 1 ~~augustus-juli~~ de begroting voor het volgende jaar vast.
- ~~5-6.~~ Het dagelijks bestuur zendt de begroting en de meerjarenraming binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór ~~15 juli~~ 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan ~~de~~ Gedeputeerde Staten.
- ~~6.~~ Het algemeen bestuur stelt per kalenderjaar op basis van de (gewijzigde) begroting en de bevindingen van de uitvoering daarvan de jaarrekening voor 1 juli vast.
- ~~7.~~ Voor het jaar 2008, begroting 2009, gelden nog afwijkende termijnen. Voor het jaar 2009, begroting 2010, zullen de termijnen als voornoemd van toepassing zijn.

Met opmerkingen [DN1]: Deze zin is opgenomen, omdat hierover in de oude verordening niets was geregeld, terwijl dit wel in de toelichting op de verordening (zij het bij het verkeerde artikel) was vermeld.

Met opmerkingen [DN2]: Deze zin is opgenomen aangezien ook iets over de voorgeschreven taakvelden moet worden vermeld. Aangezien de begrotingsstructuur van WAVA aanzienlijk overzichtelijker is dan bij gemeenten, is het – in tegenstelling tot de situatie bij gemeenten – niet nodig om verder nog in te gaan op toerekening kosten en opbrengsten aan taakvelden.

Met opmerkingen [DN3]: Verplaatst naar artikel 7

Artikel 3. Begrotingswijziging

Een begrotingswijziging vindt plaats volgens de procedure zoals vermeld in de gemeenschappelijke regeling WAVA.

Uitvoering

Artikel 4. Begroting

Het dagelijks bestuur voert de begroting uit conform de regels zoals gesteld in de gemeenschappelijke regeling WAVA en/of de statuten van ~~GOde~~ B.V.

Beheersing en Interne controle

Artikel 5. Interne controle

1. Het dagelijks bestuur draagt ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking, en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen tot herstel.

~~2. Over het overgangsjaar 2008 voert het dagelijks bestuur voor het eerst een beperkte interne toetsing uit, een en ander in overleg met de accountant. Over 2009 zal deze toetsing verder uitgebreid worden.~~

Met opmaak: Geen opsommingstekens of nummering

Rapportage en Verantwoording

Artikel 6. Tussentijdse rapportage en informatie

1. Het dagelijks bestuur stelt de tussentijdse kwartaalrapportages over de realisatie van de begroting van WAVA over de eerste drie maanden, de eerste zes maanden en de eerste negen maanden van het lopende boekjaar vast.
2. De kwartaalrapportages worden aan het algemeen bestuur aangeboden uiterlijk drie maanden na afloop van een kwartaal en worden verstuurd aan de colleges van de deelnemende gemeenten die voor verder verspreiding binnen hun gemeente kunnen zorgdragen.
3. De inrichting van de kwartaalrapportages sluit aan bij de indelingssystematiek van de begroting.
4. ~~Iedere maand ontvangt het dagelijks bestuur een cijfermatige rapportage van de directie. Tussentijds kunnen aan het dagelijks bestuur, gevraagd of ongevraagd, andere (cijfermatige) rapportages plaatsvinden.~~ Desgewenst vergezeld van een mondelinge toelichting door de directie.

Met opmerkingen [DN4]: De tekst zoals deze oorspronkelijk in de verordening stond strookt niet met de praktijk. Wel is het zinvol om de mogelijkheid tot overige rapportages, gevraagd of ongevraagd, op te nemen.

Artikel 7. ~~Verbonden partijen~~ Jaarstukken

1. Het algemeen bestuur stelt per kalenderjaar op basis van de (gewijzigde) begroting en de bevindingen van de uitvoering daarvan de jaarrekening voor 15 juli vast.

Met opmaak: Inspringing: Links: 0 cm, Verkeerd-om: 1,25 cm, Genummerd + Niveau: 1 + Nummeringstijl: 1, 2, 3, ... + Beginnen bij: 1 + Uittijning: Links + Uitgelijnd op: 1,88 cm + Inspringen op: 2,52 cm

2. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan ~~de~~ Gedeputeerde ~~de~~ Staten.
- 1.3. In de jaarstukken worden de financiële verhoudingen met de verbonden partijen toegelicht.

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Titel 2. Financiële positie

Kaderstellen

Artikel 8. Financiële positie

- a. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat al het beleid waartoe het algemeen bestuur heeft besloten, in de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenbegroting is opgenomen.
- b. Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen worden bij de uiteenzetting van de financiële positie expliciet vermeld.

Artikel 9. Waardering & afschrijving vaste activa

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en het saldo van agio en disagio worden lineair in 5 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Bestuut begroting en verantwoording provincies en gemeentenBBV, worden rekening houdende met de verwachte toekomstige gebruiksduur, lineair afgeschreven in:
 - a. maximaal 40 jaar: nieuwbouw bedrijfsgebouwen;
 - b. maximaal 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen;
 - c. maximaal 20 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
 - d. maximaal 15 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen;
 - e. maximaal 10 jaar: zware transportmiddelen; aanhangwagens; personenauto's; lichte motorvoertuigen; automatiseringsapparatuur, kantoormeubilair en machines;
 - f. niet: gronden en terreinen.
4. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 2.500,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemde worden altijd geactiveerd.

Artikel 10. Voorziening voor oninbare vorderingen

Voor vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen ouder dan drie maanden.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen

- ~~1. Het dagelijks bestuur geeft jaarlijks bij de meerjarenbegroting een overzicht van de reserves en voorzieningen.~~
- ~~2. Eens in de drie jaar zal een nota "reserves en voorzieningen" worden opgesteld. De nota behandelt in ieder geval:
 - ~~a. de vorming en besteding van reserves;~~
 - ~~b. de vorming en besteding voorzieningen;~~~~
1. Het dagelijks bestuur geeft jaarlijks bij de meerjarenbegroting een overzicht van de reserves en voorzieningen.
2. Reserves

De reserves bestaan uit een algemene reserve en eventueel bestemmingsreserves.

De algemene reserve dient als buffer om risico's en tegenvallers te kunnen opvangen, voor zover deze niet betrekking hebben op het subsidietekort van doelgroepen. Door het algemeen bestuur is voor de algemene reserve een onder- en bovengrens vastgesteld, alsmede de systematiek om deze grenzen te berekenen. Volgens de vastgestelde systematiek wordt de basis voor de berekening gevormd door de absolute bedragen van de opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat. De ondergrens van de algemene reserve is bepaald op 3% van dit basisbedrag; de bovengrens op 6% hiervan.

Bestemmingsreserves kunnen alleen worden gevormd door een besluit van het algemeen bestuur, waarbij het doel van de reserve duidelijk moet worden bepaald en, waar van toepassing, de duur waarvoor de reserve wordt gevormd. Het algemeen bestuur is bevoegd de bestemming van een bestemmingsreserve te wijzigen.
3. Voorzieningen

Voorzieningen kunnen worden gevormd voor:

 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs kan worden ingeschat;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zaken van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Van de hoogte van elke voorziening moet per balansdatum een deugdelijke onderbouwing beschikbaar zijn.

Artikel 12. Financieringsfunctie

Het dagelijks bestuur draagt bij de uitoefening van de financieringsfunctie zorg voor de uitvoering van de richtlijnen zoals vastgelegd in het Treasurystatuut.

Artikel 13. Registratie bezittingen, activa en vermogen

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een actuele en volledige registratie van bezittingen.
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van de regeling systematisch worden gecontroleerd, met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de (debiteuren)vorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen en de (crediteuren-)schulden jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen tenminste eenmaal in de drie jaar.
3. Bij afwijkingen in de registratie van bezittingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen voor herstel van de tekortkomingen met een boekwaarde groter dan € 10.000,-. De resultaten van de controle en eventuele plannen van verbetering worden ter kennisgeving aan het algemeen bestuur aangeboden.

Titel 3. Paragrafen

Artikel 14. Weerstandsvermogen en ~~risicomanagement~~risicobeheersing

- ~~1. Het dagelijks bestuur biedt tenminste eenmaal in de drie jaar een (bijgestelde) nota reserves en voorzieningen aan. In deze nota wordt ingegaan op het risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins. In de nota wordt tevens het de gewenste weerstandscapaciteit bepaald. Het algemeen bestuur stelt de nota vast binnen drie maanden nadat de nota is aangeboden.~~
- ~~2. Het dagelijks bestuur geeft aan in de risicoparagraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en van de jaarstukken de risico's van materieel belang en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen. Het dagelijks bestuur brengt hierbij in elk geval de risico's in beeld en actualiseert de risico's genoemd in de nota bedoeld in het eerste lid. Hierbij wordt speciale aandacht gegeven aan:~~
 - ~~a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;~~
 - ~~b. een inventarisatie van de risico's;~~
 - ~~c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;~~
 - ~~d. lopende en te verwachten claims van derden;~~
 - ~~e. dreigend faillissement van verbonden partijen;~~
 - ~~f. dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan.~~
- ~~3. Het dagelijks bestuur geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en van de jaarstukken de~~

Met opmerkingen [DN5]: Is het nu nog nodig om dit expliciet te vermelden?

~~weerstandscapaciteit en in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen.~~

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de jaarstukken neemt het dagelijks bestuur de verplichte onderdelen op grond van artikel 11 van het BBV op

Artikel 15. Onderhoud kapitaalgoederen

Het dagelijks bestuur neemt in de begroting een paragraaf onderhoud ~~gebouwen~~ kapitaalgoederen op. De paragraaf bevat de voorstellen voor het te plegen onderhoud en de bijbehorende kosten aan de gebouwen.

Artikel 16. Financiering

Bij de jaarstukken doet het dagelijks bestuur in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:

- a. de kasgeldlimiet;
- b. het kasstroomoverzicht;
- c. de rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Artikel 17. Bedrijfsvoering

1. Het dagelijks bestuur neemt in de begroting en jaarstukken een paragraaf op over de bedrijfsvoering.
2. In de paragraaf bedrijfsvoering ~~paragraaf~~ wordt in ieder geval ingegaan op:
 - a. Personeelsformatie;
 - b. Ziekteverzuim;
 - c. ARBO.

Titel 4. Financiële organisatie en administratie

Artikel 18. Administratie

De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval

~~dienstbaar ingericht~~ is voor:

- a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de regeling als geheel en in de dienstenbedrijfsonderdelen;
- b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa met economisch nut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen en schulden, enzovoorts.;
- c. het verschaffen van informatie aan de budgethouders en voor het maken van kostencalculaties;

- d. het bevorderen van de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
- e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
- f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen.

Artikel 19. Financiële administratie

Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat:

- a. de inrichting en de werking van de financiële administratie voldoet aan het ~~BV~~besluit-begroting en verantwoording provincies en gemeenten en andere relevante wet- en regelgeving;
- b. de vereiste informatie verstrekt wordt aan het rijk, de provincie en de Europese Unie, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsverplichtingen opleggen aan gemeenten.

Artikel 20. Financiële organisatie

Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor en legt (in een ~~besluit~~organisatieverordening) vast:

- a. een eenduidige indeling van de organisatie en een eenduidig toewijzing van de taken aan de bedrijfsonderdelen;
- b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan-;
- c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten.

Artikel 21. Aanbesteding en inkoop

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor en legt (in een besluit) vast de interne regels voor de inkoop en aanbesteding van werken en diensten. De regels waarborgen dat wordt gehandeld in overeenstemming met de regels ter zake van de Europese Unie.

Titel 5. Slotbepalingen

Artikel 22. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt ~~met terugwerkende kracht~~ in werking per ~~1 augustus 1 januari 2019-2008~~, met dien verstande dat de begroting, meerjarenbegroting, de jaarstukken, de uitvoeringsinformatie en de informatie voor derden en de daarbij

behorende toelichtingen met ingang van de begroting voor het begrotingsjaar ~~2010~~ 2019 voldoen aan de bepalingen van deze verordening.

Artikel 23. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam "Financiële verordening ~~Gemeenschappelijke Regeling~~ WAVA"

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur,
d.d. ~~27 november 2008~~ 28 februari 2019.

~~J. van Brummen~~ Drs. P. Jorritsma-Verkade
Lichtenberg MCM
Voorzitter

————— Drs. E.B.A.
Secretaris

Toelichting op de ~~financiële~~ verordening ~~WAVA financieel beleid, beheer en inrichting financiële organisatie (212-verordening)~~

In deze toelichting zal kort worden ingegaan op de artikelen van de verordening.

Artikel 1. Definities

Artikel 1 bevat een toelichting op gebruikte termen. Eén ervan betreft de verslaggevingsregels zoals opgenomen in het BBV. Door de commissie BBV zijn/worden nadere richtlijnen gegeven met betrekking tot de uitwerking van de voorschriften van het BBV. Deze moeten ook bij het opstellen van begroting en jaarrekening worden betrokken.

Artikel 2. Begroting

Artikel 2 bevat een aantal bepalingen over de inrichting van de begroting waarin de kaderstellende functie van het algemeen bestuur tot uiting komt. In de begroting wordt het meerjarige budgettaire kader opgenomen. Dat vormt de grondslag voor de eigenlijke begroting. Gelet op de taak en bevoegdheid van het algemeen bestuur dient dit expliciet het budgettair kader vast te stellen. Het algemeen bestuur legt op basis van dit artikel een belangrijk deel van de infrastructuur van de begroting vast, evenals de kengetallen waarop het algemeen bestuur wil sturen en controleren. De uitgangspunten waarmee bij het vaststellen van de begroting wordt gewerkt zijn bij WAVA vastgelegd in het meerjarenplan.

Formeel moet alleen voor WAVA een begroting worden opgesteld. Aangezien de bedrijfsvoering in belangrijke mate wordt uitgevoerd binnen de onder WAVA functionerende rechtsperso(o)n(en) (B.V.) is het voor de transparantie van belang dat het bestuur bij het vaststellen van de begroting ook over geconsolideerde cijfers beschikt.

Artikel 3. Kaders begroting

Artikel 3 gaat over het meerjarige budgettaire kader. Dat vormt de grondslag voor de eigenlijke begroting. Gelet op de taak en bevoegdheid van het algemeen bestuur dient dit expliciet het budgettair kader vast te stellen.

Artikel 3. Begrotingswijziging

In artikel 3 wordt, via een verwijzing naar de gemeenschappelijke regeling, het proces aangegeven dat moet worden gevolgd bij een begrotingswijziging.

Artikel 4. Uitvoering begroting

In artikel 4 legt het algemeen bestuur het dagelijks bestuur een aantal eisen op dat voor een goede uitvoering van de begroting noodzakelijk is. Het algemeen bestuur geeft geen uitvoeringsregels; dat is een uitdrukkelijke bevoegdheid van het dagelijks bestuur.

Artikel 5. Interne controle

Het algemeen bestuur legt in dit artikel randvoorwaarden vast voor de interne controle. Daarmee krijgt het algemeen bestuur de zekerheid dat het dagelijks bestuur aan de eisen, genoemd in met name artikel 5, ~~eerste lid~~, zal kunnen voldoen.

~~In het vierde lid van artikel 6 geeft het algemeen bestuur aan, welke onderzoeken het nodig acht om de eisen van controle te waarborgen en met welke frequentie deze onderzoeken moeten worden uitgevoerd.~~

Met opmerkingen [DN1]: Deze verwijzing / toelichting klopte niet en kan worden geschrapt.

Artikel 6. Tussentijdse rapportage en informatie

Artikel 6, eerste tot en met vierde lid, formaliseert een belangrijk onderdeel van de planning en controle van het algemeen bestuur. Dit gebeurt door de aard en de frequentie van de informatie die het dagelijks bestuur dient te verstrekken (c.q. ontvangen) aan te geven. Daarbij dient bedacht te worden dat het niet de bedoeling is de controller op te zadelen met een rapportagecyclus. De tussenrapportages dienen inzichtelijk, overzichtelijk en beknopt te zijn.

Artikel 7. Jaarstukken

Artikel 7 is het sluitstuk van de begrotingscyclus, de verantwoording over de begrotingsuitvoering door het dagelijks bestuur en de controle van het algemeen bestuur daarop. Basis daarvoor is de realisatie van het meerjarenplan.

Artikel 8. De financiële positie

Het algemeen bestuur geeft in dit artikel enkele belangrijke uitgangspunten aan die het dagelijks bestuur voor de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenramingen moet volgen.

Artikel 9. Waardering & afschrijving vaste activa

De verordening moet volgens artikel 212 Gemeentewet in elk geval bevatten de "regels voor waardering en afschrijving activa". Artikel 9 stelt de regels voor de waardering en afschrijving van de vaste activa.

Het eerste lid bepaalt, dat het saldo van agio en disagio en de kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief lineair worden afgeschreven in ~~4-5~~ jaar. Deze immateriële activa mogen volgens het "Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies" ook ineens ten laste van het resultaat worden gebracht. Er geldt een maximale afschrijvingstermijn van 5 jaar voor de kosten van onderzoek en ontwikkeling en een maximale afschrijvingstermijn voor de kosten voor het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio gelijk aan de looptijd van de lening. Het algemeen bestuur kan de afschrijvingstermijn en wijze op deze

plaats in de verordening vastleggen.

Het tweede lid bepaalt, dat de kosten voor het afsluiten van geldleningen ineens ten laste van het resultaat worden gebracht. Het algemeen bestuur kan de afschrijvingstermijn en wijze op deze plaats in de verordening vastleggen.

Het derde lid geeft de afschrijvingstermijnen van de materiële vaste activa met economisch nut. De afschrijvingswijze van deze activa is lineair.

Artikel 10. Waardering oninbare vorderingen

Artikel 10 geeft de regels voor de bepaling van de hoogte van de voorziening voor oninbare vorderingen. Voor het bepalen van de hoogte van de voorziening is in dit artikel gekozen ~~voor een scheiding in de bulkfacturen van de regeling en de overige facturen voor een individuele beoordeling van oudere openstaande facturen.~~

Artikel 11. Reserves en voorzieningen

Een belangrijk beleidsmatig aspect betreft de omvang van het eigen vermogen van de regeling. Artikel 11 bepaalt dat het dagelijks bestuur een nota over de reserves en voorzieningen aanbiedt ter behandeling en vaststelling door het algemeen bestuur. In deze nota kan het algemeen bestuur het kader vaststellen voor de omvang van de reserves.

Artikel 12. Financieringsfunctie

Het Treasurystatuut WAVA (~~september 2002~~) bevat bepalingen met betrekking tot de financieringsfunctie van WAVA. Het Treasurystatuut ~~is wordt~~ door het algemeen bestuur vastgesteld. In de verordening is bepaald dat deze bepalingen in het Treasurystatuut op de financieringsfunctie van toepassing zijn.

Artikel 13. Registratie bezittingen en activa

Voor een goed beeld van de financiële positie is een volledige registratie van de bezittingen onontbeerlijk. Om te garanderen dat de registratie actueel en juist is, wordt in dit artikel het dagelijks bestuur opgedragen periodiek de registratie te controleren en bij afwijkingen maatregelen tot herstel te treffen.

Artikel 14. Weerstandsvermogen

Het eerste lid van artikel 15 eist dat het dagelijks bestuur eens in de drie jaar een nota aan het algemeen bestuur aanbiedt, waarin het dagelijks bestuur uiteenzet hoe hij omgaat met de inventarisatie en beheersing van risico's. Dit zijn bijvoorbeeld regels over welke bezittingen van de regeling moeten worden verzekerd en welke procedures hiervoor gelden. Een ander voorbeeld van een regel voor de beheersing van risico's is, dat er jaarlijks een rentevisie wordt gemaakt, waarmee de regeling het renterisico op haar leningportefeuille op een aanvaardbaar niveau houdt. Ieder dagelijks bestuur kan zelf invulling geven hoever hij met deze regels wil gaan. Ten tweede moet het dagelijks bestuur in deze nota de risico's kwantificeren en aan de hand ervan het gewens-

te weerstandscapaciteit bepalen.

Het tweede lid regelt over welke risico's en hun financiële consequenties het algemeen bestuur in de verplichte paragraaf weerstandsvermogen en risicob-
heersing van de begroting en de jaarstukken moet worden geïnformeerd. Het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten" verplicht een aantal zaken op te nemen in de paragraaf, namelijk:

- a) een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- b) een inventarisatie van de risico's;
- c) het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;

Voor de speciale aandacht in deze verordening is gekozen voor de volgende punten:

- d) lopende en te verwachten claims van derden;
- e) dreigend faillissement van verbonden partijen; dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan.

Met opmerkingen [DN2]: Zie opmerking in de verordening

Artikel 15. Onderhoud kapitaalgoederen

Artikel 15 regelt het opnemen van een paragraaf in de begroting met betrekking tot het onderhoud van de kapitaalgoederen. Voor wat betreft de gebouwen is het in dat kader van belang om te beschikken over een (re-
cente) inventarisatie van de onderhoudstoestand en de in de komende ja-
ren te verrichten onderhoudswerkzaamheden.

Artikel 16. Financiering

Artikel 16 regelt over welke feiten inzake het financieel beheer van de financieringsfunctie het algemeen bestuur in elk geval in de verplichte paragraaf financiering bij de begroting en jaarstukken wordt geïnformeerd. Het algemeen bestuur kan aangeven om over meerdere zaken geïnformeerd te willen worden zoals de samenstelling en omvang van het vreemde vermogen en van de uitzettingen en de liquiditeitspositie.

Artikel 17. Bedrijfsvoering

Het domein van de (ambtelijke) organisatie is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Beleid op dit gebied wordt in de eerste plaats vormgegeven door het dagelijks bestuur. Er wordt dan ook slechts een nota over de bedrijfsvoering ter kennisgeving aan het algemeen bestuur overlegd. Het tweede lid regelt verder over welke feiten aangaande het financieel beheer van de bedrijfsvoering het algemeen bestuur in de verplichte paragraaf bedrijfsvoering geïnformeerd wordt. In dit artikel kan het algemeen bestuur invulling geven aan zijn eigen informatiebehoefte over de middelen bedrijfsvoering. Men kan hiervoor *bijvoorbeeld* opnemen:

- a. aantal personeelsleden in dienst onderverdeeld naar leeftijd en beloningsschaal;

- b. de instroom, uitstroom en het percentage ziekteverzuim van personeel;
- c. de directe loonkosten;
- d. de personeelskosten
- e. de kosten inleenkrachten;
- f. de kosten van ingehuurd externen;
- g. de huisvestingskosten;
- h. de automatiseringskosten;
- i. vernieuwing, uitbreiding, herstructurering, reorganisatie en inkrimping van de (ambtelijke) organisatie, de huisvesting, het gemeentelijk materieel en de automatiseringssystemen.

Artikel 18. Administratie

In artikel 18 worden de kaders gegeven voor de inrichting van administraties van de regeling. In hoofdlijnen wordt opgedragen welke gegevens moeten worden vastgelegd en aan welke eisen de vastgelegde gegevens moeten voldoen.

Artikel 19. Financiële administratie

Een belangrijk onderdeel van de administratie is de financiële administratie. Bij algemene maatregel van bestuur stelt het Rijk eisen aan de verantwoordingsinformatie van gemeenten. In het Besluit begroting en verantwoording zijn onder andere waarderingsgrondslagen, balansindeling en verplicht op te leveren financiële gegevens vastgelegd. Vanuit de financiële administratie moeten gegevens worden aangeleverd voor de financiële verantwoordingsinformatie aan ~~de raad~~het bestuur, maar ook aan ~~deelnemen de gemeenten~~, gedeputeerde staten, ~~(in hun rol als toezichthouder)~~, het rijk, de Europese Unie, et cetera.

Artikel 20. Financiële organisatie

In dit artikel worden uitgangspunten voor de inrichting van de financiële organisatie gegeven, waaraan het dagelijks bestuur bij het stellen van regels voor de ambtelijke organisatie invulling moet geven. De uitgangspunten vormen kaders voor het dagelijks bestuur, waaraan hij zich moet houden.

In de onderdelen a en b worden eisen gesteld aan de toedeling van taken aan organisatieonderdelen van de regeling en de toewijzing van functies aan functionarissen. In ~~de onderdelen c t/m f~~ worden eisen gesteld aan de budgettoedeling en de verantwoording daarover.

Artikel 21. Aanbesteding en inkoop

De inkoop van goederen en diensten en de aanbesteding van werken zijn belangrijke en kwetsbare activiteiten die een groot budgettair effect kunnen hebben. Het hanteren van een protocol is naast de desbetreffende administratieve aspecten tevens te zien als een vorm van risicobeheersing. De aansprakelijkheid kan worden beperkt en er wordt jegens derden rechtszekerheid gecreëerd. Dit artikel legt aan het dagelijks bestuur de zorg op om regels op te stellen voor de aanbesteding van werken en inkoop van goe-

deren en diensten. De regelgeving van de Europese Unie dient daarbij nageleefd te worden. Doordat de regels worden vastgelegd, kan de accountant bij zijn controle van de jaarstukken nagaan of de interne regels (en de Europese regelgeving) zijn nageleefd; het is een onderdeel van de rechtmatigheidstoets. De accountant beoordeelt hiervoor eveneens het systeem van interne regels.

Artikel 22. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in de plaats van de vorige op grond van het oude artikel 212 Gemeentewet opgestelde verordening. De oude verordening blijft nog van kracht op de begroting en jaarrekening van ~~2003~~2018.

Artikel 23. Citeertitel

In dit artikel wordt de naam gegeven, waarmee in stukken naar deze verordening kan verwijzen.

Reglement van orde vergaderingen bestuur WAVA

Artikel 1: Plaats van vergadering

De vergaderingen van het bestuur worden in de regel gehouden bij WAVA.

Artikel 2: Vergaderstukken

1. De oproep omvat de agenda van de vergadering.
2. De directeur is in overleg met de voorzitter verantwoordelijk voor de inhoud en samenstelling van de vergaderstukken.
3. De in het vorige lid bedoelde vergaderstukken worden de leden van het bestuur in de regel tenminste zeven dagen voor de vergadering toegezonden.

Artikel 3: Presentielijst

1. Ieder lid tekent vóór de aanvang van de vergadering de presentielijst.
2. Een lid dat bij de aanvang van de vergadering niet aanwezig is, tekent de presentielijst zodra het ter vergadering komt.
3. Onmiddellijk na sluiting van de vergadering ondertekent de directeur de presentielijst.

Artikel 4: Bericht van verhindering

1. Wanneer een lid verhinderd is een vergadering bij te wonen geeft hij daarvan kennis aan de secretaris.
2. Wanneer de voorzitter verhinderd is een vergadering bij te wonen geeft hij daarvan, mede met het oog op het leiden van de bestuursvergadering, kennis aan de vicevoorzitter en aan de secretaris.
3. Wanneer de directeur verhinderd is een vergadering bij te wonen, geeft hij daarvan kennis aan de voorzitter of de vicevoorzitter.

Artikel 5: Vereiste aantal leden

1. De voorzitter opent de vergadering op het vastgestelde uur, indien het daarvoor door de wet vereiste aantal leden, blijkt uit de presentielijst aanwezig is.
2. Wanneer een kwartier na het vastgestelde tijdstip niet het vereiste aantal leden aanwezig is, bepaalt de voorzitter, na voorlezing van de namen der afwezige leden, dag en uur van de volgende vergadering, met inachtneming van het bepaalde in artikel 20 van de Gemeentewet.

Artikel 6: Orde van de vergadering

1. De voorzitter regelt de volgorde van de werkzaamheden en is belast met de handhaving van de orde in de vergadering.
2. Na opening van de vergadering stelt de voorzitter de behandeling van de onderwerpen aan de orde in volgorde, waarin zij op de agenda zijn vermeld, tenzij het bestuur anders beslist.

Artikel 7: Verslaglegging

1. Het verslag van de vergaderingen wordt gemaakt onder verantwoordelijkheid van de directeur.
2. Het verslag bevat:
 - a) de datum, tijd van aanvang en plaats van de vergadering;
 - b) de namen van de aanwezige en afwezige leden, met vermelding van een eventueel ontvangen bericht van verhindering;
 - c) een beknopt verslag van hetgeen ter vergadering besproken is;
 - d) een duidelijke omschrijving van de genomen besluiten met vermelding van de wijze waarop elk besluit tot stand is gekomen;
 - e) de volledige uitslag van de gehouden stemmingen.

Artikel 8: Verstrekken van inlichtingen

1. De voorzitter en/of directeur geven tezamen dan wel afzonderlijk alle inlichtingen, waarom het bestuur of één of meer leden daarom verzoekt.
2. De gevraagde inlichtingen worden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk tijdens de eerstvolgende vergadering van het bestuur verstrekt. Is beantwoording binnen deze termijn niet mogelijk, dan wordt dit onder opgave van redenen aan het bestuur medegedeeld.
3. In principe worden de gevraagde inlichtingen mondeling verstrekt, tenzij het bestuur of het betrokken lid of meerdere leden aangeven een schriftelijke beantwoording op prijs te stellen.
4. Verzoeken om informatie van gemeenten worden door het bestuur op overeenkomstige wijze afgehandeld waarbij in afwijking van het gestelde in lid 3 de beantwoording op schriftelijke en niet op mondelinge wijze zal plaatsvinden

Artikel 9: Stemmen over zaken

1. Nadat de beraadslaging over een onderwerp is gesloten, wordt zo nodig tot stemming overgegaan.

2. Wanneer geen van de leden stemming vraagt, wordt het voorstel geacht te zijn aangenomen.
3. Elk lid dat zich tegen een voorstel heeft uitgesproken kan verlangen, dat daarvan aantekening wordt gemaakt in het verslag, bedoeld in artikel 7.
4. De stemming over zaken geschiedt mondeling. De leden stemmen met de woorden "voor" of "tegen", zonder enige bijvoeging.
5. De voorzitter brengt als laatste zijn stem uit.
6. Bij het staken van de stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

Artikel 10: Stemmen over personen

1. Bij het doen van aanbevelingen, voordrachten of keuzen van personen wordt bij gesloten en ongetekende briefjes gestemd indien één van de leden een schriftelijke stemming verlangt.
2. Indien tot schriftelijke stemming wordt overgegaan, hebben er evenveel stemmen plaats als er personen aan te bevelen, voor te dragen of te kiezen zijn.
3. Bij een stemming als bedoeld in het vorige lid neemt het secretariaat de stemmen op.
4. De voorzitter stelt de uitslag van de stemming vast en deelt deze vervolgens aan het bestuur mede.
5. Indien bij de eerste vrije stemming geen volstrekte meerderheid wordt verkregen heeft een tweede vrije stemming plaats.
6. Wordt ook bij de tweede vrije stemming geen volstrekte meerderheid verkregen, dan heeft herstemming plaats tussen de twee personen die bij de tweede stemming de meeste stemmen hebben behaald.
7. Indien door het behalen van een gelijk aantal stemmen meer dan twee personen voor herstemming in aanmerking komen, dan beslist het lot wie van degenen, die een gelijk aantal stemmen hebben behaald, tot het tweetal waarover de herstemming zal plaats hebben, zal of zullen behoren.
8. Wordt ook bij een derde stemming geen volstrekte meerderheid gehaald dan beslist het lot.

Artikel 11: Benoeming vicevoorzitter

1. In afwijking op het gestelde in artikel 10 vindt benoeming van de vicevoorzitter plaats bij bindende voordracht door en vanuit de bestuursleden van de gemeenten die niet de voorzitter leveren.
2. Bij een eventuele stemming omtrent de voor te dragen kandidaat is het in artikel 10 gestelde van toepassing.

Artikel 12: Benoeming directeur

1. Het bestuur stelt in geval van de benoeming van een directeur een adviescommissie samen waarin naast de voorzitter van het bestuur nog een lid van het bestuur zitting heeft.
2. Deze adviescommissie krijgt van het bestuur mandaat om met inachtneming van eventuele wettelijke bepalingen en gehoord de ondernemingsraad, te komen tot een voordracht van een of meerdere kandidaten.
3. Het bestuur stelt de termijn vast waarbinnen deze adviescommissie moet komen tot een voordracht.
4. Bij een eventuele stemming omtrent de voor te dragen kandidaat is het in artikel 10 gestelde van toepassing

Artikel 13: Advies directeur

De directeur heeft in de vergadering van het bestuur een adviserende stem.

Artikel 14: Slotbepaling

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet of in het geval dat enige bepaling voor verschillende uitleg vatbaar blijkt te zijn, beslist de vergadering.

Artikel 15: Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op de dag volgende op die van de vaststelling door het bestuur van WAVA.

~~REGLEMENT VAN ORDE VOOR DE VERGADERING VAN HET BESTUUR VAN HET WERKVOORZIENINGSSCHAP ARBEID VOOR ALLEN (WAVA)~~
Reglement van orde vergaderingen bestuur WAVA

Artikel 1: Plaats van vergadering

De vergaderingen van het bestuur worden in de regel gehouden ~~ten kantore van~~ bij het Werkvoorzieningsschap Arbeid Voor Allen (WAVA).

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 2: Vergaderstukken

1. De oproep omvat de agenda van de vergadering.
2. De directeur is in overleg met de voorzitter verantwoordelijk voor de inhoud en samenstelling van de vergaderstukken.
3. De in het vorige lid bedoelde vergaderstukken worden de leden van het bestuur in de regel tenminste ~~tien~~ zeven dagen voor de vergadering toegezonden.

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 3: Presentielijst

1. Ieder lid tekent vóór de aanvang van de vergadering de presentielijst.
2. Een lid dat bij de aanvang ~~der~~ van de vergadering niet aanwezig is, tekent de presentielijst zodra het ter vergadering komt.
3. Onmiddellijk na sluiting ~~der~~ van de vergadering ondertekent de directeur de presentielijst.

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 4: Bericht van verhindering

1. Wanneer een lid verhinderd is een vergadering bij te wonen geeft hij daarvan kennis aan de ~~voorzitter~~ secretaris.
2. Wanneer de voorzitter verhinderd is een vergadering bij te wonen geeft hij daarvan, mede met het oog op het leiden van de bestuursvergadering, kennis aan de vice-voorzitter en aan de secretaris.
3. Wanneer de directeur verhinderd is een vergadering bij te wonen, geeft hij daarvan kennis aan de voorzitter of de vice-voorzitter.

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 5: Vereiste aantal leden

1. De voorzitter opent de vergadering op het vastgestelde uur, indien het daarvoor door de wet vereiste aantal leden, blijkens de presentielijst aanwezig is.
2. Wanneer een kwartier na het vastgestelde tijdstip niet het vereiste aantal leden aanwezig is, bepaalt de voorzitter, na voorlezing van de namen der afwezige leden, dag en uur van de volgende vergadering, met inachtneming van het bepaalde in artikel 20 van de Gemeentewet.

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Artikel 6: Orde van de vergadering

1. De voorzitter regelt de volgorde van de werkzaamheden en is belast met de handhaving van de orde in de vergadering.

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Reglement van orde bestuursvergaderingen WAVA

2. Na opening van de vergadering stelt de voorzitter de behandeling van de onderwerpen aan de orde in volgorde, waarin zij op de agenda zijn vermeld, tenzij het bestuur anders beslist.

Artikel 7: Verslaglegging

1. Het verslag van de vergaderingen wordt gemaakt onder verantwoordelijkheid van de directeur.
2. Het verslag bevat:
 - a) de datum, tijd van aanvang en plaats van de vergadering;
 - b) de namen van de aanwezige en afwezige leden, met vermelding van een eventueel ontvangen bericht van verhindering;
 - c) een beknopt verslag van hetgeen ter vergadering besproken is;
 - d) een duidelijke omschrijving van de genomen besluiten met vermelding van de wijze waarop elk besluit tot stand is gekomen;
 - e) de volledige uitslag van de gehouden stemmingen.

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 8: Verstrekken van inlichtingen

1. De voorzitter en/of directeur geven tezamen dan wel afzonderlijk alle inlichtingen, waarom het bestuur of één of meer leden daarom verzoekt.
2. De gevraagde inlichtingen worden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk tijdens de eerstvolgende vergadering van het bestuur verstrekt. Is beantwoording binnen deze termijn niet mogelijk, dan wordt dit onder opgave van redenen aan het bestuur medegedeeld.
3. In principe worden de gevraagde inlichtingen mondeling verstrekt, tenzij het bestuur of het betrokken lid of meerdere leden aangeven een schriftelijke beantwoording op prijs te stellen.
4. Verzoeken om informatie van gemeenten worden door het bestuur op overeenkomstige wijze afgehandeld waarbij in afwijking van het gestelde in lid 3 de beantwoording op schriftelijke en niet op mondelinge wijze zal plaatsvinden

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 9: Stemmen over zaken

1. Nadat de beraadslaging over een onderwerp is gesloten, wordt zo nodig tot stemming overgegaan.
2. Wanneer geen van de leden stemming vraagt, wordt het voorstel geacht te zijn aangenomen.
3. Elk lid dat zich tegen een voorstel heeft uitgesproken kan verlangen, dat daarvan aantekening wordt gemaakt in het verslag, bedoeld in artikel 67.
4. De stemming over zaken geschiedt mondeling. De leden stemmen met de woorden "voor" of "tegen", zonder enige bijvoeging.
5. De voorzitter brengt als laatste zijn stem uit.
6. Bij het staken van de stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 10: Stemmen over personen

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

1. Bij het doen van aanbevelingen, voordrachten of keuzen van personen wordt bij gesloten en ongetekende briefjes gestemd indien één van de leden een schriftelijke stemming verlangt.
2. Indien tot schriftelijke stemming wordt overgegaan, hebben er evenveel stemmen plaats als er personen aan te bevelen, voor te dragen of te kiezen zijn.
3. Bij een stemming als bedoeld in het vorige lid neemt het secretariaat de stemmen op.
4. De voorzitter stelt de uitslag van de stemming vast en deelt deze vervolgens aan het bestuur mede.
5. Indien bij de eerste vrije stemming geen volstreekte meerderheid wordt verkregen heeft een tweede vrije stemming plaats.
6. Wordt ook bij de tweede vrije stemming geen volstreekte meerderheid verkregen, dan heeft herstemming plaats tussen de twee personen die bij de tweede stemming de meeste stemmen hebben behaald.
7. Indien door het behalen van een gelijk aantal stemmen meer dan twee personen voor herstemming in aanmerking komen, dan beslist het lot wie van degenen, die een gelijk aantal stemmen hebben behaald, tot het tweetal waarover de herstemming zal plaats hebben, zal of zullen behoren.
8. Wordt ook bij een derde stemming geen volstreekte meerderheid gehaald dan beslist het lot.

Artikel 11: Benoeming vice-voorzitter.

1. In afwijking op het gestelde in artikel 910 vindt benoeming van de vice-voorzitter plaats bij bindende voordracht door en vanuit de bestuursleden ~~die de gemeenten Aalburg, Geertruidenberg, Made, Werkendam en Woudrichem vertegenwoordigen van de gemeenten die niet de voorzitter leveren.~~
2. Bij een eventuele stemming omtrent de voor te dragen kandidaat is het in artikel 910 gestelde van toepassing.

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 12: Benoeming directeur.

1. Het bestuur stelt in geval van de benoeming van een directeur een adviescommissie samen waarin naast de voorzitter van het bestuur nog een lid van het bestuur zitting heeft.
2. Deze adviescommissie krijgt van het bestuur mandaat om met inachtneming van eventuele wettelijke bepalingen en gehoord de ondernemingsraad, te komen tot een voordracht van een of meerdere kandidaten.
3. Het bestuur stelt de termijn vast waarbinnen deze adviescommissie moet komen tot een voordracht.
4. Bij een eventuele stemming omtrent de voor te dragen kandidaat is het in artikel 910 gestelde van toepassing

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 13: Advies directeur.

De directeur heeft in de vergadering van het bestuur een adviserende stem.

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Artikel 14: Slotbepaling.

Reglement van orde bestuursvergaderingen WAVA

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet of in het geval dat enige bepaling voor verschillende uitleg vatbaar blijkt te zijn, beslist de vergadering.

Artikel 15: Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op de dag volgende op die van de vaststelling door het bestuur van WAVA.

Met opmaak: Lettertype: Vet, Niet onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

TREASURYSTATUUT WAVA

1. Inleiding

Dit treasurystatuut geeft de bestuurlijke infrastructuur voor de uitvoering van de treasuryfunctie. Het gaat om de beleidsmatige vaststelling van de uitgangspunten, doeleinden, de organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

2. Begrippenkader

Om helderheid te scheppen inzake het treasurybeleid is het van belang om de belangrijkste begrippen te definiëren.

Treasuryfunctie

De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit drie deelfuncties te weten risicobeheer, kasbeheer en financiering.

Treasurybeleid

Het treasurybeleid bestaat uit de uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten, de organisatorische en administratieve kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie ter uitvoering van de treasuryfunctie. Het beleid wordt vastgelegd in een treasurystatuut.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het treasurystatuut. De beleidsuitvoering vindt haar weerslag in specifieke beleidsplannen. Deze en de realisatie daarvan worden vermeld in de treasuryparagraaf van de begroting en de jaarrekening.

Risicobeheer

Het risicobeheer omvat alle activiteiten die zich richten op het beheersen van financiële risico's te weten renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's, interne liquiditeitsrisico's en valutarisico's.

Kasbeheer

Het kasbeheer omvat het beheer van de geldstromen en daaruit voortvloeiende saldi- en liquiditeitsposities tot één jaar.

Financiering

De financiering omvat de activiteiten die gericht zijn op het beheren van de liquiditeitsposities voor een termijn vanaf één jaar en het voorzien in de benodigde liquiditeiten (minimaal een jaar) voor de realisatie van voorgenomen investeringen en activiteiten alsmede het onderhouden van de relatie met de financiële instellingen.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. Deze onderliggende waarden kunnen reële producten zijn zoals grondstoffen of financiële producten zoals effecten.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA bij aanvang van het jaar.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA bij aanvang van het jaar.

Schatkistbankieren

Het verplicht aanhouden van (tijdelijk) overtollige liquide middelen in de schatkist bij het Agentschap van de Generale Thesaurie van het Ministerie van Financiën.

3. Treasurybeleid

Het treasurybeleid wordt vastgelegd door in de eerste plaats het aangeven van doelstellingen, richtlijnen en limieten. De Wet Fido heeft op bepaalde onderdelen een bepalend en bindend karakter.

De bepalingen van de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO) zijn eveneens verwerkt in dit statuut.

De treasuryactiviteiten staan aan snelle interne en externe ontwikkelingen bloot. Dit betekent dat er duidelijke doelstellingen geformuleerd moeten worden.

Hieronder zijn de belangrijkste doelstellingen verwoord zoals deze gelden voor de Gemeenschappelijke Regeling WAVA:

Wettelijk kader

- Alle activiteiten op het gebied van de treasuryfunctie dienen binnen de wettelijke bepalingen van de Wet Fido te vallen zoals de wettelijk vastgelegde richtlijnen voor de kasgeldlimiet en de renterisiconorm;
- Er kunnen uitsluitend leningen worden aangegaan, middelen worden uitgezet en garanties worden verleend voor de uitoefening van de publieke taak zoals omschreven in de Gemeenschappelijke Regeling WAVA.

Doel

- Uitzettingen mogen niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Risico

- Het uitzetten van middelen, voor een periode tot drie maanden, kan alleen bij financiële instellingen met minimaal een A-rating of vergelijkbaar, toegekend door ten minste twee erkende ratingbureaus, welke financiële instellingen zijn gevestigd in Nederland of een andere EU-lidstaat die tenminste beschikt over een AA-rating, of bij andere Nederlandse overheden;
- Het uitzetten van middelen, voor een periode van langer dan drie maanden, kan alleen bij financiële instellingen met minimaal een AA-rating of vergelijkbaar, toegekend door ten minste twee erkende ratingbureaus, welke financiële instellingen zijn gevestigd in Nederland of een andere EU-lidstaat die tenminste beschikt over een AA-rating, of bij andere Nederlandse overheden;
- Het uitzetten van middelen kan alleen als de hoofdsom intact blijft, zoals bij daggeld, deposito's, hoofdsomgarantieproducten en uitzettingen in de vorm van vastrentende waarden zoals obligaties;
- In afwijking van de Wet Fido zijn uitzettingen in de vorm van derivaten niet toegestaan;
- Uitzettingen in de vorm van aandelen zijn in principe niet toegestaan, tenzij dit uit hoofde van de publieke taak zoals omschreven in de Gemeenschappelijke Regeling WAVA is toegestaan, uitzettingen in de vorm van aandelen vereisen in ieder geval de toestemming van het algemeen bestuur;
- Met betrekking tot uitzettingen dient jaarlijks aan het begin van het jaar vastgesteld te worden of de instellingen waar uitzettingen hebben plaatsgevonden nog over de vereiste rating beschikken;

- Andere Nederlandse overheden worden qua solvabiliteit gelijk gesteld met financiële instellingen met een triple-A-rating;
- Bancaire en financiële diensten dienen permanent beschikbaar te zijn tegen een vooraf overeengekomen kwaliteit en prijs.

Financiering

- Het aantrekken van langlopende leningen geschiedt door het opvragen van minimaal drie offertes;
- De maximale omvang per langlopende lening is € 10.000.000;
- Het aantrekken van langlopende leningen vindt plaats na goedkeuring van het algemeen bestuur op een daartoe gedaan voorstel van het dagelijks bestuur.

Kasgeldbeheer

- Er mag maximaal € 5.000,- in kas zitten;
- Afstorting bij de plaatselijke bank vindt plaats in bedragen van maximaal € 2.500 per keer.

Overig

- Het betalingsverkeer dient geautomatiseerd plaats te vinden, tenzij dit niet mogelijk is en urgentie van betaling een andere methode noodzakelijk maakt.

4. Organisatie treasury

Om de uitvoering van de treasuryfunctie te kunnen sturen en beheersen en om de interne organisatorische risico's te minimaliseren is een organisatorische infrastructuur nodig.

Organisatorisch vindt de uitoefening van de treasuryfunctie plaats binnen dezelfde infrastructuur als die van de BV Om die reden is de hiërarchische plaats van de treasuryfunctie binnen de afdeling Financiën en Ondersteuning en valt onder de manager Financiën en Ondersteuning.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het treasurybeleid, het toezicht houden hierop en het eventueel bijstellen van het treasurybeleid. Toezicht op de treasuryfunctie maakt onderdeel uit van de interne controle.

De bevoegdheid tot het aangaan van kasgeldleningen en het uitzetten van overtollige kasgelden is toegekend aan de algemeen directeur en gemandateerd aan de concern controller van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA.

5. Planning en control

De planning en control vindt zijn weerslag in de treasuryparagraaf van de begroting en de jaarrekening.

6. Informatievoorziening

De informatievoorziening van de treasury valt uiteen in beleidsmatige, operationele en verantwoordingsinformatie.

De beleidsmatige informatie bestaat vooral uit de beleidskaders zoals deze zijn opgenomen in dit treasurystatuut en uit de concrete beleidsplannen en uitvoering hiervan zoals deze vermeld worden in de treasuryparagraaf van de begroting en de jaarrekening.

De operationele informatie is ter ondersteuning van de uitvoering van de treasuryactiviteiten. De belangrijkste operationele informatiebronnen zijn:

- rentevisie lange termijn, online via de BNG-infodienst en informatiebronnen beschikbaar bij banken;
- de wekelijkse rentetarieven;
- internetsites als www.euribor.org
- betalingen en ontvangsten in de pijplijn via Telebankieren systemen van de banken waarmee een relatie wordt onderhouden;
- de financieringsstructuur eigen en vreemd vermogen en korte en lange schuld.

De verantwoordingsinformatie is met name de informatie die aangeeft of de gestelde doelen gerealiseerd zijn. De verantwoordingsinformatie voor de Gemeenschappelijke Regeling WAVA zal zijn weerslag vinden in de treasuryparagraaf van de jaarrekening.

7. Administratieve organisatie en interne controle

De administratieve organisatie dient zodanig ingericht te zijn dat zij adequate beleids-, operationele en verantwoordingsinformatie moet kunnen leveren. Er dienen controles uitgevoerd te worden op juistheid, tijdigheid en volledigheid van de managementinformatie en de administratieve verwerking.

Hiertoe zijn procedures opgesteld voor het aantrekken en uitzetten van kasgelden, voor het opstellen en verstrekken van informatie en voor de interne controles op de treasury-activiteiten.

Een en ander dient zoveel mogelijk geautomatiseerd te gebeuren.

Het treasurystatuut zal eens in de vier jaar ter vaststelling aan het algemeen bestuur worden gezonden. Dit treasurystatuut behoort bij het besluit van het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA van 28 februari 2019.

Bijlage I - Bevoegdheden

1. De treasuryfunctie wordt centraal uitgevoerd binnen de afdeling Financiën en Ondersteuning.
2. De bevoegdheden op grond van de statuten, gemeenschappelijke regeling en organisatieverordening zijn leidend in geval van onduidelijkheid of strijdigheid met onderstaand overzicht.
3. In onderstaand overzicht worden activiteiten, bevoegdheden en autorisatie met betrekking tot de treasuryfunctie van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA weergegeven.

Activiteit	Bevoegd functionaris	Autorisatie door
Het uitvoeren van activiteiten met betrekking tot het kasbeheer	Manager F&O	
Het afhandelen van het betalingsverkeer	Manager F&O	
Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen, inclusief schatkistbankieren	Manager F&O	
Het aantrekken van korte financieringsmiddelen (commercial paper, kasgeldleningen)	Manager F&O	Concern controller
Het doen van kortlopende uitzettingen	Concern controller	Algemeen directeur
Het doen van langlopende beleggingen	Concern controller	Algemeen directeur
Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen	Concern controller	
Het afsluiten van financiële contracten	Concern controller	Algemeen directeur
Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties	Manager F&O	

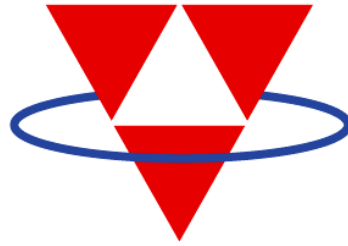
Het voorbereiden van beleidsvoorstellen en adviezen op treasurygebied	Concern controller	
Het opstellen van de rentevisie	Concern controller	

4. Het betalingsverkeer wordt verzorgd door de financiële administratie van de afdeling. Voor het geven van opdrachten tot betaling is aan een aantal medewerkers tekeningsbevoegdheid toegekend; de invulling van de bevoegdheid is afhankelijk van de functie van de betrokken medewerker. Voor elke betalingsopdracht zijn twee handtekeningen vereist.

Bijlage 2 - Informatieverstrekking

De volgende informatie zal regelmatig, of wanneer noodzakelijk, verstrekt worden.

Informatie	Frequentie	Informatieverstrekker	Informatieontvanger
Vooruitblik treasury-activiteiten in de treasury-paragraaf bij de begroting	Jaarlijks	Concern controller	AB
Evaluatie treasury-activiteiten in de treasury- paragraaf bij de jaarrekening	Jaarlijks	Concern controller	AB
Voortgang treasuryactiviteiten in halfjaarrapportages	Halfjaarlijks	Concern controller	AB
Informatie aan derden	Incidenteel; per kwartaal; jaarlijks	Financieel Controller	derden (deelnemende gemeenten, provincie, CBS, studenten, onderzoekers, andere gemeenten)

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING **Wava**

TREASURY—STATUUT WAVA

~~GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING~~
~~WAVA~~

~~26 november 2009~~

1. Inleiding

Dit treasurystatuut geeft de bestuurlijke infrastructuur voor de uitvoering van de treasuryfunctie. Het gaat om de beleidsmatige vaststelling van de uitgangspunten, doeleinden, de organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie.

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

2. Begrippenkader

Om helderheid te scheppen inzake het treasurybeleid is het van belang om de belangrijkste begrippen te definiëren.

Treasuryfunctie

De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit drie deelfuncties te weten risicobeheer, kasbeheer en financiering.

Treasurybeleid

Het treasurybeleid bestaat uit de uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten, de organisatorische en administratieve kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie ter uitvoering van de treasuryfunctie. Het beleid wordt vastgelegd in een treasurystatuut.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het treasurystatuut. De beleidsuitvoering vindt haar weerslag in specifieke beleidsplannen. Deze en de realisatie daarvan worden vermeld in de treasuryparagraaf van de begroting en de jaarrekening.

Risicobeheer

Het risicobeheer omvat alle activiteiten die zich richten op het beheersen van financiële risico's te weten renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's, interne liquiditeitsrisico's en valutarisico's.

Kasbeheer

Het kasbeheer omvat het beheer van de geldstromen en daaruit voortvloeiende saldi- en liquiditeitsposities tot één jaar.

Financiering

De financiering omvat de activiteiten die gericht zijn op het beheren van de liquiditeitsposities voor een termijn vanaf één jaar en het voorzien in de benodigde liquiditeiten (minimaal een jaar) voor de realisatie van

voorgenomen investeringen en activiteiten alsmede het onderhouden van de relatie met de financiële instellingen.

Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. Deze onderliggende waarden kunnen reële producten zijn zoals grondstoffen of financiële producten zoals effecten.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA bij aanvang van het jaar.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA bij aanvang van het jaar.

Schatkistbankieren

Het verplicht aanhouden van (tijdelijk) overtollige liquide middelen in de schatkist bij het Agentschap van de Generale Thesaurie van het Ministerie van Financiën.

3. Treasurybeleid

Het treasurybeleid wordt vastgelegd door in de eerste plaats het aangeven van doelstellingen, richtlijnen en limieten. De Wet Fido heeft op bepaalde onderdelen een bepalend en bindend karakter.

De bepalingen van de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (RUDDO)), ~~zoals aangepast in april 2009~~, zijn eveneens verwerkt in dit statuut.

De treasuryactiviteiten staan aan snelle interne en externe ontwikkelingen bloot. Dit betekent dat er duidelijke doelstellingen geformuleerd moeten worden.

Hieronder zijn de belangrijkste doelstellingen verwoord zoals deze gelden voor de Gemeenschappelijke Regeling WAVA:

Wettelijk kader

- Alle activiteiten op het gebied van de treasuryfunctie dienen binnen de wettelijke bepalingen van de Wet Fido te vallen zoals de wettelijk vastgelegde richtlijnen voor de kasgeldlimiet en de renterisiconorm;
- Er kunnen uitsluitend leningen worden aangegaan, middelen worden uitgezet en garanties worden verleend voor de uitoefening van de publieke taak ~~in het kader van de WSW van~~ zoals omschreven in de Gemeenschappelijke Regeling WAVA~~7~~.

Doel

- Uitzettingen mogen niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Risico

- Het uitzetten van middelen, voor een periode tot drie maanden, kan alleen bij financiële instellingen met minimaal een A-rating of vergelijkbaar, toegekend door ten minste twee erkende ratingbureaus, welke financiële instellingen zijn gevestigd in Nederland of een andere EU-lidstaat die tenminste beschikt over een AA-rating, of bij andere Nederlandse overheden;
- Het uitzetten van middelen, voor een periode van langer dan drie maanden, kan alleen bij financiële instellingen met minimaal een AA-rating of vergelijkbaar, toegekend door ten minste twee erkende ratingbureaus, welke financiële instellingen zijn gevestigd in Nederland of een andere EU-lidstaat die tenminste beschikt over een AA-rating, of bij andere Nederlandse overheden;
- Het uitzetten van middelen kan alleen als de hoofdsom intact blijft, zoals bij daggeld, deposito's, hoofdsomgarantieproducten en uitzettingen in de vorm van vastrentende waarden zoals obligaties;
- In afwijking van de Wet Fido zijn uitzettingen in de vorm van derivaten niet toegestaan;
- Uitzettingen in de vorm van aandelen zijn in principe niet toegestaan, tenzij dit uit hoofde van de publieke taak in het kader van de WSW zoals omschreven in de Gemeenschappelijke Regeling WAVA is toegestaan, uitzettingen in de vorm van aandelen vereisen in ieder geval de toestemming van het Algemeen Bestuur;
- Met betrekking tot uitzettingen dient jaarlijks aan het begin van het jaar vastgesteld te worden of de instellingen waar uitzettingen hebben plaatsgevonden nog over de vereiste rating beschikken;
- Andere Nederlandse overheden worden qua solvabiliteit gelijk gesteld met financiële instellingen met een triple-A-rating;
- Bancaire en financiële diensten dienen permanent beschikbaar te zijn tegen een vooraf overeengekomen kwaliteit en prijs.

Financiering

- Het aantrekken van langlopende leningen geschiedt door het opvragen van minimaal drie offertes;
- De maximale omvang per langlopende lening is € 10.000.000;
- Het aantrekken van langlopende leningen vindt plaats na goedkeuring van het AB Algemeen Bestuur op een daartoe gedaan voorstel van het DBDagelijks Bestuur.

Kasgeldbeheer

- Er mag maximaal € 5.000,- in kas zitten;
- Afstorting bij de plaatselijke bank vindt plaats in bedragen van maximaal € 2.500 per keer.

Overig

- Het betalingsverkeer dient geautomatiseerd plaats te vinden, tenzij dit niet mogelijk is en urgentie van betaling een andere methode noodzakelijk maakt.

4. Organisatie treasury

Om de uitvoering van de treasuryfunctie te kunnen sturen en beheersen en om de interne organisatorische risico's te minimaliseren is een organisatorische infrastructuur nodig.

Organisatorisch vindt de uitoefening van de treasuryfunctie plaats binnen dezelfde infrastructuur als die van ~~GOxxxde B-V~~. Om die reden is de hiërarchische plaats van de treasuryfunctie binnen de afdeling Financiën en Administratie-Ondersteuning en valt onder de ~~M~~anager Financiën en AdministratieOndersteuning.

Het ~~D~~agelijks ~~B~~estuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het treasurybeleid, het toezicht houden hierop en het eventueel bijstellen van het treasurybeleid. Toezicht op de treasuryfunctie maakt onderdeel uit van de interne controle.

De bevoegdheid tot het aangaan van kasgeldleningen en het uitzetten van overtollige kasgelden is toegekend aan de ~~A~~lgemeen ~~D~~irecteur en gemandateerd aan de Financieel-Directeur~~C~~oncern controller van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA.

5. Planning en control

De planning en control vindt zijn weerslag in de treasuryparagraaf van de begroting en de jaarrekening.

6. Informatievoorziening

De informatievoorziening van de treasury valt uiteen in beleidsmatige, operationele en verantwoordingsinformatie.

De beleidsmatige informatie bestaat vooral uit de beleidskaders zoals deze zijn opgenomen in dit treasurystatuut en uit de concrete beleidsplannen en uitvoering hiervan zoals deze vermeld worden in de treasuryparagraaf van de begroting en de jaarrekening.

De operationele informatie is ter ondersteuning van de uitvoering van de treasuryactiviteiten. De belangrijkste operationele informatiebronnen zijn:

- rentevisie lange termijn, online via de BNG-infodienst en informatiebronnen beschikbaar bij banken;
- de wekelijkse rentetarieven;
- internetsites als www.euribor.org

- betalingen en ontvangsten in de pijplijn via Telebankieren systemen van de banken waarmee een relatie wordt onderhouden;
- de financieringsstructuur eigen en vreemd vermogen en korte en lange schuld.

De verantwoordingsinformatie is met name de informatie die aangeeft of de gestelde doelen gerealiseerd zijn. De verantwoordingsinformatie voor de Gemeenschappelijke Regeling WAVA zal zijn weerslag vinden in de treasuryparagraaf van de jaarrekening.

7. Administratieve organisatie en interne controle

De administratieve organisatie dient zodanig ingericht te zijn dat zij adequate beleids-, operationele en verantwoordingsinformatie moeten kunnen leveren. Er dienen controles uitgevoerd te worden op juistheid, tijdigheid en volledigheid van de managementinformatie en de administratieve verwerking.

Hiertoe zijn procedures opgesteld voor het aantrekken en uitzetten van kasgelden, voor het opstellen en verstrekken van informatie en voor de interne controles op de treasury- activiteiten.

Een en ander dient zoveel mogelijk geautomatiseerd te gebeuren.

Het treasurystatuut zal eens in de vier jaar ter vaststelling aan het **A**lgemeen **B**estuur worden gezonden.

Dit treasurystatuut behoort bij het besluit van het **A**lgemeen **B**estuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA van ~~26 november 2009~~ nog invullen 28 februari 2019.

|

Bijlage I - Bevoegdheden

1. De treasuryfunctie wordt centraal uitgevoerd binnen de afdeling Financiën en AdministratieOndersteuning.
2. De bevoegdheden op grond van de statuten, gemeenschappelijke regeling en organisatieverordening zijn leidend in geval van onduidelijkheid of strijdigheid met onderstaand overzicht.
3. In onderstaand overzicht worden activiteiten, bevoegdheden en autorisatie met betrekking tot de treasuryfunctie van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA weergegeven.

Activiteit	Bevoegd functionaris	Autorisatie door
Het uitvoeren van activiteiten met betrekking tot het kasbeheer	<u>AdministratieManager</u> <u>F&O</u>	
Het afhandelen van het betalingsverkeer	<u>AdministratieManager</u> <u>F&O</u>	
Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen, <u>inclusief schatkistbankieren</u>	<u>administratieManager</u> <u>F&O</u>	
Het aantrekken van korte financieringsmiddelen (commercial paper, kasgeldleningen)	<u>Coördinator</u> <u>AdministratieManager</u> <u>F&O</u>	<u>Financieel</u> <u>DirecteurConcern</u> <u>controller</u>
Het doen van kortlopende uitzettingen	<u>Financieel</u> <u>directeurConcern</u> <u>controller</u>	Algemeen D irecteur
Het doen van langlopende beleggingen	<u>Financieel</u> <u>directeurConcern</u> <u>controller</u>	Algemeen D irecteur
Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen	<u>Financieel</u> <u>directeurConcern</u> <u>controller</u>	
Het afsluiten van financiële contracten	<u>Financieel</u> <u>directeurConcern</u> <u>controller</u>	Algemeen D irecteur
Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties	<u>AdministratieManager</u> <u>F&O</u>	
Het voorbereiden van beleidsvoorstellen en adviezen op treasurygebied	<u>Financieel</u> <u>directeurConcern</u> <u>controller</u>	

Het opstellen van de rentevisie	Financieel directeur <u>Concern controller</u>	
Het aangaan van derivaten	Financieel directeur <u>Concern controller</u>	Algemeen Directeur

4. Het betalingsverkeer wordt verzorgd door de financiële administratie van de afdeling.

Voor het geven van opdrachten tot betaling is aan ~~zes personen~~een aantal medewerkers tekeningsbevoegdheid toegekend; de invulling van de bevoegdheid is afhankelijk van de functie van de betrokken medewerker. Voor elke betalingsopdracht zijn twee handtekeningen vereist.

Bijlage 2 - Informatieverstrekking

De volgende informatie zal regelmatig, of wanneer noodzakelijk, verstrekt worden.

Informatie	Frequentie	Informatieverstrekker	Informatieontvanger
Vooruitblik treasury-activiteiten in de treasury-paragraaf bij de begroting	Jaarlijks	<u>Financieel directeur</u> <u>Concern controller</u>	AB
Evaluatie treasury-activiteiten in de treasury-paragraaf bij de jaarrekening	Jaarlijks	<u>Financieel directeur</u> <u>Concern controller</u>	AB
Voortgang treasuryactiviteiten in halfjaarrapportages	<u>Half</u> jaarlijks	<u>Financieel directeur</u> <u>Concern controller</u>	AB
Informatie aan derden	Incidenteel; per kwartaal; jaarlijks	<u>Financieel</u> Controller	derden (deelnemende gemeenten, provincie, CBS, studenten, onderzoekers, andere gemeenten)

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

De ondergetekenden:

1. **de Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Arbeid voor Allen (WAVA)**, gevestigd te (4902 VR) Oosterhout aan de Wilhelminakanaal Noord 3, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter, Mevrouw P.C. Jorritsma-Verkade, hierna te noemen "WAVA";

en

2. **de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid met KvK-nummer 20094680, genaamd MidZuid B.V. (de BV)**, gevestigd te (4902 VR) Oosterhout aan Wilhelminakanaal Noord 3, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar bestuurder de heer E.B.A. Lichtenberg, hierna te noemen "de BV"

In aanmerking nemend dat:

- a) WAVA in 1999 de BV, althans diens rechtsvoorganger, heeft opgericht;
- b) WAVA de BV heeft aangewezen als rechtspersoon in de zin van artikel 2 lid 2 van de Wet sociale werkvoorziening (hierna te noemen "Wsw");
- c) Partijen op 22 februari 2001 een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten teneinde dit aanwijzingsbesluit uit te werken;
- d) Een wijziging van deze samenwerkingsovereenkomst wenselijk is in het kader van een algemene herziening van de juridische grondslagen van WAVA en de BV.

Komen overeen als volgt:

Artikel 1. Taken en verplichtingen van WAVA

De taken en verplichtingen van WAVA zijn opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019

Taken en verplichtingen die voor deze samenwerkingsovereenkomst van belang zijn:

- 1.1. de besluitvorming over het aanbieden van een arbeidsovereenkomst aan de personen die tot de doelgroep van de Wsw behoren en de detachering van deze personen aan de BV;

- 1.2. het aanwijzen van de BV als de met de uitvoering van de Wsw belaste rechtspersoon;
- 1.3. het jaarlijks vaststellen van de door de BV opgestelde begroting;
- 1.4. het vaststellen van een organisatieverordening en mandaatregeling waarin bevoegdheden belegd worden in de organisatie van de BV.

Artikel 2. Taken van de BV

- 2.1. Conform haar statutaire doelstelling is de BV onder andere in het kader van de Wsw belast met het verschaffen van aangepaste arbeid aan personen die, vanwege een arbeidsbeperking geen passende arbeid (meer) kunnen verrichten onder normale omstandigheden en voorts om personen met een tijdelijke beperking eveneens aangepaste arbeid te verschaffen, alsmede in het kader van de uitvoering van andere regelingen met betrekking tot (gesubsidieerde) arbeid, met het oogmerk hen gedurende een overgangperiode te revalideren opdat zij weer in een reguliere dienstbetrekking kunnen worden ingedeeld.
- 2.2. In het kader van het in art. 2.1 omschreven doel zal de BV:
 - 2.2.1. gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen aan WAVA verschaffen die voor de informatievoorziening, de beleidsvorming, de uitoefening van toezicht, de beoordeling van de uitvoering van deze overeenkomst en de begroting nodig zijn.
 - 2.2.2. alle informatie, waaronder statistische gegevens, die door het Rijk aan WAVA wordt gevraagd en/of alle informatie die op grond van de Wsw door andere instanties aan WAVA wordt gevraagd rechtstreeks aan de aanvrager, zonder tussenkomst van WAVA, toesturen binnen een redelijke termijn, dat wil zeggen dat gestreeft wordt naar een beantwoording binnen acht weken na ontvangst van de betreffende vraag.

Artikel 3. De dienstbetrekking en detachering

- 3.1. Indienstneming van Werknemers in de zin van artikel 2 lid 1 Wsw en de beëindiging van een dergelijke dienstbetrekking geschieden door WAVA.
- 3.2. WAVA detacheert de Werknemers voor hun volle arbeidstijd aan de BV voor het verrichten van passende werkzaamheden en conform de inhoud van de arbeidsovereenkomst die de Werknemers met WAVA hebben.

Artikel 4. Duur en beëindiging

- 4.1. Deze samenwerkingsovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd.
- 4.2. Beide partijen zijn bevoegd de onderhavige overeenkomst met onmiddellijke ingang door middel van een aangetekende brief op te zeggen, indien een van de partijen in staat van faillissement wordt verklaard, haar faillissement wordt aangevraagd, surséance van betaling aanvraagt of surséance van betaling wordt verleend, of indien zij haar activiteiten geheel of grotendeels overdraagt danwel staakt.
- 4.3. Beëindiging van deze overeenkomst op welke grond of uit welke hoofde ook laat onverlet de overige, hieruit voortvloeiende rechten en verplichtingen van partijen

Artikel 5. Diversen

- 5.1. Partijen zijn zonder schriftelijke goedkeuring van de andere partij niet bevoegd rechten of verplichtingen uit deze overeenkomst aan derden over te dragen.
- 5.2. WAVA kan deze overeenkomst wijzigen, indien deze wijziging voortvloeit uit een wetwijziging of wijziging van enige andere regeling op Europees-, Rijks- of provinciaal niveau. WAVA treedt over de in dit lid bedoelde wijziging van deze overeenkomst en de daaruit voortvloeiende gevolgen in overleg met de BV.
- 5.3. Indien één of meer bepalingen van deze overeenkomst onverbindend of niet afdwingbaar zouden blijken te zijn dan blijven de overige bepalingen van deze overeenkomst tussen partijen van kracht. Partijen verbinden zich om de niet verbindende of niet afdwingbare bepalingen te vervangen door zodanige bepalingen, die wel verbindend of afdwingbaar zijn en die zo min mogelijk, gelet op het doel van de strekking van deze overeenkomst, afwijken van de niet verbindende of niet afdwingbare bepalingen.

Aldus overeengekomen te Oosterhout op 1 januari 2019,

Gemeenschappelijke regeling WAVA

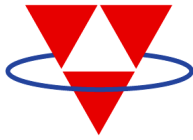
MidZuid B.V.

Voorzitter,

Algemeen directeur,

Drs. P. Jorritsma-Verkade

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

De ondergetekenden:

1. **de ~~g~~Gemeenschappelijke ~~r~~Regeling Werk~~voorziening~~bedrijf Arbeid voor Allen (WAVA)**, gevestigd te (4902 ~~TNVR~~) Oosterhout aan de ~~Esdoornlaan 45a~~Wilhelminakanaal Noord 3, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter, ~~de heer J. van Brummen~~Mevrouw Jorritsma-Verkade, hierna te noemen "WAVA";
- en
2. **de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ~~!GO~~ B.V. met KvK-nummer 20094680, genaamd MidZuid B.V. (de BV)**, gevestigd te (4902 ~~TNVR~~) Oosterhout aan ~~de Esdoornlaan 45a~~Wilhelminakanaal Noord 3, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar bestuurder de heer E.B.A. Lichtenberg, hierna te noemen "~~!GO~~de BV"

In aanmerking nemend dat:

- a) WAVA in 1999 ~~!GO~~de BV, althans diens rechtsvoorganger, heeft opgericht;
- b) WAVA ~~!GO~~de BV heeft aangewezen als rechtspersoon in de zin van art.~~ikel~~ 2 lid 2 van de Wet sociale werkvoorziening (hierna te noemen "Wsw");
- c) Partijen op 22 februari 2001 een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten teneinde dit aanwijzingsbesluit uit te werken;
- d) Een wijziging van deze samenwerkingsovereenkomst wenselijk is in het kader van ~~het beleid van de in WAVA deelnemende gemeenten om de "teugels aan te halen"~~een algemene herziening van de juridische grondslagen van WAVA en de BV.

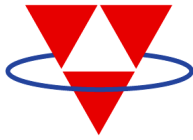
Komen overeen als volgt:

Artikel 1. Taken en verplichtingen van WAVA

~~WAVA is belast met onder meer:~~De taken en verplichtingen van WAVA zijn opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling WAVA 2019

Taken en verplichtingen die voor deze samenwerkingsovereenkomst van belang zijn:

- 1.1. ~~de beleidsontwikkeling en vaststelling en de maatschappelijke inbedding van de in de Wsw aan de in WAVA deelnemende gemeenten opgedragen taken;~~

1.2. de besluitvorming over het aanbieden van een arbeidsovereenkomst aan de personen die tot de doelgroep van de Wsw behoren en de detachering van deze personen aan !GOde BV;

1.3. ~~het vaststellen van de omvang van de Wsw formatie;~~

~~1.4. het afleggen van verantwoordelijkheid aan de deelnemende gemeenten in WAVA en het rijk;~~

~~1.5.~~ 1.4. het aanwijzen van !GOde BV als de met de uitvoering van de Wsw belaste rechtspersoon;

~~1.6.~~ 1.5. het jaarlijks vaststellen van de door !GOde BV opgestelde begroting;

~~1.7.~~ 1.6. het vaststellen van een organisatieverordening en mandaatregeling waarin bevoegdheden belegd worden in de organisatie van !GOde BV.

Artikel 2. Taken van !GOde BV

2.1. Conform haar statutaire doelstelling is !GOde BV onder andere in het kader van de Wsw belast met het verschaffen van aangepaste arbeid aan personen die, vanwege een arbeids~~handicap~~beperking geen passende arbeid (meer) kunnen verrichten onder normale omstandigheden en voorts om personen met een tijdelijke ~~handicap~~beperking eveneens aangepaste arbeid te verschaffen, alsmede in het kader van de uitvoering van andere regelingen met betrekking tot (gesubsidieerde) arbeid, met het oogmerk hen gedurende een overgangperiode te revalideren opdat zij weer in een reguliere dienstbetrekking kunnen worden ingedeeld.

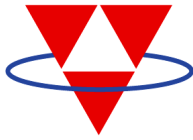
2.2. In het kader van het in art. 2.1 omschreven doel zal !GOde BV:

~~2.2.1. de gegevens als bedoeld in art. 15 Wsw registreren;~~

~~2.2.2. gevraagd en ongevraagd aan WAVA al die gegevens verschaffen waarvan zij redelijkerwijs kan vermoeden dat WAVA die nodig heeft voor de uitvoering van de Wsw;~~

~~2.2.3.~~ 2.2.1. gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen aan WAVA verschaffen die voor de informatievoorziening, de beleidsvorming, de uitoefening van toezicht, de beoordeling van de uitvoering van deze overeenkomst en de begroting nodig zijn.

~~2.2.4.~~ 2.2.2. alle informatie, waaronder statistische gegevens, die door het ministerieRijk aan WAVA wordt gevraagd en/of alle informatie die op grond van de Wsw door andere instanties aan WAVA wordt gevraagd rechtstreeks aan de aanvrager, zonder tussenkomst van WAVA, toesturen binnen een redelijke termijn, dat wil zeggen dat gestreeft wordt naar een beantwoording binnen acht weken na ontvangst van de betreffende vraag.-

Artikel 3. De dienstbetrekking en detachering

3.1. Indienstneming van Werknemers in de zin van artikel 2 lid 1 Wsw en de beëindiging van een dergelijke dienstbetrekking geschieden door WAVA.

~~3.2. WAVA neemt een werknemer pas in dienst en gaat niet tot plaatsing over, dan nadat gebleken is dat !GO de werknemer een passende functie kan aanbieden.~~

~~3.3.~~ 3.2. WAVA detacheert de Werknemers voor hun volle arbeidstijd aan ~~!GO~~de BV voor het verrichten van passende werkzaamheden en conform de inhoud van de arbeidsovereenkomst die de Werknemers met WAVA hebben.

~~3.4. Functionarissen van !GO kunnen op grond van de organisatieverordening en mandaatregeling van WAVA aangewezen worden om op dezelfde wijze als de formele werkgever te treden in de rechten en plichten van de Werknemers.~~

Artikel 4. Duur en beëindiging

4.1. Deze samenwerkingsovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd.

4.2. Beide partijen zijn bevoegd de onderhavige overeenkomst met onmiddellijke ingang door middel van een aangetekende brief op te zeggen, indien een ~~der van de~~ partijen in staat van faillissement wordt verklaard, haar faillissement wordt aangevraagd, surséance van betaling aanvraagt of surséance van betaling wordt verleend, of indien zij haar activiteiten geheel of grotendeels overdraagt danwel staakt.

4.2.4.3. Beëindiging van deze overeenkomst op welke grond of uit welke hoofde ook laat onverlet de overige, hieruit voortvloeiende rechten en verplichtingen van partijen

Artikel 5. Diversen

5.1. Partijen zijn zonder schriftelijke goedkeuring van de andere partij niet bevoegd rechten of verplichtingen uit deze overeenkomst aan derden over te dragen.

5.2. WAVA kan deze overeenkomst wijzigen, indien deze wijziging voortvloeit uit een wetswijziging of wijziging van enige andere regeling op Europees-, Rijk- of provinciaal niveau. WAVA treedt over de in dit lid bedoelde wijziging van deze overeenkomst en de daaruit voortvloeiende gevolgen in overleg met !GO de BV.

5.3. Indien één of meer bepalingen van deze overeenkomst onverbindend of niet afdwingbaar zouden blijken te zijn dan blijven de overige bepalingen van deze overeenkomst tussen partijen van kracht. Partijen verbinden zich om de niet verbindende of niet afdwingbare bepalingen te vervangen door zodanige bepalingen, die wel verbindend of afdwingbaar zijn en die zo min mogelijk, gelet op het doel van de strekking van deze overeenkomst, afwijken van de niet verbindende of niet afdwingbare bepalingen.

Aldus overeengekomen te Oosterhout op ~~27 november 2008~~ 1 januari 2019,

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING **Wava**

!GO B.V.

Gemeenschappelijke regeling WAVA

Voorzitter,

~~J. van Brummen~~ Drs. P. Jorritsma-Verkade
Lichtenberg MCM

~~!GO~~MidZuid B.V.

Algemeen directeur,

_____ Drs. E.B.A.

Agendapunt 7

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA
Van: Directie
CC: CC
Betreft: Bedrijfsplan 2019

Vergadering van: 28 februari 2019

Bijlagen: 7a Bedrijfsplan 2019: Samen groeien in werk
7b Persbericht

Voorstel:

Het algemeen bestuur wordt door het dagelijks bestuur voorgesteld om:

- 1) kennis te nemen van het bedrijfsplan inclusief de eerste begrotingswijziging voor het jaar 2019 van WAVA en !GO; en
 - 2) kennis te nemen van het persbericht; en
 - 3) het bedrijfsplan inclusief de eerste begrotingswijziging 2019 zoals deze aan gemeenten is aangeboden ongewijzigd goed te keuren en vast te stellen; en
 - 4) het voorliggend persbericht te versturen naar de gebruikelijke media
-

Het bedrijfsplan 2019 inclusief de eerste begrotingswijziging is 20 december 2018 goedgekeurd door het Dagelijks bestuur. Hierna is het verstuurd naar de colleges van de deelnemende gemeenten, opdat de gemeenteraden hun zienswijzen konden indienen.

Er zijn door de gemeenten geen zienswijzen ingediend. Ambtelijk is door een aantal gemeenten aangegeven dat er geen zienswijze ingediend zal worden.

Omdat er geen (voorgenomen) zienswijzen ontvangen zijn, is het voorstel om het bedrijfsplan niet te wijzigen en daarmee het voorliggende bedrijfsplan incl. begroting ongewijzigd ten opzichte van december 2018 vast te stellen.

Bedrijfsplan 2019

Samen groeien in werk

Gemeenschappelijke regeling WAVA

Algemeen Bestuur, 28 februari 2019

COLOFON

Missie

Samen groeien in werk.

Visie

Wij vinden dat iedereen de kans moet hebben op een zo zelfstandig mogelijk leven. Werk is hiervoor de basis. Samen met onze partners uit het bedrijfsleven, de gemeenten en maatschappelijke organisaties geloven wij in ieders talenten. Met werk versterken wij de inwoners van de regio Dongemond. Zo realiseren wij een samenleving waarin iedereen zoveel als mogelijk meedoet!

Kernwaarden

De kernwaarden van onze organisatie zijn geworteld in ons doen en laten. Ze beschrijven de manier waarop wij werken, hoe wij omgaan met elkaar en met onze partners.

- Wij zijn actief
- Wij zijn betrokken
- Wij zijn betrouwbaar
- Wij zijn professioneel

Ons verhaal

Samen met onze partners verbinden wij mensen duurzaam met werk. Eerder deden we dit vanuit de sociale werkplaats; nu in een breed netwerk als sociaal werkbedrijf. De vier gemeenten in de regio Dongemond zijn gezamenlijk eigenaar van deze organisatie. Zo geven we uitvoering en betekenis aan: samen groeien in werk!

Wij stimuleren groei

Iedereen heeft talenten en wil dat talent tot bloei brengen. Wij faciliteren die groei. Dat doen we voor mensen die een plek zoeken op de arbeidsmarkt, onze collega's en onze partners. Wij geloven in sociale oplossingen voor arbeidsmarktproblemen. Zo groeien we naar een samenleving waarin iedereen meedoet.

Samen met jou

Samen met gemeenten, UWV, bedrijven en maatschappelijke organisaties realiseren wij de inclusieve arbeidsmarkt waar iedereen een plek verdient. Samen met jou, want jij verdient een kans op werk. Samen met jou, want jij streeft naar een optimale dienstverlening voor werkzoekenden. Samen met jou, want jij biedt kansen aan anderen in jouw bedrijf. Zo versterken wij de regio Dongemond.

Iedereen verdient kansen

Voor mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt ervaren, zijn kansen op werk niet vanzelfsprekend. Wij vinden dat iedereen altijd een kans verdient op werk. Wij helpen die te vinden of te creëren. Met diverse werkplekken bij onze partners en in ons eigen bedrijf, bieden wij de opstap die nodig is om talent te laten groeien. Zo draagt iedereen bij aan een waardevolle samenleving.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1 TERUGKIJKEN OP 2018	6
1.1 <i>Vierde jaar van de participatiewet</i>	<i>6</i>
1.2 <i>Implementatieplan 'Mensenwerk is de basis'</i>	<i>6</i>
1.3 <i>Samenwerking in de arbeidsmarktregio</i>	<i>8</i>
1.4 <i>Herpositionering</i>	<i>8</i>
2 WAT GAAN WE DOEN IN 2019?	10
2.1 <i>uitvoering wsw</i>	<i>10</i>
2.2 <i>uitvoering beschut werk</i>	<i>10</i>
2.3 <i>uitvoering Participatiewet</i>	<i>11</i>
2.4 <i>werkgeversdienstverlening</i>	<i>11</i>
2.5 <i>Samenwerken met maatschappelijk partners</i>	<i>12</i>
2.6 <i>Samenwerken in de arbeidsmarktregio</i>	<i>12</i>
3 WAT MAG HET KOSTEN IN 2019?	18
3.1 <i>Beeld van financiële ontwikkelingen in 2018 / 2019</i>	<i>18</i>
3.2 <i>Het bedrijfsplan op hoofdlijnen</i>	<i>18</i>
3.3 <i>Het bedrijfsplan 2019 in cijfers en de toelichting per onderdeel</i>	<i>19</i>
3.4 <i>Kosten en besparingen</i>	<i>28</i>
4 JAARPLAN EN BEGROTING 2019 WSP MIDZUID	30
4.1 <i>Jaarplan 2019</i>	<i>30</i>
4.2 <i>Begroting 2019 WSP MidZuid</i>	<i>34</i>
4.3 <i>Toelichting op de begroting WSP MidZuid en verdeling van de gemeentelijke bijdrage</i>	<i>34</i>
5 OVERIGE PARAGRAFEN	37
5.1 <i>Bedrijfsvoering</i>	<i>37</i>
5.2 <i>Weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	<i>43</i>
5.3 <i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	<i>46</i>
5.4 <i>Financiering</i>	<i>47</i>
5.5 <i>Verbonden partijen</i>	<i>48</i>
Bijlage 1: Inzicht gemeentelijke bijdrage	49
Bijlage 2: Specificatie per PMC	51
Bijlage 3: (Financiële) uitgangspunten	53
Bijlage 4: Kaderbrief begroting 2020	56

INLEIDING

Voor u ligt het bedrijfsplan 2019, inclusief de eerste begrotingswijziging 2019, van WAVA. In het bedrijfsplan is tevens de meerjarenraming tot en met 2023 opgenomen. De activiteiten van de organisatie vinden in belangrijke mate plaats door de dochteronderneming MidZuid B.V. Om die reden zijn in de toelichting ook de geconsolideerde cijfers van WAVA en MidZuid B.V. opgenomen.

De basis voor het bedrijfsplan wordt gevormd door de begroting 2019. Verder zijn erin betrokken de (financiële) ontwikkelingen binnen het bedrijf in 2018 en de ontwikkelingen op rijksniveau (rijksbudgetten, macrocijfers). In de personele bezetting van doelgroepmedewerkers zet de in de afgelopen jaren in gang gezette ontwikkeling door dat het aantal sw-medewerkers afneemt. Hiertegenover is een stijging zichtbaar van medewerkers vanuit nieuwe doelgroepen, nieuw beschut en P-wet. In totaliteit blijft de omvang van het aantal doelgroepmedewerkers in de komende jaren praktisch op hetzelfde niveau.

Eind 2016 heeft het algemeen bestuur de notitie 'Mensenwerk is de basis' vastgesteld. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten hebben unaniem dit plan omarmd. Hiermee krijgt het bedrijf de ruimte om, naast de uitvoering van de wsw en beschut werk, activiteiten te ontwikkelen, mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet.

Met betrekking tot de werkgeversbenadering in de subregio Dongemond door WSP MidZuid (voorheen WerkLink) is in 2017 een dienstverleningsovereenkomst met de deelnemende gemeenten opgesteld. Dit leidt er onder meer toe dat voor WSP MidZuid een eigen begroting wordt gemaakt en eigen financiering is afgesproken. Deze begroting is als een apart hoofdstuk (hoofdstuk 4) opgenomen in dit bedrijfsplan.

In 2018 is een proces van herpositionering van de organisatie in gang gezet, dat onder meer heeft geresulteerd in een wijziging van de naam van het bedrijf per 1 januari 2019. Deze nieuwe naamgeving is doorgevoerd in dit bedrijfsplan.

De meerjarenramingen laten zien dat de gemeentelijke bijdrage aan WAVA tot en met 2020 zal stijgen. Dit vooral vanwege de dalende subsidie WSW. De verwachting is dat de gemeentelijke bijdrage vanaf 2021 weer zal kunnen dalen. Het geschetste verloop van de gemeentelijke bijdrage komt overigens overeen met dat in de begroting 2019. Over de jaren 2019 tot en met 2022 is de gemeentelijke bijdrage aan WAVA in totaliteit iets lager dan in de begroting 2019 was opgenomen. De gemeentelijke bijdrage 2019 aan WAVA en WSP MidZuid gezamenlijk daalt ten opzichte van het bedrijfsplan 2018/begroting 2019.

Bij het opstellen van het bedrijfsplan 2019 hebben vorenstaande ontwikkelingen een belangrijke rol gespeeld. Met de vaststelling van het bedrijfsplan 2019 wordt het inhoudelijke en financiële kader gegeven voor de uitvoeringsorganisatie in 2019. De kern van onze opdracht zal zijn om zo doelgericht en doelmatig mogelijk te blijven bouwen op de gelegde basis van mens-en-werk.

Het Algemeen Bestuur van Gemeenschappelijke Regeling WAVA,

Namens dit bestuur,

Drs. P.C. Jorritsma-Verkade
Voorzitter

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM
Algemeen directeur

1 TERUGKIJKEN OP 2018

1.1 VIERDE JAAR VAN DE PARTICIPATIEWET

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Bij uitvoering van de Participatiewet in de Dongemond gemeenten is het uitgangspunt dat werk zo dicht mogelijk bij de inwoners georganiseerd wordt. Voor passend werk wordt soms wel verder gekeken dan de eigen woonomgeving.

De koers die de gemeenten uitgezet hebben houdt in dat, passend in de geest van de Participatiewet, ingezet moet worden op het vinden van banen voor mensen met een afstand tot het reguliere bedrijfsleven, rekening houdend met de financiële kaders.

Om duidelijkheid te scheppen in de verwachtingen van de gemeenten ten opzichte van MidZuid (destijds nog WAVA!/GO) is het implementatieplan 'Mensenwerk is de basis' tot stand gekomen.

1.2 IMPLEMENTATIEPLAN 'MENSENWERK IS DE BASIS'

In 2016 is door het bestuur van WAVA de notitie 'Mensenwerk is de basis' vastgesteld. De notitie is in alle colleges en gemeenteraden uitgebreid besproken en omarmd. De kernpunten uit 'Mensenwerk is de basis' op een rijtje (in dit overzicht zijn de oude namen nog gehandhaafd):

- *Uitvoering WSW voortzetten. Blijven zoeken naar besparingsmogelijkheden*
- *De uitgangspunten voor de uitvoering Beschut Werk (voortraject, dienstverband, financiering, werkproces, verdienmodel) zijn vastgesteld. Daarnaast zal onderzoek gedaan worden naar samenhang en financiering vanuit de WMO*
- *Gemeenten beschouwen Beschut Werk als een gezamenlijke opgave, met hetzelfde financiële kader bij de realisatie, waarbij gemeenten per geplaatste medewerker budget verstrekken en eventuele voor- en nadelen in de praktijk binnen de bedrijfsvoering van WAVA!/GO vallen en in totaliteit ten goede of ten laste komen van de gemeenten*
- *Er zal meer en beter gebruik gemaakt gaan worden van de infrastructuur en expertise van WAVA!/GO, door mogelijkheden te zoeken om het bedrijf in te zetten bij uitvoering van de Participatiewet en publieke dienstverlening:*
 - *meerdere en bredere opdrachten uitvoeren voor gemeenten in het kader van de P-wet*
 - *publieke dienstverlening voor gemeenten, naast WSW, ook vanuit de inhoudelijk dienstverlening zelf en vanuit de P-wet invulling geven*
 - *Nieuwe ideeën, voor zover deze aansluiting hebben bij de P-wet en/of publieke dienstverlening*
- *Werkgeversbenadering via WSP WerkLink zal voortgezet worden. Er zal wel een professionaliseringsslag gemaakt dienen te worden.*
- *Er zal een ontwikkeling en omschakeling (verpopping) in gang worden gezet waarbij de beeldvorming en uitstraling van WAVA!/GO meer zichtbaar zal worden.*

De doelstellingen van de Participatiewet zijn in 2015 en 2016 moeizaam op gang gekomen. Mede door de duidelijkheid sinds het vaststellen van het implementatieplan zijn de ontwikkelingen sinds 2017 steeds beter gegaan. Dit heeft erin geresulteerd dat, per 30 november 2018, 28 medewerkers beschut werk in dienst zijn, 3 medewerkers met loondispensatie beschut werk en 39 medewerkers met een dienstverband vanuit de Participatiewet. Verder zijn er 41 leerwerktrajecten (re-integratie met behoud van uitkering), 3 arbeidsmatige dagbesteding en 10 schoolstages uitgevoerd.

De taakstelling van de Dongemondgemeenten was om eind dit jaar 43 (op basis van 31 uur) medewerkers beschut werk aan het werk te helpen. Van die taakstelling is eind november ongeveer de helft gerealiseerd. Vanuit MidZuid is er (te) weinig tot geen inzicht in de indicaties, of de gemeenten elders taken laten uitvoeren en of gemeenten mogelijk mensen in dagbesteding hebben die wel in aanmerking zouden komen voor beschut werk.

Gebleken is dat bij MidZuid de medewerkers van beschut werk op verschillende werkgebieden ingezet kunnen worden. Ongeveer een derde werkt intern op de productieafdeling. Twee derde van de beschut werkers werkt bij publieke dienstverlening, facilitaire zaken, groepsdetachering en individuele detachering.

Een ander speerpunt voor afgelopen jaar was om vrijgevalen WSW-plaatsen in te vullen door nieuwe doelgroepmedewerkers via het openstellen van vacatures. Dit is trager en moeizamer verlopen dan gehoopt. Hoewel er voldoende werk voorradig is zowel bij reguliere werkgevers in de regio als bij het werkbedrijf MidZuid zelf, bestaat het gevoel dat wij nog meer voor onze gemeenten en onze inwoners van betekenis zouden kunnen zijn om mensen en werk bij elkaar te brengen.

MidZuid en WSP MidZuid hebben op dit moment te weinig inzicht in de indicaties en aanbod vanuit de bestanden van de gemeenten. Daar waar wel sprake is van trajecten en dienstverbanden is er per saldo nog sprake van veel individueel overleg, maatwerk, afstemmen over werkproces en afspraken en bureaucratie. Voor een deel is dit een logische gevolg van de decentralisaties en het inregelen daarvan. Anderzijds biedt dit ook genoeg uitdagingen om samen met onze gemeenten in de uitvoering mensen beter in beeld te brengen en werkprocessen beter te stroomlijnen en in te richten.

1.3 SAMENWERKING IN DE ARBEIDSMARKTREGIO

Binnen de arbeidsregio West-Brabant werken de drie sociale werkbedrijven, ATEA, WVS en MidZuid, nauw samen. Het sectorplan SW heeft al eerder zijn beslag gekregen na afstemming met gemeenten in de regio en met het rpA West-Brabant. Door de drie bedrijven zijn gezamenlijke activiteiten ondernomen om de transitie te maken naar een breder uitvoeringsbedrijf voor de toekomst. Een van die activiteiten is de Catalogus West-Brabant, waardoor meer maatwerk aan de gemeenten is geleverd en waardoor meer doelgroepen zijn bediend. In 2018 zijn gezamenlijk voorbereidingen getroffen om de Catalogus te actualiseren.

In de arbeidsmarkt regio West-Brabant is het Regionaal Platform Arbeidsmarkt (RPA) omgevormd tot een breed Regionaal Werkbedrijf dat zich richt op de verbinding arbeidsmarkt, ondernemers, overheden en onderwijs. Specifiek wordt hieronder ook het Werkgeversservicepunt West-Brabant vorm en inhoud gegeven. Hierbij werken de gemeenten, UWV en SW-bedrijven als publieke uitvoerders samen.

Voor de subregio Dongemond is WSP MidZuid de feitelijke uitvoerder van het WSP West-Brabant. In 2017 is een dienstverleningsovereenkomst getekend tussen de gemeenten en WAVA (opdrachtgever) enerzijds en MidZuid B.V. (opdrachtnemer) anderzijds. Er zijn in 2018 verschillende succesvolle banenbeurzen georganiseerd door WSP MidZuid. De doelstelling van 224 plaatsingen in 2018 is per 30 november bijna gerealiseerd.

1.4 HERPOSITIONERING

In het implementatieplan 'Mensenwerk is de basis' is opgenomen dat er een traject opgestart zal worden om de visie, missie, koers en kernwaarden te herijken. Mede vanuit de gemeenten is de wens opgenomen om een onderzoek te starten naar het imago en profilering (verpopping) van het bedrijf.

In de tweede helft van 2017 is de eerste aanzet gegeven tijdens sessies van het MT, beleidsadviseurs gemeenten en het bestuur. De algehele conclusie hierbij was dat de huidige kernwaarden, missie en visie nog voldeden, al behoeven visie en missie wel een vernieuwing en een eigentijdse vertaling. Voor de uitwerking daarvan zijn werkgroepen samengesteld waarin ook een vertegenwoordiging van de ondernemingsraad was afgevaardigd.

Met behulp van een professioneel brandingsbureau is in juli 2018 een eerste opzet over de herpositionering gepresenteerd in de vergadering van het algemeen bestuur. Door het algemeen bestuur is toen besloten om verder te gaan op de ingeslagen weg en de ideeën uit te werken. In september 2018 de plannen voorgehouden aan de werknemers van MidZuid die vanaf het eerste uur meegedacht hebben en voor de medewerkers van de gemeenten die deelnemen aan het ambtelijk

vooroverleg. Tijdens de kerstbijeenkomst op 18 december zijn alle medewerkers van MidZuid geïnformeerd. Tegelijkertijd zijn de colleges en raden van de gemeenten geïnformeerd en is een persbericht uitgedaan. Het proces "rebranding" zal in 2019 verder geïmplementeerd worden.

1.5 GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

In januari 2019 zullen drie van de deelnemende gemeenten fuseren en gezamenlijk de gemeente Altena gaan vormen. Een werkgroep, gevormd uit deskundigen van MidZuid en de gemeenten heeft een conceptregeling opgesteld die eind 2018 naar de colleges is verstuurd. Begin 2019 wordt besluitvorming verwacht. Als afgeleide van de vernieuwde regeling zijn door de werkgroep ook diverse andere stukken aangepast, zoals de organisatieverordening, de samenwerkingsovereenkomst WAVA-MidZuid B.V. etcetera. Deze stukken zullen begin 2019 aan het algemeen bestuur voorgelegd worden ter besluitvorming.

2 WAT GAAN WE DOEN IN 2019?

In 2019 willen we verdere resultaten bereiken op de volgende onderwerpen:

1. Uitvoering WSW
2. Uitvoering Beschut werk
3. Uitvoering Participatiewet
4. Werkgeversdienstverlening
5. Samenwerken en verbinding leggen met maatschappelijk partners
6. Samenwerking in de arbeidsregio
7. Herpositionering
8. Ontwikkeling bedrijfsvoering

2.1 UITVOERING WSW

De uitvoering van de WSW vindt vooral plaats bij de afdelingen publieke dienstverlening, facilitaire dienstverlening, productie en detacheringen. MidZuid wil in ieder geval het aantal individuele detacheringen en begeleid werk op peil houden. Deze doelstelling geldt ook voor de groepsdetacheringen en dat kan door meerdere nieuwe kleinere groepsdetacheringen. Hiervoor zijn al contacten gelegd in 2018. De verwachte uitstroom van de WSW-medewerkers zal in beeld gebracht worden. Door de uitstroom WSW ontstaat veel werkruimte die zoveel als mogelijk ingevuld zal gaan worden met nieuwe medewerkers vanuit de P-wet.

2.2 UITVOERING BESCHUT WERK

Sinds 1 januari 2017 is beschut werk een verplichting voor de gemeenten, zowel de taakstelling als het budget. Het beschut werken is het afgelopen jaar steeds beter van de grond gekomen, maar daarmee zijn ook diverse uitvoeringsproblemen aan het licht gekomen. Vanuit de ervaringen met de WSW en Begeleid Werk, zullen de drie werkbedrijven uit de arbeidsregio samenwerken om een eenduidige arbeidsmarktbrede aanpak te zoeken. Dit zal eerst gericht zijn op onderwerpen als organisatie van dienstverbanden, monitoren van taakstelling en naadloze overname, maar ook zou gesproken kunnen worden over uitwisseling van taakstelling en budgetten om voor de (sub)regio het instrument effectiever te kunnen inzetten.

Bij structureel niet halen van de taakstellingen zullen gemeenten budget gaan verliezen vanwege de te verwachten nieuwe benadering van het Rijk waarbij - zo is ambtelijk aangekondigd - budgetten toegekend en verdeeld gaan worden op basis van realisatie. Om de taakstelling te realiseren zullen MidZuid en de gemeenten nog meer samen moeten optrekken. Bij MidZuid is voldoende werkruimte en kan een deel van de vrijgevallen WSW-plaatsen ingevuld worden met beschut werk.

Verder bestaat de indruk dat een aantal mensen die nu arbeidsmatige dagbesteding doen, mogelijk in aanmerking zouden kunnen komen voor een indicatie beschut werk. Samen met de gemeenten zal onderzocht worden of gemeenten een stap kunnen zetten naar de taakrealisatie beschut werk en daarmee tevens een besparing kunnen realiseren op de WMO.

2.3 UITVOERING PARTICIPATIEWET

MidZuid, ATEA en WVS hanteren gezamenlijk de productcatalogus en leveren daarbij voortdurend maatwerk. Eind 2018 is de catalogus geactualiseerd, waarbij enkele nieuwe producten zijn geïntroduceerd. De implementatie zal in 2019 plaatsvinden. De nieuwe producten uit de catalogus zijn gebaseerd op de vraag vanuit de gemeenten. Zo zijn er producten voor statushouders, opleiding, baangarantie en meer maatwerk voor sociale activering. Inzet is om nog meer maatwerk te leveren en (meer) nieuwe doelgroepen te bedienen.

In 2018 is het talentencentrum DOK A geopend. Dat is het opleidings- en trainingscentrum waar leerwerken, training en opleiding hun beslag krijgen voor verschillende doelgroepen. In 2019 zal vooral aandacht zijn voor duurzame invulling en doorontwikkeling. De doorontwikkeling zal nadrukkelijk gebeuren in samenspraak met de gemeenten en maatschappelijke partners.

In 2019 zal stevig ingezet worden dat zoveel mogelijk mensen uit de bestanden van de gemeenten aangemeld worden voor sociale activering en leerwerken. Als deze mensen voldoende ontwikkeld zijn zullen ze voor zover mogelijk ingezet worden op projecten en eventueel op vrijgevalen WSW-plaatsen.

2.4 WERKGEVERSDIENSTVERLENING

WSP MidZuid is de uitvoerder voor werkgeversdienstverlening in de Dongemondgemeenten. Het is een samenwerkingsverband van de gemeenten en MidZuid, waarbij ook het UWV aansluit.

Belangrijkste doelstelling van WSP MidZuid voor 2019 is realisatie van duurzame uitstroom (minimaal 6 maanden geheel of deels uit de uitkering) voor de doelgroep van de P-wet, UWV en MidZuid. De doelstelling blijft gesteld op 224. In 2019 zal het gezamenlijk marktwerkingsplan voor de 4 subregio's geactualiseerd worden en zal de dienstverlening aan werkgevers verder worden verbeterd en geharmoniseerd. Voor een uitgebreidere beschrijving wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

2.5 SAMENWERKEN MET MAATSCHAPPELIJK PARTNERS

In het kader van de verbinding tussen de decentralisaties werken we samen met maatschappelijke partijen zoals MEE, Surplus, Thuisvester, Vluchtelingenwerk, Theek 5, Trema, GGZ Breburg, Prisma, Amarant, Sovak, en PRO/ VSO onderwijsinstellingen.

Het uitgangspunt voor MidZuid is vanuit de publieke opdracht in een maatschappelijke context samen te werken en wederzijds de competenties in te zetten voor de inwoners van de gemeenten.

2.6 SAMENWERKEN IN DE ARBEIDSMARKTREGIO

Arbeidsmarktregio West-Brabant

De arbeidsmarktregio West-Brabant is 1 van de 35 arbeidsmarktregio's in Nederland. De gemeenten die hierin participeren zijn: Altena, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht, Zundert. Deze 14 gemeenten, het UWV en de drie SW-bedrijven zijn de publieke partners binnen deze Arbeidsmarktregio. Zij zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de opgave in het sociaal domein die wettelijk via een regionale aanpak moeten worden opgepakt zoals de baanafpraak, beschut werk, werkgeversdienstverlening, marktbewerkingsplan en loonwaardemetingen.

Ondersteuning Regionaal Werkbedrijf

Binnen de arbeidsmarktregio West-Brabant is een Regionaal Werkbedrijf opgericht dat de wettelijke taken moet coördineren en doen uitvoeren. Vaste deelnemers aan dit Regionaal Werkbedrijf zijn de wethouders van de vier subregio's, vertegenwoordigers van de sociale partners van werkgevers en werknemers, de regiomanager van het UWV en vertegenwoordigers vanuit het onderwijs. Vanuit de subregio Dongemond is de wethouder van Oosterhout, de heer Willemsen de vertegenwoordiger.

Samenwerking in het CMT/ Werkgeversservicepunt West-Brabant

Om de verbinding tussen bestuur en uitvoering beter te stroomlijnen is een Collegiaal Managementteam actief van 5 gemeentelijke managers, 3 SW-directeuren en het UWV. Zij geven gezamenlijk sturing aan de werkgeversdienstverlening in de 4 subregio's, stemmen inhoud en proces meer en meer af en ondersteunen het Regionaal Werkbedrijf in de realisatie van de bestuurlijk geformuleerde doelen. De directeur van MidZuid is voorzitter van dit overleg en neemt als adviseur deel aan het Regionaal Werkbedrijf.

Samenwerking met UWV

Met het UWV wordt samengewerkt op diverse onderwerpen.

Het UWV heeft een digitaal portaal met gegevens die toegankelijk zijn voor de gemeenten en SW-bedrijven. Landelijk is de afspraak dat alle SW-bedrijven hierop gaan aanhaken. MidZuid zal ook gebruik maken van het portaal, net als WSP MidZuid. De implementatie van ingebruikname is gestart in 2018 en zal in 2019 verder worden geoptimaliseerd. Hiermee wordt een betere wisselwerking met het UWV gecreëerd en kan de dienstverlening voor zowel werkgevers als voor gemeenten in het kader van opstellen van profielen van werkzoekenden worden verbeterd.

De re-integratieprojecten 'Werkfit' en 'Naar werk' zijn opgestart dankzij versteviging van de relatie op diverse niveaus en samen met kwaliteit van de uitvoering. In 2019 zal dit worden voortgezet en is de verwachting dat trajectaanmeldingen door UWV verder zullen stijgen. MidZuid zal inschrijven op een nieuwe aanbesteding, perceel West-Brabant 'Pilot praktijkassessment'. MidZuid is ook in 2019 "Erkend Jobcoach Organisatie" voor UWV.

Landelijk Schakelpunt Werkgeversbenadering

In 2017 zijn er initiatieven gestart om te komen tot een Landelijk Schakelpunt Werkgeversbenadering. Van hieruit zullen dan vooral de grote landelijke bedrijven benaderd worden. In 2019 zullen de initiatieven verder ontwikkeld worden. De arbeidsmarktregio West-Brabant is hier nadrukkelijk bij betrokken.

Samenwerking met ATEA en WVS

De drie SW-bedrijven zijn voortdurend op zoek naar continuïteit in de samenwerking en mogelijkheden om de samenwerking te versterken. Een voorbeeld hiervan is dat op het gebied van arbodienstverlening beleid en uitvoering met betrekking tot de second opinion in de nieuwe Arbowet gezamenlijk afspraken zijn gemaakt. Voor de uitvoering zal vanaf 1 januari 2019 gebruik gemaakt worden van elkaars Arbodienst.

2.7 HERPOSITIONERING

Aanleiding

Met de komst van de Participatiewet organiseert MidZuid als sociaal werkbedrijf voor een bredere doelgroep ontwikkeling en begeleiding naar werk. Met de uitvoering van de nieuwe wetgeving in combinatie met de huidige producten en diensten, is er een verschuiving ontstaan van sociale werkvoorziening naar sociaal werkbedrijf. Herpositionering van de organisatie is nodig zodat de beeldvorming (in- en extern) weer aansluit bij de uitvoering zoals die ook plaatsvindt in het sociaal werkbedrijf. Deze wens heeft het bestuur geuit in het implementatieplan 'Mensenwerk is de basis'.

Proces

De basis van de herpositionering is eind 2017 gelegd in een bestuurlijke meeting over de vernieuwde missie, visie en kernwaarden. Bij de uitwerking hiervan is hier tevens het verhaal en een nieuwe naam bij gekomen. Later is er voor gekozen om een reclamebureau als expert in te schakelen voor de begeleiding van het vervolgproces. In juli 2018 heeft het bureau een presentatie gehouden voor het bestuur met daarbij de onthulling voor een nieuwe naam. Het algemeen bestuur heeft toen besloten voort te gaan op de ingeslagen weg.

MidZuid

De naam MidZuid komt voort uit onze nieuwe missie: samen groeien in werk. Met de naam MidZuid kiezen we voor een uitstraling die beter aansluit bij onze rol, om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar werk. Wij staan midden in de samenleving en samen met onze gemeenten, werkgevers en maatschappelijke organisaties werken we in de regio Dongemond in het zuiden van het land. Die verbinding, zie je terug in onze naam en huisstijl. Zo zorgen we er samen voor dat steeds meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag komen. En dat werkt voor iedereen.

Naam en het logo

Onze nieuwe naam is snel herkenbaar. Een Nederlandse naam die je makkelijk uitspreekt. De naam laat ook zien waar we ons bevinden, midden in de samenleving in het zuiden van ons land. En je ziet beweging en verbinding. Kijk maar naar de golven in het logo, die met de punt eronder een soort wifesignaal vormen. En draai je het logo een beetje, dan zie je een M en een Z.

Onze nieuwe slogan

Dat MidZuid werkt voor iedereen, wordt duidelijk als je ons verhaal leest. Het werkt voor werknemers omdat ze waardevol werk doen en eigen geld verdienen. Het werkt voor werkgevers die dankzij ons meer werk aankunnen. En omdat door MidZuid minder mensen nog afhankelijk zijn van een uitkering, werkt onze aanpak voor iedereen!

Pitch

Vanuit de vernieuwde missie en visie en het verhaal van de organisatie is de pitch ontstaan die elke medewerker van MidZuid trots maakt dat hij/zij mag werken bij dit bedrijf.

"Werk, dat betekent je eigen boterham verdienen, jezelf ontwikkelen, je problemen achter je laten, een doel in je leven en andere mensen ontmoeten. Werk is zo belangrijk. Want werken is meedoen, niet afhankelijk zijn van een uitkering en een steentje bijdragen aan onze samenleving."

Zelf de weg naar werk vinden: helaas lukt dat niet iedereen. Daarom is er MidZuid. Wij zijn er voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Wij werken samen met vier gemeenten Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout; en met werkgevers in deze gemeenten. Zij vinden net als wij dat niemand onnodig aan de kant staat en dat iedereen werk verdient. MidZuid, werkt voor iedereen"

Het is van belang om de herpositionering / nieuwe naam zo snel mogelijk na 1 januari 2019 door te voeren, goed te communiceren en zichtbaar te maken.

Praktische invulling naamswijziging

Momenteel worden door de organisatie meerdere namen gebruikt, deels intern maar voor een deel ook extern. De nieuwe naam geeft ons de mogelijkheid om anders te communiceren met de brede doelgroep en onze partners. Uitgangspunt is dat in alle uitingen, door alle rechtspersonen, de nieuwe naam wordt gebruikt.

Samengevat wordt de naamgeving als volgt:

Huidig	Wordt
Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Arbeid Voor Allen (WAVA)	Gemeenschappelijke regeling Werkbedrijf Arbeid Voor Allen (WAVA)
!GO B.V. / !GO voor mensenwerk	MidZuid B.V.
Entrada Arbeids Integratie Diensten B.V.	MidZuid Arbeids Integratie Diensten B.V.
WerkLink	WSP MidZuid

2.8 ONTWIKKELING BEDRIJFSVOERING

Sinds de invoering van de Participatiewet en de totstandkoming van het implementatieplan 'Mensenwerk is de basis', is MidZuid druk bezig met een omschakeling en doorontwikkeling van het bedrijf. Een beschrijving hiervan per PMC is terug te vinden in Hoofdstuk 5 van dit bedrijfsplan. Hoofdpijnen van de doorontwikkeling zijn:

Gemeenschappelijke regeling

In januari 2019 zullen drie van de deelnemende gemeenten fuseren en gezamenlijk de gemeente Altena gaan vormen. De gemeenschappelijke regeling WAVA is hiertoe aangepast. Naast een naamswijziging, van Werkvoorzieningschap Werk Voor Allen naar Werkbedrijf Werk Voor Allen, is de regeling vooral technisch gewijzigd in verband met de vorming van de gemeente Altena, Archiefwet 1995 en de Participatiewet. Begin 2019 zal hierover besluitvorming volgen. Ook diverse aanverwante stukken zullen aangepast worden.

Leerwerken voor de logistiek

Een, momenteel leegstaande, bedrijfshal zal ingericht worden voor palletverhuur en opslag eigen middelen. Hierbij zullen leerwerkplekken gecreëerd worden voor logistieke medewerkers, waarbij in eerste instantie de nadruk zal liggen op reach- en heftruckchauffeur vanwege de doorstroomkansen. Op termijn zou deze opzet doorontwikkeld kunnen worden tot een logistiek dienstverleningscentrum, waarbij alle facetten van supply chain door MidZuid verzorgd worden.

Talentencentrum

Het talentencentrum DOK A is in 2018 geopend. In 2019 zal het verder doorontwikkeld worden waarbij vooral het houden van assessments en projecten voor statushouders kansrijk zullen zijn en speciale aandacht krijgen. Inmiddels wordt DOK A ook drie dagdelen in de week gebruikt door de praktijkschool De Zwaai kom om lessen te verzorgen voor leerlingen in het derde jaar in een echte werkomgeving.

ICT

In 2018 is het nieuwe personeelsinformatiesysteem en salarissysteem (AFAS) in gebruik genomen, maar werd nog wel schaduw gedraaid met het 'oude' systeem. Vanaf 2019 zal enkel nog met AFAS gewerkt worden. Ook zal medio 2019 geheel op AFAS overgaan. Het werken met workflows en rapportages waaronder diverse personeelszaken, inkoop en materiaalbeheer zal in 2019 doorontwikkeld worden binnen AFAS. In 2019 zullen de werkgeversadviseurs en de consultants gaan werken met het UWV portaal en met Sonar.

65-jarig bestaan WAVA

In 2019 bestaat WAVA 65 jaar. Dit zal gevierd worden. Zaterdag 19 januari zal er een open dag zijn. Hierbij zullen de werknemers van MidZuid hun werkzaamheden laten zien aan het publiek. Ook zullen er een aantal voorlichtingsstands zijn. Er worden zo'n 750 mensen verwacht. Donderdag 24 januari is een ondernemersevent gepland. Hiervoor zijn ook de colleges, raden en diverse ambtenaren van de gemeenten voor uitgenodigd. Prof. Dr. Ton Wilthagen en Maarten van der Weijden zijn gastspreker. Vrijdag 25 januari is er een personeelsfeest. Alle activiteiten zullen plaatsvinden bij MidZuid.

Archivering

Op basis van de door de VNG opgestelde KPI's (Kritische Prestatie indicatoren) is een wettelijk verslag gemaakt over de archivering. Dit verslag is goedgekeurd door de Provincie. De actiepunten voortkomend uit het verslag, zullen in 2019 uitgevoerd worden.

Zonnepanelen / duurzaamheid

In 2018 is een onderzoek gestart naar de haalbaarheid van zonnepanelen op de dak van het gebouw van MidZuid. Vooruitlopend daarop is SDE+subsidie aangevraagd. In 2019 wordt hiertoe een nadere businesscase uitgewerkt en voorgelegd aan het bestuur.

Aandacht voor medewerkers MidZuid

In 2019 zal er het driejaarlijkse werkbelevingsonderzoek plaatsvinden. Dit zal gebeuren in combinatie met de RI&E (risico inventarisatie en evaluatie). Het onderzoek zal in eigen beheer gedaan worden. De ondernemingsraad zal hier nadrukkelijk bij betrokken worden.

Mensenwerk is de basis actualiseren

Het implementatieplan 'Mensenwerk is de basis' is in 2016 vastgesteld door het bestuur van WAVA. In de kadernota verbonden partijen is de wens opgenomen om het beleidsplan per GR iedere vier jaar te actualiseren. Door de gemeente Drimmelen is dit reeds gevraagd en ook in het kader van de nieuw gevormde gemeente Altena is dit van belang.

Het voornemen is om Mensenwerk is de basis in 2019 te actualiseren en daarbij ook de ontwikkelingen mee te nemen die het Rijk samen met de gemeenten en uitvoeringspartners is ingezet. Momenteel lopen er diverse landelijke programma's zoals "Breed offensief op werk", "Matchen op Werk" en "Perspectief op werk". Al deze programma's zijn gericht op het verbeteren van de uitvoering van de Participatiewet zowel voor werkgevers als werkzoekenden.

3 WAT MAG HET KOSTEN IN 2019?

3.1 BEELD VAN FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN IN 2018 / 2019

Uit de halfjaarrapportage en de rapportage over het derde kwartaal 2018 blijkt dat het resultaat 2018 zich boven begroting ontwikkelt. Naar verwachting zal de jaaruitkomst € 500.000 positief zijn. Daarbij spelen meerdere factoren een rol. Met name het subsidieresultaat is gunstiger, doordat de meicirculaire 2018 leidt tot hogere budgetten dan de septembercirculaire 2017, waarop het bedrijfsplan 2018 was gebaseerd. Dit moet worden betiteld als een incidentele bate (€ 340.000), die niet doorwerkt naar 2019. De budgetten voor 2019 e.v., zoals opgenomen in het bedrijfsplan 2019 zijn namelijk gebaseerd op de septembercirculaire 2018, waaraan actuelere cijfers met betrekking tot de werkelijke personeelsbezetting ten grondslag liggen. De vaste lasten ontwikkelen zich gunstiger dan begroot, met name doordat in de jaarrekening 2017 de boekwaarde van de immateriële vaste activa vervroegd is afgeschreven; dit werkt ook nog door in de jaren 2019 t/m 2021 (zij het in afnemende mate). Samengevat: over 2018 wordt een positief resultaat verwacht, dat overigens in belangrijke mate te danken is aan incidentele baten.

Bij het opstellen van dit bedrijfsplan is rekening gehouden met de (financiële) ontwikkelingen die zich in 2018 hebben voorgedaan. Dit heeft voor de diverse begrotingsposten tot aangepaste cijfers geleid. In hoofdstuk 3.2. zijn de verschillen ten opzichte van de begroting in een overzicht weergegeven.

3.2 HET BEDRIJFSPLAN OP HOOFDLIJNEN

Ten opzichte van de presentatie in de begroting 2019 is in het bedrijfsplan 2019 een aanpassing doorgevoerd. Deze aanpassing, die overigens geen effect heeft op het resultaat, heeft betrekking op de manier waarop de nieuwe doelgroepen (nieuw beschut en P-wet) de participatieactiviteiten worden gepresenteerd.

In de begroting werd het 'subsidieresultaat' (saldo) van beschut werk apart zichtbaar gemaakt, terwijl de baten en lasten van medewerkers vanuit de P-wet werden opgenomen onder de participatieactiviteiten. Het saldo van de beide doelgroepen werd geheel verrekend met de PMC's, waardoor deze kosten geheel op de PMC's drukten en niet (volledig) apart zichtbaar waren. In de aangepaste presentatie is het saldo van beide nieuwe doelgroepen apart in beeld gebracht en wordt dit niet meer versleuteld naar de PMC's. Via een tussentelling is het saldo (subsidieresultaat) van alle doelgroepen (wsw, nieuw beschut en P-wet) zichtbaar gemaakt.

De participatieactiviteiten werden tot nu toe apart zichtbaar gemaakt in de totaalopstelling van de begroting. Aangezien participatie feitelijk één van de activiteiten is (naast publieke dienstverlening e.d.) is dit nu ondergebracht onder de PMC's. Overigens zijn de cijfers van participatie nog wel afzonderlijk zichtbaar in bijlage 2, specificatie per PMC.

Samengevat laat het bedrijfsplan (bijgestelde begroting) 2019 de volgende cijfers zien. Hierbij wordt opgemerkt dat de prijsstijgingen (loon- en prijsindexeringen) feitelijk binnen de eigen organisatie (PMC's) worden opgevangen

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Oorspronkelijke begroting 2019 ¹⁾	Bedrijfsplan 2019	Vershil (+ = batig)
Subsidieresultaat wsw	-1.834	-1.802	+
Saldo nieuw beschut	294	270	-/-
Saldo P-banen	-125	-195	-/-
<i>Subtotaal saldo alle doelgroepen</i>	<i>-1.665</i>	<i>-1.726</i>	
Vaste lasten WAVA	-54	-6	+
	-1.719	-1.732	
Operationeel resultaat	-47	7	+
Onvoorzien	-100	-100	
	-1.866	-1.826	+
Gemeentelijke bijdrage	1.866	1.826	

¹⁾ De presentatie van de doelgroepen is in het bedrijfsplan 2019 aangepast t.o.v. de begroting.
Op het resultaat van de begroting heeft dit geen invloed.

3.3 HET BEDRIJFSPLAN 2019 IN CIJFERS EN DE TOELICHTING PER ONDERDEEL

De (gewijzigde) begroting 2019 heeft betrekking op WAVA, omdat formeel gezien alleen de gemeenschappelijke regeling WAVA voor haar activiteiten een begroting(swijziging) moet opstellen. Aangezien de feitelijke activiteiten in belangrijke mate plaatsvinden via de 100% dochteronderneming MidZuid B.V. wordt, in het kader van de transparantie, ook inzicht gegeven in de begrote cijfers van MidZuid B.V. door in de toelichting op de begroting een geconsolideerde begroting van WAVA en MidZuid B.V. (met toelichting) op te nemen.

De lijn in de presentatie uit de begroting 2019 is ook doorgezet in dit bedrijfsplan. Concreet betekent dit dat in par. 3.3.1. wordt ingegaan op de gewijzigde begroting 2019 van WAVA en in par. 3.3.2. op het geactualiseerde meerjarenperspectief van WAVA. Vervolgens worden in par. 3.3.3. nadere toelichtingen op de cijfers gegeven, waarbij tevens een overzicht wordt gegeven op de geconsolideerde cijfers van WAVA en MidZuid B.V.

3.3.1. Gewijzigde begroting 2019 WAVA

Hierna wordt een overzicht gegeven van de oorspronkelijke begrotingscijfers 2019, zoals door het algemeen bestuur vastgesteld in juli 2018, en de aangepaste cijfers volgens het bedrijfsplan 2019. Verder zijn in dit overzicht ter vergelijking de realisatiecijfers 2017 en de cijfers van het bedrijfsplan 2018 opgenomen.

Zoals hiervoor in paragraaf 3.3 is opgemerkt is de presentatie ten opzichte van de begroting 2019 iets aangepast. Dit is verwerkt in de cijfers van de begroting 2019 en bedrijfsplan 2018 en 2019. De cijfers over 2017 zijn niet meer hierop aangepast.

	Realisatie 2017	Bedrijfsplan 2018	Begroting 2019 oorspronkelijk	Bedrijfsplan 2019
<i>Bedragen * € 1.000</i>				
Subsidieresultaat wsw				
Rijkssubsidie	13.816	12.783	11.793	12.033
Begeleid werken	-478	-455	-425	-548
Subsidie beschikbaar voor WAVA	13.338	12.327	11.368	11.485
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-14.190	-13.762	-13.009	-13.093
Vervoer doelgroep	-208	-203	-193	-194
Totaal personeelskosten ca.	-14.398	-13.964	-13.202	-13.287
Subsidieresultaat wsw	-1.060	-1.637	-1.834	-1.802
Nieuw beschut				
Loonkostensubsidies	47	378	584	559
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV en bonus)	-44	-489	-756	-755
Subsidieresultaat nieuw beschut	3	-111	-172	-196
Begeleidingsvergoedingen	51	301	466	466
Saldo nieuw beschut	54	190	294	270
Nieuwe doelgroepen (P-wet)				
Loonkostensubsidies	-	132	165	241
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-	-312	-390	-572
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-	-180	-225	-331
Begeleidingsvergoedingen	-	80	100	136
Saldo nieuwe doelgroepen	-	-100	-125	-195
Subtelling saldo alle doelgroepen			-1.665	-1.726
Vaste lasten WAVA				
Gebouw	-1.006	-642	-600	-533
Huuropbrengst derden	247	250	250	235
Doorbelaast gebruik gebouwen	455	455	455	455
Rente lening BNG	-42	-42	-42	-36
WerkLink	-169	0	0	-
Energie	-101	-116	-116	-126
Vaste lasten	-615	-95	-54	-6
Overhead				
Personeelskosten	-260	-266	-266	-254
Doorbelaasting naar MidZuid B.V.	260	266	266	254
Totaal	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten	-13	-13	-13	-13
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	308	0	-34	20
Onvoorzien	-63	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-1.443	-1.755	-1.866	-1.826
Gemeentelijke bijdrage	1.658	1.755	1.866	1.826
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	215	0	0	0
Incidentele baten en lasten	163	-	-	-
Resultaat exploitatie WAVA	378	0	0	0
Resultaat part.activ. te verr. met gemeenten	-70	-	-	-

3.3.2. Meerjarenperspectief 2020-2023 WAVA

In onderstaand overzicht worden de geactualiseerde meerjarencijfers van WAVA weergegeven.

	Bedrijfsplan	Meerjarenraming			
	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Bedragen * € 1.000</i>					
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	12.033	11.359	11.008	10.728	10.419
Begeleid werken	-548	-514	-499	-485	-472
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.485	10.845	10.508	10.243	9.946
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-13.093	-12.492	-11.782	-11.407	-10.939
Vervoer doelgroep	-194	-185	-177	-169	-162
Totaal personeelskosten ca.	-13.287	-12.677	-11.959	-11.576	-11.101
Subsidieresultaat wsw	-1.802	-1.831	-1.451	-1.333	-1.155
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	559	706	828	925	1.025
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV en bonus)	-755	-1.162	-1.360	-1.520	-1.683
Subsidieresultaat nieuw beschut	-196	-455	-533	-595	-659
Begeleidingsvergoedingen	466	589	690	771	855
Saldo nieuw beschut	270	134	158	176	196
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	241	277	312	348	383
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-572	-631	-719	-803	-906
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-331	-354	-407	-455	-523
Begeleidingsvergoedingen	136	156	176	196	216
Saldo nieuwe doelgroepen	-195	-198	-231	-259	-307
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.726	-1.895	-1.524	-1.416	-1.267
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-533	-515	-504	-466	-458
Huuropbrengst derden	235	235	235	235	235
Doorbelaast gebruik gebouwen	455	445	441	410	414
Rente lening BNG	-36	-40	-46	-53	-65
WerkLink	-	-	-	-	-
Energie	-126	-126	-126	-126	-126
Vaste lasten	-6	-	-	-	-
Overhead					
Personeelskosten	-254	-254	-254	-254	-254
Doorbelaasting naar MidZuid B.V.	254	254	254	254	254
Totaal	-	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten	-13	-13	-13	-13	-13
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	20	70	79	107	101
Onvoorzien	-100	-100	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-1.826	-1.939	-1.557	-1.421	-1.278
Gemeentelijke bijdrage	1.826	1.939	1.557	1.421	1.278
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	0	0	0	0	0
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Resultaat exploitatie WAVA	0	0	0	0	0
Resultaat part.activ. te verr. met gemeenten	-	-	-	-	-

3.3.3. Toelichting op de geactualiseerde begrotingscijfers en de geconsolideerde begroting WAVA en MidZuid B.V.

Uitgangspunten bij het opstellen van het bedrijfsplan

De bij het opstellen van het bedrijfsplan gehanteerde (financiële) uitgangspunten zijn uitgebreid toegelicht in bijlage 3, waarnaar wordt verwezen. Hieronder wordt eerst een toelichting geven op de specifieke cijfers van WAVA.

Subsidieresultaat Wsw

Het subsidieresultaat in de begroting 2019 was gebaseerd op de septembercircularie 2017. Uit de mei-/septembercircularie 2018 kwam een gunstiger beeld naar voren wat geheel te danken was aan de loon- en prijsaanpassing. Dit laatste vertaalt zich door naar de algemene salarisontwikkeling van de sw-medewerkers, zodat dit batige effect vooral zichtbaar is in 2018. Het aantal arbeidsjaren (AJ's) volgens de meicircularie 2018 is voor 2019 lager, wat wordt veroorzaakt door het vervallen van de demping voor gemeenten met minder dan 100 AJ (bij de demping werd de uitstroom een jaar later in het budget verwerkt, waardoor de budgetdaling langzamer verloopt). In de begroting was met dit effect al wel rekening gehouden voor de nieuwe gemeente Altena, maar nog niet voor Drimmelen en Geertruidenberg. Bij het opstellen van het bedrijfsplan zijn, naast de subsidie, ook de personeelskosten van de sw-medewerkers opnieuw berekend. Per saldo leidt een en ander voor 2019 tot een gunstiger subsidieresultaat dan in de begroting 2019 was opgenomen.

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van het subsidieresultaat volgens de oorspronkelijke begroting afgezet tegen de thans berekende cijfers:

Ontwikkeling subsidieresultaat sw					
Bedragen * € 1.000					
	2019	2020	2021	2022	2023
Volgens begroting 2019	1.834-	1.904-	1.524-	1.447-	
Bijgesteld, bedrijfsplan 2019	1.802-	1.831-	1.451-	1.333-	1.155-
Verschil	32	73	73	114	

Uit het overzicht komt naar voren dat tot en met 2020 sprake zal zijn van een toenemend tekort op het subsidieresultaat, waarna het zal gaan dalen, zodat het subsidietekort vanaf 2021 lager is dan in 2019. Met de invoering van de Participatiewet in 2015 is over de jaren 2015 tot en met 2020 een korting op het budget toegepast die jaarlijks met € 500 per arbeidsjaar (AJ) oploopt. De daling van het subsidietekort met ingang van 2021 is vooral te danken aan het feit dat dan in het macrobudget deze korting niet meer verder oploopt.

In onderstaande overzichten zijn de aantallen opgenomen waarmee rekening is gehouden in het bedrijfsplan. Daarbij wordt zowel een overzicht gegeven in FTE's als in arbeidsjaren (AJ). Het aantal AJ is hoger dan het aantal FTE, omdat in de AJ rekening wordt gehouden met de ernst van de handicap van de medewerkers. Een medewerker met de

handicapcode 'ernstig' telt in de AJ's mee voor 1,25 FTE. In de berekening van de subsidie wordt uitgegaan van AJ's; in de berekening van de salariskosten van de FTE's.

aantal uitgedrukt in FTE's:

	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal FTE in dienst bij WAVA	444,6	423,7	405,6	388,7	372,7
Aantal FTE begeleid werken	21,1	20,2	19,3	18,5	17,7

aantal uitgedrukt in arbeidsjaren (AJ):

	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal AJ in dienst bij WAVA	456,9	435,4	416,8	399,4	383,0
Aantal AJ begeleid werken	22,0	21,0	20,1	19,2	18,4

Nieuw beschut

De kosten en opbrengsten zijn voor wat betreft 2019 gebaseerd op het aantal medewerkers nieuw beschut volgens een publicatie van het Rijk van eind november 2017, met de te realiseren aantallen (taakstelling) aan het eind van de jaren 2018 en 2019. Voor de jaren erna is het aantal gebaseerd op de budgetontwikkeling / ingroeiregeling.

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van het aantal medewerkers nieuw beschut (o.b.v. 31 uur per week) weergegeven.

	2019	2020	2021	2022	2023
Medewerkers nieuw beschut					
Taakstelling ultimo jaar	56	69	78	86	95

Uit het hiervoor opgenomen financieel meerjarenperspectief blijkt dat na 2019 sprake is van een forse daling in het resultaat op nieuw beschut. Dit heeft te maken met het met ingang van 2020 vervallen van de bonus beschut werk (€ 3.000 per plaatsing). Overigens wordt landelijk nog lobby gevoerd om het vervallen van de bonus van tafel te krijgen.

Participatiebanen

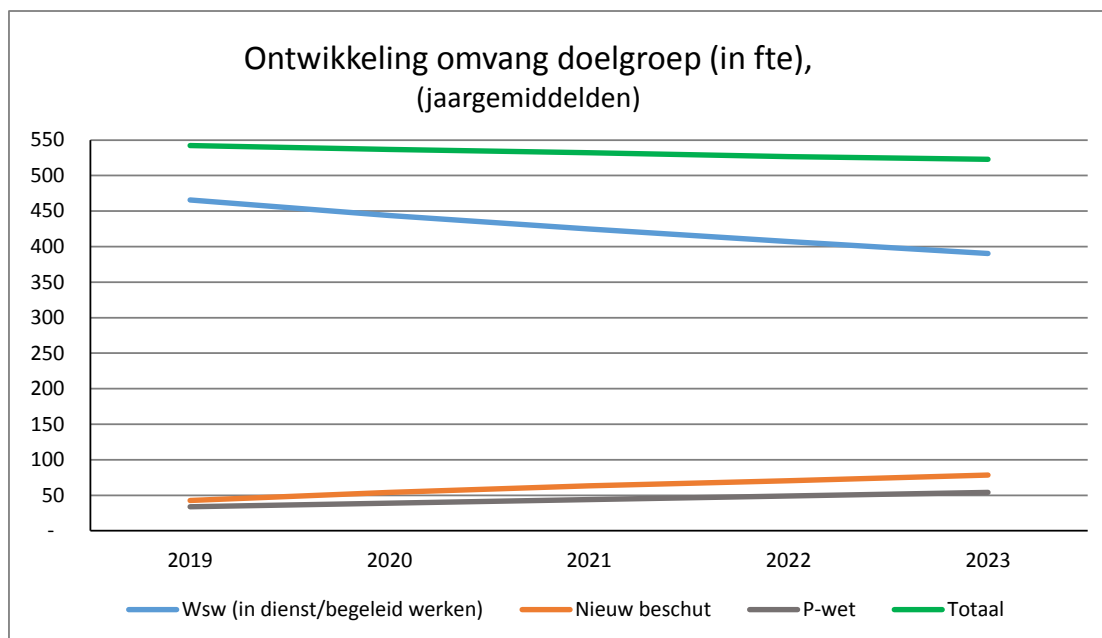
Naast de wsw en nieuw beschut wordt in het bedrijfsplan uitgegaan van het aanbieden van participatiebanen (P-banen) aan mensen die óf binnen de eigen organisatie (PMC's) werken óf worden gedetacheerd. In het bedrijfsplan wordt uitgegaan van een groeiende groep in de komende jaren volgens onderstaand overzicht. De in dit bedrijfsplan opgenomen aantallen zijn ten opzichte van de begroting 2019 aangepast aan de ontwikkelingen in 2018 en daarom hoger dan oorspronkelijk begroot (2019: begroot 25, bedrijfsplan 34).

	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal medewerkers met P-baan	34	39	44	49	54

Als mensen vanuit een bijstandsuitkering in dienst komen via een participatiebaan, dan leidt dit voor de betrokken gemeente tot een besparing van de uitkeringslasten (verschil tussen uitkering en loonkostensubsidie).

Ontwikkeling doelgroepen samengevat

In het voorgaande is een overzicht gegeven van de geraamde ontwikkeling in het aantal mensen uit de diverse doelgroepen. Deze gegevens zijn ter illustratie samengevoegd in onderstaande grafiek:

Hoewel dit niet het primaire doel is, blijkt uit bovenstaand overzicht dat de teruggang van wsw-medewerkers in belangrijke mate wordt opgevangen door medewerkers uit de andere doelgroepen.

Overigens zien we in de praktijk in 2018 dat het aantal P-banen hoger is dan begroot en het aantal nieuw beschut achterblijft op de begroting (en de taakstelling), maar wel bezig is met een inhaalslag.

Vaste lasten

Ten opzichte van de begroting 2019 is in de vaste lasten een belangrijke wijziging opgetreden. In de jaarrekening 2017 zijn de immateriële vaste activa (m.b.t. afkoop SWAP en afsluitkosten geldlening) vervroegd afgeschreven. Hierdoor zijn met ingang van 2018 de hiermee samenhangende afschrijvingslasten onder de vaste lasten komen te vervallen. De vervroegde afschrijving heeft (in afnemende mate) effect op de jaren 2018 tot en met 2021. In de meerjarencijfers dalen daarnaast de afschrijvingen op de gebouwen in verband met het geheel afgeschreven raken van een aantal activa.

Overhead

De overhead heeft betrekking op de loonkosten van enkele reguliere medewerkers die een ambtelijke dienstbetrekking hebben binnen WAVA. Zij zijn werkzaam in (staf)functies die vallen binnen de definitie van het BBV met betrekking tot overhead.

Overige bedrijfskosten

Dit betreft de accountantskosten voor controle administratie en jaarrekening WAVA.

Operationeel resultaat

Dit betreft per saldo het resultaat op de activiteiten die in MidZuid B.V. zijn uitgevoerd. Aan het einde van deze paragraaf wordt daarop nog nader ingegaan. Het in de begroting opgenomen operationeel resultaat is wat hoger dan hierna vermeld in de geconsolideerde cijfers, omdat de overige bedrijfskosten WAVA ook in het geconsolideerde operationeel resultaat worden meegenomen.

Onvoorzien

Deze post is, mede op aandringen van de Provincie als toezichthouder, opgenomen om niet begrote bijzondere kosten op te kunnen vangen.

Gemeentelijke bijdrage

In de jaren tot en met 2020 zal, zoals ook al bij de begroting 2019 naar voren kwam, sprake zijn van een stijgende gemeentelijke bijdrage, waarna deze weer kan gaan dalen.

Van het verloop van de gemeentelijke bijdrage volgens de begroting 2019 en van de gemeentelijke bijdrage volgens het bedrijfsplan 2019 kan het volgende overzicht worden gegeven:

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2019	2020	2021	2022	2023
Begroting 2019:					
Totaal gemeentelijke bijdrage	1.866	1.931	1.539	1.427	
Bedrijfsplan 2019:					
Totaal gemeentelijke bijdrage	1.826	1.939	1.557	1.421	1.278
Verschil begroting-bedrijfsplan (- = bedrijfsplan is lager)	-40	8	18	-6	

Ten opzichte van de begroting zijn de verschillen relatief beperkt. In totaliteit is de gemeentelijke bijdrage over de jaren 2019 tot en met 2022 iets lager dan in de begroting 2019 werd verwacht.

De beleidsmatige afspraak was eerder dat de gemeentelijke bijdrage het subsidietekort sw en de vaste lasten zou dekken. Volgens besluit van het DB, november 2016, wordt met ingang van 2017 de lijn gevolgd dat via de gemeentelijke bijdrage de exploitatie als geheel sluitend wordt gemaakt. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de opbouw van de gemeentelijke bijdrage en de verdeling over de deelnemende gemeenten.

Overzicht incidentele baten en lasten

Volgens het BBV moet in de begroting een overzicht van incidentele baten en lasten worden opgenomen.

In de begrotingscijfers zijn geen incidentele baten en/of lasten opgenomen; de cijfers zijn derhalve alle structureel van karakter.

Geconsolideerde cijfers

Zoals hiervoor al is opgemerkt vindt een belangrijk deel van de activiteiten plaats binnen MidZuid B.V. Deze activiteiten vertalen zich uiteindelijk in het operationeel resultaat, zoals opgenomen in de (gewijzigde) begroting van WAVA. Ter verbetering van het inzicht in deze post, zijn hierna de geconsolideerde begrotingscijfers van WAVA en MidZuid B.V. opgenomen.

Begroting WAVA en MidZuid B.V., geconsolideerd

	Bedrijfsplan 2019	2020	Meerjarenraming 2021	2022	2023
<i>Bedragen * € 1.000</i>					
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	12.033	11.359	11.008	10.728	10.419
Begeleid werken	-548	-514	-499	-485	-472
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.485	10.845	10.508	10.243	9.946
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-13.093	-12.492	-11.782	-11.407	-10.939
Vervoer doelgroep	-194	-185	-177	-169	-162
Totaal personeelskosten ca.	-13.287	-12.677	-11.959	-11.576	-11.101
Subsidieresultaat wsw	-1.802	-1.831	-1.451	-1.333	-1.155
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	559	706	828	925	1.025
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV en bonus)	-755	-1.162	-1.360	-1.520	-1.683
Subsidieresultaat nieuw beschut	-196	-455	-533	-595	-659
Begeleidingsvergoedingen	466	589	690	771	855
Saldo nieuw beschut	270	134	158	176	196
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	241	277	312	348	383
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-572	-631	-719	-803	-906
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-331	-354	-407	-455	-523
Begeleidingsvergoedingen	136	156	176	196	216
Saldo nieuwe doelgroepen	-195	-198	-231	-259	-307
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.726	-1.895	-1.524	-1.416	-1.267
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-533	-515	-504	-466	-458
Huuropbrengst derden	235	235	235	235	235
Doorbelaast gebruik gebouwen	455	445	441	410	414
Rente lening BNG	-36	-40	-46	-53	-65
Energie	-126	-126	-126	-126	-126
Vaste lasten	-6	-	-	-	-
Overhead					
Bedrijfskosten	-944	-922	-910	-908	-904
Indirect personeel	-1.952	-1.942	-1.942	-1.942	-1.942
Doorbelaast gebruik gebouw	-111	-108	-107	-100	-101
Doorbelasting naar PMC's (en WSP MidZuid)	3.007	2.973	2.959	2.950	2.947
	-	-	-	-	-
Exploitatieresultaat PMC's					
Omzet (excl. begel.vergoedingen) incl.subs.BW	10.426	10.416	10.400	10.385	10.372
Kosten van de omzet	-2.469	-2.455	-2.449	-2.443	-2.437
Netto omzet	7.956	7.961	7.951	7.943	7.934
Begel.vergoed./nettoloonkn. P-banen/beschut	-	-	-	-	-
Loonkosten direct	-4.299	-4.299	-4.299	-4.299	-4.299
Doorbelaast gebr. gebouw	-328	-321	-318	-295	-297
Beheerskosten	-353	-348	-346	-342	-340
Doorbelasting overhead	-2.970	-2.936	-2.922	-2.913	-2.910
Totaal kosten PMC's	-7.950	-7.904	-7.885	-7.848	-7.846
Operationeel resultaat PMC's	7	57	66	94	88
Onvoorzien	-100	-100	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-1.826	-1.939	-1.557	-1.421	-1.278
Gemeentelijke bijdrage	1.826	1.939	1.557	1.421	1.278
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	0	0	0	-0	0
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat operationeel	0	0	0	-0	0

Toelichting op de geconsolideerde cijfers

Hierna worden nog enkele specifieke posten uit het overzicht met geconsolideerde cijfers toegelicht, voor zover niet reeds toegelicht bij de begrotingscijfers van WAVA (hiervoor).

Overhead

De kosten van overhead liggen in lijn met de oorspronkelijke begroting. Voor de salarissen van het reguliere personeel wordt de CAR-UWO gevolgd. Deze heeft een looptijd tot eind 2018; de onderhandelingen over een nieuwe cao moesten bij het opstellen van dit bedrijfsplan nog starten. In het bedrijfsplan is rekening gehouden met een algemene salarisstijging in 2019 van 2,5% en doorgroei van de medewerkers in de loonschalen. Voor de jaren na 2019 is geen rekening gehouden met verdere loonstijgingen. Overigens kan worden opgemerkt dat de indexering van de kosten geheel binnen de eigen organisatie (PMC's) worden opgevangen. De kosten van overhead worden geheel verrekend met de PMC's (incl. participatieactiviteiten).

De ontwikkeling van de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten is als volgt:

	Bedrijfsplan Begroting				
	2019	2020	2021	2022	2023
Overhead in % totale lasten, geconsolideerd	11,6%	11,6%	11,8%	11,8%	11,9%

De kosten van overhead dalen in de komende jaren licht. Aangezien de daling van de totale kosten relatief groter is (voornamelijk door daling aantal sw-medewerkers) stijgt het percentage overhead iets.

Exploitatieresultaat product markt combinaties (PMC's)

Het begrote resultaat op de PMC's is gebaseerd op de verwachte omzetontwikkelingen in 2019. Per PMC worden zo zuiver mogelijk alle opbrengsten en kosten (incl. overhead) toegerekend. Zoals in par. 3.3. is vermeld zijn de participatieactiviteiten met ingang van het bedrijfsplan 2019 ook onder de PMC's opgenomen.

In vergelijking met de begroting 2019 zijn de omzetten van de PMC's hoger, met name bij publieke dienstverlening (extra werk) en bij individuele plaatsing en detachering (meer begeleid werkenden). Een algemene lijn die kan worden onderkend is, dat de directe loonkosten bij de PMC's zijn toegenomen doordat het noodzakelijk is om meer reguliere medewerkers in te zetten om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Op deze ontwikkeling en op specifieke ontwikkelingen en doelen per PMC wordt in hoofdstuk 5.1 nader ingegaan, zodat daarnaar wordt verwezen.

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de cijfers per PMC.

3.4. KOSTEN EN BESPARINGEN

Het plaatsen van medewerkers in het kader van beschut werk en participatiebanen heeft financiële effecten voor ondermeer de gemeenten en uiteraard de betrokken medewerker zelf.

Door Berenschot is een rekentool ontwikkeld waarmee de financiële effecten zichtbaar kunnen worden gemaakt. In nevenstaand overzicht worden de uitkomsten daarvan getoond.

De berekeningen zijn gemaakt op basis van de in het bedrijfsplan 2019 begrote aantallen medewerkers in 2019 in het kader van beschut werk en p-wet.

De uitkomsten voor de gemeenten geven een *indicatie* van het financiële effect. Het financiële effect is namelijk sterk afhankelijk van de loonwaarde van medewerkers, het aantal uren dat zij werken etc. Ook wordt er in het model vanuit gegaan dat iedere medewerker uit een uitkeringssituatie komt. Dit zal in de praktijk niet altijd het geval zijn. Overigens krijgen de gemeenten in het inkomensbudget ook middelen voor het verstrekken van loonkostensubsidies voor bijv. nuggers.

Met de uitkomst van de berekeningen kan, rekening houdende met deze kanttekeningen, wel een globaal beeld worden gevormd van de financiële effecten voor de gemeenten. Naast het gegeven dat iemand laten werken voor een inkomen altijd betere is dan dat iemand afhankelijk is of blijft van een uitkering.

Uit het overzicht blijkt dat voor 2019 sprake is van een positief effect op het inkomensdeel voor de gemeenten van ongeveer € 530.000. De begeleidingsvergoedingen die daarmee gepaard gaan bedragen ongeveer € 560.000 maar die blijven binnen het budget begeleidingsmiddelen nieuwe doelgroepen dat de gemeenten in 2019 ontvangen.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de uitkomsten van het Berenschot-model niet (geheel) aansluiten op de cijfers in het bedrijfsplan. Dit komt *ondermeer* omdat in het Berenschot-model wordt gewerkt met wat grovere percentages (intervallen) voor loonwaarde.

In onderstaand overzicht is ook het financiële effect weergegeven voor een individuele medewerker. Ook hierbij speelt de persoonlijke situatie een rol. In het voorbeeld is uitgegaan van een medewerker die 28 uur per week werkt (op basis van een voltijdswEEK van 40 uur).

Rekenmodel Berenschot

Basis = aantallen geplaatsten in 2019 volgens bedrijfsplan

1. Effect voor gemeenten:	Nieuw beschut	P-wet	Totaal
Alle gemeenten tezamen:			
Bespaarde uitkering	775.000	527.000	1.302.000
Betaalde loonkostensubsidie	534.000	238.000	772.000
Resultaat inkomensdeel	<u>241.000</u>	<u>289.000</u>	<u>530.000</u>
Begeleidingsvergoeding	<u>425.000</u>	<u>136.000</u>	<u>561.000</u>
Begeleidingsmiddelen nieuwe doelgroepen volgens rekenmodel Berenschot, jaar 2019:			
Aalburg			102.000
Werkendam			167.000
Woudrichem			88.000
<i>Totaal Altena</i>			<u>357.000</u>
Drimmelen			83.000
Geertruidenberg			151.000
Oosterhout			457.000
			<u>1.048.000</u>
2. Effect voor medewerker:			
Per medewerker:			
Netto loon na plaatsing	12.800		
Netto uitkering voor plaatsing	<u>11.800</u>		
Netto inkomenseffect	<u>1.000</u>		

4 JAARPLAN EN BEGROTING 2019 WSP MIDZUID

4.1. JAARPLAN 2019

Dienstverleningsovereenkomst

Er is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) vastgesteld waarin de overeengekomen diensten worden verricht in de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2021.

Opdrachtgever: zijn de gemeenten Aalburg, Drimmelen, Geertruidenberg, Oosterhout, Werkendam en Woudrichem en de GR WAVA (op 1 januari 2019 fuseren de gemeenten Aalburg, Werkendam en Woudrichem tot de gemeente Altena). Opdrachtnemer is MidZuid B.V.

Het DVO is vooral een vastlegging van bestaande activiteiten. Waar mogelijk is nog verbetering aangebracht. De nadruk van de afspraken ligt erop dat alle diensten vooral een gezamenlijke inspanning van de partijen vragen. De doelstellingen zijn een gedeelde verantwoordelijkheid. Hiermee maakt het DVO duidelijk dat het een gezamenlijke opdracht van de partijen betreft. In het DVO is tevens opgenomen dat WSP MidZuid ook de nazorg op de plaatsingen verricht.

Doelstellingen WSP MidZuid

Algemene doelstelling: realisatie van duurzame uitstroom (minimaal 6 maanden geheel of deels uit de uitkering) voor de doelgroep Participatiewet, WW, Wajong en Wsw.

Het afgelopen jaar is gebleken dat de omstandigheden zijn veranderd en het aantal plaatsingen meer moeite kosten dan voorheen en tevens een langer tijdsbestek in beslag nemen, dan voorheen het geval was. Ook in West-Brabant doen minder mensen een beroep op de WW.

De bestanden bij gemeenten kennen over het algemeen een grotere groep moeilijk plaatsbare personen dan voorheen. Niet al deze personen zijn in beeld bij WSP MidZuid. In gesprekken met gemeenten is gebleken dat beide partijen nog te veel acteren volgens "van bak naar baan" en dat er in het gebied hiertussen nog te weinig tijd wordt gestoken in het begeleiden van deze mensen. Door nog meer gebruik te gaan maken van de faciliteiten/mogelijkheden van werkbedrijf MidZuid kan beter inzichtelijk worden gemaakt wat de arbeidskansen zijn voor deze mensen, zodat plaatsing beter tot stand kan komen en de uitstroom kan worden vergroot. De tijdspanne alvorens plaatsing tot stand kan worden gebracht wordt wel groter.

Met betrekking tot de doelstelling voor het aantal plaatsingen wil WSP MidZuid ondanks deze omstandigheden toch vasthouden aan hetzelfde aantal plaatsingen als in 2018. Reden hiervoor is dat per 1 november 2018 er een extra werkgeversadviseur is aangetrokken (0,6 fte), die reeds eerder weggevallen uren moet compenseren. Daardoor kunnen de werkzaamheden weer beter gestructureerd en verdeeld worden en kan er meer verbinding worden gezocht met de klantmanagers bij gemeenten.

Ook zullen er diverse gezamenlijke inspanningen gedaan worden met de gemeenten om de samenwerking tussen gemeenten en WSP MidZuid nog meer te verbeteren, hetgeen tot meer plaatsingen dient te leiden. De eerste aanzet hiervoor is gemaakt door het organiseren van diverse workshops met klantmanagers, reïntegratieconsulenten van MidZuid en adviseurs van WSP MidZuid.

De doelstelling voor het aantal plaatsingen in 2019 blijft gelijk aan 2018 met 224, excl. de plaatsingen door het UWV. Er zullen kwartaal-rapportages gemaakt worden die inzicht bieden in o.a. duurzame uitstroomresultaten, aantal proefplaatsingen, aantal plaatsingen met schadelastbeperking en aantal plaatsingen van kandidaten uit het doelgroepregister.

Aantal plaatsingen 2019

	doelstelling 2019	doelstelling 2018
Altena	67	68
Drimmelen	27	26
Geertruidenberg	34	34
Oosterhout	96	96
	<u>224</u>	<u>224</u>

Werkgeversdienstverlening en regionale aanpak

In het stuurdersonderleg zal in 2019 het gezamenlijk marktbeveerlingsplan 2018/2019 voor de vier subregio's worden geactualiseerd en de voortgang geborgd. Samen met deze gezamenlijke aanpak heeft WSP MidZuid een aantal specifieke speerpunten voor de arbeidsmarkt Dongemond.

WSP MidZuid heeft in het kader van optimale werkgeversdienstverlening de arbeidsmarktregio Dongemond in beeld gebracht. Met behulp van bestanden via de KvK is er een sortering gemaakt tussen bedrijven met 5-25 werknemers en bedrijven met > 25 werknemers. Met alle adviseurs is bekeken wie er met welk bedrijf bekend is en of wij hier al zaken mee doen. Dit laatste kan in de vorm van het plaatsen van vacatures of het plaatsen van mensen. Hierbij plaatsen wij de kanttekening dat het aantal bedrijven natuurlijk een afwijking kan vertonen met de aantallen die bij gemeenten bekend zijn. Zo hebben wij geen inzicht in bedrijven < 5 werknemers. Het resultaat van deze exercitie levert de volgende aantallen op:

Gemeente	Bedrijven 5-25 personen			Bedrijven > 25 personen		
	Aantal bedrijven	Actief met WerkLink	Bekend bij WerkLink	Aantal bedrijven	Actief met WerkLink	Bekend bij WerkLink
Aalburg	81	15	36	15	7	6
Werkendam	239	20	63	34	12	16
Woudrichem	117	8	36	20	6	12
<i>Totaal Altena</i>	<i>437</i>	<i>43</i>	<i>135</i>	<i>69</i>	<i>25</i>	<i>34</i>
Drimmelen	182	15	58	28	11	11
Geertruidenberg	206	41	54	53	27	25
Oosterhout	377	77	113	106	45	52
Totaal	1.202	176	360	256	108	122

De grote bedrijven > 25 personen zijn goed in beeld bij WSP MidZuid, maar bij de bedrijven < 25 personen valt nog voldoende te halen. Per gemeente heeft WSP MidZuid 2 adviseurs toebedeeld, die het marktgebied voor deze gemeenten verder gaan bewerken.

Sub regionale activiteiten

- Adviseurs meer specifiek toewijzen aan bepaalde gemeenten in teams van 2. Dit om de verbinding met gemeenten te verstevigen en het regionale netwerk qua marktbewerking beter te kunnen verdelen en aandacht te kunnen geven.
- Verbeteren externe communicatie voor zowel WSP West-Brabant, als voor WSP MidZuid. Dit betekent meer externe uitingen op social media, in de reguliere media etc. om naamsbekendheid en doel te vergroten.
- Optimaliseren van deelname aan sub regionale netwerkbijeenkomsten (o.a. van de BKA, BND, BZW, MKB, VOC, en de 6 Dongemond gemeenten)
- Samenwerking met klantmanagers/uitstroomteams verder uitbreiden ter bevordering van de uitstroom bij gemeenten en UWV in de vorm van gezamenlijke bijeenkomsten
- Deelname en organisatie matchingtafels bij gemeenten, PRO-VSO scholen en GGZ.
- Verdere uitbouw van samenwerking met afdelingen Economische Zaken van de 4 gemeenten.
- Bedrijfsbezoeken met wethouders uit de 4 gemeenten.
- Verdere verbetering binnen zowel WSP West-Brabant als binnen WSP MidZuid van WBS als CRM systeem.
- Organisatie van een ondernemersdag bij MidZuid tijdens de feestweek 65-jarig bestaan.
- Organisatie van Banenbeurzen in een andere vorm (1 banenbeurs XL voor regio Dongemond en 1 banenbeurs i.s.m. met WSP Breda.
- Organisatie van een informatiemarkt specifiek voor werkgevers en personen uit het doelgroepregister
- Extra aandacht/activiteiten met betrekking tot statushouders voor alle gemeenten.
- Monitoring in kwartaalrapportages van de resultaten zoals afgesproken in de DVO.

- Verder uitbouwen van de samenwerking met het UWV binnen het multidisciplinair team (MDT)
- Actualiseren van de penetratiegraad van onze dienstverlening bij werkgevers
- Uitbreiding ambassadeurs netwerk
- Er wordt verdieping gezocht in de samenwerking met Logistiek Platform Amerstreek. Zo valt te denken aan de intentie om gezamenlijk een sectorale banenbeurs te organiseren en andere ondersteuning te bieden.

Regionale activiteiten

- Het organiseren van een bijeenkomst (2x per jaar) tussen klantmanagers gemeenten en adviseurs van WSP MidZuid te bevordering en borging van de samenwerking (thema's en werkafspraken).
- Regionale website verder vormgeven met 4 herkenbare blokken voor de 4 subregio's
- Regionale- en sub regionale activiteiten/uitingen met betrekking tot o.a. Open Dagen, Banenbeurzen, Participatie Event, Match van West-Brabant en deskundigheidsbevordering
- Doorvoeren van een éénduidige registratie omtrent plaatsingen en werkwijze in de regio West-Brabant, alsmede gezamenlijk dezelfde wijze van registratie in WBS doorvoeren.
- Extra aandacht voor plaatsing van mensen uit het doelgroepregister.
- WSP MidZuid zal een bijdrage leveren aan de verslaglegging voor de subregionale arbeidsmarkt.
- Het samenbrengen van ambassadeurs binnen de 4 regio's tot één netwerk samen met VNO-NCW.

4.2. BEGROTING 2019 WSP MIDZUID

Bedragen * € 1

	<u>Begr. 2019</u>	<u>Begr. 2018</u>
KOSTEN		
Personele kosten voor aansturing, accountmanagement, nazorg en administratieve ondersteuning	448.000	410.800
Inhuur jobcoaching bij MidZuid 224 personen * 60% * 3 uur p/p	32.200	31.400
Organisatie 3 banenbeurzen	15.300	24.000
Bijdrage in regionale kosten (participatie-event e.d.)	PM	PM
Uitvoeringskosten:		
Gebruik kantoorruimten	16.100	15.700
Kosten ICT en telefonie	33.600	28.700
Auto- en reiskosten	26.900	23.700
Diversen (kopieerkosten, kantoorbenodigdheden e.d.)	10.000	10.000
Kosten overhead	37.000	36.100
Totaal begrote kosten	<u>619.100</u>	<u>580.400</u>
OPBRENGSTEN		
Opbrengsten uit externe financieringsbronnen	25.000	PM
Gemeentelijke bijdrage	594.100	580.400
Totaal begrote opbrengsten	<u>619.100</u>	<u>580.400</u>

4.3. TOELICHTING OP DE BEGROTING WSP MIDZUID EN VERDELING VAN DE GEMEENTELIJKE BIJDRAGE

Algemene toelichting op de begroting van WSP MidZuid

De prijzen in de begroting 2019 zijn ten opzichte van de begroting 2018 als volgt geïndexeerd:

- loonkosten gerelateerde posten: verwachte prijsontwikkeling volgens CAR-UWO. De cao voor ambtenaren (CAR-UWO) wordt gevolgd. Deze cao loopt tot eind 2018; de onderhandelingen tussen partijen moeten nog starten. In de begroting is 2,5% voor algemene loonstijging in 2019 aangehouden.
- overige prijzen: 2,5%

Voor WSP MidZuid is, in lijn met de uitgangspunten die op de begroting van MidZuid zijn toegepast (zie hoofdstuk 3), voor de jaren na 2019 het prijspeil 2019 aangehouden. Aangezien in de jaren na 2019 inhoudelijk geen relevante wijzigingen worden verwacht in de (samenstelling van) de cijfers zijn de meerjarencijfers gelijk aan 2019. Om die reden is geen meerjarenbegroting opgenomen.

Toelichting op kosten

Personele kosten.

De personele kosten hebben betrekking op reguliere medewerkers (totaal 5,0 fte; leiding 0,5 fte en adviseurs 4,5 fte) en enkele doelgroepmedewerkers voor administratieve ondersteuning.

Nazorg en jobcoaching bij plaatsing.

De doelstelling voor 2019 betreft 224 plaatsingen van inwoners uit de deelnemende gemeenten. Dit betreft zowel mensen met een gemeentelijke uitkering op grond van de Participatiewet (60% van het totaal), als mensen met een WW- of Wajonguitkering en vanuit de Wsw. De nazorg geldt voor alle geplaatsten; de kosten van jobcoaching alleen voor mensen met een gemeentelijke uitkering.

Voor de jobcoaching worden consultants van MidZuid ingehuurd. De nazorg wordt uitgevoerd door de medewerkers van WSP MidZuid, zodat de kosten daarvan onderdeel uitmaken van de personele kosten.

Bijdrage in regionale kosten.

Deze post is 'PM' opgenomen, aangezien deze kosten nu nog kunnen worden gedekt uit (tijdelijke) middelen die in de regio West-Brabant beschikbaar zijn. Er moet rekening mee worden gehouden dat indien in de (nabije) toekomst deze middelen uitgeput raken deze kosten ten laste van WSP MidZuid kunnen gaan komen, echter recente brieven vanuit het Rijk geven een indicatie dat er voor structurele financiering zorggedragen gaat worden.

Toelichting op opbrengsten

Opbrengsten uit externe financieringsbronnen.

In de begroting is, in lijn met de realisatie in 2018, rekening gehouden met de opbrengst van subsidies in het kader van regionale (arbeidsmarkt-)projecten.

Gemeentelijke bijdrage

De netto-kosten van WSP MidZuid worden gedekt via een gemeentelijke bijdrage. Voor de verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten is in de dienstverleningsovereenkomst een verdeelsleutel opgenomen die is gebaseerd:

- voor 2/3 op het aantal bijstandsgerechtigden (bijstand, IOAW, IOAZ)
- voor 1/3 op het aantal inwoners.

De peildatum voor deze aantallen is 30 juni van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar.

De basisgegevens voor de verdeling 2019 zijn als volgt:

Gemeente	aantal inwoners	aantal uitkerings- gerechtigden
Altena	54.979	553
Drimmelen	27.089	192
Geertruidenberg	21.530	328
Oosterhout	55.301	946
	<u>158.899</u>	<u>2.019</u>

Volgens de hiervoor vermelde wegingsfactoren voor inwoners en uitkeringsgerechtigden wordt het aandeel van de gemeenten in de gemeentelijke bijdrage en taakstelling:

Altena	29,8%
Drimmelen	12,0%
Geertruidenberg	15,3%
Oosterhout	42,8%
	<u>100,0%</u>

Op basis van deze uitgangspunten wordt de gemeentelijke bijdrage voor WSP MidZuid in 2019:

	begroting 2019	begroting 2018
Altena	177.001	173.491
Drimmelen	71.425	68.218
Geertruidenberg	91.176	88.800
Oosterhout	254.497	249.891
	<u>594.100</u>	<u>580.400</u>

Plaatsingsdoelstellingen per gemeente

De doelstelling voor het aantal plaatsingen wordt afgeleid van de verdeling van de gemeentelijke bijdragen.

Volgens het jaarplan 2019 bedraagt het aantal plaatsingen in 2019: 224

Op grond van de verdeelsleutel gemeentelijke bijdrage 2019 wordt de verdeling van deze plaatsingsdoelstellingen over de gemeenten als volgt:

doelstelling 2019

Altena	67
Drimmelen	27
Geertruidenberg	34
Oosterhout	96
	<u>224</u>

5 OVERIGE PARAGRAFEN

5.1 BEDRIJFSVOERING

Ontwikkelingen samenstelling personeel

Krimp in aantal SW medewerkers / omvang totale doelgroep

Met de invoering van de P-wet is sinds 2015 geleidelijk het aantal medewerkers met een SW-aanstelling aan het inkrimpen. Voor MidZuid is die krimp minder hard verlopen dan vanuit landelijke prognoses werd verondersteld. De reden daarvan is vooral gelegen in de personeelsopbouw, waardoor de uitstroom op basis van pensionering minder snel gaat dan landelijk geprognostiseerd.

Zoals in hoofdstuk 3.3.3. is opgemerkt wordt de daling van de sw-medewerkers grotendeels opgevangen door medewerkers uit andere doelgroepen.

Ontwikkelingen samenstelling regulier personeel

In de afgelopen jaren is een forse bezuinigingsslag doorgevoerd. Vooral door het invoeren van andere manieren van werken en het hanteren van een "vacaturestop, tenzij", is de formatie gekrompen. Bovendien is er intern een beweging op gang gebracht om binnen het reguliere personeel meer medewerkers te verplaatsen van een overheadfunctie naar een functie in de directe aansturing of begeleiding van medewerkers.

De totale reguliere formatie (excl. WSP MidZuid) zoals opgenomen in het bedrijfsplan bedraagt 98,9 fte (bedrijfsplan 2018: 97,4 fte) De reguliere formatie neemt ten opzichte van het bedrijfsplan 2018 toe met 1,5 fte. Een stijging van de directe formatie heeft te maken met uitbreiding van werkzaamheden (voorman groen), begeleiding van doelgroepmedewerkers (1 jobcoach/trainer) en het in dienst nemen van een medewerkster die wordt gedetacheerd naar een gemeente. Daarnaast is er een stijging in de indirecte formatie door een wettelijke taak (functionaris gegevensbescherming 0,2 fte). Tegenover deze mutaties staat een daling van de formatie, voornamelijk door mutatie in de omvang dienstbetrekking van een aantal medewerkers.

Personeelsplanning reguliere medewerkers en natuurlijk verloop

In het kader van de personeelsplanning wordt doorlopend gekeken naar het te verwachten (natuurlijke) verloop van medewerkers. Enkele medewerkers zijn momenteel langdurig ziek en voor enkele doelgroepmedewerkers met een staffunctie zal binnen enkele jaren vervanging gezocht dienen te worden. Naar verwachting zullen dat reguliere functies worden. Met name bij productie heeft de personeelsplanning extra aandacht, omdat binnen enkele jaren een belangrijk deel van het middenkader via natuurlijk verloop het bedrijf zal verlaten.

ICT en Communicatie

ICT

In 2018 is het nieuwe personeelsinformatiesysteem en salarissysteem AFAS in gebruik genomen, waarbij met het 'oude' systeem nog schaduw is gedraaid. In 2019 zal alleen nog met AFAS worden gewerkt. In 2018 is op projectbasis de voorbereiding gedaan om inkoop en materiaalbeheer via AFAS te gaan doen. De planning is dat in april 2019 overgegaan wordt op het nieuwe systeem. Ook is er in 2018 een aanvang gemaakt met ontwikkeling van workflows en rapportages. In 2019 zal het werken met workflows verder ontwikkeld worden, zodat de verdeling van verantwoordelijkheden beter zichtbaar wordt. Hierdoor wordt van medewerkers verwacht dat er op een andere manier gewerkt wordt. In 2019 zal onderzocht worden of het planningssysteem van Timetell zal worden aangehouden. In 2019 zullen naast de werkgeversadviseurs ook de consultants gaan werken met het UWV portaal en Sonar. De aanvraag en toekenning accounts en training om met het systeem te werken hebben in 2018 al plaatsgevonden.

Communicatie

In 2018 is de voorbereiding gedaan van de naamswijziging en profilering die 1 januari 2019 ingaan. In 2019 zal de huisstijlverandering gefaseerd worden doorgevoerd. Hierbij zullen zaken als website, sociale media, wagenpark, nieuwsbrief enz. aan de orde komen.

Invoering AVG en informatiebeveiliging

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is in 2018 van kracht geworden. Een projectgroep heeft onderzoek gedaan hoe er omgegaan dient te worden met persoonsgegevens en heeft waar nodig beleid en/of procedures aangepast. In 2019 zal de aandacht vooral uitgaan naar de implementatie van het beleid.

65-jarig bestaan

Begin 2019 bestaat WAVA 65 jaar. Dit zal gevierd worden tijdens een feestweek in januari. Er zal een open dag zijn, waarbij familieleden van medewerkers en burgers van de gemeenten uitgenodigd worden. Hier worden zo'n 750 bezoekers verwacht. Verder zal er een ondernemersevent plaatsvinden. Hiervoor worden ondernemers uit de regio uitgenodigd en ook de colleges, raden en diverse ambtenaren van de gemeenten. Prof. Dr. Ton Wilthagen en Maarten van der Weijden zijn gastspreker op de event. De feestweek wordt afgesloten met een personeelsfeest. Alle activiteiten zullen plaatsvinden bij MidZuid.

Opleidingen en trainingen

MidZuid is een erkend leerwerkbedrijf voor de werksoorten die aangeboden worden.

In 2018 is het talentencentrum DOK A geopend. Dat is het opleidings- en trainingscentrum waar leerwerken, training en opleiding hun beslag krijgen voor verschillende doelgroepen. 2019 zal in het teken staan van duurzame invulling en doorontwikkeling. Dit laatste zal ook nadrukkelijk gebeuren in samenspraak met onze gemeenten.

Afdelingsplannen

Naar aanleiding van de invoering van de P-wet en het implementatieplan 'Mensenwerk is de basis' maken de afdelingsmanagers per bedrijfsonderdeel voor 2019 een afdelingsplan, waarin ze aangeven hebben hoe in te spelen op de ontwikkelingen. In de plannen wordt antwoord gegeven op de vragen: Wat willen we bereiken? En wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder zijn op hoofdlijnen de te bereiken doelen en ontwikkelingen per afdeling weergegeven.

Plaatsing en detachering.

Dit bedrijfsonderdeel is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en plaatsing van de doelgroep medewerkers. Daarnaast vallen de individuele detacheringen hier onder.

Plaatsing en detachering wil in 2019 het aantal plaatsingen voor individuele detachering en begeleid werken handhaven. Vrijgevallen detacheringsplekken zullen zoveel mogelijk opgevuld worden door doelgroepmedewerkers. Waar nodig zullen jobcoaches ingezet worden. In 2019 zal zoveel mogelijk samengewerkt worden met gemeenten om kandidaten in beeld te krijgen, een loonwaarde te bepalen en een Participatietraject aan te bieden. Er zal veel aandacht zijn voor training en opleiding van de kandidaten. Trainingen die gegeven worden zijn o.a. werknemersvaardigheden, sollicitatie training, taaltrainingen, fietstrainingen etcetera.

Om partners zo goed mogelijk te bedienen wordt ernaar gestreefd naar 1 contactpersoon/begeleider per bedrijf die enkele malen per jaar een werkbezoek zal afleggen. In 2019 zal steeds projectmatiger worden gewerkt, met name bij sociale detacheringen, WMO trajecten en statushouders.

Facilitaire dienstverlening

Dit bedrijfsonderdeel is verantwoordelijk voor schoonmaak en bedrijfscatering bij gemeenten en diverse partners. Daarnaast wordt vanuit deze afdeling facilitaire zaken, gebouwenbeheer en inkoop aangestuurd.

Een, momenteel leegstaande, bedrijfshal zal ingericht worden voor palletverhuur en opslag eigen middelen. Hierbij zullen leerwerkplekken gecreëerd worden voor logistieke medewerkers, waarbij in eerste instantie de nadruk zal liggen op reach- en heftruckchauffeur vanwege de doorstroomkansen. Op termijn zou deze opzet doorontwikkeld kunnen worden tot een logistiek dienstverleningscentrum, waarbij alle facetten van supply chain door MidZuid verzorgd worden.

De nieuwe gemeente Altena biedt MidZuid de mogelijkheid om de facilitaire dienstverlening verder uit te breiden met schoonmaak en bedrijfscatering voor vrijwel de hele gemeente. Om continuïteit te garanderen zal in 2019 gestart worden met het huidige werkpakket.

Gedurende 2019 en 2020 zal per locatie kritisch onderzocht worden wat de juiste behoefte is, inclusief het bijpassende werkprogramma. Doel van deze opdracht is om medewerkers uit de doelgroep gemakkelijk in te laten stromen, op te leiden, te begeleiden en uit te laten stromen.

In samenwerking met gemeente Oosterhout is in 2018 SDE+ subsidie aangevraagd voor een project met zonnepanelen. Begin 2019 zal het resultaat van de aanvraag bekend zijn. Hierna zal een partij gezocht worden die het project kan begeleiden van aanschaf panelen tot en met (terug)levering van energie. Het project dient 18 maanden na toekenning subsidie te zijn afgerond.

Publieke dienstverlening

Binnen de afdeling publieke dienstverlening zijn de medewerkers werkzaam die buiten de muren van MidZuid werken ten behoeve van gemeenten, andere publieke instellingen en in beperkte mate de private markt. Zij verrichten hun werk onder leiding en toezicht van MidZuid. Publieke dienstverlening omvat de activiteiten groenvoorziening, postbezorging, beheer van de fietsenstallingen en beheer van het milieustation. Publieke dienstverlening opereert vanuit vier verschillende vestigingen, die verspreid zijn over het werkgebied.

Het onderhoud van de openbare ruimte en daarmee de rol van MidZuid is zich aan het ontwikkelen. In de gemeenten worden nieuwe bestekvormen onderzocht, waarbij het 'traditionele' beeldbestek plaats maakt voor een participatie- of effectbestek. Bij deze nieuwe bestekken wordt de beleving van de burgers bij de inrichting en onderhoud van de openbare ruimte steeds belangrijker. Deze manier van werken is voor veel medewerkers van MidZuid geschikt en passend om de loonwaarde te ontwikkelen. Daarom investeert MidZuid in kennis en ervaring om samen met de gemeenten vorm en inhoud te geven aan deze ontwikkelingen.

In de gemeenten Geertruidenberg en Oosterhout heeft dit al geresulteerd in een integrale samenwerking op verschillende gebieden met de gemeentelijke buitendienst. In de gemeente Drimmelen is medio 2018 een effectbestek voorbereid, waarmee MidZuid de komende 8 jaar op basis van burgertevredenheid én technisch beheer het onderhoud integraal uit gaat voeren. Met deze ultieme vorm van een participatiebestek loopt de gemeente Drimmelen landelijk voorop en wordt de samenwerking tussen gemeente als regievoerder en MidZuid als uitvoerder optimaal benut.

Voor de nieuwe gemeente Altena zal in 2019 onderzocht worden hoe MidZuid optimaal kan functioneren als gemeentelijk uitvoeringsbedrijf na de samenvoeging per 1 januari. Gedurende 2019 zal het onderhoud in de huidige vorm doorlopen.

Bovenstaande ontwikkelingen maken duurzame inzet van een brede doelgroep mogelijk. Om samen met de krimpende SW populatie en de voorbereiding van werkzaamheden toch te kunnen voldoen aan verplichtingen, zal fors worden ingezet op het invullen van vacatures.

Samen met gemeenten wordt continu gezocht naar mensen die binnen openstaande functies hun loonwaarde kunnen waarmaken in een duurzame arbeidsplaats, of als een opstap naar doorstroom richting regulier werk.

Productie

Dit bedrijfsonderdeel doet industrieel werk, vooral bestaande uit ver- en ompakken en montagewerk, zowel intern als op locatie (groepsdetachering). De afdeling wil een betrouwbare leverancier blijven voor partners en klanten. In 2019 zal een verdere implementatie van het planningssysteem plaatsvinden.

Voor 2019 zal de focus vooral intern op de medewerkers gericht zijn. Er komen steeds meer medewerkers met wisselende en afwijkende werktijden. Er zal veel aandacht zijn om de bezetting over de werkdag in balans te houden/brengen. Er is veel aandacht voor ergonomie. In 2018 is veel nieuw meubilair aangeschaft. In 2019 zal verder onderzoek gedaan worden naar hulpmiddelen en machines om medewerkers zoveel mogelijk te ontlasten van bv. repeterende werkzaamheden. Ook zal er aandacht zijn voor de inrichting van werkplekken, omdat steeds meer medewerkers aangewezen zijn op een prikkelarme omgeving.

Bijzondere projecten

Aandacht voor medewerkers MidZuid

Iedere drie jaar wordt een onderzoek gehouden naar de arbeidsomstandigheden (RI&E) en de werkbeleving van de medewerkers. In 2019 zal dit onderzoek weer plaatsvinden. Het onderzoek wordt intern gehouden, de ondernemingsraad zal nauw betrokken worden bij de voorbereidingen. De rapportage van het onderzoek met de aanbevelingen en plan van aanpak zal eind 2019 verschijnen.

Gezondheid van medewerkers

In samenwerking met MOOVE Oosterhout zullen workshops worden georganiseerd over leefstijl, bewegen en cognitieve fitness.

Onderzoek naar vestiging in Altena

Een van de eerder genoemde doelstellingen is om medewerkers zo dicht mogelijk bij huis te laten werken. Mede in het licht van het vastgestelde implementatieplan is het gewenst te zoeken naar een extra locatie in de nieuwe gemeente Altena. Deze vestiging zou werk kunnen bieden aan productieactiviteiten. De vestiging zou dan tevens kunnen dienen als uitvalsbasis voor publieke dienstverlening (waaronder Groen) en re-integratieactiviteiten. Het onderzoek zal meer vorm en inhoud krijgen als duidelijk is hoe de gemeente Altena gaat functioneren en of en welke publieke gebouwen eventueel vrijkomen en daarmee win-win situaties kunnen worden gerealiseerd. Daarover zijn de gesprekken voorzichtig gestart. In het onderzoek zal de bestaande huisvesting meegenomen worden. Het onderzoek kan ertoe leiden dat een businessplan met kosten en baten van de huisvesting aan het bestuur voorgelegd wordt.

Projecten voor statushouders

Het landelijk voornemen bestaat dat gemeenten per 1 januari 2020 meer regie zullen krijgen op werkinvulling voor statushouders. Vooruitlopend hierop zal MidZuid samen met de gemeenten initiatieven ontwikkelen om met duale trajecten werken en leren sneller mogelijk te maken. De trajecten zullen gericht zijn op begeleiding bij inburgering, duale inburgering en leerwerken. De pilots die in 2017 en 2018 gedaan zijn zullen hierbij voor de nodige input zorgen.

Bestuurlijke verbinding

Al enige jaren is het gebruikelijk om jaarlijks de gemeenteraadsleden van de gemeenten uit te nodigen voor een werkbezoek aan MidZuid en om uitleg te geven over jaarrekening en begroting. Ook in 2019 zal dit gaan gebeuren. In overleg met de griffiers zal een datum gezocht worden.

Daarnaast zal er een werkbezoek gepland worden met bestuur, beleidsmedewerkers en managers van de gemeenten aan een andere organisatie in het land.

Archiefbeheer

In 2017 is aan de hand van de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) verslag gedaan van het archiefbeheer. De actiepunten hieruit zullen in 2019 uitgevoerd worden.

Aanbesteding vervoer

In de tweede helft van 2019 zullen de voorbereidingen starten voor de aanbesteding vervoer, die begin 2020 plaats zal vinden.

5.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Algemeen

Hoewel het bedrijfsplan 2019 in feite de eerste begrotingswijziging is voor 2019 zijn hierin ook de volgens het BBV voor de begroting voorgeschreven paragrafen opgenomen. Omdat het een begrotingswijziging betreft is de in deze paragrafen opgenomen informatie niet zo uitgebreid als in de begroting zelf; zo is een aantal kengetallen en een geprognosticeerde balans niet opgenomen.

Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit worden de middelen en mogelijkheden bedoeld die de organisatie heeft om niet begrote kosten te dekken.

De weerstandscapaciteit bestaat voornamelijk uit de algemene reserve. Eind 2018 bedraagt de algemene reserve € 1.224.000, vóór de resultaatbestemming over 2018. De omvang van de algemene reserve bevindt zich op het maximum van de beleidsmatige bandbreedte. Naast de algemene reserve is in de begroting € 100.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

De algemene reserve dient om onvoorziene risico's die samenhangen met de uitvoering af te dekken. In december 2013 heeft het Algemeen bestuur het volgende beleid vastgesteld:

1. WAVA brengt jaarlijks alle risico's die verbonden zijn aan haar activiteiten en de bedrijfsvoering in beeld.
2. WAVA splitst deze risico's enerzijds in vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds in overhead en exploitatieresultaat.
3. De berekening voor de weerstandscapaciteit voor WAVA wordt gebaseerd op 3 % van de absolute bedragen van de aan WAVA toe te rekenen opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat.
4. Een minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen omdat WAVA niet gewoon is gedurende het boekjaar begrotingswijzigingen door te voeren.
5. De minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen op éénmaal het berekende jaarrisico, het maximum op tweemaal dit risico.
6. De berekening van de weerstandscapaciteit is niet maatgevend voor een berekening van de bestemming bij het rekeningresultaat. Dat laatste vindt elk jaar apart plaats, waarbij wel het minimumniveau van de weerstandscapaciteit in acht wordt genomen.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat de algemene reserve beleidsmatig niet gerelateerd is en ook niet bedoeld is voor het opvangen van risico's en fluctuaties in de subsidie-systematiek. Bij het vaststellen van de resultaatbestemming over 2014 is door het bestuur overwogen om hiervoor eventueel een aparte risico- en egaliseringsreserve te vormen. Begin 2015 is echter besloten tot het alternatief dat de individuele gemeenten hiervoor een eigen risicoreserve aanhouden.

Ter afdekking van de hierna geïnventariseerde risico's is een weerstandscapaciteit beschikbaar van € 1.224.000 (algemene reserve) + € 100.000 (onvoorzien) = € 1.324.000.

Risico-inventarisatie (financieel)

In deze risico-inventarisatie worden de risico's onderscheiden in de risico's die samenhangen met de vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds de risico's met betrekking tot overhead en exploitatieresultaat. De gekwantificeerde risico's kunnen vervolgens worden gerelateerd aan de omvang van de weerstandscapaciteit.

Risico's in samenhang met vaste lasten en subsidieresultaat:

- Het macrobudget voor de sw is gefixeerd op een vast bedrag, dat alleen voor loon- en prijsontwikkelingen wordt aangepast. Het macrobudget bestaat uit een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). De gevolgde methodiek is dat het macrobudget gelijk blijft en dat mutaties in Q leiden tot aanpassingen in de P. Als landelijk het volume achterblijft dan zal de prijscomponent per fte stijgen en andersom. Dit brengt risico's met zich mee die moeilijk zijn in te schatten. In het bedrijfsplan zijn de budgetcijfers gebaseerd op de meest recente cijfers, zoals opgenomen in de mei-/septembercircularie 2018.
In opdracht van het ministerie heeft Berenschot de 2^e thermometer wsw uitgevoerd (over de jaren 2015-2016), waaruit blijkt dat als gevolg van de rijks bezuinigingen ook in de komende jaren sprake is van een forse financiële problematiek rond de sw-financiering. Dit kan volgens Berenschot niet worden opgevangen met verbeteringen in het operationele resultaat. Dit betekent dat aanvullende middelen nodig zijn. Volgens de staatssecretaris zijn deze middelen via het IBP (interbestuurlijk programma) beschikbaar voor de gemeenten, maar deze mening wordt niet gedeeld door Cedris en de VNG.
Vorenstaande risico's dragen in sterke mate een politiek karakter en kunnen niet goed worden gekwantificeerd.
- De bijdrage per AJ waarmee in de begroting is gerekend, is gebaseerd op de septembercircularie 2018 en bedraagt voor het jaar 2019 € 24.939. Indien de situatie zich voordoet dat landelijk de uitstroom in 2019 lager blijkt te zijn dan waarmee rekening is gehouden zou het budget verder kunnen dalen. Voor 2019 kan dit risico maximaal € 162.000 bedragen. De kans hierop wordt ingeschat op 50%.
- Het risico bestaat dat de uitstroom van de Wsw-medewerkers bij MidZuid ten opzichte van de in het budget berekende blijfkans achterblijft. Door de systematiek van T-1 betekent dit dat MidZuid in die omstandigheid voor het verschil van de medewerkers de salarislasten voor één jaar moet voorfinancieren. Het risico voor 2019 wordt ingeschat op maximaal 8 arbeidsjaren (loonkosten € 229.000). De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op 50%.
- In de cao SW is afgesproken dat de loonkostenstijging wordt gekoppeld aan de loon en prijsontwikkeling (LPO) van het budget, waardoor dit in principe niet tot een extra risico leidt. Echter ligt het

loon van een grote groep sw-medewerkers op het niveau van het wettelijk minimumloon (WML), zodat die ontwikkeling in ieder geval wel gevolgd moet worden, ongeacht of er sprake is van de LPO ontwikkeling in het budget. Een WML-stijging van 1% die niet tot compensatie zou leiden heeft een effect € 65.000; de kans hierop wordt ingeschat op 50%.

Overigens loopt de cao SW tot eind 2018. De onderhandelingen over een nieuwe cao moeten nog starten. De hiervoor geschetste systematiek van loonkostenstijging gekoppeld aan LPO-ontwikkeling wordt naar verwachting in de nieuwe cao voortgezet. In de cijfers bedrijfsplan 2019 is dit ook zo doorgevoerd.

Afwijkende afspraken in de nieuwe cao kunnen financiële consequenties hebben. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de feitelijke loonstijging per 1 januari 2019 niet zal afwijken van het in de cijfers opgenomen percentage.

- Met ingang van 2017 is de LIV (lage inkomens voordeel) ingevoerd. De LIV is van toepassing op medewerkers die tussen de 100% en 125% van het wettelijk minimumloon (WML) verdienen. Voor deze groep kan, mits aan voorwaarden van het aantal gewerkte uren e.d. wordt voldaan, een vergoeding in het kader van de LIV worden ontvangen, die overigens pas een jaar later wordt uitbetaald. Inmiddels is over 2017 ervaring opgedaan met de LIV. De omvang van het bedrag aan LIV kan vanuit de salarisadministratie redelijk worden benaderd. Een onzekerheid blijft echter het landelijke plafond in de middelen die voor LIV beschikbaar zijn. In de begroting is rekening gehouden voor LIV-opbrengsten in 2019 voor de doelgroepen wsw, beschut werk en p-wetters, totaal € 220.000. Deze opbrengsten zijn voorzichtig ingeschat, maar door de hiervoor geschetste onzekerheden bestaat het risico dat de begrote opbrengsten niet worden gehaald. Dit risico wordt ingeschat op 25%.
- Op grond van de Wet Werk en Zekerheid moet aan werknemers (ook sw-medewerkers) die ziek uit dienst gaan een transitievergoeding worden betaald. Inmiddels heeft de Minister hiervoor een aanpassing doorgevoerd, waardoor vanaf 2020 de transitievergoeding aan werknemers die na 2 jaar ziekte uit dienst gaan wordt betaald door het Algemeen Werkloosheidsfonds. Deze regeling heeft terugwerkende kracht voor alle ontslagen vanaf 1 juli 2015.

Risico's met betrekking tot de overhead en exploitatieresultaat:

- Het niet geheel realiseren van de begrote netto-opbrengst. De omzet wordt deels gerealiseerd bij de deelnemende gemeenten en deels op de vrije markt. De mogelijkheden om de begrote omzet te realiseren zijn dan ook afhankelijk van de takenpakketten van onze deelnemende gemeenten en van de economische-/marktsituatie. De begrote omzetten zijn zo goed als mogelijk ingeschat, maar door veranderende omstandigheden bestaat het risico dat deze niet wordt gehaald. Kans van optreden is minder dan 50% en de omvang van het risico is berekend op € 104.000.
- Voor het realiseren van omzet is het nodig om voldoende mensen te hebben die bij de diverse PMC's kunnen worden ingezet. De

terugloop van het aantal sw-medewerkers heeft hierop een negatief effect. In de begroting is ermee rekening gehouden dat deze terugloop voor een belangrijk deel kan worden gecompenseerd door medewerkers die via nieuw beschut werken of P-banen instromen. Als deze verwachtingen niet uitkomen kan het gaan voorkomen dat opdrachten niet kunnen worden geaccepteerd of teruggegeven moeten worden, dan wel dat tijdelijk (dure) inhuur nodig is. Het financieel risico hiervan wordt ingeschat op € 390.000 en de kans daarop op 50%.

Als alle hier genoemde risico's (exclusief de risico's die betrekking hebben op de subsidiesystematiek) zich tegelijk zouden voordoen maal de kans, dan zou dat een bedrag omvatten van € 335.000. Hiertegenover staat een weerstandscapaciteit van € 1.324.000. De kans dat alle hiervoor genoemde risico's zich tegelijk zullen voordoen is overigens zeer klein. Hierna is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de reserves.

Overzicht verloop reserves								
<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begrotingsjaar 2019				Meerjarenraming (saldi 31-12)			
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	1.224	-	-	1.224	1.224	1.224	1.224	1.224
Resultaat lopend jaar	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves	1.224	-	-	1.224	1.224	1.224	1.224	1.224

Voorzieningen

Bij het beoordelen van de financiële positie is het ook van belang of de voorzieningen op peil zijn. GR WAVA beschikt ultimo 2018 naast de voorziening voorzienbare verplichtingen (€ 20.000; betreft verplichtingen voortkomend uit de archiefwet) over een voorziening voor groot onderhoud. Deze is nader toegelicht, inclusief een overzicht van het verloop, in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Op grond van de thans aanwezige kennis kan worden geconcludeerd dat de omvang van de voorzieningen toereikend is.

5.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De activiteiten van MidZuid zijn erop gericht de kapitaalgoederen, bestaande uit materiële vaste activa, voorraden en vorderingen goed te beheren. Het daartoe noodzakelijke onderhoud zal worden uitgevoerd.

Algemeen

WAVA heeft de gebouwen aan de Esdoornlaan en het Wilhelminakanaal Noord te Oosterhout in eigendom. In 2017 is op basis van een integrale inspectie de onderhoudstoestand opnieuw in beeld gebracht en is de onderhoudsplanning geactualiseerd. In de 2^e helft van 2018 is de planning opnieuw kritisch tegen het licht gehouden en waar nodig bijgesteld / geactualiseerd. Het (geactualiseerde) plan heeft ook als leidraad gediend voor het begrote bedrag aan uit te voeren onderhoud en als onderbouwing voor het verloop van de voorziening onderhoud.

Financiële consequenties

Alle kosten van doorlopend onderhoud aan gebouwen en installaties e.d. worden in de resultatenrekening opgenomen.

In het kader van het groot onderhoud is een voorziening voor het groot onderhoud beschikbaar. Zoals vermeld is in 2017 een inventarisatie van de onderhoudstoestand uitgevoerd, met daaraan gekoppeld een actualisatie van de onderhoudsprognose. Op basis daarvan is de voorziening in de jaarrekening 2017 geactualiseerd; ook zijn de dotaties en onttrekkingen in de begrote cijfers 2019 e.v. op deze (geactualiseerde) prognose gebaseerd.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de voorziening onderhoud.

Overzicht verloop onderhoudsvoorziening								
Bedragen * € 1.000	Begrotingsjaar 2019				Meerjarenraming (saldi 31-12)			
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2020	2021	2022	2023
Voorziening onderhoud	859	256	489	626	266	144	173	259

5.4 FINANCIERING

De organisatie is in de afgelopen jaren afhankelijk gebleken van externe financiering. Dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van voldoende eigen vermogen.

In onderstaand overzicht zijn de nu lopende leningen bij BNG opgenomen.

	1	2	3	4	Totaal
Oorspronkelijk bedrag	5.000.000	5.000.000	1.000.000	1.600.000	
Ingangsdatum	2-apr-2010	29-dec-2014	29-dec-2017	28-dec-2018	
Looptijd tot	29-apr-2020	29-dec-2021	29-dec-2022	28-dec-2023	
Aflossing	jaarlijks	jaarlijks m.i.v dec. 2017	op einddatum	op einddatum	
Rentepercentage	0,30%	0,84%	0,335%	0,47%	
Restant bedrag 31 dec. 2018	750.000	3.000.000	1.000.000	1.600.000	6.350.000
Aflossing in 2019	500.000	1.000.000	-	-	1.500.000

Oorspronkelijk was sprake van leningen van totaal € 11 miljoen, waarvan € 5 miljoen ter financiering van de aankoop van het pand (lening 1) en € 6 miljoen voor verliesfinanciering. De laatste lening is in 2014 overgesloten voor een bedrag van € 5 miljoen (lening 2). Met name door de aflossing op lening 1 is de totale schuld eind 2018 teruggelopen tot € 6.350.000. De leningen 3 en 4 betreffen herfinanciering van de aflossingen op lening 2; in lening 4 is tevens de financiering van een investering in het wagenpark, begin 2019, meegenomen (bestuursbesluit 22 november 2018).

Verder is met ingang van 1 januari 2019 een kredietfaciliteit in rekening-courant bij de BNG beschikbaar van € 1.000.000 (met een intradaglimiet van 1,5 miljoen). Tot die datum was de kredietlimiet € 1.588.230.

Het betalingsverkeer is volledig geautomatiseerd en verloopt middels een systeem van elektronisch bankieren. In lijn met de bepalingen van de wet FIDO is een treasurystatuut opgesteld. Eind 2018 wordt gewerkt aan het actualiseren van het treasurystatuut. WAVA voldoet aan alle verplichtingen inzake het schatkistbankieren. Dagelijks wordt het saldo beoordeeld en indien nodig afgestort ten gunste van de centrale overheid.

Gelet op de gemaakte afspraken met de deelnemende gemeenten, waarbij de begrote gemeentelijke bijdrage op kwartaalbasis vooraf aan WAVA wordt vergoed, verwacht WAVA voorlopig geen beroep te hoeven doen op de kasgeldfaciliteit bij BNG. In dit kader moet nog wel worden opgemerkt dat in het bedrijfsplan 2019 rekening is gehouden met opbrengsten in het kader van de LIV en bonus beschut werken. Deze opbrengsten moeten worden voorgefinancierd, aangezien de betaling ervan pas plaatsvindt in het jaar volgend op het begrotingsjaar.

5.5 VERBONDEN PARTIJEN

Overzicht verbonden partijen

De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling WAVA zijn (met ingang van 2019): Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

Daarnaast zijn binnen de gemeenschappelijke regeling de volgende rechtspersonen aanwezig:

- MidZuid B.V., ten behoeve van het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, gericht op de verbetering van de mogelijkheden voor de uitvoering van de doelstelling van WAVA. MidZuid B.V. is voor 100% eigendom van WAVA. Het resultaat van MidZuid B.V. wordt volledig verrekend met WAVA.
- MidZuid Arbeids Integratie Diensten B.V.; dit is een 100% deelneming van MidZuid B.V. MidZuid A.I.D. B.V. is de entiteit waarin onder meer de werknemers vanuit andere contracten dan de WSW, ambtenaren en het regulier personeel worden verlonen. De activiteiten van MidZuid A.I.D. B.V. worden volledig verrekend met MidZuid B.V.

Kaderbrief begroting 2020

In de nota verbonden partijen, die van toepassing is binnen onze deelnemende gemeenten, zijn richtlijnen opgenomen met betrekking tot de in de kaderbrief op te nemen gegevens. Deze informatievraag is tevens opgenomen in de brieven van (enkele van) de deelnemende gemeenten, waarin de richtlijnen voor de begroting 2020 zijn opgenomen. Met de deelnemende gemeenten is afgesproken dat de kaderbrief voor de begroting jaar t+1 (2020) zal worden opgenomen in het bedrijfsplan van jaar t (2019). De kaderbrief begroting 2020 is opgenomen in bijlage 4.

BIJLAGE 1: INZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGE

Algemeen

In deze bijlage is de berekening van de gemeentelijke bijdrage aan WAVA opgenomen.

De gemeentelijke bijdrage aan WAVA bestaat uit een bijdrage in de vaste lasten en een bijdrage in het subsidieresultaat c.q. om te komen tot een sluitende begroting.

Gemeentelijke bijdrage 2019

De bijdrage in de *vaste lasten* wordt over de gemeenten verdeeld op basis van een eerder vastgesteld omslagpercentage. Dit leidt tot de volgende verdeling:

Verdeling vaste lasten:			
<i>Bedragen * € 1</i>	Omslagfactor	Begroting 2019	Bedrijfsplan 2019
Altena	26,83%	14.490	1.610
Drimmelen	12,17%	6.573	730
Geertruidenberg	15,61%	8.429	937
Oosterhout	45,39%	24.509	2.723
	<u>100,00%</u>	<u>54.000</u>	<u>6.000</u>

Voor de gemeentelijke bijdrage in het *subsidieresultaat/begrotingssaldo* is het aantal plaatsingen bepalend. Daarvoor is als basis genomen het definitieve aantal plaatsingen in 2017 van sw-medewerkers vanuit de deelnemende gemeenten bij WAVA. Het hierna opgenomen bedrag per gemeente betreft een voorschotbedrag; bij de jaarrekening vindt een verrekening plaats op basis van het werkelijk aantal plaatsingen.

Verdeling subsidieresultaat / begrotingssaldo			
<i>Bedragen * € 1</i>	Aantal plaat- singen 2017	Begroting 2019	Bedrijfsplan 2019
Altena	167	508.733	510.824
Drimmelen	72	225.785	220.235
Geertruidenberg	93	288.662	284.471
Oosterhout	263	788.820	804.471
	<u>595</u>	<u>1.812.000</u>	<u>1.820.000</u>

Vorenstaande cijfers zijn getotaliseerd weergegeven in de volgende tabel:

Totale bijdrage per gemeente		
<i>Bedragen * € 1</i>	Begroting 2019	Bedrijfsplan 2019
Altena	523.223	512.433
Drimmelen	232.358	220.966
Geertruidenberg	297.091	285.407
Oosterhout	813.329	807.194
	<u>1.866.000</u>	<u>1.826.000</u>

Meerjarencijfers

Op basis van de in het bedrijfsplan opgenomen meerjarencijfers ontwikkelt de gemeentelijke bijdrage zich volgens onderstaande cijfers:

Totale gemeentelijke bijdrage, meerjarig					
	Bedrijfsplan 2019	2020	Begroting 2021	2022	2023
Altena	512.433	544.224	437.007	398.835	358.699
Drimmelen	220.966	234.635	188.410	171.953	154.649
Geertruidenberg	285.407	303.071	243.363	222.106	199.755
Oosterhout	807.194	857.071	688.220	628.106	564.897
	<u>1.826.000</u>	<u>1.939.000</u>	<u>1.557.000</u>	<u>1.421.000</u>	<u>1.278.000</u>

BIJLAGE 2: SPECIFICATIE PER PMC

Hierna is per PMC een overzicht opgenomen van de begrote baten en lasten.

Beschermde werk	Bedrijfsplan 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Omzet	977	977	977	977	977
Kosten van de omzet	-87	-87	-87	-87	-87
Netto omzet	890	890	890	890	890
Loonkosten direct (excl. doelgroepen)	-703	-703	-703	-703	-703
Doorbelast gebruik gebouw	-207	-203	-201	-186	-188
Beheerskosten	-82	-82	-82	-82	-82
Doorbelasting overhead	-718	-710	-706	-704	-703
Totaal kosten PMC	-1.710	-1.697	-1.692	-1.675	-1.676
Operationeel resultaat	-820	-807	-802	-785	-786

Groepdetachering	Bedrijfsplan 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Omzet	641	641	641	641	641
Kosten van de omzet	-41	-41	-41	-41	-41
Netto omzet	600	600	600	600	600
Loonkosten direct (excl. doelgroepen)	-465	-465	-465	-465	-465
Doorbelast gebruik gebouw	-48	-47	-47	-43	-44
Beheerskosten	-2	-2	-2	-2	-2
Doorbelasting overhead	-529	-523	-521	-519	-519
Totaal kosten PMC	-1.045	-1.038	-1.035	-1.030	-1.030
Operationeel resultaat	-445	-437	-435	-429	-429

Publieke dienstverlening	Bedrijfsplan 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Omzet	5.223	5.223	5.223	5.223	5.223
Kosten van de omzet	-1.871	-1.871	-1.871	-1.871	-1.871
Netto omzet	3.352	3.352	3.352	3.352	3.352
Loonkosten direct (excl. doelgroepen)	-1.949	-1.949	-1.949	-1.949	-1.949
Doorbelast gebruik gebouw	-10	-9	-9	-9	-9
Beheerskosten	-212	-208	-206	-202	-200
Doorbelasting overhead	-1.002	-991	-986	-983	-982
Totaal kosten PMC	-3.173	-3.157	-3.150	-3.143	-3.139
Operationeel resultaat	179	195	202	209	213

Facitaire dienstverlening

	Bedrijfsplan 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Omzet	1.058	1.058	1.058	1.058	1.058
Kosten van de omzet	-217	-217	-217	-217	-217
Netto omzet	841	841	841	841	841
Loonkosten direct (excl. doelgroepen)	-647	-647	-647	-647	-647
Doorbelast gebruik gebouw	-34	-33	-33	-30	-31
Beheerskosten	-32	-31	-31	-31	-31
Doorbelasting overhead	-93	-92	-92	-92	-92
Totaal kosten PMC	-806	-804	-803	-800	-800
Operationeel resultaat	35	38	39	41	41

Individuele plaatsing en detachering

	Bedrijfsplan 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Omzet	2.082	2.073	2.058	2.044	2.031
Kosten van de omzet	-231	-216	-210	-204	-199
Netto omzet	1.852	1.857	1.848	1.840	1.833
Loonkosten direct (excl. doelgroepen)	-257	-257	-257	-257	-257
Doorbelast gebruik gebouw	-29	-28	-28	-26	-26
Beheerskosten	-11	-11	-11	-11	-11
Doorbelasting overhead	-498	-493	-491	-489	-488
Totaal kosten PMC	-795	-788	-786	-782	-782
Operationeel resultaat	1.057	1.069	1.063	1.058	1.051

Participatie

	Bedrijfsplan 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Omzet	444	443	442	442	441
Kosten van de omzet	-23	-23	-23	-23	-23
Netto omzet	421	420	419	419	418
Loonkosten direct (excl. doelgroepen)	-278	-278	-278	-278	-278
Doorbelast gebruik gebouw	-	-	-	-	-
Beheerskosten	-15	-15	-15	-15	-15
Doorbelasting overhead	-129	-127	-127	-126	-126
Totaal kosten PMC	-421	-420	-419	-419	-418
Operationeel resultaat	-0	0	0	0	-0

BIJLAGE 3: (FINANCIËLE) UITGANGSPUNTEN

Hierna wordt op hoofdlijnen een overzicht gegeven van de bij het opstellen van het bedrijfsplan gehanteerde (financiële) uitgangspunten:

- Het bedrijfsplan is opgemaakt op basis van de meest recente gegevens en inzichten.
- De kosten en opbrengsten worden zo zuiver mogelijk toegerekend aan de diverse posten in het bedrijfsplan.
- De laatste begrotingscijfers van het macrobudget voor de subsidie van het rijk voor de uitvoering van de wsw worden als uitgangspunt genomen voor het te verwachten subsidiebedrag. Dit betekent dat de cijfers van de septembercirculaire 2018 zijn aangehouden voor wat betreft de rijkssubsidie sw voor 2019 en volgende jaren. De macrocijfers kunnen aangepast worden aan eventuele ontwikkelingen betreffende de hoogte van het wettelijk minimumloon (WML) en de lonen in de gesubsidieerde sector. Dit wordt meestal pas bekend in de loop van het begrotingsjaar. Hiermee is, conform bestendige gedragslijn, geen rekening gehouden.
Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. Dit kan financiële risico's met zich meebrengen.
- Voor de sw is rekening gehouden met een teruglopend personeelsbestand. Deze terugloop is gebaseerd op de 'blijfkans' volgens het rijksbudget met betrekking tot de deelnemende gemeenten en de daaruit voortvloeiende volumecomponent (Q). Het aldus bepaalde aantal is bepalend geweest voor de begrote rijkssubsidie als voor de berekening van de formatie/salariskosten sw-medewerkers.
- Voor nieuw beschut is uitgegaan van opbrengsten in de vorm van loonkostensubsidie, de bonus beschut werken (€ 3.000 per medewerker; loopt tot en met 2019) en een begeleidingsvergoeding (€ 8.500 per medewerker). Voor wat betreft de loonkostensubsidie is uitgegaan van de gemiddelde loonwaarde van de medewerkers nieuw beschut die bij het opstellen van dit bedrijfsplan in dienst waren. Het subsidieresultaat (verschil tussen loonkosten en loonkostensubsidie) is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in het bedrijfsplan. Het aantal medewerkers nieuw beschut is gebaseerd op de eind november 2017 door het ministerie per gemeente gepubliceerde aantallen tot en met 2019 (taakstellingen ultimo jaar), teruggerekend naar gemiddelden over het jaar. Voor de jaren 2020 en volgende is het aantal gebaseerd op de ontwikkeling van het budget.
- Voor 2019 is uitgegaan van gemiddeld 34 medewerkers die werkzaam zijn via een participatiebaan. Voor de jaren erna is dit aantal jaarlijks met 5 verhoogd. Voor wat betreft de loonkostensubsidie is uitgegaan van de gemiddelde loonwaarde van de medewerkers P-banen die bij het opstellen van dit bedrijfsplan in dienst waren. Voor deze doelgroep is rekening gehouden met een begeleidingsvergoeding van € 4.000 per persoon. Het verschil

tussen de loonkosten en loonkostensubsidie van deze medewerkers is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in het bedrijfsplan.

- De loonkosten van de sw-medewerkers zijn gebaseerd op de cao sw. Op grond van deze cao volgt de loonontwikkeling de prijsontwikkeling van het rijksbudget (LPO) resp. het wettelijk minimumloon. De cao-sw heeft een looptijd tot eind 2018. De cao-onderhandelingen moesten bij het opstellen van dit bedrijfsplan nog worden gestart. In de cijfers is uitgegaan van het doorzetten van de systematiek uit de huidige cao voor wat betreft het berekenen van de algemene loonstijgingen. Verder is rekening gehouden met het lage inkomensvoordeel (LIV).
- De loonkosten van het reguliere personeel zijn gebaseerd op de CAR-UWO en de daarin gemaakte afspraken voor loonontwikkeling. De looptijd van de huidige cao CAR-UWO is tot eind 2018. De cao-onderhandelingen moesten bij het opstellen van dit bedrijfsplan nog worden gestart. Aangezien de uitkomst van de onderhandelingen nog niet bekend is, is in de cijfers uitgegaan van een algemene salarisaanpassing van 2,5 %. In de loonkosten is rekening gehouden met doorgroei in de periodieken in de loonschalen.
- De loonkosten van de overige medewerkers (nieuw beschut, participatiebanen) zijn gebaseerd op het wettelijk minimumloon. Ook hierbij is rekening gehouden met LIV.
- Voor de ontwikkeling van de prijzen is voor 2019 rekening gehouden met de prijsontwikkeling BBP volgens de septembercirculaire, tenzij sprake is van specifieke indexcijfers voor een begrotingspost (bijvoorbeeld voor de omzet, zie hierna). Voor de jaren erna is het prijspeil 2019 aangehouden; dit geldt zowel voor de (loon)kosten als opbrengsten.
- De omzet wordt voornamelijk gerealiseerd binnen MidZuid B.V. en maakt daarmee onderdeel uit van het operationeel resultaat in het bedrijfsplan.
- Voor de diverse te factureren opbrengsten (omzet, verhuur) is in het najaar de indexatie voor 2019 vastgesteld, welke ontwikkeling is gevolgd in de begrotingscijfers. De indexering varieert, al naar gelang de werksoort en/of de geldende afspraken. Voor de jaren na 2019 is, zoals hiervoor vermeld, het prijspeil 2019 aangehouden.
- Onder de vaste lasten wordt verstaan de kosten van het gebouw en de rentekosten van een lening uit het verleden waar geen activa tegenover staan. De vaste lasten worden volgens een vastgesteld percentage verdeeld over de deelnemende gemeenten (zie hiertoe bijlage 1).
- De term overhead is bij de laatste wijziging van het BBV nader gedefinieerd. De onder overhead WAVA in het bedrijfsplan opgenomen kosten betreffen de ambtelijke medewerkers die werkzaam zijn in functies die binnen de nieuwe definitie van overhead vallen.

In de geconsolideerde cijfers is ook een post overhead opgenomen. Aangezien MidZuid B.V. niet hoeft te voldoen aan de verslaggevings-eisen van het BBV, wordt het begrip overhead in de geconsolideerde cijfers ruimer geïnterpreteerd. Deze overhead bestaat uit de algemene bedrijfskosten en de kosten van indirect

personeel. Deze posten worden begroot op basis van een realistische inschatting van de ontwikkelingen op gebied van volume, loon en prijs. De kosten van overhead worden geheel verrekend met de PMC's.

- Het saldo van kosten en opbrengsten van de participatieactiviteiten wordt geheel verrekend met de gemeenten, naar rato van de omzet die voor de diverse gemeenten is gerealiseerd. Voor zover sprake is van een saldo is dat in het bedrijfsplan daarom als te verrekenen met de participanten opgenomen. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt per gemeente /opdrachtgever een individuele rekening opgemaakt, waarbij een positief saldo wordt uitgekeerd en onverhoopt negatief saldo wordt verrekend.
- Voor het bepalen van de hoogte van de post onvoorzien is uitgegaan van 2% van de loonkosten van het reguliere personeel van WAVA en MidZuid B.V. (afgerond naar beneden). De verwachting is namelijk dat de grootste kans op onvoorziene uitgaven in de personele sfeer ligt (vervanging bij langdurige ziekte e.d.)
- Oorspronkelijk was de afspraak dat de gemeentelijke bijdrage beperkt blijft tot het subsidieresultaat en de vaste lasten. Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten samen neutraal verloopt. In de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 24 november 2016 is de afspraak gemaakt dat de begroting (en meerjarenbegroting) sluitend moet zijn. Dit heeft effect op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen: de vaste lasten zijn geheel opgenomen in de gemeentelijke bijdrage; in de gemeentelijke bijdrage in het subsidieresultaat/begrotingssaldo worden, naast het subsidieresultaat sw ook de saldi van de doelgroepen nieuw beschut en participatiebanen, het operationeel resultaat en de post onvoorzien betrokken.
- Vennootschapsbelasting. In het bedrijfsplan is geen rekening gehouden met eventuele lasten in het kader van de vennootschapsbelasting. Begin 2016 heeft de belastingdienst bericht dat, gelet op de activiteiten van WAVA en de wijze waarop eventuele resultaten worden verrekend, er geen sprake is van winsttoogmerk en dat daarom ook geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht.
- Het bedrijfsplan 2019 is in feite de eerste begrotingswijziging en hoeft daarmee niet, zoals voor de begroting geldt, op alle punten te voldoen aan het BBV. Om die reden is een aantal kengetallen, een geprognosticeerde balans en de begroting naar taakvelden niet opgenomen in dit bedrijfsplan.

BIJLAGE 4: KADERBRIEF BEGROTING 2020

In de nota verbonden partijen, die van toepassing is binnen onze deelnemende gemeenten, zijn richtlijnen opgenomen met betrekking tot de in de kaderbrief op te nemen gegevens. Deze informatievraag is tevens opgenomen in de brieven van enkele van de deelnemende gemeenten. Formeel waren bij het opstellen van dit bedrijfsplan van de gemeenten Drimmelen en Oosterhout richtlijnen ontvangen. Met de deelnemende gemeenten is afgesproken dat de kaderbrief voor de begroting jaar t+1 (2020) zal worden opgenomen in het bedrijfsplan van het jaar t (2019).

Hierna wordt nader ingegaan op de in de richtlijnen gevraagde informatie.

Financiële richtlijnen.

Van twee gemeenten zijn financiële richtlijnen ontvangen. Deze zijn niet voor alle gemeenten exact gelijk. De richtlijnen die tussen haakjes '()' zijn vermeld zijn niet door beide gemeenten genoemd.

- *Verwacht wordt dat door het dagelijks bestuur een structureel financieel-sluitende meerjarenbegroting 2020-2023 wordt aangeboden aan de gemeenten, met inzichtelijke uitgangspunten.* Voor de (meerjaren)begrotingscijfers wordt verwezen naar de overzichten en toelichtingen in hoofdstuk 3 van het bedrijfsplan 2019. Deze vormen ook de basis voor de nog op te stellen begroting 2020. De bij het opstellen van de begroting gehanteerde uitgangspunten zijn nader toegelicht in bijlage 3.
- *In de begroting 2020 dient een overzicht te worden opgenomen met de meerjarige bijdrage, 2020 t/m 2023, per gemeente.* De meerjarige gemeentelijke bijdragen zijn opgenomen in bijlage 1.
- *De begroting wordt opgesteld op basis van ongewijzigd beleid; alleen nieuwe taken of uitbreiding van bestaande taken mogen worden opgenomen als dit reeds door het algemeen bestuur is besloten.*

De begroting is opgesteld op basis van staand beleid, rekening houdende met de ontwikkelingen volgens het door het algemeen bestuur en de raden van de deelnemende gemeenten vastgestelde implementatieplan 'Mensenwerk is de basis'.

- *De begroting dient te voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording, BBV. Met name wordt aandacht gevraagd voor:*
 - o *overzicht van incidentele baten en lasten*
 - o *opnemen van (prestatie)indicatoren in de begroting*
 - o *verwachte stand begin en eind begrotingsjaar van eigen en vreemd vermogen.*
 - o *(gem. Oosterhout: financiële kengetallen; verantwoording overhead op een apart taakveld; gehanteerde rentepercentages)*

De begroting wordt opgesteld in lijn met de voorschriften van het BBV. De gevraagde specifieke overzichten en informatie maakten al onderdeel uit van de begroting 2019 en zullen ook in de begroting 2020 worden opgenomen.

- *Een positief resultaat vloeit terug naar de deelnemers. De GR kan hiervan afwijken; hiertoe dient het DB een expliciet en gemotiveerd*

voorstel tot resultaatbestemming voor te leggen aan het AB van de GR.

Dit uitgangspunt wordt al jaren gevolgd.

- *Ontwikkelingen rond lonen en prijzen: de loonontwikkeling wordt geraamd conform de geldende cao van de betreffende GR. (Bij de meerjarige salarisontwikkeling wordt rekening gehouden met periodieken; meerjarige mutaties in werkgeverslasten onderbouwen).*

Hiervoor wordt verwezen naar de in bijlage 3 vermelde uitgangspunten.

- *Het prijsindexcijfer van de algemene prijsontwikkeling BBP uit de septembercirculaire 2018, of een actuelere circulaire, is de basis voor de toe te passen indexering.*

Hiervoor wordt verwezen naar de in bijlage 3 vermelde uitgangspunten.

- *In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is aandacht voor de risico's door deze te kwantificeren en prioriteren (en de beheersingsmaatregelen te benoemen).*

Hiervoor wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

Beleidsmatige richtlijn (alleen genoemd door gemeente Drimmelen):

- *Volgens spelregel 6 van de nota verbonden partijen moet vierjaarlijks bij aanvang van een nieuwe raadsperiode een meerjarenbeleidsplan worden opgesteld. Volgens deze spelregel wordt verwacht dat de GR gelijktijdig met de begroting 2020 een nieuw meerjarenbeleidsplan oplevert.*

Eind 2016 is het implementatieplan 'Mensenwerk is de basis' (MIB) vastgesteld door het algemeen bestuur, waarna vervolgens de raden van de deelnemende gemeenten in 2016/2017 hiermee unaniem hebben ingestemd. Het voornemen is om mede aan de hand van MIB in het voorjaar 2019 het beleidsplan te actualiseren, hetgeen ook in het kader van de nieuw gevormde gemeente Altena van belang is.

Specifieke richtlijnen voor de GR WAVA:

- Niet van toepassing.

Agendapunt 8

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA
Van: Directie
CC: CC
Betreft: WSP MidZuid

Vergadering van: 28 februari 2019

Bijlagen: 8a WSP MidZuid, evaluatie workshops
8b evaluatie workshop Altena
8c evaluatie workshop Drimmelen-Geertruidenberg
8d evaluatie workshop Oosterhout
8^e afdelingsplan WSP MidZuid

Voorstel:

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om kennis te nemen van:

- 1) de verslagen van de workshops; en
 - 2) het afdelingsplan van WSP MidZuid
-

De workshops en het afdelingsplan zullen toegelicht worden door commercieel directeur Peter Volkers

Agendapunt 9

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA

Van: Directie

CC: CC

Betreft: **Rondvraag en sluiting**

Vergadering van: 28 februari 2019

Bijlagen:

Voorstel: Rondvraag en sluiting

Rondvraag:

nb

Na de rondvraag zal de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) MidZuid BV gehouden worden. Hierin zijn statutenwijzigingen aan de orde.

Na de AVA is er een afscheid van oud-bestuursleden WAVA.

AVA Agendapunt 2

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA

Van: Directie

CC: CC

Betreft: **Statutenwijziging BV**

Vergadering van: 28 februari 2019

Bijlagen: AVA 2a Statuten MidZuid BV
AVA 2b notulen statutenwijziging

Voorstel: Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om:

- 1) in te stemmen met de statuten MidZuid BV; en
 - 2) akkoord geven aan de statutair directeur MidZuid BV om de statuten van !GO BV te wijzigen in statuten MidZuid BV
-

De voorgestelde wijzigingen zijn een afgeleide van de naamswijziging. Alle aanpassingen in bovengenoemde statuten zijn van dezelfde orde als de wijzigingen van de GR. Qua kosten etc. is er niets gewijzigd. Ingrijpende wijzigingen voor de gemeenten zijn er niet. De aanpassingen zijn gedaan in overleg de werkgroep GR en Heijkants notariaat.

Zaaknummer: 16122/ARO

STATUTENWIJZIGING BESLOTEN VENNOOTSCHAP

Vandaag, *, verscheen voor mij, mr. Gerardus Johannes Heijkants, notaris met plaats van vestiging Oosterhout:

de heer **Egbertus Bernardus Alphonsus Lichtenberg**, wonende te 3355 RA Papendrecht, Hazelaarhof 19, geboren te Uden op twaalf juli negentienhonderdzevenenzestig, zich legitimerende met zijn *, nummer *, uitgegeven te * op *, gehuwd;
ten deze handelend als gemachtigde van de statutair te Oosterhout (feitelijk adres: 4902 VR Oosterhout, Wilhelminakanaal Noord 3) gevestigde besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **!GO B.V.**, ingeschreven in het handelsregister beheerd door de Kamer van Koophandel onder nummer 20094680, hierna te noemen: '**de Vennootschap**', en als zodanig bevoegd op grond van de algemene vergadering van aandeelhouders de statutenwijziging bij notariële akte vast te leggen, waaruit blijkt uit aan deze akte gehechte notulen van de algemene vergadering.

De verschenen persoon heeft mij, notaris, het volgende verklaard:

INLEIDING

1. De Vennootschap is rechtsgeldig opgericht op negen en twintig september negentienhonderd negen en negentig.
2. De statuten van de Vennootschap zijn laatstelijk gewijzigd op dertig mei tweeduizend zeven voor mr. Pieter Jacobus Colijn, notaris te Breda.
3. Op heden heeft de algemene vergadering van de Vennootschap besloten de statuten van de Vennootschap algeheel te wijzigen.

Het stuk waaruit dit besluit blijkt, is aan deze akte gehecht.

STATUTENWIJZIGING

Als gevolg van het besluit tot statutenwijziging luiden de statuten met onmiddellijke ingang als volgt:

Statuten.

Artikel 1.

Begripsbepalingen.

In deze statuten wordt verstaan onder:

- *Aandeelhouders:*
de houders van Aandelen;
- *Aandelen:*
aandelen in het kapitaal van de Vennootschap;
- *Algemene Vergadering:*
het vennootschapsorgaan dat wordt gevormd door stemgerechtigde Aandeelhouders en pandhouders en vruchtgebruikers met stemrecht op Aandelen dan wel de bijeenkomst van Vergadergerechtigden;
- *Bestuur:*
het bestuur van de Vennootschap;
- *Certificaathouders:*
houders van certificaten van Aandelen aan welke certificaten Vergaderrecht is verbonden;
- *Dochtermaatschappij:*
een rechtspersoon waarin de Vennootschap of een of meer van haar Dochtermaatschappijen al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden alleen of samen meer dan de helft van de

stemrechten in de algemene vergadering kunnen uitoefenen alsmede andere rechtspersonen en vennootschappen welke als zodanig door artikel 2:24a Burgerlijk Wetboek worden aangemerkt;

- *Groepsmaatschappij:*
een rechtspersoon of vennootschap waarmee de Vennootschap in een economische eenheid organisatorisch verbonden is;
- *Jaarrekening:*
de balans, de winst- en verliesrekening en de toelichting op deze stukken;
- *bedrijfsplan:*
het bedrijfsplan van de Vennootschap, inclusief de begroting, opgesteld door het Bestuur en goedgekeurd door de Algemene Vergadering;
- *Schriftelijk:*
bij brief, fax of e-mail, of bij boodschap die via een ander gangbaar communicatiemiddel wordt overgebracht en elektronisch of op schrift kan worden ontvangen mits de identiteit van de verzender met afdoende zekerheid kan worden vastgesteld;
- *Uitkeerbare Reserves:*
het deel van het eigen vermogen van de Vennootschap dat de reserves die krachtens de wet en/of de statuten moeten worden aangehouden, te boven gaat;
- *Vennootschap:*
de rechtspersoon waarop deze statuten betrekking hebben;
- *Vennootschapsorgaan:*
het Bestuur of de Algemene Vergadering;
- *Vergadergerechtigden:*
Aandeelhouders, Certificaathouders alsmede vruchtgebruikers en pandhouders met Vergaderrecht;

Gedefinieerde begrippen kunnen zonder verlies van de inhoudelijke betekenis in enkelvoud of meervoud worden gebruikt.

Artikel 2.

Naam en zetel.

1. De Vennootschap is genaamd: **MidZuid B.V.**
2. De Vennootschap is gevestigd in de gemeente **Oosterhout**.

Artikel 3.

Doel.

De Vennootschap heeft ten doel:

- a. In het Dongemondgebied (gemeenten Altena, Drimmelen, Geertruidenberg, Oosterhout) de Wet sociale werkvoorziening uit te voeren en daarnaast zo doelmatig mogelijk taken en bevoegdheden op het terrein van werkgeversdienstverlening, beschut werk, gesubsidieerde arbeid en arbeidsre-integratie, die voortvloeien uit de Participatiewet uit te voeren;
- b. het optreden als bestuurder, vennoot/ en/of adviseur van andere rechtspersonen, vennootschappen en ondernemingen.

en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.

Artikel 4.

Kapitaal.

1. Het kapitaal van de Vennootschap is verdeeld in aandelen, elk nominaal groot vier honderd drie en vijftig euro en acht en zeventig eurocent (€ 453,78).

2. Aan Aandelen en aan het aandeelhouderschap zijn geen verplichtingen van verbintenisrechtelijke aard als bedoeld in artikel 2:192 lid 1 onder a Burgerlijk Wetboek verbonden, onverminderd het bepaalde in artikel 8 lid 7.

Artikel 5.

Emissie en voorkeursrecht.

1. De uitgifte van nog niet geplaatste Aandelen geschiedt krachtens besluit van en op de voorwaarden vast te stellen door de Algemene Vergadering. De Algemene Vergadering kan haar bevoegdheden hiertoe overdragen aan een ander Vennootschapsorgaan en kan deze overdracht herroepen.
2. Bij uitgifte van Aandelen heeft iedere Aandeelhouder een voorkeursrecht naar evenredigheid van het gezamenlijke nominale bedrag van zijn Aandelen. Er is geen voorkeursrecht op Aandelen die worden uitgegeven aan werknemers van de Vennootschap of van een Groepsmaatschappij.
3. Het voorkeursrecht kan telkens voor een enkele uitgifte worden beperkt of uitgesloten bij besluit van het Vennootschapsorgaan dat tot het nemen van het besluit tot uitgifte bevoegd is.
4. De Vennootschap kondigt de uitgifte met voorkeursrecht en het tijdvak waarin dat kan worden uitgeoefend binnen twee weken, nadat een besluit daartoe is genomen, Schriftelijk aan alle Aandeelhouders aan. De aankondiging geschiedt aan het in het register van Aandeelhouders vermelde adres. Het voorkeursrecht kan worden uitgeoefend gedurende vier weken na de dag van verzending van de aankondiging.
5. Het bepaalde in de voorgaande leden van dit artikel is van toepassing bij het verlenen van een recht tot het nemen van Aandelen. Aandeelhouders hebben echter geen voorkeursrecht op Aandelen die worden uitgegeven aan iemand die een voordien reeds verkregen recht tot het nemen van Aandelen uitoefent.
6. Voor de uitgifte van een Aandeel is vereist een daartoe bestemde, ten overstaan van een in Nederland gevestigde notaris verleden, akte waarbij de betrokkenen partij zijn.
7. Bij het nemen van een Aandeel moet daarop het nominale bedrag worden gestort. Bedongen kan worden dat het nominale bedrag of een deel daarvan eerst behoeft te worden gestort nadat de Vennootschap het zal hebben opgevraagd.

Artikel 6.

Verkrijging en vervreemding van Aandelen door de Vennootschap.

1. Het Bestuur beslist over de verkrijging van Aandelen door de Vennootschap.
2. De Vennootschap mag, behalve om niet, geen volgestorte Aandelen verkrijgen indien de verkrijgingsprijs niet volledig ten laste kan worden gebracht van de Uitkeerbare Reserves of indien het Bestuur weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de Vennootschap na de verkrijging niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden. Het bepaalde in artikel 2:207 lid 3 Burgerlijk Wetboek is van toepassing als de Vennootschap na de verkrijging anders dan om niet niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
3. De voorgaande leden van dit artikel gelden niet voor Aandelen die de Vennootschap onder algemene titel verkrijgt.
4. Voor vervreemding van Aandelen door de Vennootschap is de goedkeuring van de Algemene Vergadering vereist.

5. Op vervreemding van Aandelen door de Vennootschap is het bepaalde in de blokkeringsregeling opgenomen in deze statuten van toepassing.
6. De Vennootschap kan geen wilsrechten en/of andere (benoemings)rechten uitoefenen, verbonden aan Aandelen gehouden door de Vennootschap zelf.
7. Onder het begrip Aandelen in dit artikel zijn certificaten daarvan begrepen.

Artikel 7.

Vermindering van het geplaatste kapitaal.

1. De Algemene Vergadering kan besluiten tot vermindering van het geplaatste kapitaal door intrekking van Aandelen of door het nominale bedrag van Aandelen bij statutenwijziging te verminderen.
In dit besluit moeten de Aandelen waarop het besluit betrekking heeft, worden aangewezen en moet de uitvoering van het besluit zijn geregeld.
2. Een besluit tot intrekking kan slechts betreffen:
 - a. Aandelen die de Vennootschap zelf houdt of waarvan zij de certificaten houdt; of
 - b. alle Aandelen van een soort of aanduiding, mits de intrekking gepaard gaat met terugbetaling.
 In andere gevallen kan slechts tot intrekking worden besloten met instemming van de betrokken Aandeelhouders.
3. Een ontheffing van de verplichting tot storting is slechts mogelijk ter uitvoering van een besluit tot vermindering van het bedrag van de Aandelen.
Zulk een ontheffing, alsmede een terugbetaling die geschiedt ter uitvoering van een besluit tot vermindering van het bedrag van de Aandelen, moet naar evenredigheid op alle Aandelen geschieden.
Van het vereiste van evenredigheid mag worden afgeweken met instemming van alle betrokken Aandeelhouders.
4. De oproeping tot een vergadering waarin een in dit artikel genoemd besluit wordt genomen, vermeldt het doel van de kapitaalvermindering en de wijze van uitvoering.
Artikel 2:233 leden 2, 3 en 4 Burgerlijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Op een besluit tot vermindering van het geplaatste kapitaal met terugbetaling op Aandelen, zowel bij wijze van intrekking als vermindering van de nominale waarde, is artikel 2:216 lid 2 Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.
Het bepaalde in artikel 2:216 leden 3 en 4 Burgerlijk Wetboek is van overeenkomstige toepassing als de Vennootschap na de terugbetaling niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
Terugbetaling of ontheffing van de stortingsplicht in de zin van dit artikel is slechts toegestaan, indien en voor zover de Vennootschap over Uitkeerbare Reserves beschikt.

Artikel 8.

Register van Aandeelhouders.

1. De Aandelen luiden op naam en zijn doorlopend genummerd.
2. Het Bestuur houdt een register van Aandeelhouders waarin de namen en adressen van alle Aandeelhouders zijn opgenomen met vermelding van de datum waarop zij de Aandelen hebben verkregen, de nummers van de Aandelen, de datum van erkenning of betekening alsmede van het op elk Aandeel gestorte bedrag.
Indien een Aandeelhouder niet gebonden is aan een statutaire verplichting of eis als bedoeld in artikel 2:192 lid 1 Burgerlijk Wetboek, wordt dat vermeld.

In het register worden opgenomen de namen en adressen van hen die een recht van vruchtgebruik of pandrecht op Aandelen hebben met vermelding van de datum waarop zij het recht hebben verkregen, de datum van erkenning of betekening alsmede met vermelding of hen het stemrecht en/of het Vergaderrecht toekomen.

In het register worden opgenomen de namen en adressen van de houders van certificaten van Aandelen waaraan Vergaderrecht is verbonden, met vermelding van de datum waarop het Vergaderrecht aan hun certificaten is verbonden en de datum van erkenning en betekening.

3. Het register van Aandeelhouders wordt regelmatig bijgehouden.
In het register wordt mede-aangetekend elk verleend ontslag voor aansprakelijkheid voor nog niet gedane stortingen.
4. Aandeelhouders en anderen van wie gegevens ingevolge lid 2 van dit artikel in het register moeten worden opgenomen, verschaffen aan het Bestuur tijdig de nodige gegevens.
5. Iedere Aandeelhouder, Certificaathouder, vruchtgebruiker en pandhouder is verplicht aan het Bestuur zijn adres en iedere wijziging daarin Schriftelijk mede te delen; dit adres blijft tegenover de Vennootschap gelden zolang de betrokkene niet Schriftelijk aan het Bestuur een ander adres heeft opgegeven. Alle gevolgen van het niet mededelen van zijn adres en van wijzigingen daarin zijn voor rekening en risico van de betrokkene.
Alle kennisgevingen aan en oproepingen van Aandeelhouders, Certificaathouders, vruchtgebruikers en pandhouders kunnen rechtsgeldig aan het in het register vermelde adres worden gedaan.
Als de Aandeelhouder, Certificaathouder, vruchtgebruiker en/of pandhouder een adres aan het Bestuur heeft opgegeven, waarop hij een langs elektronische weg toegezonden leesbaar en reproduceerbaar bericht kan ontvangen, wordt hij geacht te hebben ingestemd met het feit dat alle kennisgevingen en oproepingen aan dat adres worden gedaan.
6. Het register ligt ten kantore van de Vennootschap ter inzage voor Aandeelhouders, Certificaathouders alsmede voor vruchtgebruikers met Vergaderrecht en pandhouders met Vergaderrecht.
De gegevens van het register van Aandeelhouders omtrent niet-volgestorte Aandelen zijn ter inzage van een ieder; afschrift of uittreksel van deze gegevens wordt ten hoogste tegen kostprijs verstrekt.
Iedere Aandeelhouder, Certificaathouder, vruchtgebruiker en pandhouder kan op zijn verzoek te allen tijde, echter slechts voor zover het zijn Aandelen of certificaten van Aandelen, respectievelijk zijn recht betreft, een, niet-verhandelbaar, uittreksel uit het register van Aandeelhouders om niet verkrijgen, dat vermeldt de nummers van de Aandelen, welke op de dag van afgifte van het uittreksel op zijn naam zijn ingeschreven, respectievelijk van de Aandelen, die ten behoeve van hem met pandrecht of vruchtgebruik zijn bezwaard.
Rust op een Aandeel een vruchtgebruik of een pandrecht, dan vermeldt het uittreksel aan wie het stemrecht en het Vergaderrecht met betrekking tot dat Aandeel toekomen.
7. Behoort een Aandeel, een certificaat op naam van een Aandeel waaraan Vergaderrecht is verbonden, een vruchtgebruik of een pandrecht op een Aandeel tot een gemeenschap waarop titel 7 van Boek 3 Burgerlijk Wetboek van toepassing is, dan zijn de gezamenlijke deelgenoten, die tevens in het register moeten zijn ingeschreven, jegens de Vennootschap verplicht als

bedoeld in artikel 2:192 lid 1 Burgerlijk Wetboek Schriftelijk één persoon aan te wijzen die hen ten aanzien van de Vennootschap met uitsluiting van de andere deelgenoten vertegenwoordigt bij wijze van een regeling als bedoeld in artikel 3:168 lid 1 Burgerlijk Wetboek.

De personalia van de aangewezenen worden in het register opgenomen, terwijl alle kennisgevingen aan en oproepingen van de gezamenlijke deelgenoten aan het in het register ingeschreven adres van de aangewezenen kunnen worden gedaan.

De laatste volzin van lid 5 is van overeenkomstige toepassing.

Als de gezamenlijke deelgenoten in gebreke zijn met naleving van de verplichting als opgenomen in dit lid, dan zijn het stemrecht en het Vergaderrecht van de gezamenlijke deelgenoten opgeschort.

De betrokken Aandelen tellen in het laatste geval niet mee bij de berekening van enige meerderheid van stemmen of van enig quorum, indien krachtens de wet of deze statuten vereist.

Artikel 9.

Levering van Aandelen en beperkte rechten op Aandelen.

1. Voor de levering van een Aandeel of de levering van een beperkt recht daarop is vereist een daartoe bestemde, ten overstaan van een in Nederland gevestigde notaris verleden, akte waarbij de betrokkenen partij zijn.
2. De levering van een Aandeel of de levering van een beperkt recht daarop overeenkomstig het bepaalde in het voorgaande lid, werkt mede van rechtswege tegenover de Vennootschap.
Behoudens in het geval dat de Vennootschap zelf bij de rechtshandeling partij is, kunnen de aan het Aandeel verbonden rechten eerst worden uitgeoefend nadat de Vennootschap de rechtshandeling heeft erkend of de akte aan haar betekend is, dan wel deze heeft erkend door inschrijving in het Aandeelhoudersregister.
3. Het bepaalde in lid 2 is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de levering van een certificaat van een Aandeel waaraan het Vergaderrecht is verbonden.

Artikel 10.

Blokkeringsregeling.

1. Een Aandeelhouder die één of meer Aandelen wenst over te dragen, is verplicht van zijn voornemen daartoe bij aangetekende brief kennis te geven aan het Bestuur onder opgave van de naam van de voorgestelde verkrijger(s) en van het aantal over te dragen Aandelen; deze kennisgeving geldt als aanbieding van het Aandeel of de Aandelen aan de overige Aandeelhouders op de wijze als hierna is omschreven.
2. Het Bestuur is verplicht het aanbod binnen één week na ontvangst bij aangetekende brieven ter kennis van de overige Aandeelhouders te brengen.
3. Gedurende twee weken na verzending van de in het voorgaande lid voorgeschreven aangetekende brieven is ieder van de overige Aandeelhouders bevoegd op het aanbod in te gaan bij aangetekende brief aan het Bestuur onder vermelding van het aantal Aandelen waarop hij reflecteert.
4. Hebben de overige Aandeelhouders tezamen gereflecteerd voor meer Aandelen dan aangeboden zijn, dan geschiedt de toewijzing door het Bestuur zoveel mogelijk in verhouding tot het aantal Aandelen, dat ieder van hen reeds bezit. Heeft een Aandeelhouder gereflecteerd op minder Aandelen dan hem naar bedoelde verhouding zouden toekomen, dan worden de daardoor vrijkomende Aandelen aan de overige reflectanten in genoemde verhouding toegewezen.

Een voor verdeling met toepassing van het vorenstaande niet vatbaar aantal Aandelen of restant wordt toegewezen bij loting door het Bestuur in aanwezigheid van een notaris, ter keuze van het Bestuur, te houden binnen één week na sluiting van de termijn waarbinnen Aandeelhouders kunnen reflecteren.

De reflectanten worden opgeroepen bij die loting tegenwoordig te zijn.

Een reflectant die bij de loting een Aandeel toegewezen krijgt, neemt aan de loting niet verder deel, totdat ieder van de reflectanten bij de loting ten minste één Aandeel toegewezen gekregen heeft.

Het Bestuur deelt onverwijld het aantal Aandelen, dat aan iedere reflectant is toegewezen, bij aangetekende brieven mee aan de aanbieder en de reflectanten.

5. De aanbieder en degene aan wie één of meer Aandelen zijn toegewezen, treden in overleg omtrent de voor het Aandeel of de Aandelen te betalen prijs. Indien dit overleg niet tot overeenstemming heeft geleid binnen drie weken na de kennisgeving als bedoeld in lid 4 van dit artikel, wordt de prijs, welke gelijk dient te zijn aan de waarde van het Aandeel of de Aandelen, vastgesteld door drie deskundigen, aan te wijzen door partijen in gemeenschappelijk overleg of, zo zij omtrent deze aanwijzing niet tot overeenstemming zijn gekomen binnen twee weken nadat één van de partijen aan de wederpartij heeft medegedeeld dat zij prijsvaststelling door een deskundige wenst, door het Nederlands Arbitrage Instituut te benoemen.
6. De drie deskundigen brengen hun rapport uit aan het Bestuur. Het Bestuur deelt onverwijld aan de aanbieder en iedere reflectant bij aangetekende brief mee welke prijs de deskundigen hebben vastgesteld.
7. Iedere reflectant heeft gedurende vier weken na verzending van de in lid 6 van dit artikel voorgeschreven aangetekende brieven het recht te verklaren, dat hij niet langer of slechts op minder Aandelen dan waarop hij aanvankelijk had gereflecteerd, reflecteert. Deze verklaring geschiedt bij aangetekende brief aan het Bestuur. De aldus vrijkomende Aandelen worden alsdan door het Bestuur binnen één week tegen de door de drie deskundigen vastgestelde prijs aangeboden aan de overige Aandeelhouders met overeenkomstige toepassing van het in de leden 2, 3 en 4 bepaalde.
8. De aanbieder heeft te allen tijde het recht zijn aanbod in te trekken doch uiterlijk tot vier weken nadat hem definitief ter kennis is gekomen aan welke reflectanten hij al de aangeboden Aandelen kan verkopen en tegen welke prijs; deze intrekking geschiedt bij aangetekende brief aan het Bestuur.
9. Nadat de hiervoor bepaalde termijn voor intrekking van het aanbod is verstreken deelt het Bestuur aan de aanbieder en de uiteindelijke reflectanten mee of de aanbieder zijn aanbod al dan niet heeft ingetrokken. Ingeval van gestanddoening van het aanbod moeten de toegewezen Aandelen tegen gelijktijdige betaling van de verschuldigde prijs worden geleverd binnen vier weken na ontvangst van de mededeling van het Bestuur omtrent de gestanddoening van het aanbod.
10. De overdracht van alle aangeboden Aandelen aan de voorgestelde verkrijger(s) genoemd in de kennisgeving voorgeschreven in lid 1 is vrij, indien niet op alle Aandelen tegen contante betaling is gereflecteerd, mits de aanbieder zijn aanbod niet heeft ingetrokken en mits de levering plaats heeft binnen drie maanden nadat is komen vast te staan dat niet op alle Aandelen is gereflecteerd en zulks door het Bestuur aan de aanbieder is meegedeeld.

11. De kosten en het honorarium verschuldigd aan de in lid 5 bedoelde deskundigen zijn voor rekening van:
 - a. de aanbieder, indien deze zijn aanbod intrekt;
 - b. de aanbieder voor de helft en de kopers voor de andere helft, indien de Aandelen door Aandeelhouders zijn gekocht, met dien verstande, dat iedere koper in de kosten en het honorarium bijdraagt in verhouding van het aantal door hem gekochte Aandelen;
 - c. de Vennootschap, indien de Aandeelhouders van het aanbod geen of geen volledig gebruik hebben gemaakt.
12. Ingeval:
 - a. een Aandeelhouder overlijdt;
 - b. een Aandeelhouder in staat van faillissement wordt verklaard en deze faillietverklaring onherroepelijk is geworden of ingeval een Aandeelhouder surseance van betaling verkrijgt, onder curatele wordt gesteld met benoeming tot curator van een persoon aan wie hij zijn Aandelen niet vrijelijk mocht overdragen of op welke andere wijze ook het vrije beheer over zijn vermogen verliest;
 - c. een wettelijke goederengemeenschap krachtens huwelijk of geregistreerd partnerschap, waarvan Aandelen deel uitmaken, anders dan door het overlijden van de Aandeelhouder wordt ontbonden;
 - d. van ontbinding van een rechtspersoon, een maatschap, een vennootschap onder firma, een commanditaire vennootschap of enigerlei andere vennootschap, welke Aandeelhouder is;
 - e. van toedeling van Aandelen bij verdeling van enige andere gemeenschap dan die bedoeld onder c en d van dit lid;
 - f. van overgang van Aandelen ten gevolge van fusie of splitsing;
 - g. anders dan ten gevolge van huwelijksgoederenrecht respectievelijk geregistreerd partnerschap, een (rechts)persoon (i) door overdracht of andere overgang van aandelen dan wel door het nemen van aandelen, of (ii) door overgang van stemrecht op aandelen of op andere wijze, een of meer aandelen in het kapitaal van een Aandeelhouder-rechtspersoon verkrijgt dan wel enige zeggenschap over de activiteiten van de onderneming van een Aandeelhouder-rechtspersoon verkrijgt, rust op de Aandeelhouder, diens rechtverkrijgenden of wettelijke vertegenwoordiger casu quo de nieuwe Aandeelhouder de verplichting daarvan Schriftelijk aan het Bestuur kennis te geven, zulks binnen vier weken na het ontstaan van die verplichting.

Onmiddellijk na ontvangst van deze kennisgeving deelt het Bestuur Schriftelijk aan de betrokken Aandeelhouder, diens rechtverkrijgenden of wettelijke vertegenwoordiger casu quo de nieuwe Aandeelhouders mede, dat zijn casu quo hun Aandelen gelden als aangeboden in de zin van dit artikel.

Het Bestuur is dan verplicht onverwijld de Aandeelhouders Schriftelijk van het vooronderstelde aanbod in kennis te stellen.

De leden 1 tot en met 11 van dit artikel vinden dan overeenkomstige toepassing met dien verstande, dat de aanbieder niet het recht heeft zijn aanbod in te trekken en dat in een geval waarin de aanbieder vrij is de aangeboden Aandelen aan de voorgestelde verkrijger(s) over te dragen de Aandeelhouder, diens rechtverkrijgenden casu quo de nieuwe Aandeelhouders slechts het recht hebben die Aandelen te behouden.

Het niet voldoen aan de verplichting tot aanbieding van Aandelen op grond van het bepaalde in dit lid heeft tot gevolg, dat na het verstrijken van de hiervoor

genoemde termijn het aan de Aandelen verbonden vergader- en stemrecht niet kan worden uitgeoefend en dat het recht op dividend wordt opgeschort zolang niet aan die verplichting wordt voldaan.

13. Blijft de Aandeelhouder of blijven diens rechtverkrijgenden of wettelijke vertegenwoordiger casu quo de nieuwe Aandeelhouders, ondanks daartoe strekkende sommatie van het Bestuur, in gebreke met het voldoen aan de verplichting als bedoeld in lid 12 van dit artikel, dan worden de betrokkenen geacht aan die verplichting te hebben voldaan op het tijdstip dat het Bestuur hun zulks bij aangetekende brief meedeelt.

Het Bestuur is alsdan overeenkomstig lid 12 van dit artikel gehouden de Aandeelhouders onverwijld van het vooronderstelde aanbod in kennis te stellen.

Blijven de betrokkenen in gebreke te voldoen aan het bepaalde in lid 5 van dit artikel, dan is het Bestuur onherroepelijk gemachtigd aan het aldaar bepaalde namens de betrokkene(n), te voldoen.

Blijven de betrokkenen in gebreke, indien een Aandeel is toegewezen, het Aandeel tegen betaling van de overeengekomen of vastgestelde prijs te leveren, dan is het Bestuur onherroepelijk gemachtigd de levering namens de betrokkene(n) te bewerkstelligen en de daartoe nodige akte(n) te tekenen. De overeengekomen of vastgestelde prijs moet alsdan ten behoeve van de betrokkene(n) bij de Vennootschap worden gestort.

14. In afwijking van het hiervoor in dit artikel bepaalde is de aanbieder vrij de door hem aangeboden Aandelen over te dragen aan de voorgestelde verkrijger(s), respectievelijk hebben de Aandeelhouder, diens rechtverkrijgenden casu quo de nieuwe Aandeelhouders het recht de betreffende Aandelen te behouden, indien alle mede-Aandeelhouders schriftelijk verklaren af te zien van hun recht op overneming en mits de levering geschiedt binnen drie maanden nadat alle mede-Aandeelhouders bedoelde verklaring hebben afgelegd.
15. De voorgaande leden van dit artikel zijn niet van toepassing:
 - a. indien een Aandeelhouder krachtens de wet tot overdracht van zijn Aandeel/Aandelen aan een eerdere houder daarvan verplicht is;
 - b. bij overdracht of overgang van één of meer Aandelen aan de Vennootschap dan wel vervreemding door de Vennootschap;
16. De Vennootschap als houdster van Aandelen kan ingevolge het in dit artikel bepaalde slechts reflecteren met instemming van de aanbieder.
17. Voor de toepassing van dit artikel worden rechten op het verkrijgen van Aandelen met Aandelen gelijk gesteld.

Artikel 11.

Vruchtgebruik en pandrecht op Aandelen en certificaten van Aandelen.

1. De Aandeelhouder heeft het stemrecht op Aandelen waarop een vruchtgebruik of pandrecht is gevestigd, tenzij het stemrecht toekomt aan de vruchtgebruiker in de gevallen als genoemd in de een na laatste volzin van artikel 2:197 lid 3 Burgerlijk Wetboek.
2. In afwijking van het voorgaande lid komt het stemrecht toe aan de vruchtgebruiker of de pandhouder indien dat bij de vestiging van het vruchtgebruik of het pandrecht is bepaald of nadien schriftelijk tussen de Aandeelhouder en de vruchtgebruiker casu quo de pandhouder is overeengekomen en de vruchtgebruiker of pandhouder een persoon is aan wie de Aandelen ingevolge het bepaalde in deze statuten vrijelijk kunnen worden overgedragen.

Het bepaalde in dit artikel is ook van toepassing als het stemrecht onder een opschortende voorwaarde aan de pandhouder toekomt.

3. Indien de vruchtgebruiker of de pandhouder niet een persoon is als bedoeld in lid 2 komt hem het stemrecht uitsluitend toe, indien dit bij de vestiging van het vruchtgebruik of pandrecht is bepaald of nadien schriftelijk tussen de Aandeelhouder en de vruchtgebruiker of de pandhouder is overeengekomen, mits deze bepaling is goedgekeurd door de Algemene Vergadering.
Op de erkenning van of betekening aan de Vennootschap van de schriftelijke overeenkomst als bedoeld in de leden 2 en 3 van dit artikel, is het bepaalde in de artikelen 2:196a en 2:196b Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.
Besluiten van de Algemene Vergadering als bedoeld in dit lid, kunnen slechts worden genomen met algemene stemmen in een vergadering, waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.
Ingeval in bedoelde vergadering het vereiste quorum niet is vertegenwoordigd, kan geen tweede vergadering worden gehouden overeenkomstig het bepaalde in artikel 2:230 lid 3 Burgerlijk Wetboek.
4. Indien een ander, die niet tevens een persoon is aan wie de Aandelen ingevolge deze statuten vrijelijk kunnen worden overgedragen, in de rechten van de stemgerechtigde vruchtgebruiker of pandhouder treedt, komt hem het stemrecht slechts toe, indien de overgang van het stemrecht door de Algemene Vergadering is goedgekeurd met quorum en meerderheid als in lid 3 bedoeld.
Het bepaalde in de laatste volzin van lid 3 is alsdan van overeenkomstige toepassing.
5. De goedkeuring als hiervoor in de leden 3 en 4 bedoeld wordt verzocht bij aangetekende brieven gericht aan het Bestuur.
Binnen veertien dagen na ontvangst van het verzoek om goedkeuring zal het Bestuur een binnen dertig dagen na die ontvangst te houden Algemene Vergadering bijeenroepen, waaraan het verzoek om goedkeuring wordt voorgelegd.
Indien het Bestuur in gebreke blijft bedoelde Algemene Vergadering aldus bijeen te roepen, is de verzoeker zelf tot bijeenroeping bevoegd met inachtneming van het daaromtrent in deze statuten bepaalde.
6. De Aandeelhouder die geen stemrecht heeft en de vruchtgebruiker en pandhouder die stemrecht hebben, hebben Vergaderrecht.
7. Het Bestuur mag houders van certificaten op naam van Aandelen Vergaderrecht toekennen en ontnemen, maar uitsluitend na een goedkeurend besluit van de Algemene Vergadering.
Het Vergaderrecht kan pas jegens de Vennootschap worden uitgeoefend, als het is ingeschreven in het register van Aandeelhouders.

Artikel 12.

Bestuur.

1. De Vennootschap heeft een Bestuur bestaande uit één of meer personen. Zowel een natuurlijke persoon als een rechtspersoon kan bestuurder zijn.
2. De Algemene Vergadering stelt het aantal bestuurders vast.
3. De Algemene Vergadering benoemt de bestuurders en is te allen tijde bevoegd iedere bestuurder te schorsen of te ontslaan.
Besluiten tot ontslag van een bestuurder kunnen slechts worden genomen met een meerderheid van ten minste twee derden van de geldige stemmen, mits

deze meerderheid ten minste de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt.

4. Een bestuurder treedt af op het moment dat hij defungeert als directeur van het rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam Werkbedrijf Arbeid voor Allen (WAVA) gevestigd te Oosterhout.
5. Indien, ingeval van schorsing van een bestuurder, de Algemene Vergadering niet binnen drie maanden tot zijn ontslag heeft besloten, eindigt de schorsing.
6. Een bestuurder wordt in de Algemene Vergadering waarin zijn schorsing of ontslag aan de orde komt in de gelegenheid gesteld zich te verantwoorden en zich daarbij door een raadsman te doen bijstaan.
7. De Algemene Vergadering stelt de beloning en de verdere arbeidsvoorwaarden van ieder van de bestuurders vast.
Deze beloning kan bestaan uit een vast bedrag en/of een variabel bedrag afhankelijk van de winst of anderszins, al naar gelang de Algemene Vergadering zal besluiten.

Artikel 13.

Taak en bevoegdheden Bestuur.

1. Behoudens de beperkingen volgens deze statuten is het Bestuur belast met het besturen van de Vennootschap.
Bij de vervulling van hun taak richten de bestuurders zich naar het belang van de Vennootschap en de met haar verbonden onderneming.
2. Zo het Bestuur uit meer dan één lid bestaat, kan de Algemene Vergadering één van hen tot voorzitter benoemen en kan zij één of meer van hen benoemen tot algemeen directeur of tot algemeen bestuurder of een bestuurder zodanige andere titel toekennen als zij zal verkiezen.
3. Het Bestuur vergadert zo dikwijls als een of meer van zijn leden dit nodig acht.
De oproeping geschiedt - onder vermelding van de te behandelen punten - door de bestuurder van wie het initiatief tot de vergadering uitgaat, met inachtneming van een oproepingstermijn van ten minste zeven (7) dagen, de dag van de oproeping en de dag van de vergadering niet meegerekend.
In de vergaderingen heeft elke bestuurder recht op het uitbrengen van één stem.
De bestuurders kunnen zich door een andere bestuurder bij Schriftelijke volmacht doen vertegenwoordigen.
Bestuursvergaderingen kunnen worden gehouden door middel van telefonische- of videoconferenties, of door middel van enig ander communicatiemiddel, mits elke deelnemende bestuurder door alle anderen gelijktijdig kan worden gehoord en mits dergelijke vergaderingen worden voorgezeten vanuit Nederland.
Een bestuurder neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de Vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Wanneer hierdoor geen bestuursbesluit kan worden genomen, wordt het besluit genomen door de Algemene Vergadering.
4. Het Bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen mits dit Schriftelijk geschiedt, alle bestuurders in het te nemen besluit gekend zijn en geen van hen zich tegen deze wijze van besluitvorming verzet.
5. Het Bestuur besluit, zowel in als buiten vergadering, met volstreekte meerderheid van stemmen van alle bestuurders, die aan de besluitvorming mogen deelnemen.

Bij staken van stemmen is de stem van de voorzitter van het Bestuur doorslaggevend; is er geen voorzitter van het Bestuur aangewezen, dan beslist de Algemene Vergadering.

6. Bestuursvergaderingen worden voorgezeten door de voorzitter van het Bestuur.
Is geen voorzitter van het Bestuur aangewezen of is de voorzitter van het Bestuur afwezig, dan wijst de vergadering zelf haar voorzitter aan.
Tot die tijd is de in leeftijd oudste ter vergadering aanwezige bestuurder met de leiding van de vergadering belast.
De voorzitter van de vergadering wijst een van de aanwezige bestuurders, of zo die tot de vergadering is toegelaten, een speciaal daartoe uitgenodigde persoon aan notulen van het in de vergadering verhandelde te houden.
De notulen worden getekend door de voorzitter en de notulist van de betreffende vergadering.
7. Het door de voorzitter van de bestuursvergadering uitgesproken oordeel omtrent de uitslag van een stemming, alsmede, voor zover gestemd werd over een niet op schrift vastgelegd voorstel, het oordeel over de inhoud van een genomen besluit, is beslissend.
Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het in de voorgaande zin bedoelde oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de stemgerechtigde aanwezigen of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of met briefjes geschiedde, één stemgerechtigde aanwezige dit verlangt.
Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
8. Alle notulen van de bestuursvergaderingen alsmede alle Schriftelijke besluiten worden opgenomen in een notulenregister.
9. Wanneer de Vennootschap van enig besluit van het Bestuur wil doen blijken, is de ondertekening van het stuk waarin het besluit is vervat door één bestuurder voldoende en vormt dat stuk dwingend bewijs van het bestaan van dat besluit.
10. Indien er meer dan één bestuurder is, kan het Bestuur een reglement opstellen waarin aangelegenheden haar intern betreffende, worden geregeld. Een dergelijk reglement mag niet in strijd zijn met het bepaalde in deze statuten.
Voorts kunnen de bestuurders al dan niet bij reglement hun werkzaamheden onderling verdelen.
De Algemene Vergadering kan bepalen dat deze regels en taakverdeling op schrift moeten worden vastgelegd en kan deze regels en taakverdeling aan haar goedkeuring onderwerpen.
11. Het Bestuur behoeft de goedkeuring van de Algemene Vergadering voor besluiten omtrent:
 - a. het verkrijgen, vervreemden en bezwaren van registergoederen;
 - b. het aangaan van overeenkomsten tot het lenen of uitlenen van gelden en het aangaan van kredietovereenkomsten;
 - c. het stellen van zekerheden;
 - d. het stichten en opheffen van nevenvestigingen;
 - e. het aanstellen en ontslaan van procuratiehouders alsmede het vaststellen en wijzigen van hun volmacht;
 - f. een zodanig aantal werknemers in dienst nemen of ontslaan dat daarvoor de ondernemingsraad overeenkomstig artikel 25 Wet op de ondernemingsraden in de gelegenheid dient te worden gesteld tot het uitbrengen van advies;

- g. het oprichten van, deelnemen in en/of het voeren van het bestuur over andere ondernemingen, alsmede het afstoten of liquideren van dan wel het beëindigen van het management over zodanige ondernemingen;
 - h. het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met andere ondernemingen;
 - i. het aanbrengen van een belangrijke wijziging in de werkzaamheden van de vennootschap;
 - j. het verplaatsen, vervreemden of staken van de onderneming van de vennootschap of een belangrijk onderdeel daarvan;
 - k. het doen van aangifte tot faillietverklaring van de vennootschap, alsmede het aanvragen van surséance van betaling;
 - l. het voeren van rechtsgedingen, het aangaan van dadingen, compromissen en akkoorden, het berusten in rechtsvorderingen, tenzij het betreft het nemen van spoedeisende maatregelen;
 - m. in het algemeen het doen van investeringen anders dan hiervoor vermeld waarvan het belang of de waarde een bedrag van twee honderd duizend euro (€ 200.000,00) te boven gaat;
 - o. het vaststellen van een bedrijfsplan met een financiële doorkijk voor de komende drie (3) jaren.
12. De Algemene Vergadering is bevoegd andere dan de in lid 11 bedoelde besluiten van het Bestuur aan haar goedkeuring te onderwerpen. Deze besluiten dienen duidelijk te worden omschreven en Schriftelijk aan het Bestuur te worden meegedeeld.
13. Het Bestuur behoeft de goedkeuring van de Algemene Vergadering voor besluiten strekkende tot het sluiten - overdragen (in genot) daaronder begrepen - van het bedrijf van de Vennootschap of van een belangrijke deelneming van de Vennootschap.
14. Het ontbreken van de ingevolge de leden 11, 12 en 13 van dit artikel vereiste goedkeuring tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het Bestuur of de bestuurders niet aan.
15. Het Bestuur is verplicht de aanwijzingen van de Algemene Vergadering op te volgen, tenzij deze in strijd zijn met het belang van de Vennootschap en de met haar verbonden onderneming.
16. Ingeval van ontstentenis of belet van één of meer bestuurders is (zijn) de overblijvende bestuurder(s) met het gehele bestuur belast. Ingeval van ontstentenis of belet van alle bestuurders of van de enige bestuurder wordt de Vennootschap tijdelijk bestuurd door een persoon die daartoe door de Algemene Vergadering steeds moet zijn aangewezen. Onder belet wordt in deze statuten in ieder geval verstaan de omstandigheid dat
- (a) de bestuurder gedurende een periode van meer dan zeven dagen onbereikbaar is door ziekte of andere oorzaken; of
 - (b) de bestuurder is geschorst.
17. De bestuurders zijn, tenzij de Algemene Vergadering anders beslist, verplicht de Algemene Vergadering bij te wonen.

Artikel 14.

Vertegenwoordiging.

1. Het Bestuur vertegenwoordigt de Vennootschap.
De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt mede toe aan:
 - a. elke bestuurder met de titel algemeen bestuurder afzonderlijk;
 - b. twee gezamenlijk handelende bestuurders;
 - c. een bestuurder handelende gezamenlijk met een persoon als bedoeld in lid 2 van dit artikel.
2. Het Bestuur kan functionarissen met algemene of beperkte vertegenwoordigingsbevoegdheid aanstellen.
Ieder van hen vertegenwoordigt de Vennootschap met inachtneming van de begrenzing aan zijn bevoegdheid gesteld.
De titulatuur van deze functionarissen wordt door het Bestuur bepaald.
Deze functionarissen kunnen worden ingeschreven in het handelsregister, met vermelding van de omvang van hun vertegenwoordigingsbevoegdheid.
3. Rechtshandelingen van de Vennootschap jegens de houder van alle Aandelen of jegens een deelgenoot in een goederengemeenschap krachtens huwelijk of geregistreerd partnerschap waartoe alle Aandelen behoren, waarbij de Vennootschap wordt vertegenwoordigd door deze Aandeelhouder of door een van de deelgenoten, worden op schrift vastgelegd.
Voor de toepassing van de vorige zin worden Aandelen gehouden door de Vennootschap of haar Dochtermatenschappen niet meegeteld.
Indien de eerste zin niet in acht is genomen, kan de rechtshandeling ten behoeve van de Vennootschap worden vernietigd.
4. Het voorgaande lid is niet van toepassing op rechtshandelingen die onder de bedongen voorwaarden tot de gewone bedrijfsuitoefening van de Vennootschap behoren.
5. Het Bestuur is, met inachtneming van het bepaalde in lid 1 van dit artikel, zonder de opdracht van de Algemene Vergadering als bedoeld in artikel 2:246 Burgerlijk Wetboek bevoegd aangifte te doen tot faillietverklaring van de Vennootschap.

Artikel 15.**Algemene Vergaderingen.**

1. Tijdens ieder boekjaar wordt ten minste één Algemene Vergadering gehouden die onder meer bestemd is tot:
 - a. behoudens ingeval uitstel voor het opmaken van de Jaarrekening is verleend, de behandeling van de Jaarrekening en, voor zover door de wet voorgeschreven, van het bestuursverslag en de overige gegevens als bedoeld in artikel 2:392 Burgerlijk Wetboek;
 - b. het vaststellen van de Jaarrekening, behoudens ingeval uitstel voor het opmaken van de Jaarrekening is verleend;
 - c. het verlenen van decharge aan bestuurders;
 - d. het vaststellen van de winstbestemming;
 - e. het vaststellen van eventuele tantièmes voor bestuurders;
 - f. het verrichten van al hetgeen de wet overigens voorschrijft;
 - g. andere onderwerpen door het Bestuur dan wel Vergadergerechtigden, alleen of tezamen vertegenwoordigende ten minste één/honderdste gedeelte van het geplaatste kapitaal van de Vennootschap, aan de orde gesteld en aangekondigd met inachtneming van het bepaalde in deze statuten.

De Algemene Vergadering als bedoeld in dit lid kan achterwege blijven als de besluitvorming aangaande de punten a, b, c, d, e en f tot stand komt buiten vergadering overeenkomstig het bepaalde in artikel 19.

2. Voorts worden Algemene Vergaderingen gehouden zo dikwijls een bestuurder dit nodig acht, onverminderd het bepaalde in het volgende lid.
3. Het Bestuur is verplicht een Algemene Vergadering bijeen te roepen, indien één of meer Aandeelhouders die alleen of gezamenlijk ten minste één/honderdste gedeelte van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, hem dit Schriftelijk onder nauwkeurige opgave van de te behandelen onderwerpen verzoeken, tenzij een zwaarwichtig belang van de Vennootschap zich daartegen verzet.
Indien alsdan het Bestuur in gebreke blijft een vergadering bijeen te roepen, zodanig, dat deze binnen vier weken na ontvangst van bedoeld verzoek wordt gehouden, kunnen de verzoekers op hun verzoek door de voorzieningenrechter van de rechtbank worden gemachtigd tot bijeenroeping van de Algemene Vergadering, met inachtneming van het daaromtrent in deze statuten bepaalde.
4. Een Algemene Vergadering kan elders dan behoort worden gehouden, mits alle Vergadergerechtigden Schriftelijk hebben ingestemd met de plaats van de vergadering en de bestuurders voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen.
5. De bijeenroeping van Vergadergerechtigden geschiedt, onverminderd het in lid 3 van dit artikel bepaalde, Schriftelijk door of namens het Bestuur aan de adressen van de Vergadergerechtigden, zoals deze zijn vermeld in het register van Aandeelhouders, niet later dan op de achtste dag vóór die van de vergadering.
De oproeping kan, indien de Vergadergerechtigde hiermee instemt, geschieden door een langs elektronische weg toegezonden leesbaar en reproduceerbaar bericht aan het adres dat door de Vergadergerechtigde voor dit doel Schriftelijk aan de Vennootschap is bekend gemaakt.
6. De oproeping houdt de agenda van de vergadering in.
Onderwerpen die niet bij de oproeping zijn vermeld, kunnen nader worden aangekondigd met inachtneming van de in het voorgaande lid bedoelde termijn.
Een onderwerp, waarvan de behandeling Schriftelijk is verzocht door één of meer houders van Aandelen die alleen of gezamenlijk ten minste één/honderdste gedeelte van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, wordt opgenomen in de oproeping of op dezelfde wijze aangekondigd indien de Vennootschap het verzoek niet later dan op de dertigste dag vóór die van de vergadering heeft ontvangen en mits geen zwaarwichtig belang van de Vennootschap zich daartegen verzet.
Voor de toepassing van dit lid 6 worden met de houders van Aandelen gelijkgesteld anderen aan wie het Vergaderrecht toekomt.
7. Indien de door de wet of de statuten gegeven voorschriften voor het oproepen en agenderen van vergaderingen en het ter inzage leggen van te behandelen onderwerpen niet in acht zijn genomen, kunnen desondanks rechtsgeldige besluiten worden genomen mits alle Vergadergerechtigden er Schriftelijk mee hebben ingestemd dat de besluitvorming over die onderwerpen plaatsvindt en de bestuurders voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen.

Artikel 16.

Leiding. Notulen. Bijwoning. Toegang.

1. De leiding van de vergadering berust bij een door de algemene vergadering aangewezen voorzitter.
2. De voorzitter wijst één van de aanwezigen aan voor het houden van de notulen en stelt met deze secretaris de notulen vast, ten blijke waarvan hij deze met de secretaris tekent.
De notulen dienen in een notulenregister te worden opgenomen.
Indien van het verhandelde ter vergadering een notarieel proces-verbaal wordt opgemaakt, behoeven notulen niet te worden gehouden en is ondertekening van het proces-verbaal door de notaris voldoende.
3. Iedere bestuurder, één of meer Vergadergerechtigden die gezamenlijk ten minste tien procent (10%) van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen en de voorzitter van de vergadering zijn te allen tijde bevoegd opdracht te geven om op kosten van de Vennootschap een notarieel proces-verbaal te doen opmaken.
4. Vergadergerechtigden zijn bevoegd de Algemene Vergaderingen bij te wonen, daarin het woord te voeren en, voor zover hen het stemrecht toekomt, het stemrecht uit te oefenen.
Iedere Vergadergerechtigde kan zich ter vergadering doen vertegenwoordigen door een schriftelijk gevolmachtigde.
Indien het Bestuur bij de oproeping tot een Algemene Vergadering de mogelijkheid daartoe heeft geopend, zijn de Vergadergerechtigden bevoegd hun bevoegdheden als genoemd in de eerste volzin van dit lid door middel van een elektronisch communicatiemiddel uit te oefenen, mits (i) de voorwaarden te stellen aan het gebruik van het communicatiemiddel zoals de verbinding, de beveiliging en dergelijke bij de oproeping worden bekendgemaakt, (ii) de Vergadergerechtigde kan worden geïdentificeerd, (iii) de Vergadergerechtigde rechtstreeks kan kennisnemen van de verhandelingen op de vergadering, en (iv) indien deze mogelijkheid daartoe is geopend, de Vergadergerechtigde kan deelnemen aan de beraadslagingen en (v) de Vergadergerechtigde het stemrecht kan uitoefenen, dit laatste voor zover hem het stemrecht toekomt.
5. De bestuurders hebben als zodanig in de Algemene Vergaderingen een raadgevende stem.
6. Omtrent toelating van andere personen tot de vergadering beslist de voorzitter van de vergadering.

Artikel 17.

Aantal Stemmen. Meerderheden. Quora. Staking.

1. In de Algemene Vergaderingen geeft elk Aandeel recht op het uitbrengen van één stem.
Indien het Bestuur de mogelijkheid daartoe Schriftelijk heeft geopend, kunnen stemmen voorafgaand aan de Algemene Vergadering via een elektronisch communicatiemiddel worden uitgebracht, doch niet eerder dan de dertigste dag voor die van de vergadering, op een speciaal daartoe aangewezen e-mailadres.
Deze stemmen worden gelijkgesteld met stemmen die in de Algemene Vergadering worden uitgebracht.
Een aldus uitgebrachte stem is onherroepelijk en bindt ook degene die in de periode tussen het uitbrengen van die stem en het tijdstip van de Algemene Vergadering het betrokken Aandeel verkrijgt.
2. Voor een Aandeel dat toebehoort aan de Vennootschap of aan een Dochtermaatschappij kan in de Algemene Vergadering geen stem worden

uitgebracht; zulks kan evenmin voor een Aandeel waarvan de Vennootschap of een Dochtermaatschappij certificaten houdt.

Vruchtgebruikers en pandhouders van Aandelen die aan de Vennootschap en haar Dochtermaatschappijen toebehoren zijn evenwel niet van hun stemrecht uitgesloten indien het vruchtgebruik of pandrecht is gevestigd, voordat het Aandeel aan de Vennootschap of een Dochtermaatschappij toebehoorde. De Vennootschap of een Dochtermaatschappij daarvan kan geen stem uitbrengen voor Aandelen waarop zij een recht van vruchtgebruik of een pandrecht heeft.

3. Bij de vaststelling of een bepaald gedeelte van het kapitaal vertegenwoordigd is dan wel of een meerderheid een bepaald gedeelte van het kapitaal vertegenwoordigt, wordt geen rekening gehouden met Aandelen waarop geen stem kan worden uitgebracht.
4. Stemmingen over zaken geschieden mondeling, die over personen bij ongetekende gesloten briefjes, een en ander tenzij de voorzitter van de vergadering zonder tegenspraak van één van de stemgerechtigde aanwezigen een andere wijze van stemmen vaststelt of toelaat.
5. Voor zover in deze statuten geen grotere meerderheid is voorgeschreven worden alle besluiten genomen met volstreckte meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen.
6. Blanco stemmen en ongeldige stemmen worden niet als uitgebrachte stemmen geteld.
7. Staken de stemmen omtrent een voorstel over zaken, dan komt geen besluit tot stand.
 Eén of meer Aandeelhouders of andere stemgerechtigden vertegenwoordigende ten minste vijftig procent (50%) van het geplaatste kapitaal hebben het recht om binnen tien dagen na de dag van de vergadering, waarin de stemmen hebben gestaakt, aan het Nederlands Arbitrage Instituut te verzoeken een adviseur te benoemen, teneinde een beslissing over het betreffende voorstel te nemen.
 De beslissing van de adviseur geldt alsdan als een besluit van de Algemene Vergadering.
 De in dit lid vermelde regeling kan niet worden toegepast indien een vordering als bedoeld in de artikelen 2:336, 2:342 of 2:343 Burgerlijk Wetboek is ingesteld.
8. Verkrijgt bij verkiezing van personen niemand bij de eerste stemming de volstreckte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, dan wordt een tweede vrije stemming gehouden; verkrijgt ook dan niemand de volstreckte meerderheid, dan vinden één of meer herstemmingen plaats, totdat hetzij één persoon de volstreckte meerderheid heeft verkregen, hetzij tussen twee personen is gestemd en de stemmen staken.
 Bij gemelde herstemmingen - waaronder niet is begrepen de tweede vrije stemming - wordt telkens gestemd tussen de personen op wie bij de voorafgaande stemming is gestemd, evenwel uitgezonderd de persoon op wie bij de vorige stemming het geringste aantal stemmen is uitgebracht.
 Is bij de voorafgaande stemming het geringste aantal stemmen op meer dan één persoon uitgebracht, dan wordt door loting uitgemaakt op wie van die personen bij de nieuwe stemming geen stemmen meer kunnen worden uitgebracht.
 Ingeval bij een stemming tussen twee personen de stemmen staken beslist het lot wie van hen beiden is verkozen.

9. Het ter vergadering uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag van een stemming is beslissend.
Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover gestemd werd over een niet op schrift vastgelegd voorstel.
10. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het in het voorgaande lid bedoelde oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de Algemene Vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of met briefjes geschiedde, één stemgerechtigde dit verlangt.
Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
11. Het Bestuur houdt van de genomen besluiten aantekening.
De aantekeningen liggen ten kantore van de Vennootschap ter inzage van de Vergadergerechtigden.
Aan ieder van dezen wordt desgevraagd afschrift of uittreksel van deze aantekeningen verstrekt tegen ten hoogste de kostprijs.

Artikel 18.

Bijzondere Besluiten.

1. Besluiten tot:
 - a. wijziging van de statuten; en
 - b. ontbinding van de Vennootschap,
 worden, indien het voorstel daartoe door het Bestuur is gedaan, genomen met volstreckte meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
Is het voorstel daartoe niet door het Bestuur gedaan, dan worden deze besluiten, onverminderd het bepaalde in artikel 19 lid 1, slechts genomen met een meerderheid van ten minste twee derden van de geldige stemmen, uitgebracht in een Algemene Vergadering, in welke ten minste drie vierden van het geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.
2. Indien in een vergadering, in welke krachtens het voorgaande lid de aanwezigheid van een quorum vereist is, dit quorum niet vertegenwoordigd is, wordt een tweede vergadering bijeen geroepen, te houden niet eerder dan drie en niet later dan zes weken na de eerste; deze tweede vergadering is bevoegd het besluit te nemen met een meerderheid van ten minste twee derden van de uitgebrachte geldige stemmen, ongeacht het ter vergadering vertegenwoordigde kapitaal.
3. Indien een voorstel tot statutenwijziging aan de orde zal komen, wordt een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijzigingen woordelijk zijn opgenomen, van de dag van de oproeping tot na afloop van de vergadering ten kantore van de Vennootschap voor de Vergadergerechtigden ter inzage gelegd en kan ieder van hen daarvan op zijn verzoek kosteloos afschrift verkrijgen, tenzij zodanig afschrift bij de niet elektronisch uitgebrachte oproeping wordt gevoegd.

Artikel 19.

Besluitvorming buiten vergadering.

1. Besluiten van Aandeelhouders, waaronder ook begrepen besluiten tot wijziging van de statuten en tot ontbinding van de Vennootschap, kunnen in plaats van in Algemene Vergaderingen ook Schriftelijk worden genomen, mits alle Vergadergerechtigden Schriftelijk met deze wijze van besluitvorming hebben ingestemd.
De bestuurders worden voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.

Aan het vereiste van schriftelijkheid van de stemmen wordt tevens voldaan indien het besluit onder vermelding van de wijze waarop ieder van de Aandeelhouders stemt Schriftelijk is vastgelegd en door alle Vergaderingerechtigden is ondertekend.

2. Iedere Aandeelhouder is verplicht er voor te zorgen dat de aldus genomen besluiten zo spoedig mogelijk Schriftelijk ter kennis van het Bestuur worden gebracht.
Het Bestuur neemt de besluiten, welke op de wijze als in het voorgaande lid van dit artikel omschreven wijze zijn tot stand gekomen, in het notulenregister van de Algemene Vergaderingen op en doet daarvan in de eerstvolgende Algemene Vergadering mededeling.

Artikel 20.

Accountantsonderzoek.

1. De Algemene Vergadering is bevoegd - en indien zulks wettelijk is voorgeschreven verplicht - een accountant als bedoeld in artikel 2:393 Burgerlijk Wetboek te benoemen, teneinde de door het Bestuur opgemaakte Jaarrekening te onderzoeken, daarover verslag uit te brengen aan het Bestuur en een verklaring af te leggen.
2. Indien de Algemene Vergadering nalatig is met de benoeming van de accountant als bedoeld in lid 1 van dit artikel, geschiedt deze benoeming door het Bestuur.
3. De benoeming kan te allen tijde worden ingetrokken door de Algemene Vergadering en door degene door wie de benoeming is geschied.

Artikel 21.

Boekjaar en Jaarrekening.

1. Het boekjaar van de Vennootschap is gelijk aan het kalenderjaar.
2. Jaarlijks binnen vijf maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn met ten hoogste vijf maanden door de Algemene Vergadering op grond van bijzondere omstandigheden, maakt het Bestuur de Jaarrekening op en legt het deze voor Aandeelhouders ter inzage ten kantore van de Vennootschap.
Binnen deze termijn legt het Bestuur ook het bestuursverslag ter inzage voor de Aandeelhouders.
De Jaarrekening wordt ondertekend door alle bestuurders; indien enige ondertekening ontbreekt, dan wordt daarvan, onder opgave van de reden, melding gemaakt in de Jaarrekening.
3. De Vennootschap zorgt ervoor dat de opgemaakte Jaarrekening, het bestuursverslag en de krachtens artikel 2:392 lid 1 Burgerlijk Wetboek toe te voegen gegevens vanaf de oproep tot de Algemene Vergadering, bestemd tot hun behandeling, te haren kantore aanwezig zijn.
De Vergaderingerechtigden kunnen deze stukken aldaar inzien en er kosteloos een afschrift van verkrijgen.
4. Het in de leden 2 en 3 van dit artikel bepaalde omtrent het bestuursverslag en de krachtens artikel 2:392 lid 1 Burgerlijk Wetboek toe te voegen gegevens blijft buiten toepassing, indien artikel 2:395a lid 6 of artikel 2:396 lid 7 of artikel 2:403 Burgerlijk Wetboek voor de Vennootschap geldt.
Voorts behoeft de Vennootschap geen toelichting in de Jaarrekening op te nemen, indien artikel 2:395a lid 6 Burgerlijk Wetboek voor de Vennootschap geldt.
5. De Algemene Vergadering stelt de Jaarrekening vast.

De Algemene Vergadering kan volledige of beperkte decharge verlenen aan de bestuurders voor het gevoerde beheer.

Indien alle Aandeelhouders tevens bestuurders van de Vennootschap zijn, geldt ondertekening van de Jaarrekening door alle bestuurders niet als vaststelling in de zin van artikel 2:210 lid 3 Burgerlijk Wetboek.

6. De Vennootschap gaat over tot openbaarmaking van de in dit artikel bedoelde stukken en gegevens, indien en voor zover en op de wijze zoals de artikelen 2:394 en volgende Burgerlijk Wetboek dit voorschrijven.

Artikel 22.

Winstverdeling.

1. De winst staat ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering voor uitkering van dividend, reservering of zodanige andere doeleinden binnen het doel van de Vennootschap als die vergadering zal besluiten.
Bij de berekening van het winstbedrag dat op elk Aandeel zal worden uitgekeerd komt slechts het bedrag van de verplichte stortingen op het nominale bedrag van de Aandelen in aanmerking.
Van de vorige zin kan telkens met instemming van alle Aandeelhouders worden afgeweken.
2. De Vennootschap kan aan Aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst of reserves slechts uitkeringen doen tot ten hoogste het bedrag van de Uitkeerbare Reserves.
Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang het Bestuur geen goedkeuring heeft verleend.
Het Bestuur weigert slechts de goedkeuring indien zij weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de Vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
Het bepaalde in artikel 2:216 leden 3 en 4 Burgerlijk Wetboek is van toepassing als de Vennootschap na de uitkering niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
Bij de berekening van de verdeling van winst of andere uitkeringen tellen de Aandelen die de Vennootschap houdt niet mede, tenzij op die Aandelen een recht van vruchtgebruik of pandrecht rust of van die Aandelen certificaten zijn uitgegeven.
3. Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de Jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
4. De Algemene Vergadering kan besluiten tot tussentijdse uitkeringen en/of tot uitkeringen ten laste van een reserve van de Vennootschap.
Ook het Bestuur kan besluiten tot uitkering van interim-dividend.
5. Tenzij de Algemene Vergadering een ander tijdstip vaststelt, zijn dividenden onmiddellijk betaalbaar na vaststelling.
6. De vordering tot uitbetaling van dividend verjaart door verloop van vijf jaren.

Artikel 23.

Ontbinding en vereffening.

1. Ingeval van ontbinding van de Vennootschap geschiedt de vereffening door het Bestuur, tenzij de Algemene Vergadering anders beslist.
2. De Algemene Vergadering stelt de beloning van de vereffenaars vast.
3. Gedurende de vereffening blijven deze statuten zoveel mogelijk van kracht.
4. Van hetgeen na voldoening van alle schulden van de Vennootschap van haar vermogen overblijft, wordt allereerst op de Aandelen terugbetaald hetgeen daarop gestort is.

Hetgeen daarna van het vermogen overblijft, wordt uitgekeerd aan de Aandeelhouders in verhouding tot ieders bezit aan Aandelen.

Op Aandelen die de Vennootschap zelf houdt, kan geen liquidatie-uitkering aan de Vennootschap zelf plaatshebben, tenzij op die Aandelen een recht van vruchtgebruik of pandrecht rust of van die Aandelen certificaten zijn uitgegeven.

5. Na afloop van de vereffening blijven de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de ontbonden Vennootschap gedurende zeven jaar berusten onder degene die daartoe door de Algemene Vergadering bij het besluit tot ontbinding is aangewezen.
Indien een aanwijzing als voormeld door de Algemene Vergadering niet is geschied, geschiedt deze door de vereffenaars.

Artikel 24

Procuratiehouders

Het bestuur kan aan één of meer personen, al dan niet in dienst van de vennootschap, procuratie of anderszins doorlopende algemene of beperkte vertegenwoordigingsbevoegdheid verlenen. Hun titulatuur wordt door het bestuur bepaald.

Slotverklaring.

De comparant verklaarde ten slotte:

- door het verlijden van deze akte kent de Vennootschap geen maatschappelijk kapitaal meer;
- de enig aandeelhouder is per heden: Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Arbeid Voor Allen (WAVA);
- De kosten van de statutenwijziging van de vennootschap komen voor rekening van de vennootschap.

AANGEHECHTE STUKKEN

Aan deze akte is het navolgende stuk gehecht:

- notulen algemene vergadering.

SLOT

De verschenen persoon is mij, notaris, bekend en de wettelijk voorgeschreven identificatie aan de hand van het in de comparitie vermelde document heeft door mij, notaris, plaatsgevonden.

WAARVAN AKTE is verleden te Oosterhout op de datum als in het hoofd van deze akte vermeld.

Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte en de toelichting daarop aan de verschenen persoon heeft deze verklaard van de inhoud van deze akte te hebben kennis genomen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen.

Vervolgens is deze akte onmiddellijk na beperkte voorlezing door de verschenen persoon en mij, notaris, ondertekend.

NOTULEN ALGEMENE VERGADERING

Notulen van de algemene vergadering van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid: !Go B.V., gevestigd te Oosterhout (hierna te noemen: 'de Vennootschap'), gehouden te Oosterhout op

Overeenkomstig het bepaalde in de statuten van de Vennootschap treedt op als:

Voorzitter: Mevrouw P.C. Jorritsma-Verkade

Notulist: dhr. E.B.A. Lichtenberg

Aanwezig:

Naam aandeelhouder:	Aantal aandelen/stemmen:
Mevrouw P.C. Jorritsma-Verkade namens Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijf Arbeid Voor Allen (WAVA)	200

De voorzitter opent de vergadering en constateert:

- De algemene vergadering is op juiste wijze bijeengeroepen.
- De algemene vergadering wordt gehouden in een plaats als in de statuten vermeld.
- Alle onderwerpen die aan de orde komen zijn op juiste wijze geagendeerd.
- De Vennootschap heeft geen raad van commissarissen en de statuten van de Vennootschap bepalen niet anders dan zoals bedoeld in artikel 2:239 lid 6 BW, zodat de algemene vergadering bevoegd is het betreffende besluit te nemen.

Aan de orde komt het volgende geagendeerde voorstel:

1. Het algeheel wijzigen van de statuten van de Vennootschap een en ander overeenkomstig het door Heijkants Notariaat opgemaakte ontwerp.
2. Het machtigen van de heer **Egbertus Bernardus Alphonsus Lichtenberg**, wonende te 3355 RA Papendrecht, Hazelaarhof 19, geboren te Uden op twaalf juli negentienhonderdzevenenzestig en de medewerkers - danwel ieder van hen afzonderlijk - van Heijkants Notariaat te Oosterhout uitdrukkelijk om zodanige akten te verlijden, te ondertekenen en al het nodige te doen wat de machtiginggever nodig acht en derhalve tot alle handelingen - geen uitgezonderd - teneinde bedoelde statutenwijziging van de vennootschap volledig te bewerkstelligen.

Raadgevende stem bestuurder

De bestuurder van de Vennootschap heeft geen gebruik gemaakt van het recht een raadgevende stem uit te brengen.

Stemming over het voorstel:

Het voorstel wordt door de voorzitter in stemming gebracht.

De voorzitter constateert dat de uitslag van de stemming als volgt is:

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

De voorzitter sluit de vergadering.

Voorzitter: Mevrouw P.C. Jorritsma-Verkade

Notulist: dhr. E.B.A. Lichtenberg

AVA Agendapunt 3

Aan: Algemeen Bestuur GR WAVA

Van: Directie

CC: CC

Betreft: **Statutenwijziging Entrada AID en samenwerkingsovereenkomst**

Vergadering van: 28 februari 2019

Bijlagen: AVA 3a Statuten MidZuid Arbeids Integratie Diensten BV
AVA 3b notulen statutenwijziging
AVA 3c Samenwerkingsovereenkomst MidZuid BV en MidZuid AID BV

Voorstel: Het algemeen bestuur WAVA wordt voorgesteld om:

- 1) akkoord te geven aan de statutair directeur MidZuid BV om de statuten van Entrada AID BV te wijzigen in statuten MidZuid AID BV; en
 - 2) akkoord te geven aan de statutair directeur om de samenwerkingsovereenkomst tussen MidZuid BV en MidZuid AID te ondertekenen.
-

De voorgestelde wijzigingen zijn een afgeleide van de naamswijziging. Alle aanpassingen in bovengenoemde statuten zijn van dezelfde orde als de wijzigingen van de GR. Qua kosten etc. is er niets gewijzigd. Ingrijpende wijzigingen voor de gemeenten zijn er niet. De aanpassingen zijn gedaan in overleg de werkgroep GR en Heijkants notariaat.

De samenwerkingsovereenkomst is nieuw en is bedoeld om de specifieke afspraken tussen de twee BV's vast te leggen.

Zaaknummer: 16151/ARO

STATUTENWIJZIGING BESLOTEN VENNOOTSCHAP

Vandaag, *, , verscheen voor mij, mr. Gerardus Johannes Heijkants, notaris met plaats van vestiging Oosterhout:

de heer **Egbertus Bernardus Alphonsus Lichtenberg**, wonende te 3355 RA Papendrecht, Hazelaarhof 19, geboren te Uden op twaalf juli negentienhonderdzevenenzestig, zich legitimerende met zijn *, nummer *, uitgegeven te * op *, gehuwd;

ten deze handelend als zelfstandig bevoegd bestuurder van de statutair te Oosterhout (feitelijk adres: 4902 VR Oosterhout, Wilhelminakanaal Noord 3) gevestigde besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **MidZuid B.V.**, ingeschreven in het handelsregister beheerd door de Kamer van Koophandel onder nummer 20094680 en als zodanig de vennootschap rechtsgeldig vertegenwoordigende;

ten deze handelend als gemachtigde van de statutair te Oosterhout NB (feitelijk adres: 4902 TN Oosterhout, Esdoornlaan 45A) gevestigde besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **ENTRADA ARBEIDS INTEGRATIE DIENSTEN B.V.**, ingeschreven in het handelsregister beheerd door de Kamer van Koophandel onder nummer 20095485, hierna te noemen: '**de Vennootschap**', en als zodanig bevoegd op grond van de algemene vergadering van aandeelhouders de statutenwijziging bij notariële akte vast te leggen, waaruit blijkt uit aan deze akte gehechte notulen van de algemene vergadering.

De verschenen persoon heeft mij, notaris, het volgende verklaard:

INLEIDING

1. De Vennootschap is opgericht bij akte verleden op zestien december negentienhonderd negen en negentig voor mr. Adrianus Cornelis Jacobus Hoeks notaris te Oosterhout. Voor deze oprichting was destijds een ministeriële verklaring van geen bezwaar vereist. Deze verklaring is verkregen op negen december negentienhonderd negen en negentig, nummer B.V. 1095551.
2. De statuten van de vennootschap zijn na de oprichting niet meer gewijzigd.
3. Op heden heeft de algemene vergadering van de Vennootschap besloten de statuten van de Vennootschap gedeeltelijk te wijzigen.
Het stuk waaruit dit besluit blijkt, is aan deze akte gehecht.

STATUTENWIJZIGING

Als gevolg van het besluit tot statutenwijziging komen de statuten met onmiddellijke ingang te luiden als volgt:

Statuten.

Artikel 1.

Begripsbepalingen.

In deze statuten wordt verstaan onder:

- *Aandeelhouders*:
de houders van Aandelen;
- *Aandelen*:
aandelen in het kapitaal van de Vennootschap;
- *Algemene Vergadering*:
het vennootschapsorgaan dat wordt gevormd door stemgerechtigde Aandeelhouders en pandhouders en vruchtgebruikers met stemrecht op Aandelen dan wel de bijeenkomst van Vergadergerechtigden;

- *Bestuur:*
het bestuur van de Vennootschap;
- *Certificaathouders:*
houders van certificaten van Aandelen aan welke certificaten Vergaderrecht is verbonden;
- *Dochtermaatschappij:*
een rechtspersoon waarin de Vennootschap of een of meer van haar Dochtermaatschappijen al dan niet krachtens overeenkomst met andere stemgerechtigden alleen of samen meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kunnen uitoefenen alsmede andere rechtspersonen en vennootschappen welke als zodanig door artikel 2:24a Burgerlijk Wetboek worden aangemerkt;
- *Groepsmaatschappij:*
een rechtspersoon of vennootschap waarmee de Vennootschap in een economische eenheid organisatorisch verbonden is;
- *Jaarrekening:*
de balans, de winst- en verliesrekening en de toelichting op deze stukken;
- *Bedrijfsplan:*
het bedrijfsplan van de Vennootschap, inclusief de begroting, opgesteld door het Bestuur en goedgekeurd door de Algemene Vergadering;
- *Schriftelijk:*
bij brief, fax of e-mail, of bij boodschap die via een ander gangbaar communicatiemiddel wordt overgebracht en elektronisch of op schrift kan worden ontvangen mits de identiteit van de verzender met afdoende zekerheid kan worden vastgesteld;
- *Uitkeerbare Reserves:*
het deel van het eigen vermogen van de Vennootschap dat de reserves die krachtens de wet en/of de statuten moeten worden aangehouden, te boven gaat;
- *Vennootschap:*
de rechtspersoon waarop deze statuten betrekking hebben;
- *Vennootschapsorgaan:*
het Bestuur of de Algemene Vergadering;
- *Vergadergerechtigden:*
Aandeelhouders, Certificaathouders alsmede vruchtgebruikers en pandhouders met Vergaderrecht;

Gedefinieerde begrippen kunnen zonder verlies van de inhoudelijke betekenis in enkelvoud of meervoud worden gebruikt.

Artikel 2.

Naam en zetel.

1. De Vennootschap is genaamd: **MidZuid Arbeids Integratie Diensten B.V.**.
2. De Vennootschap is gevestigd in de gemeente **Oosterhout**.

Artikel 3.

Doel.

De Vennootschap heeft ten doel:

- a. het aanbieden van diverse dienstverbanden en trajecten ter ondersteuning en uitvoering van de doelstelling van MidZuid;
- b. het op bedrijfseconomische basis aanbieden van arbeidsmarkt- (re) integratiediensten en –trajecten, in het bijzonder ten behoeve van diegenen

die een afstand hebben tot de reguliere arbeidsmarkt, waardoor meer mensen aan het arbeidsproces kunnen deelnemen;

- c. het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.

Artikel 4.

Kapitaal.

1. Het kapitaal van de Vennootschap is verdeeld in aandelen, elk nominaal groot vier honderd drie en vijftig euro en acht en zeventig eurocent (€ 453,78).
2. Aan Aandelen en aan het aandeelhouderschap zijn geen verplichtingen van verbintenisrechtelijke aard als bedoeld in artikel 2:192 lid 1 onder a Burgerlijk Wetboek verbonden, onverminderd het bepaalde in artikel 8 lid 7.

Artikel 5.

Emissie en voorkeursrecht.

1. De uitgifte van nog niet geplaatste Aandelen geschiedt krachtens besluit van en op de voorwaarden vast te stellen door de Algemene Vergadering. De Algemene Vergadering kan haar bevoegdheden hiertoe overdragen aan een ander Vennootschapsorgaan en kan deze overdracht herroepen.
2. Bij uitgifte van Aandelen heeft iedere Aandeelhouder een voorkeursrecht naar evenredigheid van het gezamenlijke nominale bedrag van zijn Aandelen. Er is geen voorkeursrecht op Aandelen die worden uitgegeven aan werknemers van de Vennootschap of van een Groepsmaatschappij.
3. Het voorkeursrecht kan telkens voor een enkele uitgifte worden beperkt of uitgesloten bij besluit van het Vennootschapsorgaan dat tot het nemen van het besluit tot uitgifte bevoegd is.
4. De Vennootschap kondigt de uitgifte met voorkeursrecht en het tijdvak waarin dat kan worden uitgeoefend binnen twee weken, nadat een besluit daartoe is genomen, Schriftelijk aan alle Aandeelhouders aan. De aankondiging geschiedt aan het in het register van Aandeelhouders vermelde adres. Het voorkeursrecht kan worden uitgeoefend gedurende vier weken na de dag van verzending van de aankondiging.
5. Het bepaalde in de voorgaande leden van dit artikel is van toepassing bij het verlenen van een recht tot het nemen van Aandelen. Aandeelhouders hebben echter geen voorkeursrecht op Aandelen die worden uitgegeven aan iemand die een voordien reeds verkregen recht tot het nemen van Aandelen uitoefent.
6. Voor de uitgifte van een Aandeel is vereist een daartoe bestemde, ten overstaan van een in Nederland gevestigde notaris verleden, akte waarbij de betrokkenen partij zijn.
7. Bij het nemen van een Aandeel moet daarop het nominale bedrag worden gestort. Bedongen kan worden dat het nominale bedrag of een deel daarvan eerst behoeft te worden gestort nadat de Vennootschap het zal hebben opgevraagd.

Artikel 6.

Verkrijging en vervreemding van Aandelen door de Vennootschap.

1. Het Bestuur beslist over de verkrijging van Aandelen door de Vennootschap.
2. De Vennootschap mag, behalve om niet, geen volgestorte Aandelen verkrijgen indien de verkrijgingsprijs niet volledig ten laste kan worden gebracht van de Uitkeerbare Reserves of indien het Bestuur weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de Vennootschap na de verkrijging niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.

Het bepaalde in artikel 2:207 lid 3 Burgerlijk Wetboek is van toepassing als de Vennootschap na de verkrijging anders dan om niet niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.

3. De voorgaande leden van dit artikel gelden niet voor Aandelen die de Vennootschap onder algemene titel verkrijgt.
4. Voor vervreemding van Aandelen door de Vennootschap is de goedkeuring van de Algemene Vergadering vereist.
5. Op vervreemding van Aandelen door de Vennootschap is het bepaalde in de blokkeringsregeling opgenomen in deze statuten van toepassing.
6. De Vennootschap kan geen wilsrechten en/of andere (benoemings)rechten uitoefenen, verbonden aan Aandelen gehouden door de Vennootschap zelf.
7. Onder het begrip Aandelen in dit artikel zijn certificaten daarvan begrepen.

Artikel 7.

Vermindering van het geplaatste kapitaal.

1. De Algemene Vergadering kan besluiten tot vermindering van het geplaatste kapitaal door intrekking van Aandelen of door het nominale bedrag van Aandelen bij statutenwijziging te verminderen.
In dit besluit moeten de Aandelen waarop het besluit betrekking heeft, worden aangewezen en moet de uitvoering van het besluit zijn geregeld.
2. Een besluit tot intrekking kan slechts betreffen:
 - a. Aandelen die de Vennootschap zelf houdt of waarvan zij de certificaten houdt; of
 - b. alle Aandelen van een soort of aanduiding, mits de intrekking gepaard gaat met terugbetaling.
 In andere gevallen kan slechts tot intrekking worden besloten met instemming van de betrokken Aandeelhouders.
3. Een ontheffing van de verplichting tot storting is slechts mogelijk ter uitvoering van een besluit tot vermindering van het bedrag van de Aandelen.
Zulk een ontheffing, alsmede een terugbetaling die geschiedt ter uitvoering van een besluit tot vermindering van het bedrag van de Aandelen, moet naar evenredigheid op alle Aandelen geschieden.
Van het vereiste van evenredigheid mag worden afgeweken met instemming van alle betrokken Aandeelhouders.
4. De oproeping tot een vergadering waarin een in dit artikel genoemd besluit wordt genomen, vermeldt het doel van de kapitaalvermindering en de wijze van uitvoering.
Artikel 2:233 leden 2, 3 en 4 Burgerlijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Op een besluit tot vermindering van het geplaatste kapitaal met terugbetaling op Aandelen, zowel bij wijze van intrekking als vermindering van de nominale waarde, is artikel 2:216 lid 2 Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.
Het bepaalde in artikel 2:216 leden 3 en 4 Burgerlijk Wetboek is van overeenkomstige toepassing als de Vennootschap na de terugbetaling niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
Terugbetaling of ontheffing van de stortingsplicht in de zin van dit artikel is slechts toegestaan, indien en voor zover de Vennootschap over Uitkeerbare Reserves beschikt.

Artikel 8.

Register van Aandeelhouders.

1. De Aandelen luiden op naam en zijn doorlopend genummerd.

2. Het Bestuur houdt een register van Aandeelhouders waarin de namen en adressen van alle Aandeelhouders zijn opgenomen met vermelding van de datum waarop zij de Aandelen hebben verkregen, de nummers van de Aandelen, de datum van erkenning of betekening alsmede van het op elk Aandeel gestorte bedrag.
Indien een Aandeelhouder niet gebonden is aan een statutaire verplichting of eis als bedoeld in artikel 2:192 lid 1 Burgerlijk Wetboek, wordt dat vermeld.
In het register worden opgenomen de namen en adressen van hen die een recht van vruchtgebruik of pandrecht op Aandelen hebben met vermelding van de datum waarop zij het recht hebben verkregen, de datum van erkenning of betekening alsmede met vermelding of hen het stemrecht en/of het Vergaderrecht toekomen.
In het register worden opgenomen de namen en adressen van de houders van certificaten van Aandelen waaraan Vergaderrecht is verbonden, met vermelding van de datum waarop het Vergaderrecht aan hun certificaten is verbonden en de datum van erkenning en betekening.
3. Het register van Aandeelhouders wordt regelmatig bijgehouden.
In het register wordt mede-aangetekend elk verleend ontslag voor aansprakelijkheid voor nog niet gedane stortingen.
4. Aandeelhouders en anderen van wie gegevens ingevolge lid 2 van dit artikel in het register moeten worden opgenomen, verschaffen aan het Bestuur tijdig de nodige gegevens.
5. Iedere Aandeelhouder, Certificaathouder, vruchtgebruiker en pandhouder is verplicht aan het Bestuur zijn adres en iedere wijziging daarin Schriftelijk mede te delen; dit adres blijft tegenover de Vennootschap gelden zolang de betrokkene niet Schriftelijk aan het Bestuur een ander adres heeft opgegeven.
Alle gevolgen van het niet mededelen van zijn adres en van wijzigingen daarin zijn voor rekening en risico van de betrokkene.
Alle kennisgevingen aan en oproepingen van Aandeelhouders, Certificaathouders, vruchtgebruikers en pandhouders kunnen rechtsgeldig aan het in het register vermelde adres worden gedaan.
Als de Aandeelhouder, Certificaathouder, vruchtgebruiker en/of pandhouder een adres aan het Bestuur heeft opgegeven, waarop hij een langs elektronische weg toegezonden leesbaar en reproduceerbaar bericht kan ontvangen, wordt hij geacht te hebben ingestemd met het feit dat alle kennisgevingen en oproepingen aan dat adres worden gedaan.
6. Het register ligt ten kantore van de Vennootschap ter inzage voor Aandeelhouders, Certificaathouders alsmede voor vruchtgebruikers met Vergaderrecht en pandhouders met Vergaderrecht.
De gegevens van het register van Aandeelhouders omtrent niet-volgestorte Aandelen zijn ter inzage van een ieder; afschrift of uittreksel van deze gegevens wordt ten hoogste tegen kostprijs verstrekt.
Iedere Aandeelhouder, Certificaathouder, vruchtgebruiker en pandhouder kan op zijn verzoek te allen tijde, echter slechts voor zover het zijn Aandelen of certificaten van Aandelen, respectievelijk zijn recht betreft, een, niet-verhandelbaar, uittreksel uit het register van Aandeelhouders om niet verkrijgen, dat vermeldt de nummers van de Aandelen, welke op de dag van afgifte van het uittreksel op zijn naam zijn ingeschreven, respectievelijk van de Aandelen, die ten behoeve van hem met pandrecht of vruchtgebruik zijn bezwaard.

Rust op een Aandeel een vruchtgebruik of een pandrecht, dan vermeldt het uittreksel aan wie het stemrecht en het Vergaderrecht met betrekking tot dat Aandeel toekomen.

7. Behoort een Aandeel, een certificaat op naam van een Aandeel waaraan Vergaderrecht is verbonden, een vruchtgebruik of een pandrecht op een Aandeel tot een gemeenschap waarop titel 7 van Boek 3 Burgerlijk Wetboek van toepassing is, dan zijn de gezamenlijke deelgenoten, die tevens in het register moeten zijn ingeschreven, jegens de Vennootschap verplicht als bedoeld in artikel 2:192 lid 1 Burgerlijk Wetboek Schriftelijk één persoon aan te wijzen die hen ten aanzien van de Vennootschap met uitsluiting van de andere deelgenoten vertegenwoordigt bij wijze van een regeling als bedoeld in artikel 3:168 lid 1 Burgerlijk Wetboek.
De personalia van de aangewezenen worden in het register opgenomen, terwijl alle kennisgevingen aan en oproepingen van de gezamenlijke deelgenoten aan het in het register ingeschreven adres van de aangewezenen kunnen worden gedaan.
De laatste volzin van lid 5 is van overeenkomstige toepassing.
Als de gezamenlijke deelgenoten in gebreke zijn met naleving van de verplichting als opgenomen in dit lid, dan zijn het stemrecht en het Vergaderrecht van de gezamenlijke deelgenoten opgeschort.
De betrokken Aandelen tellen in het laatste geval niet mee bij de berekening van enige meerderheid van stemmen of van enig quorum, indien krachtens de wet of deze statuten vereist.

Artikel 9.

Levering van Aandelen en beperkte rechten op Aandelen.

1. Voor de levering van een Aandeel of de levering van een beperkt recht daarop is vereist een daartoe bestemde, ten overstaan van een in Nederland gevestigde notaris verleden, akte waarbij de betrokkenen partij zijn.
2. De levering van een Aandeel of de levering van een beperkt recht daarop overeenkomstig het bepaalde in het voorgaande lid, werkt mede van rechtswege tegenover de Vennootschap.
Behoudens in het geval dat de Vennootschap zelf bij de rechtshandeling partij is, kunnen de aan het Aandeel verbonden rechten eerst worden uitgeoefend nadat de Vennootschap de rechtshandeling heeft erkend of de akte aan haar betekend is, dan wel deze heeft erkend door inschrijving in het Aandeelhoudersregister.
3. Het bepaalde in lid 2 is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de levering van een certificaat van een Aandeel waaraan het Vergaderrecht is verbonden.

Artikel 10.

Blokkeringsregeling.

1. Een Aandeelhouder die één of meer Aandelen wenst over te dragen, is verplicht van zijn voornemen daartoe bij aangetekende brief kennis te geven aan het Bestuur onder opgave van de naam van de voorgestelde verkrijger(s) en van het aantal over te dragen Aandelen; deze kennisgeving geldt als aanbieding van het Aandeel of de Aandelen aan de overige Aandeelhouders op de wijze als hierna is omschreven.
2. Het Bestuur is verplicht het aanbod binnen één week na ontvangst bij aangetekende brieven ter kennis van de overige Aandeelhouders te brengen.
3. Gedurende twee weken na verzending van de in het voorgaande lid voorgeschreven aangetekende brieven is ieder van de overige Aandeelhouders

- bevoegd op het aanbod in te gaan bij aangetekende brief aan het Bestuur onder vermelding van het aantal Aandelen waarop hij reflecteert.
4. Hebben de overige Aandeelhouders tezamen gereflecteerd voor meer Aandelen dan aangeboden zijn, dan geschiedt de toewijzing door het Bestuur zoveel mogelijk in verhouding tot het aantal Aandelen, dat ieder van hen reeds bezit. Heeft een Aandeelhouder gereflecteerd op minder Aandelen dan hem naar bedoelde verhouding zouden toekomen, dan worden de daardoor vrijkomende Aandelen aan de overige reflectanten in genoemde verhouding toegewezen. Een voor verdeling met toepassing van het vorenstaande niet vatbaar aantal Aandelen of restant wordt toegewezen bij loting door het Bestuur in aanwezigheid van een notaris, ter keuze van het Bestuur, te houden binnen één week na sluiting van de termijn waarbinnen Aandeelhouders kunnen reflecteren.
De reflectanten worden opgeroepen bij die loting tegenwoordig te zijn. Een reflectant die bij de loting een Aandeel toegewezen krijgt, neemt aan de loting niet verder deel, totdat ieder van de reflectanten bij de loting ten minste één Aandeel toegewezen gekregen heeft.
Het Bestuur deelt onverwijld het aantal Aandelen, dat aan iedere reflectant is toegewezen, bij aangetekende brieven mee aan de aanbieder en de reflectanten.
 5. De aanbieder en degene aan wie één of meer Aandelen zijn toegewezen, treden in overleg omtrent de voor het Aandeel of de Aandelen te betalen prijs. Indien dit overleg niet tot overeenstemming heeft geleid binnen drie weken na de kennisgeving als bedoeld in lid 4 van dit artikel, wordt de prijs, welke gelijk dient te zijn aan de waarde van het Aandeel of de Aandelen, vastgesteld door een deskundige, aan te wijzen door partijen in gemeenschappelijk overleg of, zo zij omtrent deze aanwijzing niet tot overeenstemming zijn gekomen binnen twee weken nadat één van de partijen aan de wederpartij heeft medegedeeld dat zij prijsvaststelling door een deskundige wenst, door het Nederlands Arbitrage Instituut te benoemen.
 6. De deskundige brengt zijn rapport uit aan het Bestuur.
Het Bestuur deelt onverwijld aan de aanbieder en iedere reflectant bij aangetekende brief mee welke prijs de deskundige heeft vastgesteld.
 7. Iedere reflectant heeft gedurende vier weken na verzending van de in lid 6 van dit artikel voorgeschreven aangetekende brieven het recht te verklaren, dat hij niet langer of slechts op minder Aandelen dan waarop hij aanvankelijk had gereflecteerd, reflecteert.
Deze verklaring geschiedt bij aangetekende brief aan het Bestuur.
De aldus vrijkomende Aandelen worden alsdan door het Bestuur binnen één week tegen de door de deskundige vastgestelde prijs aangeboden aan de overige Aandeelhouders met overeenkomstige toepassing van het in de leden 2, 3 en 4 bepaalde.
 8. De aanbieder heeft te allen tijde het recht zijn aanbod in te trekken doch uiterlijk tot vier weken nadat hem definitief ter kennis is gekomen aan welke reflectanten hij al de aangeboden Aandelen kan verkopen en tegen welke prijs; deze intrekking geschiedt bij aangetekende brief aan het Bestuur.
 9. Nadat de hiervoor bepaalde termijn voor intrekking van het aanbod is verstreken deelt het Bestuur aan de aanbieder en de uiteindelijke reflectanten mee of de aanbieder zijn aanbod al dan niet heeft ingetrokken.
Ingeval van gestanddoening van het aanbod moeten de toegewezen Aandelen tegen gelijktijdige betaling van de verschuldigde prijs worden geleverd binnen

vier weken na ontvangst van de mededeling van het Bestuur omtrent de gestanddoening van het aanbod.

10. De overdracht van alle aangeboden Aandelen aan de voorgestelde verkrijger(s) genoemd in de kennisgeving voorgeschreven in lid 1 is vrij, indien niet op alle Aandelen tegen contante betaling is gereflecteerd, mits de aanbieder zijn aanbod niet heeft ingetrokken en mits de levering plaats heeft binnen drie maanden nadat is komen vast te staan dat niet op alle Aandelen is gereflecteerd en zulks door het Bestuur aan de aanbieder is meegedeeld.
11. De kosten en het honorarium verschuldigd aan de in lid 5 bedoelde deskundige zijn voor rekening van:
 - a. de aanbieder, indien deze zijn aanbod intrekt;
 - b. de aanbieder voor de helft en de kopers voor de andere helft, indien de Aandelen door Aandeelhouders zijn gekocht, met dien verstande, dat iedere koper in de kosten en het honorarium bijdraagt in verhouding van het aantal door hem gekochte Aandelen;
 - c. de Vennootschap, indien de Aandeelhouders van het aanbod geen of geen volledig gebruik hebben gemaakt.
12. Ingeval:
 - a. een Aandeelhouder overlijdt;
 - b. een Aandeelhouder in staat van faillissement wordt verklaard en deze faillietverklaring onherroepelijk is geworden of ingeval een Aandeelhouder surseance van betaling verkrijgt, onder curatele wordt gesteld met benoeming tot curator van een persoon aan wie hij zijn Aandelen niet vrijelijk mocht overdragen of op welke andere wijze ook het vrije beheer over zijn vermogen verliest;
 - c. een wettelijke goederengemeenschap krachtens huwelijk of geregistreerd partnerschap, waarvan Aandelen deel uitmaken, anders dan door het overlijden van de Aandeelhouder wordt ontbonden;
 - d. van ontbinding van een rechtspersoon, een maatschap, een vennootschap onder firma, een commanditaire vennootschap of enigerlei andere vennootschap, welke Aandeelhouder is;
 - e. van toedeling van Aandelen bij verdeling van enige andere gemeenschap dan die bedoeld onder c en d van dit lid;
 - f. van overgang van Aandelen ten gevolge van fusie of splitsing;
 - g. anders dan ten gevolge van huwelijksgoederenrecht respectievelijk geregistreerd partnerschap, een (rechts)persoon (i) door overdracht of andere overgang van aandelen dan wel door het nemen van aandelen, of (ii) door overgang van stemrecht op aandelen of op andere wijze, een of meer aandelen in het kapitaal van een Aandeelhouder-rechtspersoon verkrijgt dan wel enige zeggenschap over de activiteiten van de onderneming van een Aandeelhouder-rechtspersoon verkrijgt, rust op de Aandeelhouder, diens rechtverkrijgenden of wettelijke vertegenwoordiger casu quo de nieuwe Aandeelhouder de verplichting daarvan Schriftelijk aan het Bestuur kennis te geven, zulks binnen vier weken na het ontstaan van die verplichting.

Onmiddellijk na ontvangst van deze kennisgeving deelt het Bestuur Schriftelijk aan de betrokken Aandeelhouder, diens rechtverkrijgenden of wettelijke vertegenwoordiger casu quo de nieuwe Aandeelhouders mede, dat zijn casu quo hun Aandelen gelden als aangeboden in de zin van dit artikel. Het Bestuur is dan verplicht onverwijld de Aandeelhouders Schriftelijk van het vooronderstelde aanbod in kennis te stellen.

De leden 1 tot en met 11 van dit artikel vinden dan overeenkomstige toepassing met dien verstande, dat de aanbieder niet het recht heeft zijn aanbod in te trekken en dat in een geval waarin de aanbieder vrij is de aangeboden Aandelen aan de voorgestelde verkrijger(s) over te dragen de Aandeelhouder, diens rechtverkrijgenden casu quo de nieuwe Aandeelhouders slechts het recht hebben die Aandelen te behouden.

Het niet voldoen aan de verplichting tot aanbieding van Aandelen op grond van het bepaalde in dit lid heeft tot gevolg, dat na het verstrijken van de hiervoor genoemde termijn het aan de Aandelen verbonden vergader- en stemrecht niet kan worden uitgeoefend en dat het recht op dividend wordt opgeschort zolang niet aan die verplichting wordt voldaan.

13. Blijft de Aandeelhouder of blijven diens rechtverkrijgenden of wettelijke vertegenwoordiger casu quo de nieuwe Aandeelhouders, ondanks daartoe strekkende sommatie van het Bestuur, in gebreke met het voldoen aan de verplichting als bedoeld in lid 12 van dit artikel, dan worden de betrokkenen geacht aan die verplichting te hebben voldaan op het tijdstip dat het Bestuur hun zulks bij aangetekende brief meedeelt.

Het Bestuur is alsdan overeenkomstig lid 12 van dit artikel gehouden de Aandeelhouders onverwijld van het vooronderstelde aanbod in kennis te stellen.

Blijven de betrokkenen in gebreke te voldoen aan het bepaalde in lid 5 van dit artikel, dan is het Bestuur onherroepelijk gemachtigd aan het aldaar bepaalde namens de betrokkene(n), te voldoen.

Blijven de betrokkenen in gebreke, indien een Aandeel is toegewezen, het Aandeel tegen betaling van de overeengekomen of vastgestelde prijs te leveren, dan is het Bestuur onherroepelijk gemachtigd de levering namens de betrokkene(n) te bewerkstelligen en de daartoe nodige akte(n) te tekenen.

De overeengekomen of vastgestelde prijs moet alsdan ten behoeve van de betrokkene(n) bij de Vennootschap worden gestort.

14. In afwijking van het hiervoor in dit artikel bepaalde is de aanbieder vrij de door hem aangeboden Aandelen over te dragen aan de voorgestelde verkrijger(s), respectievelijk hebben de Aandeelhouder, diens rechtverkrijgenden casu quo de nieuwe Aandeelhouders het recht de betreffende Aandelen te behouden, indien alle mede-Aandeelhouders schriftelijk verklaren af te zien van hun recht op overneming en mits de levering geschiedt binnen drie maanden nadat alle mede-Aandeelhouders bedoelde verklaring hebben afgelegd.
15. De voorgaande leden van dit artikel zijn niet van toepassing:
 - a. indien een Aandeelhouder krachtens de wet tot overdracht van zijn Aandeel/Aandelen aan een eerdere houder daarvan verplicht is;
 - b. bij overdracht of overgang van één of meer Aandelen aan de Vennootschap dan wel vervreemding door de Vennootschap;
16. De Vennootschap als houdster van Aandelen kan ingevolge het in dit artikel bepaalde slechts reflecteren met instemming van de aanbieder.
17. Voor de toepassing van dit artikel worden rechten op het verkrijgen van Aandelen met Aandelen gelijk gesteld.

Artikel 11.

Vruchtgebruik en pandrecht op Aandelen en certificaten van Aandelen.

1. De Aandeelhouder heeft het stemrecht op Aandelen waarop een vruchtgebruik of pandrecht is gevestigd, tenzij het stemrecht toekomt aan de vruchtgebruiker in de gevallen als genoemd in de een na laatste volzin van artikel 2:197 lid 3 Burgerlijk Wetboek.

2. In afwijking van het voorgaande lid komt het stemrecht toe aan de vruchtgebruiker of de pandhouder indien dat bij de vestiging van het vruchtgebruik of het pandrecht is bepaald of nadien schriftelijk tussen de Aandeelhouder en de vruchtgebruiker casu quo de pandhouder is overeengekomen en de vruchtgebruiker of pandhouder een persoon is aan wie de Aandelen ingevolge het bepaalde in deze statuten vrijelijk kunnen worden overgedragen.
Het bepaalde in dit artikel is ook van toepassing als het stemrecht onder een opschortende voorwaarde aan de pandhouder toekomt.
3. Indien de vruchtgebruiker of de pandhouder niet een persoon is als bedoeld in lid 2 komt hem het stemrecht uitsluitend toe, indien dit bij de vestiging van het vruchtgebruik of pandrecht is bepaald of nadien schriftelijk tussen de Aandeelhouder en de vruchtgebruiker of de pandhouder is overeengekomen, mits deze bepaling is goedgekeurd door de Algemene Vergadering.
Op de erkenning van of betekening aan de Vennootschap van de schriftelijke overeenkomst als bedoeld in de leden 2 en 3 van dit artikel, is het bepaalde in de artikelen 2:196a en 2:196b Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.
Besluiten van de Algemene Vergadering als bedoeld in dit lid, kunnen slechts worden genomen met algemene stemmen in een vergadering, waarin het gehele geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.
Ingeval in bedoelde vergadering het vereiste quorum niet is vertegenwoordigd, kan geen tweede vergadering worden gehouden overeenkomstig het bepaalde in artikel 2:230 lid 3 Burgerlijk Wetboek.
4. Indien een ander, die niet tevens een persoon is aan wie de Aandelen ingevolge deze statuten vrijelijk kunnen worden overgedragen, in de rechten van de stemgerechtigde vruchtgebruiker of pandhouder treedt, komt hem het stemrecht slechts toe, indien de overgang van het stemrecht door de Algemene Vergadering is goedgekeurd met quorum en meerderheid als in lid 3 bedoeld.
Het bepaalde in de laatste volzin van lid 3 is alsdan van overeenkomstige toepassing.
5. De goedkeuring als hiervoor in de leden 3 en 4 bedoeld wordt verzocht bij aangetekende brieven gericht aan het Bestuur.
Binnen veertien dagen na ontvangst van het verzoek om goedkeuring zal het Bestuur een binnen dertig dagen na die ontvangst te houden Algemene Vergadering bijeenroepen, waaraan het verzoek om goedkeuring wordt voorgelegd.
Indien het Bestuur in gebreke blijft bedoelde Algemene Vergadering aldus bijeen te roepen, is de verzoeker zelf tot bijeenroeping bevoegd met inachtneming van het daaromtrent in deze statuten bepaalde.
6. De Aandeelhouder die geen stemrecht heeft en de vruchtgebruiker en pandhouder die stemrecht hebben, hebben Vergaderrecht.
7. Het Bestuur mag houders van certificaten op naam van Aandelen Vergaderrecht toekennen en ontnemen, maar uitsluitend na een goedkeurend besluit van de Algemene Vergadering.
Het Vergaderrecht kan pas jegens de Vennootschap worden uitgeoefend, als het is ingeschreven in het register van Aandeelhouders.

Artikel 12.

Bestuur.

1. De Vennootschap heeft een Bestuur bestaande uit één of meer personen.

- Zowel een natuurlijke persoon als een rechtspersoon kan bestuurder zijn.
2. De Algemene Vergadering stelt het aantal bestuurders vast.
 3. De Algemene Vergadering benoemt de bestuurders en is te allen tijde bevoegd iedere bestuurder te schorsen of te ontslaan.
Besluiten tot ontslag van een bestuurder kunnen slechts worden genomen met een meerderheid van ten minste twee derden van de geldige stemmen, mits deze meerderheid ten minste de helft van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt.
 4. Indien, ingeval van schorsing van een bestuurder, de Algemene Vergadering niet binnen drie maanden tot zijn ontslag heeft besloten, eindigt de schorsing.
 5. Een bestuurder wordt in de Algemene Vergadering waarin zijn schorsing of ontslag aan de orde komt in de gelegenheid gesteld zich te verantwoorden en zich daarbij door een raadsman te doen bijstaan.
 6. De Algemene Vergadering stelt de beloning en de verdere arbeidsvoorwaarden van ieder van de bestuurders vast.
Deze beloning kan bestaan uit een vast bedrag en/of een variabel bedrag afhankelijk van de winst of anderszins, al naar gelang de Algemene Vergadering zal besluiten.

Artikel 13.

Taak en bevoegdheden Bestuur.

1. Behoudens de beperkingen volgens deze statuten is het Bestuur belast met het besturen van de Vennootschap.
Bij de vervulling van hun taak richten de bestuurders zich naar het belang van de Vennootschap en de met haar verbonden onderneming.
2. Zo het Bestuur uit meer dan één lid bestaat, kan de Algemene Vergadering één van hen tot voorzitter benoemen en kan zij één of meer van hen benoemen tot algemeen directeur of tot algemeen bestuurder of een bestuurder zodanige andere titel toekennen als zij zal verkiezen.
3. Het Bestuur vergadert zo dikwijls als een of meer van zijn leden dit nodig acht.
De oproeping geschiedt - onder vermelding van de te behandelen punten - door de bestuurder van wie het initiatief tot de vergadering uitgaat, met inachtneming van een oproepingstermijn van ten minste zeven dagen.
In de vergaderingen heeft elke bestuurder recht op het uitbrengen van één stem.
De bestuurders kunnen zich door een andere bestuurder bij Schriftelijke volmacht doen vertegenwoordigen.
Bestuursvergaderingen kunnen worden gehouden door middel van telefonische- of videoconferenties, of door middel van enig ander communicatiemiddel, mits elke deelnemende bestuurder door alle anderen gelijktijdig kan worden gehoord en mits dergelijke vergaderingen worden voorgezeten vanuit Nederland.
Een bestuurder neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de Vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Wanneer hierdoor geen bestuursbesluit kan worden genomen, wordt het besluit genomen door de Algemene Vergadering.
4. Het Bestuur kan ook buiten vergadering besluiten nemen mits dit Schriftelijk geschiedt, alle bestuurders in het te nemen besluit gekend zijn en geen van hen zich tegen deze wijze van besluitvorming verzet.

5. Het Bestuur besluit, zowel in als buiten vergadering, met volstreekte meerderheid van stemmen van alle bestuurders, die aan de besluitvorming mogen deelnemen.
Bij staken van stemmen is de stem van de voorzitter van het Bestuur doorslaggevend; is er geen voorzitter van het Bestuur aangewezen, dan beslist de Algemene Vergadering.
6. Bestuursvergaderingen worden voorgezeten door de voorzitter van het Bestuur.
Is geen voorzitter van het Bestuur aangewezen of is de voorzitter van het Bestuur afwezig, dan wijst de vergadering zelf haar voorzitter aan.
Tot die tijd is de in leeftijd oudste ter vergadering aanwezige bestuurder met de leiding van de vergadering belast.
De voorzitter van de vergadering wijst een van de aanwezige bestuurders, of zo die tot de vergadering is toegelaten, een speciaal daartoe uitgenodigde persoon aan notulen van het in de vergadering verhandelde te houden.
De notulen worden getekend door de voorzitter en de notulist van de betreffende vergadering.
7. Het door de voorzitter van de bestuursvergadering uitgesproken oordeel omtrent de uitslag van een stemming, alsmede, voor zover gestemd werd over een niet op schrift vastgelegd voorstel, het oordeel over de inhoud van een genomen besluit, is beslissend.
Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het in de voorgaande zin bedoelde oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de stemgerechtigde aanwezigen of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of met briefjes geschiedde, één stemgerechtigde aanwezige dit verlangt.
Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
8. Alle notulen van de bestuursvergaderingen alsmede alle Schriftelijke besluiten worden opgenomen in een notulenregister.
9. Wanneer de Vennootschap van enig besluit van het Bestuur wil doen blijken, is de ondertekening van het stuk waarin het besluit is vervat door één bestuurder voldoende en vormt dat stuk dwingend bewijs van het bestaan van dat besluit.
10. Indien er meer dan één bestuurder is, kan het Bestuur een reglement opstellen waarin aangelegenheden haar intern betreffende, worden geregeld. Een dergelijk reglement mag niet in strijd zijn met het bepaalde in deze statuten.
Voorts kunnen de bestuurders al dan niet bij reglement hun werkzaamheden onderling verdelen.
De Algemene Vergadering kan bepalen dat deze regels en taakverdeling op schrift moeten worden vastgelegd en kan deze regels en taakverdeling aan haar goedkeuring onderwerpen.
11. De Algemene Vergadering is bevoegd besluiten van het Bestuur aan haar goedkeuring te onderwerpen.
Deze besluiten dienen duidelijk te worden omschreven en Schriftelijk aan het Bestuur te worden meegedeeld.
12. Het Bestuur behoeft de goedkeuring van de Algemene Vergadering voor besluiten strekkende tot het sluiten - overdragen (in genot) daaronder begrepen - van het bedrijf van de Vennootschap of van een belangrijke deelneming van de Vennootschap.

13. Het ontbreken van de ingevolge de leden 11 en 12 van dit artikel vereiste goedkeuring tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het Bestuur of de bestuurders niet aan.
14. Het Bestuur is verplicht de aanwijzingen van de Algemene Vergadering op te volgen, tenzij deze in strijd zijn met het belang van de Vennootschap en de met haar verbonden onderneming.
15. Ingeval van ontstentenis of belet van één of meer bestuurders is (zijn) de overblijvende bestuurder(s) met het gehele bestuur belast.
Ingeval van ontstentenis of belet van alle bestuurders of van de enige bestuurder wordt de Vennootschap tijdelijk bestuurd door een persoon die daartoe door de Algemene Vergadering steeds moet zijn aangewezen.
Onder belet wordt in deze statuten in ieder geval verstaan de omstandigheid dat
 - (a) de bestuurder gedurende een periode van meer dan zeven dagen onbereikbaar is door ziekte of andere oorzaken; of
 - (b) de bestuurder is geschorst.
16. De bestuurders zijn, tenzij de Algemene Vergadering anders beslist, verplicht de Algemene Vergadering bij te wonen.

Artikel 14.

Vertegenwoordiging.

1. Het Bestuur vertegenwoordigt de Vennootschap.
De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt mede toe aan:
 - a. elke bestuurder met de titel algemeen bestuurder afzonderlijk;
 - b. twee gezamenlijk handelende bestuurders;
 - c. een bestuurder handelende gezamenlijk met een persoon als bedoeld in lid 2 van dit artikel.
2. Het Bestuur kan functionarissen met algemene of beperkte vertegenwoordigingsbevoegdheid aanstellen.
Ieder van hen vertegenwoordigt de Vennootschap met inachtneming van de begrenzing aan zijn bevoegdheid gesteld.
De titulatuur van deze functionarissen wordt door het Bestuur bepaald.
Deze functionarissen kunnen worden ingeschreven in het handelsregister, met vermelding van de omvang van hun vertegenwoordigingsbevoegdheid.
3. Rechtshandelingen van de Vennootschap jegens de houder van alle Aandelen of jegens een deelgenoot in een goederengemeenschap krachtens huwelijk of geregistreerd partnerschap waartoe alle Aandelen behoren, waarbij de Vennootschap wordt vertegenwoordigd door deze Aandeelhouder of door een van de deelgenoten, worden op schrift vastgelegd.
Voor de toepassing van de vorige zin worden Aandelen gehouden door de Vennootschap of haar Dochtermaatschappijen niet meegeteld.
Indien de eerste zin niet in acht is genomen, kan de rechtshandeling ten behoeve van de Vennootschap worden vernietigd.
4. Het voorgaande lid is niet van toepassing op rechtshandelingen die onder de bedongen voorwaarden tot de gewone bedrijfsuitoefening van de Vennootschap behoren.
5. Het Bestuur is, met inachtneming van het bepaalde in lid 1 van dit artikel, zonder de opdracht van de Algemene Vergadering als bedoeld in artikel 2:246 Burgerlijk Wetboek bevoegd aangifte te doen tot faillietverklaring van de Vennootschap.

Artikel 15.

Algemene Vergaderingen.

1. Tijdens ieder boekjaar wordt ten minste één Algemene Vergadering gehouden die onder meer bestemd is tot:
 - a. behoudens ingeval uitstel voor het opmaken van de Jaarrekening is verleend, de behandeling van de Jaarrekening en, voor zover door de wet voorgeschreven, van het bestuursverslag en de overige gegevens als bedoeld in artikel 2:392 Burgerlijk Wetboek;
 - b. het vaststellen van de Jaarrekening, behoudens ingeval uitstel voor het opmaken van de Jaarrekening is verleend;
 - c. het verlenen van decharge aan bestuurders;
 - d. het vaststellen van de winstbestemming;
 - e. het vaststellen van eventuele tantièmes voor bestuurders;
 - f. het verrichten van al hetgeen de wet overigens voorschrijft;
 - g. andere onderwerpen door het Bestuur dan wel Vergadergerechtigden, alleen of tezamen vertegenwoordigende ten minste één/honderdste gedeelte van het geplaatste kapitaal van de Vennootschap, aan de orde gesteld en aangekondigd met inachtneming van het bepaalde in deze statuten.

De Algemene Vergadering als bedoeld in dit lid kan achterwege blijven als de besluitvorming aangaande de punten a, b, c, d, e en f tot stand komt buiten vergadering overeenkomstig het bepaalde in artikel 19.

2. Voorts worden Algemene Vergaderingen gehouden zo dikwijls een bestuurder dit nodig acht, onverminderd het bepaalde in het volgende lid.
3. Het Bestuur is verplicht een Algemene Vergadering bijeen te roepen, indien één of meer Aandeelhouders die alleen of gezamenlijk ten minste één/honderdste gedeelte van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, hem dit Schriftelijk onder nauwkeurige opgave van de te behandelen onderwerpen verzoeken, tenzij een zwaarwichtig belang van de Vennootschap zich daartegen verzet.

Indien alsdan het Bestuur in gebreke blijft een vergadering bijeen te roepen, zodanig, dat deze binnen vier weken na ontvangst van bedoeld verzoek wordt gehouden, kunnen de verzoekers op hun verzoek door de voorzieningenrechter van de rechtbank worden gemachtigd tot bijeenroeping van de Algemene Vergadering, met inachtneming van het daaromtrent in deze statuten bepaalde.

4. Een Algemene Vergadering kan elders dan behoort worden gehouden, mits alle Vergadergerechtigden Schriftelijk hebben ingestemd met de plaats van de vergadering en de bestuurders voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen.
5. De bijeenroeping van Vergadergerechtigden geschiedt, onverminderd het in lid 3 van dit artikel bepaalde, Schriftelijk door of namens het Bestuur aan de adressen van de Vergadergerechtigden, zoals deze zijn vermeld in het register van Aandeelhouders, niet later dan op de achtste dag vóór die van de vergadering.

De oproeping kan, indien de Vergadergerechtigde hiermee instemt, geschieden door een langs elektronische weg toegezonden leesbaar en reproduceerbaar bericht aan het adres dat door de Vergadergerechtigde voor dit doel Schriftelijk aan de Vennootschap is bekend gemaakt.

6. De oproeping houdt de agenda van de vergadering in. Onderwerpen die niet bij de oproeping zijn vermeld, kunnen nader worden aangekondigd met inachtneming van de in het voorgaande lid bedoelde termijn.

Een onderwerp, waarvan de behandeling Schriftelijk is verzocht door één of meer houders van Aandelen die alleen of gezamenlijk ten minste één/honderdste gedeelte van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, wordt opgenomen in de oproeping of op dezelfde wijze aangekondigd indien de Vennootschap het verzoek niet later dan op de dertigste dag vóór die van de vergadering heeft ontvangen en mits geen zwaarwichtig belang van de Vennootschap zich daartegen verzet.

Voor de toepassing van dit lid 6 worden met de houders van Aandelen gelijkgesteld anderen aan wie het Vergaderrecht toekomt.

7. Indien de door de wet of de statuten gegeven voorschriften voor het oproepen en agenderen van vergaderingen en het ter inzage leggen van te behandelen onderwerpen niet in acht zijn genomen, kunnen desondanks rechtsgeldige besluiten worden genomen mits alle Vergadergerechtigden er Schriftelijk mee hebben ingestemd dat de besluitvorming over die onderwerpen plaatsvindt en de bestuurders voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid zijn gesteld om advies uit te brengen.

Artikel 16.

Leiding. Notulen. Bijwoning. Toegang.

1. De leiding van de vergadering berust bij een door de algemene vergadering aangewezen voorzitter.
2. De voorzitter wijst één van de aanwezigen aan voor het houden van de notulen en stelt met deze secretaris de notulen vast, ten blijke waarvan hij deze met de secretaris tekent.
De notulen dienen in een notulenregister te worden opgenomen.
Indien van het verhandelde ter vergadering een notarieel proces-verbaal wordt opgemaakt, behoeven notulen niet te worden gehouden en is ondertekening van het proces-verbaal door de notaris voldoende.
3. Iedere bestuurder, één of meer Vergadergerechtigden die gezamenlijk ten minste tien procent (10%) van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen en de voorzitter van de vergadering zijn te allen tijde bevoegd opdracht te geven om op kosten van de Vennootschap een notarieel proces-verbaal te doen opmaken.
4. Vergadergerechtigden zijn bevoegd de Algemene Vergaderingen bij te wonen, daarin het woord te voeren en, voor zover hen het stemrecht toekomt, het stemrecht uit te oefenen.
Iedere Vergadergerechtigde kan zich ter vergadering doen vertegenwoordigen door een schriftelijk gevolmachtigde.
Indien het Bestuur bij de oproeping tot een Algemene Vergadering de mogelijkheid daartoe heeft geopend, zijn de Vergadergerechtigden bevoegd hun bevoegdheden als genoemd in de eerste volzin van dit lid door middel van een elektronisch communicatiemiddel uit te oefenen, mits (i) de voorwaarden te stellen aan het gebruik van het communicatiemiddel zoals de verbinding, de beveiliging en dergelijke bij de oproeping worden bekendgemaakt, (ii) de Vergadergerechtigde kan worden geïdentificeerd, (iii) de Vergadergerechtigde rechtstreeks kan kennisnemen van de verhandelingen op de vergadering, en (iv) indien deze mogelijkheid daartoe is geopend, de Vergadergerechtigde kan deelnemen aan de beraadslagingen en (v) de Vergadergerechtigde het stemrecht kan uitoefenen, dit laatste voor zover hem het stemrecht toekomt.
5. De bestuurders hebben als zodanig in de Algemene Vergaderingen een raadgevende stem.

6. Omtrent toelating van andere personen tot de vergadering beslist de voorzitter van de vergadering.

Artikel 17.

Aantal Stemmen. Meerderheden. Quora. Staking.

1. In de Algemene Vergaderingen geeft elk Aandeel recht op het uitbrengen van één stem.
Indien het Bestuur de mogelijkheid daartoe Schriftelijk heeft geopend, kunnen stemmen voorafgaand aan de Algemene Vergadering via een elektronisch communicatiemiddel worden uitgebracht, doch niet eerder dan de dertigste dag voor die van de vergadering, op een speciaal daartoe aangewezen e-mailadres.
Deze stemmen worden gelijkgesteld met stemmen die in de Algemene Vergadering worden uitgebracht.
Een aldus uitgebrachte stem is onherroepelijk en bindt ook degene die in de periode tussen het uitbrengen van die stem en het tijdstip van de Algemene Vergadering het betrokken Aandeel verkrijgt.
2. Voor een Aandeel dat toebehoort aan de Vennootschap of aan een Dochtermaatschappij kan in de Algemene Vergadering geen stem worden uitgebracht; zulks kan evenmin voor een Aandeel waarvan de Vennootschap of een Dochtermaatschappij certificaten houdt.
Vruchtgebruikers en pandhouders van Aandelen die aan de Vennootschap en haar Dochtermaatschappijen toebehoren zijn evenwel niet van hun stemrecht uitgesloten indien het vruchtgebruik of pandrecht is gevestigd, voordat het Aandeel aan de Vennootschap of een Dochtermaatschappij toebehoorde.
De Vennootschap of een Dochtermaatschappij daarvan kan geen stem uitbrengen voor Aandelen waarop zij een recht van vruchtgebruik of een pandrecht heeft.
3. Bij de vaststelling of een bepaald gedeelte van het kapitaal vertegenwoordigd is dan wel of een meerderheid een bepaald gedeelte van het kapitaal vertegenwoordigt, wordt geen rekening gehouden met Aandelen waarop geen stem kan worden uitgebracht.
4. Stemmingen over zaken geschieden mondeling, die over personen bij ongetekende gesloten briefjes, een en ander tenzij de voorzitter van de vergadering zonder tegenspraak van één van de stemgerechtigde aanwezigen een andere wijze van stemmen vaststelt of toelaat.
5. Voor zover in deze statuten geen grotere meerderheid is voorgeschreven worden alle besluiten genomen met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen.
6. Blanco stemmen en ongeldige stemmen worden niet als uitgebrachte stemmen geteld.
7. Staken de stemmen omtrent een voorstel over zaken, dan komt geen besluit tot stand.
Eén of meer Aandeelhouders of andere stemgerechtigden vertegenwoordigende ten minste vijftig procent (50%) van het geplaatste kapitaal hebben het recht om binnen tien dagen na de dag van de vergadering, waarin de stemmen hebben gestaakt, aan het Nederlands Arbitrage Instituut te verzoeken een adviseur te benoemen, teneinde een beslissing over het betreffende voorstel te nemen.
De beslissing van de adviseur geldt alsdan als een besluit van de Algemene Vergadering.

De in dit lid vermelde regeling kan niet worden toegepast indien een vordering als bedoeld in de artikelen 2:336, 2:342 of 2:343 Burgerlijk Wetboek is ingesteld.

8. Verkrijgt bij verkiezing van personen niemand bij de eerste stemming de volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, dan wordt een tweede vrije stemming gehouden; verkrijgt ook dan niemand de volstreekte meerderheid, dan vinden één of meer herstemmingen plaats, totdat hetzij één persoon de volstreekte meerderheid heeft verkregen, hetzij tussen twee personen is gestemd en de stemmen staken.
Bij gemelde herstemmingen - waaronder niet is begrepen de tweede vrije stemming - wordt telkens gestemd tussen de personen op wie bij de voorafgaande stemming is gestemd, evenwel uitgezonderd de persoon op wie bij de vorige stemming het geringste aantal stemmen is uitgebracht.
Is bij de voorafgaande stemming het geringste aantal stemmen op meer dan één persoon uitgebracht, dan wordt door loting uitgemaakt op wie van die personen bij de nieuwe stemming geen stemmen meer kunnen worden uitgebracht.
Ingeval bij een stemming tussen twee personen de stemmen staken beslist het lot wie van hen beiden is verkozen.
9. Het ter vergadering uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag van een stemming is beslissend.
Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover gestemd werd over een niet op schrift vastgelegd voorstel.
10. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het in het voorgaande lid bedoelde oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de Algemene Vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of met briefjes geschiedde, één stemgerechtigde dit verlangt.
Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
11. Het Bestuur houdt van de genomen besluiten aantekening.
De aantekeningen liggen ten kantore van de Vennootschap ter inzage van de Vergadergerechtigden.
Aan ieder van dezen wordt desgevraagd afschrift of uittreksel van deze aantekeningen verstrekt tegen ten hoogste de kostprijs.

Artikel 18.

Bijzondere Besluiten.

1. Besluiten tot:
 - a. wijziging van de statuten; en
 - b. ontbinding van de Vennootschap,
 worden, indien het voorstel daartoe door het Bestuur is gedaan, genomen met volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
Is het voorstel daartoe niet door het Bestuur gedaan, dan worden deze besluiten, onverminderd het bepaalde in artikel 19 lid 1, slechts genomen met een meerderheid van ten minste twee derden van de geldige stemmen, uitgebracht in een Algemene Vergadering, in welke ten minste drie vierden van het geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd.
2. Indien in een vergadering, in welke krachtens het voorgaande lid de aanwezigheid van een quorum vereist is, dit quorum niet vertegenwoordigd is, wordt een tweede vergadering bijeen geroepen, te houden niet eerder dan drie en niet later dan zes weken na de eerste; deze tweede vergadering is bevoegd

het besluit te nemen met een meerderheid van ten minste twee derden van de uitgebrachte geldige stemmen, ongeacht het ter vergadering vertegenwoordigde kapitaal.

3. Indien een voorstel tot statutenwijziging aan de orde zal komen, wordt een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijzigingen woordelijk zijn opgenomen, van de dag van de oproeping tot na afloop van de vergadering ten kantore van de Vennootschap voor de Vergadergerechtigden ter inzage gelegd en kan ieder van hen daarvan op zijn verzoek kosteloos afschrift verkrijgen, tenzij zodanig afschrift bij de niet elektronisch uitgebrachte oproeping wordt gevoegd.

Artikel 19.

Besluitvorming buiten vergadering.

1. Besluiten van Aandeelhouders, waaronder ook begrepen besluiten tot wijziging van de statuten en tot ontbinding van de Vennootschap, kunnen in plaats van in Algemene Vergaderingen ook Schriftelijk worden genomen, mits alle Vergadergerechtigden Schriftelijk met deze wijze van besluitvorming hebben ingestemd.
De bestuurders worden voorafgaand aan de besluitvorming in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.
Aan het vereiste van schriftelijkheid van de stemmen wordt tevens voldaan indien het besluit onder vermelding van de wijze waarop ieder van de Aandeelhouders stemt Schriftelijk is vastgelegd en door alle Vergadergerechtigden is ondertekend.
2. Iedere Aandeelhouder is verplicht er voor te zorgen dat de aldus genomen besluiten zo spoedig mogelijk Schriftelijk ter kennis van het Bestuur worden gebracht.
Het Bestuur neemt de besluiten, welke op de wijze als in het voorgaande lid van dit artikel omschreven wijze zijn tot stand gekomen, in het notulenregister van de Algemene Vergaderingen op en doet daarvan in de eerstvolgende Algemene Vergadering mededeling.

Artikel 20.

Accountantsonderzoek.

1. De Algemene Vergadering is bevoegd - en indien zulks wettelijk is voorgeschreven verplicht - een accountant als bedoeld in artikel 2:393 Burgerlijk Wetboek te benoemen, teneinde de door het Bestuur opgemaakte Jaarrekening te onderzoeken, daarover verslag uit te brengen aan het Bestuur en een verklaring af te leggen.
2. Indien de Algemene Vergadering nalatig is met de benoeming van de accountant als bedoeld in lid 1 van dit artikel, geschiedt deze benoeming door het Bestuur.
3. De benoeming kan te allen tijde worden ingetrokken door de Algemene Vergadering en door degene door wie de benoeming is geschied.

Artikel 21.

Boekjaar en Jaarrekening.

1. Het boekjaar van de Vennootschap is gelijk aan het kalenderjaar.
2. Jaarlijks binnen vijf maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn met ten hoogste vijf maanden door de Algemene Vergadering op grond van bijzondere omstandigheden, maakt het Bestuur de Jaarrekening op en legt het deze voor Aandeelhouders ter inzage ten kantore van de Vennootschap.

Binnen deze termijn legt het Bestuur ook het bestuursverslag ter inzage voor de Aandeelhouders.

De Jaarrekening wordt ondertekend door alle bestuurders; indien enige ondertekening ontbreekt, dan wordt daarvan, onder opgave van de reden, melding gemaakt in de Jaarrekening.

3. De Vennootschap zorgt ervoor dat de opgemaakte Jaarrekening, het bestuursverslag en de krachtens artikel 2:392 lid 1 Burgerlijk Wetboek toe te voegen gegevens vanaf de oproep tot de Algemene Vergadering, bestemd tot hun behandeling, te haren kantore aanwezig zijn.
De Vergaderingsgerechtigden kunnen deze stukken aldaar inzien en er kosteloos een afschrift van verkrijgen.
4. Het in de leden 2 en 3 van dit artikel bepaalde omtrent het bestuursverslag en de krachtens artikel 2:392 lid 1 Burgerlijk Wetboek toe te voegen gegevens blijft buiten toepassing, indien artikel 2:395a lid 6 of artikel 2:396 lid 7 of artikel 2:403 Burgerlijk Wetboek voor de Vennootschap geldt.
Voorts behoeft de Vennootschap geen toelichting in de Jaarrekening op te nemen, indien artikel 2:395a lid 6 Burgerlijk Wetboek voor de Vennootschap geldt.
5. De Algemene Vergadering stelt de Jaarrekening vast.
De Algemene Vergadering kan volledige of beperkte decharge verlenen aan de bestuurders voor het gevoerde beheer.
Indien alle Aandeelhouders tevens bestuurders van de Vennootschap zijn, geldt ondertekening van de Jaarrekening door alle bestuurders niet als vaststelling in de zin van artikel 2:210 lid 3 Burgerlijk Wetboek.
6. De Vennootschap gaat over tot openbaarmaking van de in dit artikel bedoelde stukken en gegevens, indien en voor zover en op de wijze zoals de artikelen 2:394 en volgende Burgerlijk Wetboek dit voorschrijven.

Artikel 22.

Winstverdeling.

1. De winst staat ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering voor uitkering van dividend, reservering of zodanige andere doeleinden binnen het doel van de Vennootschap als die vergadering zal besluiten.
Bij de berekening van het winstbedrag dat op elk Aandeel zal worden uitgekeerd komt slechts het bedrag van de verplichte stortingen op het nominale bedrag van de Aandelen in aanmerking.
Van de vorige zin kan telkens met instemming van alle Aandeelhouders worden afgeweken.
2. De Vennootschap kan aan Aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst of reserves slechts uitkeringen doen tot ten hoogste het bedrag van de Uitkeerbare Reserves.
Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang het Bestuur geen goedkeuring heeft verleend.
Het Bestuur weigert slechts de goedkeuring indien zij weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de Vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
Het bepaalde in artikel 2:216 leden 3 en 4 Burgerlijk Wetboek is van toepassing als de Vennootschap na de uitkering niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
Bij de berekening van de verdeling van winst of andere uitkeringen tellen de Aandelen die de Vennootschap houdt niet mede, tenzij op die Aandelen een

recht van vruchtgebruik of pandrecht rust of van die Aandelen certificaten zijn uitgegeven.

3. Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de Jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
4. De Algemene Vergadering kan besluiten tot tussentijdse uitkeringen en/of tot uitkeringen ten laste van een reserve van de Vennootschap.
Ook het Bestuur kan besluiten tot uitkering van interim-dividend.
5. Tenzij de Algemene Vergadering een ander tijdstip vaststelt, zijn dividenden onmiddellijk betaalbaar na vaststelling.
6. De vordering tot uitbetaling van dividend verjaart door verloop van vijf jaren.

Artikel 23.

Ontbinding en vereffening.

1. Ingeval van ontbinding van de Vennootschap geschiedt de vereffening door het Bestuur, tenzij de Algemene Vergadering anders beslist.
2. De Algemene Vergadering stelt de beloning van de vereffenaars vast.
3. Gedurende de vereffening blijven deze statuten zoveel mogelijk van kracht.
4. Van hetgeen na voldoening van alle schulden van de Vennootschap van haar vermogen overblijft, wordt allereerst op de Aandelen terugbetaald hetgeen daarop gestort is.
Hetgeen daarna van het vermogen overblijft, wordt uitgekeerd aan de Aandeelhouders in verhouding tot ieders bezit aan Aandelen.
Op Aandelen die de Vennootschap zelf houdt, kan geen liquidatie-uitkering aan de Vennootschap zelf plaatshebben, tenzij op die Aandelen een recht van vruchtgebruik of pandrecht rust of van die Aandelen certificaten zijn uitgegeven.
5. Na afloop van de vereffening blijven de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de ontbonden Vennootschap gedurende zeven jaar berusten onder degene die daartoe door de Algemene Vergadering bij het besluit tot ontbinding is aangewezen.
Indien een aanwijzing als voormeld door de Algemene Vergadering niet is geschied, geschiedt deze door de vereffenaars.

Slotverklaring.

De comparant verklaarde ten slotte:

- door het verlijden van deze akte kent de Vennootschap geen maatschappelijk kapitaal meer;
- dat van het verhandelde in gemelde algemene vergadering blijkt uit de notulen, waarvan een exemplaar aan deze akte is gehecht (**Bijlage**);
- Het op vandaag geplaatste kapitaal bedraagt achttien duizend een honderd een en vijftig euro en twintig eurocent (€ 18.151,20) verdeeld in veertig (40) aandelen, elk nominaal groot vier honderd drie en vijftig euro en acht en zeventig eurocent (€ 453,78).
- Ten gevolge van deze statutenwijziging en conversie is het geplaatst en gestort kapitaal van de vennootschap met een eurocent (€ 0,01) afgenomen ten gevolge van afronding. Deze een eurocent (€ 0,01) zal ten laste worden gebracht van de algemene reserve van de vennootschap.
- Per heden is de enig aandeelhouder MidZuid B.V..
- De kosten van de statutenwijziging van de vennootschap komen voor rekening van de vennootschap.

De verschenen persoon is mij, notaris, bekend en de wettelijk voorgeschreven identificatie aan de hand van het in de comparitie vermelde document heeft door mij, notaris, plaatsgevonden.

WAARVAN AKTE is verleden te Oosterhout op de datum als in het hoofd van deze akte vermeld.

Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte en de toelichting daarop aan de verschenen persoon heeft deze verklaard van de inhoud van deze akte te hebben kennis genomen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen.

Vervolgens is deze akte onmiddellijk na beperkte voorlezing door de verschenen persoon en mij, notaris, ondertekend.

NOTULEN ALGEMENE VERGADERING

Notulen van de algemene vergadering van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid: Entrada Arbeids Integratie Diensten B.V., gevestigd te Oosterhout (hierna te noemen: 'de Vennootschap'), gehouden te Oosterhout op

Overeenkomstig het bepaalde in de statuten van de Vennootschap treedt op als:

Voorzitter: dhr. E.B.A. Lichtenberg
Notulist: Idem

Aanwezig:

Naam aandeelhouder:	Aantal aandelen/stemmen:
de heer E.B.A. Lichtenberg namens MidZuid B.V.	40

De voorzitter opent de vergadering en constateert:

- De algemene vergadering is op juiste wijze bijeengeroepen.
- De algemene vergadering wordt gehouden in een plaats als in de statuten vermeld.
- Alle onderwerpen die aan de orde komen zijn op juiste wijze geagendeerd.
- De Vennootschap heeft geen raad van commissarissen en de statuten van de Vennootschap bepalen niet anders dan zoals bedoeld in artikel 2:239 lid 6 BW, zodat de algemene vergadering bevoegd is het betreffende besluit te nemen.

Aan de orde komt het volgende geagendeerde voorstel:

1. Het geheel wijzigen van de statuten van de Vennootschap, een en ander overeenkomstig het door Heijkants Notariaat opgemaakte ontwerp.
2. Het machtigen van de medewerkers - danwel ieder van hen afzonderlijk - van Heijkants Notariaat te Oosterhout uitdrukkelijk om zodanige akten te verlijden, te ondertekenen en al het nodige te doen wat de machtiginggever nodig acht en derhalve tot alle handelingen - geen uitgezonderd - teneinde bedoelde statutenwijziging van de vennootschap volledig te bewerkstelligen.

Raadgevende stem bestuurder

De bestuurder van de Vennootschap heeft geen gebruik gemaakt van het recht een raadgevende stem uit te brengen.

Stemming over het voorstel:

Het voorstel wordt door de voorzitter in stemming gebracht.

De voorzitter constateert dat de uitslag van de stemming als volgt is:
Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

De voorzitter sluit de vergadering.

Voorzitter: dhr. E.B.A. Lichtenberg

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

De ondergetekenden:

1. **de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid met KvK-nummer 20094680, genaamd MidZuid B.V.**, gevestigd te (4902 VR) Oosterhout aan Wilhelminakanaal Noord 3, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar bestuurder de heer E.B.A. Lichtenberg, hierna te noemen "MidZuid BV"
- en
2. **de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid met KvK-nummer 20095485, genaamd MidZuid Arbeids Integratie Diensten B.V. (MidZuid AID)**, gevestigd te (4902 VR) Oosterhout aan Wilhelminakanaal Noord 3, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar bestuurder de heer E.B.A. Lichtenberg, hierna te noemen "MidZuid AID"

In aanmerking nemend dat:

- a) MidZuid BV door Gemeenschappelijke Regeling WAVA (KvK 53132157) is aangewezen als rechtspersoon;
- b) MidZuid BV (of diens rechtsvoorganger) MidZuid AID (diens rechtsvoorganger) heeft opgericht;
- c) Een samenwerkingsovereenkomst nodig is in het kader van een algemene herziening van de juridische grondslagen van MidZuid BV en MidZuid AID.

Komen overeen als volgt:

Artikel 1. Taken en verplichtingen van MidZuid BV

De taken en verplichtingen van MidZuid BV zijn opgenomen in de statuten die XXXXX 2019 zijn vastgesteld

Taken en verplichtingen die voor deze samenwerkingsovereenkomst van belang zijn:

- 1.1. In het Dongemondgebied (gemeenten Oosterhout, Drimmelen, Geertruidenberg, Altena) de Wet sociale werkvoorziening uit voeren en daarnaast zo doelmatig mogelijk taken en bevoegdheden op het terrein van werkgeversdienstverlening, beschut werk,

gesubsidieerde arbeid en arbeidsre-integratie, die voortvloeien uit de Participatiewet uit voeren

In het kader van het in 1.2 omschreven doel zal MidZuid BV

1.2.1 optreden als bestuurder, vennoot/ en/of adviseur van andere rechtspersonen, vennootschappen en ondernemingen;

1.2.2 verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn

Artikel 2. Taken van de MidZuid AID

De taken en verplichtingen van MidZuid AID zijn opgenomen in de statuten die XXXXX 2019 zijn vastgesteld

Taken en verplichtingen die voor deze samenwerkingsovereenkomst van belang zijn:

2.1 het aanbieden van diverse dienstverbanden en trajecten ter ondersteuning en uitvoering van de doelstelling van MidZuid;

2.2 het op bedrijfseconomische basis aanbieden van arbeidsmarkt-, re-integratiediensten en -trajecten, in het bijzonder ten behoeve van diegenen die een afstand hebben tot de reguliere arbeidsmarkt, waardoor meer mensen aan het arbeidsproces kunnen deelnemen;

2.3 het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn.

Artikel 3. De dienstbetrekking en detachering

3.1. Indienstneming van werknemers in de zin van de WIW en de Participatiewet en de beëindiging van een dergelijke dienstbetrekking geschieden door MidZuid AID;

3.2. MidZuid AID detacheert de werknemers voor hun volle arbeidstijd aan MidZuid BV voor het verrichten van passende werkzaamheden en conform de inhoud van de arbeidsovereenkomst die de werknemers met MidZuid AID hebben.

Artikel 4. Duur en beëindiging

4.1. Deze samenwerkingsovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd.

4.2. Beide partijen zijn bevoegd de onderhavige overeenkomst met onmiddellijke ingang door middel van een aangetekende brief op te zeggen, indien een van de partijen in staat van faillissement wordt verklaard, haar faillissement wordt aangevraagd,

surséance van betaling aanvraagt of surséance van betaling wordt verleend, of indien zij haar activiteiten geheel of grotendeels overdraagt dan wel staakt.

- 4.3. Beëindiging van deze overeenkomst op welke grond of uit welke hoofde ook laat onverlet de overige, hieruit voortvloeiende rechten en verplichtingen van partijen

Artikel 5. Diversen

- 5.1. Partijen zijn zonder schriftelijke goedkeuring van de andere partij niet bevoegd rechten of verplichtingen uit deze overeenkomst aan derden over te dragen.
- 5.2. MidZuid BV kan deze overeenkomst wijzigen, indien deze wijziging voortvloeit uit een wetswijziging of wijziging van enige andere regeling op Europees-, Rijks- of provinciaal niveau. MidZuid BV treedt over de in dit lid bedoelde wijziging van deze overeenkomst en de daaruit voortvloeiende gevolgen in overleg met MidZuid AID.
- 5.3. Indien één of meer bepalingen van deze overeenkomst onverbindend of niet afdwingbaar zouden blijken te zijn dan blijven de overige bepalingen van deze overeenkomst tussen partijen van kracht. Partijen verbinden zich om de niet verbindende of niet afdwingbare bepalingen te vervangen door zodanige bepalingen, die wel verbindend of afdwingbaar zijn en die zo min mogelijk, gelet op het doel van de strekking van deze overeenkomst, afwijken van de niet verbindende of niet afdwingbare bepalingen.

Aldus overeengekomen te Oosterhout op 1 januari 2019,

MidZuid BV

MidZuid AID B.V.

Algemeen directeur,

Algemeen directeur,

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM

Drs. E.B.A. Lichtenberg MCM